

ספר הזוהר

שחבר הפנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקודש

לש"ס דף היומי

— מסכת ברכות —

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים

ללמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

ברך ראשון - למסכת ברכות

זוהר ספר פראשית חלק א' [מדרג א. עד דף כב:]

לפי ספר הזוהר 10 פרקים (70-71 פרקים) מעמוד א' עד עמוד קכ"ז

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס
ללמוד דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויאמין כי
כל דברי חז"ל הקדושים הם סודות נוראים (הקדמת המהר"ח לעץ
חיים), ובהם יזכה להפגוש לגן עדן העליון (וזהר חדש שיר השירים - כי
כלי למוד הזוהר חזון בגלגול [וזהר, תרמ"ק, והאר"ל]), וכן יוכל לשמוע
תורה מפי הקב"ה בשיבת כל מסכתות הש"ס בעולם הבא
(כמבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שדי סמו,
ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, וזהר תרומה), וכל ישראל ילמדו ש"ס עם
זוהר ובהם יפגשו בתבת נוח להנצל מדור המבול ומפצצת אטום.
זוהי חובה על כל מגידי השיעורים בדרג היומי, לצרף את
הלמוד הקדוש הזה דף היומי וזהר ביחד עם למוד הש"ס, ובהם
יקראו מצדיקי הרבים כבוכבים לעולם ועד (תקוני זהר הקדמה, זוהר
נשא ככ"ד).

יו"ל ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב

רח' נחל לביש 24/8 - בית שמש טובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם,
כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה
ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה
וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם
מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון
תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם
עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם
מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יביא את הגאולה במהרה, והוא שהיות והתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים כל כך להכחידנו עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית הוא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי עוד שתיים שלוש דקות זוהר הקדוש, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, וזה מה שיעשה נחת רוח לה' מאוד מאוד, ובזכות זה יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה.

כל עם ישראל שמחים מאוד בהופעת הרעיון הגדול הזה, שהגה יושב ראש ומחולל מפעל הזוהר העולמי, היושב ומצפה לרעיונות, איך להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, ושכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, ועתה חדר לו רעיון במוחו, והוא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לעשות סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, ואז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרושון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה.

ואז נעשה כולנו סיום גדול על הגמרא והזוהר ביחד, כולנו כאחד יחד נשמח, ואז נוכל לומר בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות

מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שהרבה יראו אותו לומד הגמרא והזוהר, וישאלו אותו מה זה, והוא יענה להם אני הולך לעשות סיום הש"ס עם סיום הזוהר, וכך הם יקנאו בו קנאת סופרים תרבה חכמה, ועל ידי זה הם בעצמם גם כן יתחילו לעשות כמותו, וירבו לומדי הזוהר בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמפריע כל כך לשטן, שזהו לימוד הזוהר, שהוא מנסה בכל כוחו למעט, כמו שכולם יודעים, והוא מלביש את זה באיצטלא דרבנן, ומביא דוגמאות ממקומות שאסור למי שלא נתמלא ארבעים, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא מביא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק וכולנו נחזק אחד את השני והשני את השלישי וכן הלאה וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם המבצע הגדול והנורא הזה אשר ראיתם עם כל התכניות הכלולות בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם סדר מיוחד לחזור על לימודם הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות שעושים, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו שלא ישכחו גם כן את כל קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיזכרו את זה הם יוכלו לזכור תמיד ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, כי חבל על דאבדין, אם מתעוררים מקטע מיוחד בזוהר ואחר כן שוכחים זה מאוד חבל, כי למה לא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יעשה לעצמו את החשבונות שלו על ידי זמנו הפנוי שיש לו, וכן על זה הדרך כל אחד ישתדל לעשות את המקסימום שביכולתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים לעולמים לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות ויקויים בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים ויקויים בנו בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים ויקויים בנו מקרא שכתוב וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציזון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף כמו מסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם בחינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר ביחד עם ש"ס בחינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק איפה ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים הרבה כסף, לכן כל תורם, וכל אחד שיש לו קצת שכל, יעשה חשבון לעצמו, כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב

המוציאים לאור

הקדמת ספר הזוהר

(דף א ע"א)

רבי חזקיה (נ"א רבי אלעזר) פתח, כתיב (שיר השירים ב) כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים. מי השושנה? זו כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל (משום שיש שושנה ויש שושנה). מה השושנה שהיא בין החוחים יש בה אדם ולכן - אף כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל יש בה דין ורחמים. מה שושנה יש בה שלשה עשר עלים - אף בכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל יש שלש עשרה מדות רחמים שמקיפות אותה מכל צדדיה. אף אלהים של פאן, משעה שנזכר, הוציא שלש עשרה תבות להקיף את כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל ולשמר אותה. ואחר כך נזכר פעם אחרת. למה נזכר בפעם אחרת? כדי להוציא חמשה עלים חזקים שסובבים את השושנה. ואותם החמשה נקראים ישועות, והם [חמשה] [חמשים] שְׁעָרִים. ועל זה הסוד כתיב (תהלים קטז) כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָׂא, זו כּוֹס של בְּרָכָה. הכוס של בְּרָכָה צריכה להיות על חמש אצבעות ולא יותר, כמו שהשושנה שיושבת על חמשה עלים חזקים בדגמא של חמש אצבעות. והשושנה הזו היא כּוֹס של בְּרָכָה. מ"אלהים" השני עד "אלהים" השלישי - חמש תבות. מכאן והלאה האור שנברא ונגנו ונכלל בברית ההוא שנכנס בשושנה [ס"א ז] והוציא בה זרע, וזה נקרא עץ עושה פרי אשר זרעו בו. ואותו הזרע קים באות הברית ממש. וכמו שדמות הברית נזרע בארבעים ושנים זוגים [של אות] הזרע ההוא, כך נזרע השם החקוק מפרש בארבעים ושתים אותיות של מעשה בראשית.

בראשית. רבי שמעון פתח, (שיר ב) הַנְּצַנִּים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ. הַנְּצַנִּים - זה מעשה בראשית. מתי נראו בארץ? ביום השלישי,

ולביתר אדפר זמנא אחרא. אמאי אדפר זמנא אחרא. בגין לאפקא חמש עלין תקיפין דסחרין לשושנה. ואנון חמש אקרון ישועות. ואנון חמש תרעין. ועל רזא דא כתיב (תהלים קטז) כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָׂא דא כּוֹס של בְּרָכָה. כּוֹס של בְּרָכָה אצטריך למהוי על חמש אצבעאן ולא יתיר. פגוונא דשושנה דיתבא על חמש עלין תקיפין דוגמא דחמש אצבעאן. ושושנה דא איהי כּוֹס של בְּרָכָה. מאלהים תננא עד אלהים תליתאה חמש תיבין. מכאן ולהלאה אור דאתברי ואתגניז ואתפליל בברית ההוא דעאל בשושנה (ס"א דא) ואפיק בה זרעא. ודא אקרי עץ עושה פרי אשר זרעו בו. וההוא זרע קיימא באות ברית ממש. וכמה דדיוקנא דברית אזורע בארבעין ותריין זוגין ההוא (נ"א דהוא) זרעא, כך אזורע שמא גליפא מפרש בארבעין ותריין אתון דעובדא דבראשית.

בראשית, רבי שמעון פתח (שיר השירים ב) הַנְּצַנִּים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ. הַנְּצַנִּים, דא עובדא דבראשית, נראו בארץ אימתי, ביום

השלישי, דכתיב ותוצא הארץ פדין נראו בארץ. עת הזמיר הגיע, דא יום רביעי דהיה ביה זמיר עריצים, מארת חסר. וקול התור, דא יום חמישי, דכתיב ישרצו המים וגו' למעבד תולדות. נשמע, דא יום ששי דכתיב נעשה אדם. דהיה עתיד למקדם עשיה לשמיצה, דכתיב (דף א ע"ב) הכא נעשה אדם, וכתיב התם נעשה ונשמע. בארצנו, דא יום שבת דאיהו דוגמת ארץ החיים. (שהוא עולם הבא. עולם הנשמות עולם הנחמות).

שכתוב ותוצא הארץ, אז נראו בארץ. עת הזמיר הגיע - זה היום הרביעי שהיה בו זמיר עריצים, מארת חסר. וקול התור - זה היום החמישי, שכתוב ישרצו המים וגו', לעשות תולדות. נשמע - זה היום הששי, שכתוב נעשה אדם, שהיה עתיד להקדים עשיה לשמיצה, שכתוב כאן נעשה אדם, וכתוב שם נעשה ונשמע. בארצנו - זה יום השבת, שהוא דגמת ארץ החיים (שהוא עולם הבא, עולם הנשמות, עולם הנחמות).

(נ"א דבר אחר) הנצנים אליו אנון אבהן דעאלו במחשבה ועאלו בעלמא דאתי ואתגניזו תמן. ומתמן נפקו בגניזו ואטמירו גו (נ"א בהו) נביאי קשוט. אתיליד יוסף ואטמירו ביה, עאל יוסף בארעא קדישא ונציב לון תמן, וכדין נראו בארץ ואתגלו תמן. ואימתי אתחזון, בשעתא דאתגלי קשת בעלמא. דהא בשעתא דקשת אתחזי כדין אתגלון אנון, ובהיא שעתא עת הזמיר הגיע עדן לקצץ חביין מעלמא. אמאי אשתזיבו, בגין דהנצנים נראו בארץ, ואלמלא דנראו לא אשתארוזן בעלמא, ועלמא לא אתקים. ומאן מקים עלמא וגרים לאבהן דאתגלון, קל ינוקי דלעאן באורייתא, ובגין אנון רביין דעלמא, עלמא אשתזיב. לקבליהון, (שיר השירים א) תורי זהב נעשה לך, אליו אנון ינוקי רביין עולמין דכתיב, (שמות כ"ה) ועשית שנים פרוכים זהב.

(נ"א דבר אחר) הנצנים - אלו הם האבות שנקנסו במחשבה ונקנסו לעולם הבא ונגנזו שם, ומשם יצאו בגניזות ונסתרו בתוך נביאי האמת. נולד יוסף ונטמנו בו. נכנס יוסף לארץ הקדושה והציב אותם שם, ואז נראו בארץ ונגלו שם. ומתי הם נראו? בשעה שהתגלתה הקשת בעולם. שהרי בשעה שנוראית הקשת, אז הם מתגלים, ובשעה שהיא עת הזמיר הגיע לקצץ את הרשעים מן העולם. למה נצלו? משום שהנצנים נראו בארץ, ואלמלא שנראו, לא היו נשארים בעולם, והעולם לא היה מתקיים. ומי מקים את העולם וגורם לאבות להתגלות? קול התינוקות שעוסקים בתורה. ובגלל אותם התינוקות של העולם, העולם נצל. פנגדם (שיר א) תורי זהב נעשה לך, אלו הם תינוקות ילדים עלמים, שכתוב (שמות כה) ועשית שנים פרוכים זהב.

בראשית רבי אלעזר פתח (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. שאו מרום עיניכם לאן אתר, לאתר דכל עיינין תליאן ליה. ומאן איהו, פתח עינים. ותמן תנדעון דהאי סתים עתיקא דקימא לשאלה.

בראשית. רבי אלעזר פתח, (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. שאו מרום עיניכם, לאיזה מקום? למקום שכל העינים תלויים בו, ומי הוא?

פּתח עינים, וּשְׁם תִדְעוּ שֶׁהַסְּתוּם
הַעֲתִיק הִזָּה שְׁעוּמַד לְשֵׁאלָה
בְּרֵא אֱלֹהִים. וּמִי הוּא? "מִי",
הַהוּא שְׁנִקְרָא מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם
לְמַעְלָה, שֶׁהַכֹּל עוֹמֵד בְּרֵשוּתוֹ.
וְעַל שֶׁהוּא עוֹמֵד לְשֵׁאלָה וְהוּא
בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר וְלֹא גִלּוּי נִקְרָא
"מִי", שֶׁהָרִי לְמַעְלָה אֵין שֵׁם
שֵׁאלָה. וְקִצֵּה הַשָּׁמַיִם הִזָּה נִקְרָא
"מִי".

וְיֵשׁ אַחַר לְמִטָּה שְׁנִקְרָא "מִה".
מִה בֵּין זֶה לְזֶה? אֵלֹא הִרְאִישׁוֹן
הַנִּסְתָּר שְׁנִקְרָא "מִי" עוֹמֵד
לְשֵׁאלָה. בֵּין שְׁשׂוֹאֵל אָדָם
וּמִפְּשָׁפֶשׂ לְהִסְתַּכֵּל וְלִדְעוּת
מִדְּרָגָה לְדְרָגָה עַד סוּף כֹּל
הַדְּרָגוֹת, בֵּין שְׁמַגִּיעַ לְשָׁם -
"מִה". מִה יִדְעָתָּ? מִה הִסְתַּכַּלְתָּ?
מִה פִּשְׁפֶּשֶׁתָּ? הָרִי הַכֹּל נִסְתָּר
כְּבִרְאשׁוֹנָה.

וְעַל הַסּוּד הִזָּה כְּתוּב (איכה ב) מִה
אֲעִידֶךָ מִה אֲדַמָּה לָךְ. כְּשֶׁנִּחְרַב
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, יֵצֵא קוֹל וְאָמַר, מִה
אֲעִידֶךָ [נ"א] וּמִה אֲדַמָּה לָךְ, בְּאוֹתוֹ מִ"ה
אֲעִידֶךָ] בְּכָל יוֹם וְיוֹם, [ומ"י] הַעִידִיתִי
בָּךְ מֵיָמִים רִאשׁוֹנִים, שְׁכִתוּב
(דברים ל) הַעִידִיתִי בָּכֶם הַיּוֹם אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. וּמִה אֲדַמָּה
לָךְ, בְּאוֹתוֹ גִּזּוֹן מִמֶּשׁ עֲטָרִיתִי
אוֹתָךְ בְּעֲטָרוֹת קְדוּשׁוֹת, עֲשִׂיתִי
לָךְ שְׁלִטוֹן עַל הָעוֹלָם, שְׁכִתוּב
(איכה ב) הַזֹּאת "הָעִיר" שִׁיאֲמָרוּ
כְּלִילֵת "יְפִי" וְגו'. קְרֵאתִי לָךְ
(תהלים קכב) יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוִיָּה כְּעִיר
שְׁחִבְרָה לָהּ.

(איכה ב) מִה אֲשׁוּה לָךְ - כְּמוֹ שֶׁאֵת
יּוֹשְׁבֵי כָּךְ, כָּךְ הוּא כְּבִיכּוֹל
לְמַעְלָה. כְּמוֹ שֶׁלֹּא נִכְנָסִים בָּךְ
עֲכָשׁוּ הָעַם הַקְּדוֹשׁ בְּסִדְרִים
קְדוּשִׁים, כָּךְ נִשְׁבַּעְתִּי לָךְ שֶׁאֲיַנִּי
נִכְנָס לְמַעְלָה עַד שֶׁיִּפְגְּסוּ בָּךְ
אוּכְלוּסִיף לְמִטָּה. וְזוֹהֵי נִחְמַתְךָ,
הוֹאִיל שֶׁהַדְּרָגָה הַזֹּאת אֲשׁוּה לָךְ
לָךְ קִיּוּם וּרְפוּאָה - מִי יִרְפָּא לָךְ.

בְּרֵא אֱלֹהִים. וּמִאֵן אִיהוּ. מִ"י. הַהוּא דְאֶקְרִי
מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם לְעֵילָא. דְּכִלְא קִימָא
בְּרֵשוּתֵיהּ. וְעַל דְּקִימָא לְשֵׁאלָה וְאִיהוּ בְּאַרְח
סְתִימִים וְלֹא אֲתַגְלִיא, אֶקְרִי מִ"י, דְּהָא לְעֵילָא
לִית תַּמָּן שֵׁאלָה. וְהָאִי קִצֵּה הַשָּׁמַיִם אֶקְרִי
מִ"י.

וְאִית אַחְרָא לְתַתָּא וְאֶקְרִי מִ"ה. מִה בֵּין הָאִי
לְהָאִי, אֵלֹא קְדַמָּה סְתִימָא דְאֶקְרִי
מִ"י קִימָא לְשֵׁאלָה, כִּיּוֹן דְּשֵׁאל בְּרֵשׁ
וּמִפְּשָׁפֶשׂ לְאִסְתַּכְּלָא וּלְמַנְדַּע מִדְּרָגָא לְדְרָגָא
עַד סוּף כֹּל דְּרָגִין, כִּיּוֹן דְּמִטִּי תַמָּן, מִ"ה. מִה
יִדְעָתָּ, מִה אִסְתַּכַּלְתָּא, מִה פִּשְׁפֶּשֶׁתָּא, הָא
כִּלְא סְתִימִים כְּדִקְדַמִּיתָא.

וְעַל רִזָּא דְנָא כְּתִיב, (איכה ב) מִה אֲעִידֶךָ מִה
אֲדַמָּה לָךְ. כִּד אֲתַחְרִיב בֵּי מִקְדָּשָׁא נִפְקִי
קָלָא וְאָמַר מִה אֲעִידֶךָ (נ"א וּמִה אֲדַמָּה לָךְ, כַּהוּא מִ"ה
אֲעִידֶךָ) בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, [ומ"י] אִסְהִידַת בָּךְ
מִיּוֹמִין קְדַמָּיִן דְּכְתִיב, (דברים ל) הַעִידִיתִי בָּכֶם
הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. וּמִה אֲדַמָּה לָךְ
כַּהוּא גִזּוֹן מִמֶּשׁ עֲטָרִית לָךְ בְּעֲטָרִין קְדִישִׁין
עֲבָדִית לָךְ שְׁלִטְנוּ עַל עֲלָמָא דְכְתִיב, (איכה ב)
הַזֹּאת "הָעִיר" שִׁיאֲמָרוּ "כְּלִילֵת" יְפִי" וְגו'
קְרִינָא לָךְ (תהלים קכ"ב) יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוִיָּה כְּעִיר
שְׁחִבְרָה לָהּ.

מִה אֲשׁוּה לָךְ. (איכה ב) כְּמוֹ שֶׁאֵת דְּאֵנָּה יִתְבָּה, הַכִּי
הוּא כְּבִיכּוֹל לְעֵילָא. כְּמוֹ שֶׁאֵת דְּלֹא עֲאֵלִין
הַשְּׁתָא בָּךְ עֲמָא קְדִישָׁא בְּסִדְרִין קְדִישִׁין, הַכִּי
אוּמִינָא לָךְ דְּלֹא אִיעוּל אֲנָא לְעֵילָא עַד
דִּיעֲלוּן בָּךְ אֶכְלוּסִף לְתַתָּא. וְדָא אִיהוּ נִחְמָה
דִּילָךְ הוֹאִיל דְּדְרָגָא דָא אֲשׁוּה לָךְ בְּכִלְא.
וְהַשְּׁתָא דְאֵנָּה הַכָּא גְדוּל כְּפִים שְׁבָרָךְ. וְאִי
תִימָא דְלִית לָךְ קִימָא וְאִסְתָּא, מִ"י יִרְפָּא
בְּכָל. וְעֲכָשׁוּ שֵׁאֵת כָּאן, גְדוּל כְּפִים שְׁבָרָךְ. וְאִם תִּאמַר שֶׁאֵין

וְדַאי שְׁאוּתָהּ הַדְרָגָה הַנְּסַתְרָת
הַעֲלִינָה שֶׁהַכֹּל עֹמֵד בָּהּ, תִּרְפָּא
לָךְ וְתִקֵּים אוֹתְךָ.

מ"י - קִצָּה הַשָּׁמַיִם לְמַעְלָה, מ"ה
- וְעַד קִצָּה הַשָּׁמַיִם לְמַטָּה וְקִצָּה
הַשָּׁמַיִם לְמַטָּה. וְזֶה יִרְשׁ יַעֲקֹב, שֶׁהוּא
מְבָרִיחַ מִן הַקִּצָּה אֶל הַקִּצָּה.
מִהַקִּצָּה הַרְאֵשׁוֹן שֶׁהוּא מ"י, אֶל
הַקִּצָּה הַאֲחֵרוֹן שֶׁהוּא מ"ה, מִשּׁוּם
שֶׁעֹמֵד בְּאֲמֻצָּע. וְעַל זֶה מִי בָרָא
אֵלָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזֹר [בנין] פֶּסֶק
דְּבִרְיָךְ וַיִּתְגַּלֶּה הַסֵּתֵר שֶׁל הַסּוּד
הַעֲלִיּוֹן שְׁאִין בְּנֵי אָדָם יוֹדְעִים. שֶׁתֵּק
רַבִּי אֲלַעְזֹר. בְּכֹה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְעֹמֵד
רַגְעַ [ג"א שְׁעִתָּא] אֶחָד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזֹר, מַה זֶה
"אֵלָה"? אִם תֹּאמַר כּוֹכְבִים
וּמַזְלוֹת - הֲרֵי הֵם תָּמִיד גֵּרָאִים שָׁם,
וּבְמ"ה נִבְרָאוּ כִּמּוֹ שְׁנַאֲמַר (תהלים א) ^א
בְּדַבֵּר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ. אִם עַל
דְּבָרִים נְסֻתִים, שְׁלֵא יִכְתֹּב אֵלָה,
שֶׁהֲרֵי הוּא גָלוּי! אֲלֹא זֶה הַסּוּד
לֹא הִתְגַּלֶּה רַק יוֹם אֶחָד שֶׁהֵייתִי
עַל חוֹף הַיָּם, וּבָא אֵלַיְהוּ וְאָמַר לִי,
רַבִּי, יִדְעַתָּה מַה זֶה "מִי בָרָא
אֵלָה"? אֲמַרְתִּי לוֹ, אֵלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
וְצַבָּאוֹתָם, הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַקְּדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא שֵׁיֵשׁ לְאָדָם לְהַסְתִּיב
בָּהֶם וּלְבָרֵךְ אוֹתוֹ, שֶׁכְּתוּב (שם ח) כִּי
אֲרָאָה שְׁמִיךְ מַעֲשֵׂה אֲצַבְעוֹתֶיךָ
וְגו', ה' אֲדַנְּנוּ מַה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל
הָאָרֶץ.

אָמַר לִי, רַבִּי, דְּבַר נְסֻתָּהּ הַזֶּה
לְפָנַי הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא וְגִלָּה
בִּישִׁיבָה הַעֲלִינָה, וְזֶה הוּא.
בְּשַׁעַת שֶׁנִּסְתַּר כָּל הַנְּסֻתִים רָצָה
לְהַתְגַּלּוֹת, עָשָׂה בְּרֵאשׁ נִקְד"ה
אֲחַת, וְזוֹ עֲלָתָהּ לְהִיּוֹת מַחְשָׁבָה.
צִיַּר בָּהּ אֶת כָּל הַצִּיּוּרִים, חֶקֶק בָּהּ
כָּל הַחֻקִּים.

וְחֶקֶק בְּתוֹךְ הַמָּאוֹר הַקְּדוּשׁ

לָךְ, וְדַאי הֵהוּא דְרָגָא סְתִימָאָה עַלְאָה דְכָלָא
קִיִּימָא בֵּיה יִרְפָּא לָךְ וְיִוְקִים לָךְ.

מ"י קִצָּה הַשָּׁמַיִם לְעִילָא, מ"ה וְעַד קִצָּה
הַשָּׁמַיִם לְתַתָּא (קִצָּה הַשָּׁמַיִם לְתַתָּא). וְדַא יִרִית
יַעֲקֹב דְּאִיהוּ מְבָרִיחַ מִן הַקִּצָּה אֶל הַקִּצָּה, מִן
הַקִּצָּה קְדָמָאָה דְּאִיהוּ מ"י, אֶל הַקִּצָּה
בְּתַרְאָה דְּאִיהוּ מ"ה, בְּגִין דְּקִיאִים
בְּאֲמֻצָּעִיתָא. וְעַל דָּא מִי בָרָא אֵלָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזֹר בְּנֵי פֶסוּק מִיִּלְךָ
וַיִּתְגַּלֵּי סְתִימָא דְרָזָא עַלְאָה דְבְנֵי
עַלְמָא לֹא יִדְעִין. שֶׁתִּיק רַבִּי אֲלַעְזֹר. בְּכֹה
רַבִּי שְׁמַעוֹן וְקִיאִים רַגְעָא [ג"א שְׁעִתָּא] חָדָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזֹר מֵאֵי אֵלָה. אֵי
תִימָא כְּכַבֵּיא וּמַזְלֵי, הָא אֲתַחְזֹאן תַּמָּן
תְּדִיר. וּבְמ"ה אֲתַבְּרִיאוּ פְּמָה דְאֵת אָמַר,
(תהלים א) בְּדַבֵּר יי שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ. אֵי עַל מְלִין
סְתִימִין לֹא לְכַתּוּב אֵלָה דְהָא אִיתְגַּלְיָא
אִיהוּ. אֲלֹא רָזָא דָא לֹא אִיתְגַּלְיָא בְּרִ יוֹמָא חַד
דְּהוּינָא עַל פִּיָּה יִמָּא, וְאֵתָא אֵלַיְהוּ וְאָמַר לִי
רַבִּי, יִדְעַתָּה מַה הוּא, מִי בָרָא אֵלָה. אָמִינָא
לִיָּה אֵלִין שְׁמִיָּא וְחִילָהוֹן עוּבְדָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיָּךְ הוּא דְאִית לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְאִסְתַּכְּלָא בְּהוּ
וּלְבָרְכָא לִיָּה דְכַתִּיב, (תהלים ח) כִּי אֲרָאָה שְׁמִיָּךְ
מַעֲשֵׂה (דף ב ע"א) אֲצַבְעוֹתֶיךָ וְגו' יי אֲדוּגִינּוּ
מַה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל הָאָרֶץ.

אָמַר לִי רַבִּי מְלָה סְתִימָא הָוָה קִמִּי קְדָשָׁא
בְּרִיָּךְ הוּא, וְגִלִּי בְּמַתִּיבְתָא עַלְאָה וְדָא
הוּא. בְּשַׁעַתָּא דְסְתִימָא דְכָל סְתִימִין בְּעָא
לְאִתְגַּלְיָא, עֵבֵד בְּרִישָׁא נְקוּד"ה חָדָא, וְדָא
סְלִיק לְמַהוּי מַחְשָׁבָה. צִיַּיר בָּהּ כָּל צִיּוּרִין.
חֶקֶק בָּהּ כָּל גְּלִיפִין.

וְאִנְגְּלִיָּךְ גּוּ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא סְתִימָא גְּלִיפּוּ דְחַד צִיּוּרָא סְתִימָאָה קְדָשׁ

הנסתר חקיקה של ציור אהר
נסתר, קדש קדשים, בנזן עמק
שיצא מתוך המחשבה ונקראת
מ"י תחלה [נ"א ראשית] לבנזן. עומד
ולא עומד. עמק ונסתר בשם. לא
נקרא אלא מ"י. רצה להתגלות
ולהקרא בשם [הנה], והתלבש
בלבוש יקר שפאיר וברא אלה,
ועלה אלה בשם. התחברו
האותיות אלו באלו, ונשלמו
בשם אלהים (מ"י+אלה). וטרם
שברא אלה, לא עלה בשם
אלהים, והם שחטאו בעגל [נ"א
בעולם], ועל סוד זה אמרו (שמות לב)
אלה אלהיך ישראל.

ובכו שמשפתך מ"י באלה, כף
הוא השם שמשפתך תמיד,
ובסוד הזה התקיים העולם. ופרח
אליהו ולא ראיתי אותו, וממנו
ידעתי הדבר [הזה] [שהעמדת] על
הסוד והסתר שלה. בא רבי
אלעזר וכל החברים והשתטחו
לפניו. בכו ואמרו, אלמלא לא
באנו לעולם אלא לשמע את זה
די -

אמר רבי שמעון, על זה השמים
וצבאם נבראו במ"ה, שכתוב
(תהלים ח) פי ארצה שמך מעשה
אצבעתיך וגו'. וכתוב (שם) מ"ה
אדיר שמך בכל הארץ אשר
תנה הודך על השמים. על
השמים הוא לעלות בשם, משום
שברא אור לאורו והתלבש זה
בזה ועלה בשם עליון. ועל פן
בראשית ברא אלהים - זה
אלהים העליון, שהרי מ"ה לא
היה כף ולא נבנה.

אל"ה, בשעה שנמשכו האותיות
הללו [מאלו] אל"ה מלמעלה
למטה. והאם הלותה לבת בגדיה
וקשטה אותה בתכשיטה. ומתי
קשטה אותה בתכשיטה פראוי?
בשעה שנראו לפניו כל זכר,
שכתוב (שמות כג) אל פני האדון

קדישין בנינא עמיקא דנפק מגו מחשבה
ואקרי מ"י שירותא (נ"א ראשית) לבנינא. קיימא
ולא קיימא. עמיק וסתים בשמא. לא אקרי
אלא מ"י. בעא לאתגלייא ולא תקרי בשמא
(דא) ואתלבש בלבוש יקר דנהיר וברא אלה,
וסליק אל"ה בשמא. אתחברון אתון אלין
באלין ואשתלים בשמא אלהים. ועד לא ברא
אלה לא סליק בשמא אלהים. ואנון דחבו
בעגלא (נ"א בעלמא). על רזא דנא אמרו (שמות לב)
אלה אלהיך ישראל.

ובמה דאשתתף מ"י באלה, הכי הוא שמא
דאשתתף תדיר. וברזא דא אתקיים
עלמא. ופרח אליהו ולא חמינא ליה. ומניה
ידענא מלה דאוקימנא על רזא וסתרא דילה.
אתא רבי אלעזר וכלהו חברייה ואשתטחו
קמיה. בכו ואמרו אלמלא לא אתינא לעלמא
אלא למשמע דא די.

אמר רבי שמעון על דא שמיא וחיליהון
במ"ה אתבריאו, דכתיב (תהלים ח) פי
ארצה שמך מעשה אצבעותיך וגו' וכתוב,
(תהלים ח) מ"ה אדיר שמך בכל הארץ אשר
תנה הודך על השמים, על השמים
איהו לסלקא בשמא. בגין דברא נהורא
לנהוריה ואתלבש דא בדא וסליק בשמא
עלאה. ועל דא בראשית ברא אלהים, דא
אלהים עלאה, דהא מ"ה לא הוי הכי ולא
אתבני.

אל"ה בשעתא דאתמשכן אתון אלין (פאלין)
אל"ה מלעילא לתתא. ואמא אוזיפת
לברתא מאנהא וקשיטא לה בקישוטא.
ואימתי קשיטא לה בקישוטא כדקא חזי.
בשעתא דאתחזון קמה כל דכורא, דכתיב,
אל פני האדון יי, ודא אקרי אדון כמה
(שמות כג)

ה'. וְזֶה נִקְרָא אֲדוֹן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע א) הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. וְאִזּוּ יֵצֵאֶה ה' וְנִכְנְסָה י', וְהִתְקַשְׁטָה בְּכֵלִים שֶׁל זָכָר כְּנִגְדָם שֶׁל כָּל זָכָר בְּיִשְׂרָאֵל.

וְאוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת מוֹשְׁכִים אוֹתָם יִשְׂרָאֵל מִלְמַעְלָה לְמָקוֹם הַזֶּה. (תהלים מב) אֱלֹהֵי אֲזַכְּרָה. אֲזַכֵּיר בְּפִי וְאֶשְׁפָּף דַּמְעוֹתַי [כְּרֵצוֹן נֶפֶשׁ כִּי לְהַמְשִׁךְ הַאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ], וְאִזּוּ אֲדַדִּם מִלְמַעְלָה עַד בֵּית אֱלֹהִים, שִׁיְהִיֶּה אֱלֹהִים כְּמוֹ שֶׁהוּא. וּבִמְהָ? (שם) בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן חוֹגֵג.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַשְּׁתִיקָה שְׁלֵי בְּנֵתָה מִקְדָּשׁ לְמַעְלָה וּבְנֵתָה מִקְדָּשׁ לְמַטָּה, וּבּוֹדָאֵי דְבוּר בְּסָלַע וּשְׁתִיקָה בְּשִׁפְתַיִם. מְלָה בְּסָלַע - מֵה שְׁאִמְרַתִּי וְהִתְעוֹרְרַתִּי בּוֹ, שְׁתִיקָה בְּשִׁפְתַיִם - מֵה שְׁשִׁתְקַתִּי שֶׁנִּכְרָאוּ וְנִכְנְוּ שְׁנֵי עוֹלָמוֹת יַחַד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִכָּאן וְהִלָּאָה שְׁלֵמוֹת הַכְּתוּב, שְׁפָתוֹב (ישעיה מ) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאָם. שְׁתֵּי דְרָגוֹת הֵן שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת רְשׁוּמָה כָּל אַחַת מֵהֶן. אַחַת זֶה שֶׁנֶּאֱמַר מ"ה, וְאַחַת מ"י. זֶה עֲלִיּוֹנָה וְזֶה תַּחְתּוֹנָה. זֶה הָעֲלִיּוֹנָה רְשׁוּמָה, וְאוֹמֵר הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאָם. הַמוֹצִיא - אוֹתוֹ הַנּוֹדֵעַ וְאִין כְּמוֹתוֹ. כְּמוֹ זֶה הַמוֹצִיא לְחֵם מִן הָאָרֶץ. הַמוֹצִיא - הַהוּא שְׁנוֹדֵעַ. זֶה הַדְּרָגָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְהַכֹּל אַחַד. בְּמִסְפָּר - שְׁשִׁים רְבּוּאָה הֵם שְׁעוּמָדִים יַחַד, וְהוֹצִיאָוּ צְבָאוֹת לְמִינֵיהֶם שְׁאִין לְהֵם חֲשׁוּבּוֹן.

[ג"א כְּמוֹ זֶה]. לְכֹלֶם - בֵּין אוֹתָם הַשְּׁשִׁים, בֵּין כָּל צְבָאוֹתָם - בְּשֵׁם יְקָרָא. מֵה זֶה בְּשֵׁם יְקָרָא? אִם תֹּאמַר שֶׁקָּרָא לְהֵם בְּשִׁמוֹתֵיהֶם - זֶה אֵינוֹ כָּף, שְׁאִם כָּף, הִיָּה צָרִיף לְהִיּוֹת בְּשִׁמוֹ. אֲלֵא בְּזִמְנָן שֶׁהַדְּרָגָה הַזֹּאת לֹא עוֹלָה בְּשֵׁם

דְּאֵת אָמַר, (יהושע ג) הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. כְּדִין נִפְקַת ה' וְאֶעֱלִית י', וְאֶתְקַשְׁטִיטָה בְּמֵאֵנִי דְכּוּרָא לְקַבְּלִיהוּן דְּכָל דְּכָר בְּיִשְׂרָאֵל.

וְאֶתְוֹן אַחֲרֵינִין מְשַׁכְּן לּוֹן יִשְׂרָאֵל מְעִילָא לְגַבֵּי אֵתֵר דָּא (תהלים מב) אֱלֹהֵי אֲזַכְּרָה.

אֲדַפְרְנָא בְּפוּמָאֵי וְשְׁפִיכְנָא דְמַעָאֵי (כְּרַעוֹת נֶפֶשִׁי בִּיּוֹן לְאִמְשָׁבָא אֶתְוִין אֵלִי) וּכְדִין אֲדַדִּם מְעִילָא עַד בֵּית אֱלֹהִים, לְמַהוּי אֱלֹהִים כְּגוֹוֹנָא דִּילִיָּה. וּבְמָאֵי, (תהלים מב) בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן חוֹגֵג.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר שְׁתִיקָא דִּילִי בְּנָא מִקְדָּשָׁא לְעִילָא וּבְנָא מִקְדָּשָׁא לְתַתָּא. וּבּוֹדָאֵי מְלָה בְּסָלַע מִשְׁתּוֹקָא בְּתַרִּין. מְלָה בְּסָלַע מַה דְּאִמְרָנָא וְאֶתְעַרְנָא בֵּיה, מִשְׁתּוֹקָא בְּשִׁפְתַיִם מַה דְּשְׁתִיקָנָא דְּאִבְרוּ וְאִיבְנוּ תַרִּין עֲלָמִין כְּחָדָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מִכָּאן וְלֵהֲלָאָה שְׁלִימוֹ דְקָרָא, דְכְּתִיב, (ישעיה מ) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר

צָבָאָם, תַרִּין דְרָגִין אֲנוּן דְאִיצְטְרִיף לְמַהוּי רְשִׁים כָּל חַד מִיַּנְיָהוּ. חַד דָּא דְאֶתְמַר מ"ה. וְחַד מ"י. דָּא עֲלָאָה וְדָא תַתָּאָה. דָּא עֲלָאָה רְשִׁים וְאִמֵר הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאָם, הַמוֹצִיא הַהוּא דְאֶשְׁתַּמּוּדַע וְלִית כְּוֹתִיָּה. כְּגוֹוֹנָא דָּא הַמוֹצִיא לְחֵם מִן הָאָרֶץ. הַמוֹצִיא הַהוּא דְאֶשְׁתַּמּוּדַע דָּא דְרָגָא תַתָּאָה, וְכֹלָא חַד. בְּמִסְפָּר שְׁתֵּין רְבּוּאָה אֲנוּן דְקִיַּיְמִין כְּחָדָא, וְאֶפִיקוּ חִילִין לְזִינְיָהוּ דְלִית לּוֹן חֲשׁוּבָנָא.

(ג"א כְּגוֹוֹנָא דָּא) לְכֹלֶם, בֵּין אֲנוּן שְׁתֵּין, בֵּין כָּל חִילִין דִּילָהוּן, בְּשֵׁם יְקָרָא. מָאֵי בְשֵׁם יְקָרָא. אִי תִימָא דְקָרָא לּוֹן בְּשִׁמְהַתְהוּן, לָאוּ הִכִּי הוּא, דָּאִם כֵּן בְּשִׁמוֹ מִיבְעֵי לִיָּה. אֲלֵא בְּזִמְנָא דְדְרָגָא דָּא לָא סָלִיק בְּשִׁמָּא (לְעִילָא) וְאִקְרִי מ"י, לָא אוֹלִיד וְלָא אֶפִיק טְמִירִין לְזִינְיָה אֶף עַל גַּב דְכֹלְהוּ הוּו טְמִירִין בֵּיה. כִּיּוֹן דְּבָרָא אֵל"ה וְאֶסְתַּלַּק בְּשִׁמְיָה וְאִקְרִי

[למעלה] ונקראת מ"י, לא מולידה ולא מוציאה נסתרם למינה, אף על גב שפלים היו טמונים בה. כיון שברא אלה והתעלה בשמו ונקרא אלהים, אז בכח השם הזה הוציא אותם בשלמות. וזה הוא בשם יקרא, באותו השם שלו קרא והוציא כל מין ומין שיתקמו בשלמותו. כמו זה (שמות לא) ראה קראתי בשם הזכרתי שמי שיתקיים בצלאל על קיום שלמותו.

(ישעיה נב) מרב אונים. מה זה מרב אונים? זה ראש הדרגות, שעולים בו כל הרצונות ועליהם בו בדרך נסתר. ואמין כח - זה סוד העולם העליון שהתעלה בשם אלהים כמו שאמרנו. איש לא נעדר - מאותם ששים רבוא שהוציא בכח השם. ומשום שאיש לא נעדר, בכל מקום שמתו ישראל ונענשו בחטאייהם, נמנו ולא נעדר מאותם ששים רבוא אפלו אחד כדי להיות הכל צורה אחת. כמו שאיש לא נעדר למעלה, אף כף לא נעדר למטה.

בראשית. רב המנונא הזקן אמר, מצאנו אותיות בהפוך. בי"ת בהתחלה ואחר כף. ב' בהתחלה - הינו בראשית. ברא לאחר מכן. אל"ף בהתחלה ואחר כף. אל"ף בהתחלה - הינו אלהים, את לאחר מכן. אלא פשרצה הקדוש-ברוך-הוא לעשות את העולם, כל האותיות היו נסתרות. ואלפים שנה טרם שברא את העולם היה מסתכל הקדוש-ברוך-הוא ומשתעשע בהם.

בשרצה לברא את העולם, באו לפניו כל האותיות מסופם לראשם. התחילה האות ת' להכנס בראש. אמרה: רבון העולמים, נוח לפניך לברא בי את העולם, שאני תשלום חותם שלך אמ"ת, ואתה נקראת אמ"ת, ראוי למלך [אמת] להתחיל באות

אלהים, כדין בחילא דשמא דא אפיק לון בשלימו, ודא הוא בשם יקרא, בההוא שם דיליה קרא ואפיק כל זינא וזינא לאתקיימא בשלימותיה. כגוונא דא (שמות לא) ראה קראתי בשם. אדפרנא שמי לאתקיימא בצלאל על קיום אשלמותיה.

מרוב אונים, (ישעיה נב) מאי מרוב אונים, דא ריש דרגין, דסליקו ביה כל רעותין ואסתלקו ביה (דף ב ע"ב) בארז סתים. ואמין כח דא רזא דעלמא עלאה דאסתלק בשם אלהים פדקאמרן. איש לא נעדר מאנון שתין רבוא דאפיק בחילא דשמא. ובגין דאיש לא נעדר, בכל אתר דמיתו ישראל ואתענשו בחוביהו אתמנון ולא אעדר מאנון שתין רבוא אפילו חד. בגין למהוי כלל דיוקנא חדא. כמה דאיש לא נעדר לעילא, אוף הכי לא נעדר לתתא.

בראשית, רב המנונא סבא אמר, אשכחן אתון בהפוכא. בי"ת בקדמיתא ולבתר. ב' בקדמיתא היינו בראשית. ברא לבתר. אל"ף בקדמיתא ולבתר. אל"ף בקדמיתא היינו אלהים. את לבתר. אלא כד בעא קדשא בריך הוא למעבד עלמא, כל אתון הוו סתימין, ותריז אלפין שנין עד דלא ברא עלמא הוה מסתכל קדשא בריך הוא ואשתעשע בהו.

כד בעא למברי עלמא, אתו כל אתון קמיה מסופא ארישייהו. שריאת את אל למיעל ברישא, אמרה, רבון עלמין ניחא קמך למברי בי עלמא, דאנא חותמא דגושפנא דילך אמ"ת, ואת אתקריאת אמ"ת, יאות

התחילה האות ת' להכנס בראש. אמרה: רבון העולמים, נוח לפניך לברא בי את העולם, שאני תשלום חותם שלך אמ"ת, ואתה נקראת אמ"ת, ראוי למלך [אמת] להתחיל באות

לְמַלְפָּא (אמת) לְמַשְׁרֵי בָאוֹת אֲמַ"ת וּלְמַבְרֵי בִי
 עֲלֵמָא. אָמַר לָהּ קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, יָאוֹת אַנְתָּ
 וְזַפְאָה אַנְתָּ, אֶלָּא לִית אַנְתָּ פְדָאֵי לְמַבְרֵי בְךָ
 עֲלֵמָא, הוּאִיל וְאַנְתָּ זְמִינָא לְמַהוּי רְשִׁים עַל
 מְצַחִין דְגוּבְרִין מְהִימְנִין דְקִימִימוּ אֹרִיתָא
 מֵאֲל"ף וְעַד תִּי"ו, וּבְרַשִׁימוּ דִילָךְ יְמוּתוּן.
 וְעוֹד דְאַנְתָּ חוֹתְמָא דְמוֹת. הוּאִיל וְאַנְתָּ פְךָ,
 לִית אַנְתָּ פְדָאֵי לְמַבְרֵי בְךָ עֲלֵמָא. מִיַּד נְפַקַת.
 עֲאֲלַת אֵת ש' קַמִּיה, אֲמָרָה קַמִּיה, רַבּוּן
 עֲלֵמִין, נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרֵי בִי עֲלֵמָא,
 דְבִי אֲתִקְרִי שְׁמֶךָ שְׁד"י, וְיָאוֹת לְמַבְרֵי עֲלֵמָא
 בְשֵׁמָא קְדִישָׁא. אָמַר לָהּ, יָאוֹת אַנְתָּ, וְטַב אַנְתָּ
 וְקָשׁוּט אַנְתָּ, אֶבְל הוּאִיל וְאַתּוּן דְזִיוִפָּא
 נְטִלִין לָךְ לְמַהוּי עֲמַהוּן, לָא בְעֵינָא לְמַבְרֵי
 בְךָ עֲלֵמָא, דְבִגִּין דְלֹא יִתְקַיִים שְׁקָרָא, אֶלָּא
 אֵי יִטְלוּן לָךְ ק ר.

מִבְּאֵן מָאן דְבְעֵי לְמִימַר שְׁקָרָא יִטּוּל יְסוּדָא
 דְקָשׁוּט בְּקַדְמִיתָא וּלְבַתֵּר יוֹקִים לִיה
 שְׁקָרָא, דְהָא אֵת ש' אֵת קָשׁוּט אִיהוּ, אֵת
 קָשׁוּט דְאַבְהֶתֶן דְאַתִּיחֲדוּ בַה. ק ר אֲתוּן
 דְאַתְחֲזִיאוּ עַל סְטְרָא בִישָׂא אַנוּן וּבִגִּין
 לְאַתְקִימָא נְטִלֵי אֵת ש' בְּגוּוִייהוּ וְהוּי קָשֶׁר.
 פִּיּוֹן דְחֲמַת הֲכִי נְפַקַת מְקַמִּיה.

עֲאֲלַת אֵת ז' אֲמָרָה קַמִּיה, רַבּוּן עֲלֵמָא
 נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרֵי בִי עֲלֵמָא דְאַנָּא (ס"א)
 דְבִי חֲתִימִין צְדִיקִים, וְאַנְתָּ דְאַתְקִרִיאַת
 צְדִיק, בִּי רְשִׁים דְכִתִּיב, (תהלים יא) פִּי צְדִיק יִי
 צְדָקוֹת אָהֵב, וּבִי יָאוֹת לְמַבְרֵי עֲלֵמָא. אָמַר
 לָהּ צְדִי, צְדִי אַנְתָּ, וְצְדִיק אַנְתָּ, אֶבְל אַנְתָּ
 צְרִיךְ לְמַהוּי טְמִירָא, לִית אַנְתָּ צְרִיךְ לְאַתְגְּלִיא
 כָּל פְּךָ בְּגִין דְלֹא לְמִיהֵב פִּתְחוּן פֶּה לְעֵלְמָא.
 מֵאֵי טְעֵמָא אִיהִי, אֲתִיָּא י' דְשֵׁמָא דְבְרִית
 קְדִישָׁא וְרִכִּיב עֲלֶיהָ וְאַתְאַחַד בְּהֶדְהָ. וְרָזָא דָּא

אֲמַ"ת וּלְבָרָא בִי אֵת הָעוֹלָם.
 אָמַר לָהּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא:
 רְאוּיָה אַתְּ וּזְפֵאִית אַתְּ, אֶלָּא
 שְׂאִינְךָ פְדָאִית לְבָרָא בְךָ אֵת
 הָעוֹלָם, הוּאִיל וְאַתְּ עֲתִידָה
 לְהִיּוֹת רְשׁוּמָה עַל מְצַחֵי
 הָאֲנָשִׁים הַנְּאָמְנִים שְׁקִימוּ אֵת
 הַתּוֹרָה מֵאֲל"ף וְעַד תִּי"ו,
 וּבְרַשְׁם שְׁלָךְ יְמוּתוּ. וְעוֹד, שְׂאֵת
 חוֹתֶם הַמּוֹת. וְהוּאִיל וְאַתְּ פְךָ,
 אִינְךָ פְדָאִית לְבָרָא בְךָ אֵת
 הָעוֹלָם. מִיַּד יִצְאָה.

נְכַנְסָה הָאוֹת ש' לְפָנָיו. אֲמָרָה
 לְפָנָיו: רַבּוּן הָעוֹלָמִים, נוּחַ
 לְפָנֶיךָ לְבָרָא בִי אֵת הָעוֹלָם, שְׂבִי
 נְקָרָאת שְׁמֶךָ שְׁדִי, וְרְאוּי לְבָרָא
 אֵת הָעוֹלָם בְּשֵׁם קְדוֹשׁ. אָמַר
 לָהּ: רְאוּיָה אַתְּ וְטוֹבָה אַתְּ וְאַמַּת
 אַתְּ, אֶבְל הוּאִיל וְהָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
 הַזִּיוִף נוֹטְלִים אוֹתְךָ לְהִיּוֹת
 עֲמָהֶם, אִינִי רוֹצֵה לְבָרָא בְךָ אֵת
 הָעוֹלָם, שְׂכַדִּי שְׁלֹא יִתְקַיִם
 הַשְּׁקָר אֶלָּא אִם יִטְלוּ אוֹתְךָ ק ר.
 מִבְּאֵן, שְׂמִי שְׂרוּצָה לוֹמַר שְׁקָר,
 יִטַּל יְסוּד שֶׁל אֲמַת בְּהַתְחִלָּה
 וְאַחַר פְּךָ יִקִּים אֵת הַשְּׁקָר. שְׂהִרֵי
 הָאוֹת ש' הִיא אוֹת אֲמַת, אוֹת
 הָאֲמַת שְׂהִתְיַחֲדוּ בַה הָאֲבוֹת. ק'
 ר' הָאוֹתִיּוֹת שְׁנָרְאוּ עַל הַצַּד הַרַע
 הֵם, וּכְדִי לְהַתְקִים נְטִלוּ אֵת
 הָאוֹת ש' בְּתוֹכָן וְנִהְיָה קָשֶׁר.
 פִּיּוֹן שְׂרָאֲתָה פְךָ, יִצְאָה מִלְּפָנָיו.
 נְכַנְסָה הָאוֹת צ'. אֲמָרָה לְפָנָיו:
 רַבּוּן הָעוֹלָם, נוּחַ לְפָנֶיךָ לְבָרָא בִי
 אֵת הָעוֹלָם, שְׂאִינִי [נִיא שְׂבִי]
 חֲתוּמִים הַצְּדִיקִים, וְאַתְּ
 שְׁנַקְרָאת צְדִיק רְשׁוּם בִּי, שְׂכַתוּב
 (תהלים יא) פִּי צְדִיק ה' צְדָקוֹת
 אָהֵב, וּבִי רְאוּי לְבָרָא אֵת הָעוֹלָם.
 אָמַר לָהּ: צְדִי, צְדִי אַתְּ וְצְדִיק אַתְּ,
 אֶבְל אַתְּ צְרִיכָה לְהִיּוֹת טְמוּנָה,
 אִינְךָ צְרִיכָה לְהַתְגַּלּוֹת כָּל פְּךָ כְּדִי
 שְׁלֹא לְתַת פִּתְחוּן פֶּה לְעוֹלָם.

מהו הטעם? נ' היא. באה הי' של השם של הברית הקדוש ורובב עליה ונאחו עמה. וזה הסוד, כשברא הקדוש-ברוך-הוא את אדם הראשון, ברא אותו דו פרצופים, ומשום כך הפנים של יו"ד חוזר לאחור כמו זה: (ציור למעלה) ולא חוזרים פנים בפנים כמו זה: (ציור למעלה) מסתכל למעלה כמו זה: (ציור למעלה) מסתכל למטה כמו זה: (ציור למעלה) אמר לה הקדוש-ברוך-הוא עוד, שאני עתיד לנסר אותך ולעשות אותך פנים בפנים, אבל במקום אחר תתעלי. יצאה מלפניו והלכה.

נבנסה האות פ'. אמרה לפניו: רבון העולמים, נוח לפניך לברא בי את העולם, שהרי הפדות שאתה עתיד לעשות בעולם רשומה בי, וזו היא פדות, ובי ראוי לברא את העולם. אמר לה: ראוייה את, אבל כך רשום פשע בסתור. כמו שהנחש שמכה ומכניס ראשו בין גופו, כך מי שחוטא, כופף ראשו ומוציא ידיו. וכן ע' עון, אף על גב שאמרה שיש בה ענוה, אמר לה הקדוש-ברוך-הוא: לא אברא בך את העולם. יצאה מלפניו.

נבנסה האות ס'. אמרה לפניו: רבון העולמים, נוח לך לברא בי את העולם, שיש בי סמיכה לנופלים, שכתוב (תהלים קמח) סומך ה' לכל הנופלים. אמר לה: על פן את צריכה את מקומך ואל תזונו ממנו. אם את יוצאת ממקומך, מה יהיה על אותם הנופלים, הואיל והם סומכים עליך? מיד יצאה מלפניו.

נבנסה האות נ'. אמרה לפניו: רבון העולם, נוח לפניך לברא בי את העולם, שבי כתוב נורא תהלת

מיד תבת לאתרה ונפקת

כד ברא קדשא בריך הוא לאדם הראשון דו פרצופין בראו. ובגין כך אנפוי דיו"ד מהדר לאחורא כגוונא דא ז' ולא אתהדרו אנפין באנפין כגוונא דא ז', אסתפל לעילא כגוונא דא ז', אסתפלת לתתא כגוונא דא ז', אמר לה קדשא בריך הוא תוב, דאנא זמין לנסרא לך ולמעבד לך אפין באפין אבל באתרא אחרא תסתלק. נפקת מקמיה ואזלת.

עאלת את פ, אמרה קמיה, רבון עלמין ניחא קמך למברי בי עלמא דהא פורקנא דאנת זמין למעבד בעלמא בי רשים, ודא הוא פדות. ובי יאות למברי עלמא. אמר לה יאות אנת, אבל כך אתרשים פשע בטמירו, כגוונא דחיויא דמחי ואעיל רישיה בין גופיה, הכי מאן דחב כפייה רישיה ואפיק ידוי. וכן ע' עון, אף על גב דאמרה דאית ביה ענוה, אמר לה קדשא בריך הוא, לא איברי בך עלמא. נפקת מקמיה.

עאלת את ס אמרה קמיה, רבון (דף ג ע"א) עלמין, ניחא קמך למברי בי עלמא, דאית בי סמיכא לנפלין דכתיב, (תהלים קמח) סומך יי לכל הנופלים. אמר לה, על דא אנת צריך לאתרוך ולא תזונו מניה, אי את נפיק מאתרוך מה תהא עליהו דאנון נפילין הואיל ואנון סמיכין עליך. מיד נפקת מקמיה.

עאלת את נ אמרה קמיה, רבון עלמא, ניחא קמך למברי בי עלמא, דכי כתיב נורא תהלות ותהלה דצדיקים נאנה תהלה. אמר לה, ניו"ן תוב לאתרוך, דהא בגינך תבת סמך לאתרה והוי סמיה עליה.

מקמיה.

ותהלה לצדיקים נאנה תהלה.
אמר לה: נו"ן שובי למקומך,
שהרי בשבילך שבה סמ"ך
למקומה ותהיי סמוכה עליה.
מיד שבה למקומה ויצאה
מלפניו.

נבנכה האות מ'. אמרה לפניו:
רבון העולם, נוח לפניך לברא בי
את העולם, שבי נקראת מלך.
אמר לה: כף הוא ודאי, אבל לא
אברא בך את העולם, משום
שהעולם צריך מלך. שובי
למקומך את ול' וך', שהרי לא
ראוי לעולם לעמד בלי מלך.

באותה שעה ירדה מלפניו
האות כ' מעל פסא כבודו. הודעו
ואמרה לפניו: רבון העולם, נוח
לפניך לברא בי את העולם,
שאני פכודך. וכשירדה כ' מעל
פסא כבודו, הודעו מאתים
אלך עולמות, והודעו הפסא,
וכל העולמות הודעו לפל.
אמר לה הקדוש-ברוך-הוא:
כ"ף כ"ף, מה את עושה כאן?
שלא אברא בך את העולם. שובי
למקומך, שהרי בך פליה, פלה
ונחרצה (ישעיה') נשמע. שובי
לכסאך ותהיי שם. באותה שעה
יצאה מלפניו ושבה למקומה.

נבנכה האות י'. אמרה לפניו:
רבון העולם, נוח לפניך לברא בי
את העולם, שאני ראשית השם
הקדוש, וראוי לך לברא בי את
העולם. אמר לה: די לך שאת
חוקה בי ואת רשומה בי, וכל
רצוני עולה בך. אינך ראויה
להעקר משמי.

נבנכה האות ט'. אמרה לפניו:
רבון העולם, נוח לפניך לברא בי
את העולם, שאתה נקראת בי
טוב וישר. אמר לה: לא אברא
בך את העולם, שהרי טובך
נסתר בתוכך וצפון בתוכך, זהו
שכתוב (תהלים לא) מה רב טובך

עאלת את בו אמרה קמיה רבון עלמא,
ניחא קמך למברי בי עלמא, דבי
אתקריאת מלך. אמר לה הכי הוא ודאי, אבל
לא אברי בך עלמא בגין דעלמא אצטריך
למלך טוב לאתרוך, אנת וך וך דהא לא
יאות לעלמא למיקם בלא מלך.

בהתחיל שעתא נחתא מן קדמוהי את כ
מעל פרסי יקריה אודעזעת ואמרה
קמיה, רבון עלמא, ניחא קמך למברי בי
עלמא דאנא כבודך. וכד נחתת כ מעל פרסי
יקריה אודעזעו מאתן אלך עלמין ואודעזעו
פרסייא וכלהו עלמין אודעזעו למנפל. אמר
לה קדשא בריך הוא כ"ף כ"ף, מה את עביד
הכא, דלא אברי בך עלמא. טוב לאתרוך דהא
בך פליה (ישעיה') פלה ונחרצה אשתמע, טוב
לכרסייך והוי תמן. בהתחיל שעתא נפקת
מקמיה ותבת לדוכתה.

עאלת את י אמרה קמיה, רבון עלמא, ניחא
קמך למברי בי עלמא דאנא שירותא
דשמא קדישא ויאות לך למברי בי עלמא.
אמר לה, די לך דאנת חקיק בי, ואנת רשים
בי, וכל רעותא דילי בך סליק, לית אנת יאות
לאתעקרא מן שמי.

עאלת את ט אמרה קמיה רבון עלמא ניחא
קמך למברי בי עלמא דאנת בי
אתקריאת טוב וישר. אמר לה לא אברי בך
עלמא דהא טובך סתים בגוון, וצפון בגוון,
הדא הוא דכתיב, (תהלים לא) מה רב טובך אשר
צפנת ליראיך הואיל וגניז בגוון לית ביה
חולקא לעלמא דא דאנא בעי למברי, אלא
בעלמא דאתי. ותו דעל דטובך גניז בגוון
יטבעון תרעי דהיכלא. הדא הוא דכתיב, (איכה

אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאִיָּךְ. הוֹאִיל וְגַנּוּז
בְּתוֹכְךָ, אֵין בּוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַזֶּה
שְׁאֵנִי רוֹצֵה לְבְרָא, אֵלָא בְּעוֹלָם
הַבָּא. וְעוֹד, שְׁעַל שְׁטוּבְךָ גַּנּוּז
בְּתוֹכְךָ, יִטְבְּעוּ שְׁעָרֵי הַהֵיכָל, זֶהוּ
שְׁפָתוֹב (איכה ב) טְבְּעוּ בְּאֶרֶץ
שְׁעָרֶיהָ. וְעוֹד, שְׁח' פְּנִינְךָ,
וּכְשֶׁתִּתְחַבְּרוּ יַחַד הַנְּהַ ח"ט, וְעַל
כֵּן הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ לֹא רְשׁוּמוֹת
בְּשִׁבְטֵים הַקְּדוּשִׁים. מִיָּד יִצְאֶה
מִלְּפָנָיו.

נְכַנְסָה הָאוֹת ז'. אֲמַרְהָ לוֹ: רְבוּן
הָעוֹלָם, נוּחַ לְפָנֶיךָ לְבְרָא בִּי אֶת
הָעוֹלָם, שְׁבִי שׁוֹמְרִים בְּנִיךָ אֶת
הַשְּׁבֵת, שְׁפָתוֹב (שמות ב) זְכוֹר אֶת
יוֹם הַשְּׁבֵת לְקַדְּשׁוֹ. אֲמַר לָהּ: לֹא
אֲבְרָא בְּךָ אֶת הָעוֹלָם, שְׁבִיךָ יֵשׁ
קָרֵב, וְחָרֵב שְׁנוּנָה, וְרַמַּח שֶׁל
קָרֵב כְּמוֹ שְׁלֹנּוֹן. מִיָּד יִצְאֶה
מִלְּפָנָיו.

נְכַנְסָה הָאוֹת ו'. אֲמַרְהָ לְפָנָיו:
רְבוּן הָעוֹלָם, נוּחַ לְפָנֶיךָ לְבְרָא בִּי
אֶת הָעוֹלָם, שְׁאֵנִי אוֹת מְשֻׁמָּךְ.
אֲמַר לָהּ: וְא"ו, אֶתְּ וְה' דִּי לְכֶם
שְׁאַתָּן אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמִי, שְׁאַתָּן
בְּסוּד שֶׁל שְׁמִי וְחֻקוֹת וּגְלוּפוֹת
בְּשְׁמִי, וְלֹא אֲבְרָא בְּכֵן אֶת
הָעוֹלָם.

נְכַנְסָה הָאוֹת ד'. וְהָאוֹת ג', אֲמַרְוּ
אֶף בְּךָ. אֲמַר אֶף לְהֵן: דִּי לְכֵן
לְהִיּוֹת זו עִם זו, שְׁהָרֵי הָעֵנִיִּים
לֹא יִתְבַּטְּלוּ מִן הָעוֹלָם, וְצָרִיכִים
לְגַמֵּל עִמָּהֶם חֶסֶד. דְּל"ת הוּא
הָעֵנִי (דל), גִּימֵל גּוֹמְלֵת לָהּ חֶסֶד.
אֵל תְּפָרְדוּ זו מִזו, וְדִי לְכֵן לְזוֹן זו
אֶת זו.

נְכַנְסָה הָאוֹת ב'. אֲמַרְהָ לוֹ:
רְבוּן הָעוֹלָם, נוּחַ לְפָנֶיךָ לְבְרָא בִּי
אֶת הָעוֹלָם, שְׁבִי מְבָרְכִים אוֹתְךָ
לְמַעַלְהָ וּלְמַטָּה. אֲמַר לָהּ

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: הָרִי וְדָאֵי שְׁבִיךָ אֲבְרָא אֶת הָעוֹלָם, וְאֶת תְּהֵי הָרֵאשִׁית לְבְרָא אֶת הָעוֹלָם.
עֲמַרְהָ הָאוֹת א' וְלֹא נְכַנְסָה. אֲמַר לָהּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אֶל"ף אֶל"ף, לְמָה אֵינְךָ נְכַנְסֵת לְפָנָי
כְּשֶׁאֵר כָּל הָאוֹתִיּוֹת? אֲמַרְהָ לְפָנָיו: רְבוּן הָעוֹלָם, מְשׁוּם שְׁרָאִיתִי שְׁכָל הָאוֹתִיּוֹת יִצְאוּ מִלְּפָנֶיךָ בְּלִי

ב) טְבְּעוּ בְּאֶרֶץ שְׁעָרֶיהָ. וְתוּ ד'ז לְקַבְּלְךָ וְכֵד
תִּתְחַבְּרוּן פְּחָדָא הָא ז' ט, וְעַל דָּא אֲתוּוֹן
אֵלִין לָא רְשִׁימִין בְּשִׁבְטֵין קְדִישִׁין. מִיָּד נִפְקַת
מִקְמֵיהָ.

עֲאֲלֵת אֶת אֲמַרְהָ לִּיהָ, רְבוּן עֲלֵמָא, נִיחָא
קַמְךָ לְמַבְרֵי בִי עֲלֵמָא, דְּבִי נְטָרִין
בְּנִיךָ שְׁבֵת דְּכְתִיב, (שמות כ) זְכוֹר אֶת יוֹם הַשְּׁבֵת
לְקַדְּשׁוֹ. אֲמַר לָהּ לֹא אֲבְרֵי בְּךָ עֲלֵמָא דְּאַנְתָּ
אֵית בְּךָ קָרְבָא וְחָרְבָא דְּשִׁנְנָא וְרוּמְחָא דְּקָרְבָא
כְּגוֹוֹנָא דְּנו"ן. מִיָּד נִפְקַת מִקְמֵיהָ.

עֲאֲלֵת אֶת אֲמַרְהָ קַמֵּיהָ רְבוּן עֲלֵמָא, נִיחָא
קַמְךָ לְמַבְרֵי בִי עֲלֵמָא, דְּאַנָא אֶת
מְשֻׁמָּךְ. אֲמַר לָהּ וְאוּ אַנְתָּ וְד', דִּי לְכוּן דְּאַתוּן
אֲתוּוֹן דְּשְׁמִי דְּאַתוּן בְּרִזָּא דְּשְׁמִי וְחֻקִּיקִין
וּגְלִיפִין בְּשְׁמִי וְלֹא אֲבְרֵי בְּכוּ עֲלֵמָא.

עֲאֲלֵת אֶת ד' וְאֶת ג' אֲמַרְוּ אוּף הָכִי. אֲמַר
אוּף לוּן דִּי לְכוּן לְמַהֲוִי דָּא עִם דָּא
דְּהָא מְסַפְּנִין לָא יִתְבַּטְּלוּן מִן עֲלֵמָא וְצָרִיכִין
לְגַמּוֹל עִמָּהוּן טִיבוּ. דְּל"ת אִיהוּ מְסַפְּנָא,
גִּימ"ל גַּמּוֹל לָהּ טִיבוּ, לֹא תִתְפָּרְשׁוּן דָּא מִן
דָּא וְדִי לְכוּן לְמִיזוֹן דָּא לְדִין.

עֲאֲלֵת אֶת אֲמַרְהָ לִּיהָ, רְבוּן עֲלֵמָא, נִיחָא
קַמְךָ לְמַבְרֵי בִי עֲלֵמָא, דְּבִי מְבָרְכָאן
לְךָ לְעִילָא וְתַתָּא. אֲמַר לָהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
הָא וְדָאֵי בְּךָ אֲבְרֵי עֲלֵמָא וְאֶת תְּהָא שִׁירוּתָא
לְמַבְרֵי עֲלֵמָא.

קַיִטָּא אֶת א' לֹא עֲאֲלֵת. אֲמַר לָהּ קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֶל"ף אֶל"ף לְמָה לִּית אַנְתָּ
עֲאֲלֵת קַמֵּי כְּשֶׁאֵר כָּל אֲתוּוֹן. אֲמַרְהָ קַמֵּיהָ

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: הָרִי וְדָאֵי שְׁבִיךָ אֲבְרָא אֶת הָעוֹלָם, וְאֶת תְּהֵי הָרֵאשִׁית לְבְרָא אֶת הָעוֹלָם.
עֲמַרְהָ הָאוֹת א' וְלֹא נְכַנְסָה. אֲמַר לָהּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אֶל"ף אֶל"ף, לְמָה אֵינְךָ נְכַנְסֵת לְפָנָי
כְּשֶׁאֵר כָּל הָאוֹתִיּוֹת? אֲמַרְהָ לְפָנָיו: רְבוּן הָעוֹלָם, מְשׁוּם שְׁרָאִיתִי שְׁכָל הָאוֹתִיּוֹת יִצְאוּ מִלְּפָנֶיךָ בְּלִי

תועלת, מה אני אעשה שם?
ועוד, שהרי נתת לאות ב' אוצר
גדול זה, ולא ראוי למלך עליון
להעביר אוצר שנתן לעבדו
ולתת לאחר. אמר לה הקדוש-
ברוך-הוא: אל"ף אל"ף, אף על
גב שאברא את העולם באות
בי"ת, את תהיי הראש לכל
האותיות. אין בי יחוד אלא בך.
בך יתחילו כל החשבונות וכל
מעשי העולם, וכל יחוד לא יהיה
אלא באות אל"ף.

ועשה הקדוש-ברוך-הוא
אותיות עליונות גדולות,
ואותיות תחתונות קטנות.
ומשום בך בי"ת בי"ת - בראשית
ברא. אל"ף אל"ף - אלהים את.
אותיות מלמעלה ואותיות
מלמטה, וכלן יחד הם מהעולם
העליון ומהעולם התחתון.

בראשית. רבי יודאי אמר, מה
זה בראשית? בחכמ"ה. זו
החכמ"ה שהעולם עומד עליה,
להפגס לתוף סודות נסתרים
עליונים. וכאן נחקקו ששה
צדדים גדולים עליונים שמהם
הכל יוצא, שמהם נעשו ששה
מקורות ונחלים להפגס לתוף
הים הגדול. והינו בראשית
מכאן נבראו. מי ברא אותם?
הוא שלא נזכר, שהוא הנסתר
שאינו ידוע.

רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים
בדרך. כשהגיעו לשדה אחד,
אמר רבי חייא לרבי יוסי, זה
שאמרתם בראשית - ודאי זה
בך, משום שששה ימים עליונים
אצל התורה ולא יותר. האחרים
הם נסתרים.

אבר ראינו בתוף צדדי בראשית
שאמר בך. חקיקות חקק אותו
הנסתר הקדוש בתוף מעיו של
סתר אחד שנקוד בנקודה שנעץ.
הוא חקק חקיקים ונסתר בו,

רבוץ עלמא בגין דחמינא דכל אתון נפקו מן
קמך בלא תועלתא מה אנא אעביד תמן. ותו
דהא (דף ג ע"ב) יהיבתא לאת בי"ת נבזבזא
רבבא דא, ולא יאות למלפא עלאה
לאעברא נבזבזא דיהב לעבדו ולמיהב
לאחרא. אמר לה קדשא בריך הוא אל"ף
אל"ף אף על גב דאת בי"ת בה אברי עלמא,
את תהא ריש לכל אתון, לית בי יחודא אלא
בך. בך ישרון כל חושבנן וכל עובדי
דעלמא, וכל יחודא לא הוי אלא באת אל"ף.
ועבר קדשא בריך הוא אתון עלאין רברבן,
ואתון תפתאין זעירין. ובגין בך בי"ת
בי"ת בראשית ברא. אל"ף אל"ף אלהים
את. אתון מלעילא ואתון מתתא, וכלהו
כחדא הו מעלמא עלאה ומעלמא תתאה.

בראשית רבי יודאי אמר מאי בראשית,
בחכמ"ה, דא חכמ"ה, דעלמא
קיימא עליה, לאעלא גו רזין סתימין עלאין.
והכא אגליפו שית סטרין רברבין עלאין
דמנהון נפיק בלא, דמנהון אתעבידו שית
מקורין ונחליון, לאעלא גו ימא רבא. והיינו
ברא שית מהכא אתבריאנו. מאן ברא לון,
ההוא דלא אדבר ההוא סתים דלא ידיע.

רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי בארחא, כד
מטו לחד בי חקל, אמר ליה רבי חייא
לרבי יוסי הא דאמריתו בראשית ודאי הכי
הוא, בגין דשית יומין עלאין גבי אורייתא
ולא יתיר. אחרנין סתימין אינון.

אבר חמינן גו סטרי בראשית דאמר הכי.
גליפי אגליף ההוא סתימא קדישא
גו מעוי דחד טמירו דנקיט בנקודה דנעין.
ההוא גליפי אגליף וטמיר ביה כמאן דגניז
בלא תחות מפתחא חדא. וההוא מפתחא

כמי שגונז הכל תחת מפתח אחד, ואותו המפתח גונז הכל בהיכל אחד. ואף על גב שהכל גנזו בהיכל ההוא - העקר של הכל הוא באותו המפתח. אותו המפתח סוגר ופותח.

באותו ההיכל יש גנזים נסתרים רבים אלו על אלו. באותו ההיכל יש שערים מעשה סתר, והם חמשים. נחקקו לארבעה צדדים והיו לארבעים [ס"א ותשעה]. לשער אחד אין צד, לא ידוע אם הוא למעלה אם הוא למטה [ס"א הוא למעלה הוא למטה]. ומשום כך אותו השער סתום.

בתוך אותם השערים יש מנעול אחד, ומקום אחד קטן להכניס אותו המפתח בו, ואינו נרשם אלא ברשם של המפתח. אין יודעים בו אלא אותו המפתח [ס"א של המפתח] לבדו. ועל זה הסוד בראשית ברא אלהים.

בראשית זה המפתח שהכל נסתר בו, והוא סוגר ופותח, וששה שערים פלולים בו באותו המפתח שסוגר ופותח. כשסוגר את אותם השערים וכולל אותם בתוכו [נ"א וכולא בתוכו], אז ודאי כתוב בראשית, דבר גלוי בכלל דבר נסתר. ובכל מקום ברא - זה דבר נסתר. סוגר ולא פותח. אמר רבי יוסי, ודאי זה כך, ושמעתי את המאור הקדוש (רשב"י) שאומר כך, שדבר נסתר הוא ברא, סוגר ולא פותח. ובעוד שהיה סוגר במלת ברא, לא היה העולם ולא התקנים, והיה מכסה על הכל תה"ו. וכשולט התה"ו הנה, אין עולם ולא מתקנים.

מתי אותו המפתח פותח שערים ומזדמן לשמוש ולעשות תולדות? כשכא אברהם, שכתוב אלה תולדות השמים והארץ

גניז פלא בהיכלא חדא, ואף על גב דכלא גניז בההוא היכלא, עקרא דכלא בההוא מפתחא הוי. ההוא מפתחא סגיר ופתח.

בההוא היכלא אית ביה גניזין סתימין סגיאיין אלין על אלין. בההוא היכלא אית תרעין עובד סתימו ואנון חמשין. אגליפו לארבע סטרין והווי ארבעין (ס"א ותשע). חד תרעא לית ליה סטרא, לא ידיע אי הוא לעילא, אי הוא לתתא (ס"א איהו לעילא איהו לתתא). ובגין כך ההוא תרעא סתימין.

גו אינון תרעין אית מנעולא חדא, וחד אתר דקיק לאעלא ההוא מפתחא ביה, ולא אתרשים אלא ברשימו דמפתחא, לא ידעין ביה אלא ההוא מפתחא (ס"א דפתחא) בלחודוי. ועל רזא דנא בראשית ברא אלהים.

בראשית דא מפתחא דכלא סתימין ביה, והוא סגיר ופתח, ושית תרעין פלילין ביה. בההוא מפתחא דסגיר ופתח. פד סגיר אנון תרעין וכליל לון בגויה (נ"א וכלה בגויה) פדין ודאי כתיב בראשית מלה גליא בכלל מלה סתימאה. ובכל אתר ברא מלא סתימאה איהו, סגיר ולא פתח.

אמר רבי יוסי ודאי הכי הוא, ושמענא לבוצינא קדישא דאמר הכי, דמלה סתימאה איהו ברא סגיר ולא פתח. ובעוד דהוה סגיר במלה דברא, עלמא לא הוי ולא אתקיים, והוה חפי על פלא תה"ו, וכד שלטא האי תה"ו, עלמא לא הוה, ולא אתקיים.

אימתי ההוא מפתחא פתח תרעין ואזדמן לשמושא ולמעבד תולדין פד אתא אברהם דכתיב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ותנינן באברהם. ומה דהוה כלא

בהפְּרָאָם, וְשָׁנִינוּ בְּאַבְרָהָם. וְמָה שֶׁהַכֹּל הָיָה סְתוּם בְּמִלַת בְּרָא - חִזְרוּ הָאוֹתוּתוֹת לְשִׁמְשׁ, וְיָצָא עֲמוּד שֶׁעָשָׂה תוֹלְדוֹת, אָבֵר הַיְסוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עָלָיו.

בְּשֶׁהֶאָבֵר הַזֶּה נִרְשַׁם בְּמִלַת בְּרָא, אִזְ רֶשֶׁם הַנִּסְתָּר הַעֲלִיּוֹן [ג"א הקדוש לנלות] רֶשֶׁם אַחֵר לְשִׁמּוֹ וְלִכְבוֹדוֹ. וְזֶה הוּא מ"י. בְּרָא אֱלֹהִים, וְגַם בֵּן הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁמִּתְבָּרַךְ שֶׁהוּא מ"ה שֶׁנִּרְשַׁם. וְהוֹצִיא מִן בְּרָא אָבֵר, וְהוּא רְשׁוּם בְּאֵלֶּה מִצַּד זֶה וְאָבֵר מִצַּד זֶה. הַנִּסְתָּר הַקְּדוֹשׁ. אֵלֶּה עוֹמֵד. אָבֵר עוֹמֵד. כְּשֶׁנִּשְׁלַם זֶה - נִשְׁלַם זֶה. חוֹקֵק לְאָבֵר הַזֶּה ה', וְחוֹקֵק לְ"אֱלֹהִים" הַזֶּה י'.

מִתְעוֹרְרוֹת הָאוֹתוּתוֹת לְהַשְׁלִים אֶת הַצַּד הַזֶּה וְאֶת הַצַּד הַזֶּה, וְאִז מוֹצִיא מ"ם. נוֹטֵל אֶחָד לְצַד הַזֶּה וְאֶחָד לְצַד הַזֶּה. נִשְׁלַם הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וְנַעֲשֶׂה אֱלֹהִים גַּם בֵּן הַשֵּׁם שֶׁל אַבְרָהָם. כְּשֶׁנִּשְׁלַם זֶה - נִשְׁלַם זֶה.

וַיֵּשׁ אוֹמְרִים שֶׁנִּטַּל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מ"י וְזָרַק בְּאֵלֶּה וְנַעֲשֶׂה אֱלֹהִים. וְנִטַּל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מ"ה וְזָרַק בְּאָבֵר וְנַעֲשֶׂה אַבְרָהָם. (ומלת מ"י רומזת לחמשים שערי בינה, ויש בה יו"ד, האות הראשונה של השם הקדוש. ומלת מ"ה רומזת למנן השם הקדוש, ויש בה האות השנייה של השם הקדוש יח"ה, כמו שנאמר (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁבְכָה לוֹ וְגו' (איוב כו) תוֹלַה אֶרֶץ עַל בְּלִי מִיָּה. וְגו' (איוב כו) תוֹלַה אֶרֶץ עַל בְּלִי מִיָּה. וְאִז הַתְּקִימוּ שְׁנֵי עוֹלָמוֹת. בְּיַד הָעוֹלָם הַבָּא, וְבַה"א הָעוֹלָם הַזֶּה. כְּלוֹמַר בְּמִי בְּרָא אֶת הָעוֹלָם הַבָּא, וְבַמִּיָּה בְּרָא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה. וְהוּוּ רְמֵז מַעֲלָה וּמִסְתָּה).

וְאִז עָשָׂה תוֹלְדוֹת וְיָצָא שֵׁם שְׁלֹם מִה שְׁלֹא הָיָה מִקֶּדֶם לְכַן. זֶהוּ שְׁכַתוּב (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם. כְּלָם הָיוּ תְלוּיִם עַד שֶׁנִּבְרָא שְׁמוֹ שֶׁל אַבְרָהָם. נִשְׁלַם הַשֵּׁם הַזֶּה שֶׁל אַבְרָהָם, נִשְׁלַם הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. זֶהוּ שְׁכַתוּב

סְתוּם בְּמִלַת בְּרָא, אֶתְהִדְרוּ אֶתּוֹן לְשִׁמּוֹשָׁא, וְנִפְקַ עֲמוּדָא דְעַבְד תּוֹלְדִין, אָבֵר יְסוּדָא קַדִּישָׁא דְעֵלְמָא קַיִמָא עֲלֵיהּ.

בַּד הָאִי אָבֵר אֶתְרִשִׁים בְּמִלַת בְּרָא כְּדִין רִשִׁים סְתִימָאָה עֲלָאָה (ג"א קדִישָׁא לְנִלְאָה) רִשִׁימוּ אֶתְרָא לְשִׁמְיָה וְלִיקְרִיָה. וְדָא אִיהוּ מ"י בְּרָא אֱלֹהִים. וְגַם בֵּן שְׁמָא קַדִּישָׁא דְאֶתְבְּרָכָא דְאִיהוּ מ"ה אֶתְרִשִׁים. וְאֶפִּיק מִן בְּרָא אָבֵר. וְהוּא רִשִׁים בְּאֵלֶּה מִסְטְרָא דָא וְאָבֵר מִסְטְרָא דָא. סְתִימָאָה קַדִּישָׁא. אֱלֹהִים קַיִמָא. אָבֵר קַיִמָא. כַּד אֶשְׁתְּלִים דָא אֶשְׁתְּלִים דָא. גְּלִיף לְהָאִי אָבֵר ה'. גְּלִיף לְהָאִי אֱלֹהִים י'.

אֶתְעָרוּ אֶתּוֹן לְאֶשְׁלָמָא לְהָאִי סְטְרָא וְלְהָאִי סְטְרָא, כְּדִין אֶפִּיק מ"ם. נִטִּיל חַד לְהָאִי סְטְרָא וְחַד לְהָאִי סְטְרָא, אֶשְׁתְּלִים שְׁמָא קַדִּישָׁא וְאֶתְעַבֵּיד אֱלֹהִים גַּם בֵּן שְׁמָא (דף ט"ו ע"א) דְאַבְרָהָם. כַּד אֶשְׁתְּלִים דָא אֶשְׁתְּלִים דָא.

וַיֵּשׁ אוֹמְרִים דְנִטַּל קַדִּישָׁא בְּרִיךְ הוּא מִי וְשַׁדִּי בְּאֵלֶּה וְאֶתְעַבֵּיד אֱלֹהִים. וְנִטַּל קַדִּישָׁא בְּרִיךְ הוּא מִה וְשַׁדִּי בְּאָבֵר וְאֶתְעַבֵּיד אַבְרָהָם. (ומלת מ"י רומז לחמשים שערי בינה ואית בה יו"ד אות קדמאָה דְשְׁמָא קַדִּישָׁא. ומלת מ"ה רומז למננא דְשְׁמָא קַדִּישָׁא, ואית ביה אות תְּנִינָא דְשְׁמָא קַדִּישָׁא יְהוּה. כְּמָה דְאֶתְ אָמֵר, (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁבְכָה לוֹ וְגו' (איוב כו) תוֹלַה אֶרֶץ עַל בְּלִי מִיָּה. וְכַדִּין אֶתְקַיִמוּ תְרִין עֲלָמִין. בְּיַד עֵלְמָא דְאֶתְנִי, וְכַה"א עֵלְמָא דָא. כְּלוֹמַר בְּמִי בְּרָא עוֹלָם הַבָּא וְבַמִּיָּה בְּרָא עוֹלָם הַזֶּה. וְכִין הוּא רְמֵז עֵילָא וְתַמָּא).

וְכַדִּין עַבֵּיד תוֹלְדוֹת וְנִפְקַ שְׁמָא שְׁלִים מִה דְלֹא הָיָה קֶדֶם דְנָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם, כְּלָהוּ הוּוּ תְלוּיִן עַד דְאֶתְבְּרִי שְׁמִיָה דְאַבְרָהָם. כִּינִן דְאֶשְׁתְּלִים שְׁמָא דָא דְאַבְרָהָם, שְׁמָא קַדִּישָׁא שֶׁל אַבְרָהָם. כִּינִן שֶׁנִּשְׁלַם הַשֵּׁם הַזֶּה שֶׁל אַבְרָהָם, נִשְׁלַם הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל אַבְרָהָם. זֶהוּ שְׁכַתוּב

ביום עשות ה' אלהים ארץ
ושמים.

השתטח רבי חייא בארץ ונשק
את העפר, וככה ואמר: עפר,
עפר, כמה אתה קשה ערף, כמה
אתה בחצפה, שכל מחמדי העין
ירקבו בך, כל עמודי אורות
העולם תאכל ותשחק. כמה אתה
חצוף, המאור הקדוש (רשב"י)
שהיה מאיר את העולם, השליט
הגדול שממנה, שזכותו מעמידה
את העולם, ירקב בך. רבי
שמעון, אור המאור, אור
העולמות, אתה נרקב בעפר
ואתה מקים ומנהיג את העולם.
השתומם וגע אחד, ואמר: עפר,
עפר, אל תתגאה, שלא ימסרו
בך עמודי העולם, שהרי רבי
שמעון לא ירקב בך.

קם רבי חייא והיה בוכה. הלך
ורבי יוסי עמו. מאותו היום
התענה ארבעים ימים לראות את
רבי שמעון. אמרו לו, אינך
רשאי לראות אותו. בכה
והתענה ארבעים ימים אחרים,
הראו לו במחזה את רבי שמעון
ורבי אלעזר בנו שהיו עוסקים
בדבר הזה שאמר רבי יוסי, והיו
כמה אלפים שומעים לדבורו.
בינתיים ראה כמה כנפים גדולות
עליונות, ומעלים עליהם את רבי
שמעון ואת רבי אלעזר בנו,
ועולים לשיבת הרקיע, וכל אלו
הכנפים היו מחכות להם. ראה
שחוזרים ומתחדשים ומאירים
יותר מהאור של זיו השמש.

פתח רבי שמעון ואמר, יבנס
רבי חייא ויראה כמה שעתיד
הקדוש-ברוך-הוא לחדש את
פני הצדיקים לעתיד לבא. אשרי
הוא מי שנכנס לכאן בלי בושה,
ואשרי מי שעומד באותו העולם
כעמוד חזק בכל. וראה שהיה
נכנס ועומד רבי אלעזר, ושאר
העמודים שיושבים שם. והוא

אשתלים. הָדָא הוּא דְכָתִיב בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְיָ
אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם.

אשתטח רבי חייא בארעא ונשק לעפרא,
ובכה ואמר עפרא עפרא כמה את
קשי קדל, כמה את בחציפו. דכל מחמדי
עינא יתבלון בך, כל עמודי נהורין דעלמא
תיכול ותידוק. כמה את חציפא, בוצינא
קדישא דהנה נהיר עלמא, שליטא רברבא
ממנא דזכותיה מקיים עלמא אתבלי בך. רבי
שמעון נהירו דבוצינא נהירו דעלמין אנת
בלי בעפרא ואנת קיים ונהג עלמא. אשתומם
רגעא חדא, ואמר עפרא עפרא לא תתגאי
דלא יתמסרון בך עמודין דעלמא דהא רבי
שמעון לא אתבלי בך.

קם רבי חייא והנה בכי. אזל ורבי יוסי
עמיה. מההוא יומא אתעני ארבעין
יומין למחמי לרבי שמעון. אמרו ליה לית
אנת רשאי למחמי ליה. בכה ואתעני ארבעין
יומין אחרנין. אחזיאו ליה בחזווא לרבי
שמעון ורבי אלעזר בריה, דהוו לעאן במלה
דא דאמר רבי יוסי, והוו כמה אלפין צייתין
למלוליה. אדהכי חמא כמה גדפין רברבין
עלאין וסליקו עלייהו רבי שמעון ורבי
אלעזר בריה וסליקו למתיבתא דרקיעא, וכל
אלין גדפין הוו מחפאן להו. חמא דמתהדרן
ומתחדשן בזיוון ונהירו יתיר מנהורא דזיוא
דשמשא.

פתח רבי שמעון ואמר ייעול רבי חייא
וליהמי בכמה דזמין קדשא בריך
הוא לחדתא אנפי צדיקייא לזמנא דאתי.
זפאה איהו מאן דעאל הכא בלא כסופא,
וזפאה מאן דקאים בההוא עלמא כעמודא

היה מתביש, והשמיט את עצמו, ונכנס וישב לרגלי רבי שמעון. יצא קול ואמר: הנמך עיניך ואל תרים ראשך ואל תסתפל. הנמך עיניו וראה אור שמאיר למרחוק. חזר הקול כמקדם ואמר: עליזנים טמונים נסתרים, פקוחי העין, אותם שמשוטטים בכל העולם, הסתפלו וראו! תחתונים (נ"א תנאים) לשנים נסתרים בחוריהם התעוררו!

מי מכס שהופכים חשך לאור וטועמים מר למתוק טרם בואם לכאן? מי מכס שמחפים בכל יום לאור שמאיר בשעה שהמלך פוקד את האילה, ומתכבד ונקרא מלך מפל מלכי העולם? מי שלא מצפה לזה בכל יום באותו העולם - אין לו כאן חלק!

ביתנים ראה פמה מן החברים סביבו, כל אותם העמודים שקיימים, וראה שמעלים אותם לשיבת הרקיע. אלו עולים ואלו יורדים. ומעל כלם ראה בעל הכנפים שהיה בא, והוא נשבע שבועה ששמע מאחורי הפרגוד, שהמלך פוקד בכל יום וזוכר את האילה ששוכנת לעפר, ובעט בעיטות באותה שעה בשלש מאות ותשעים רקיעים, וכלם מפחדים ורועדים לפניו. ומוריד על זה דמעות, ונופלות אותן הדמעות הרותחות כאש לתוך הים הגדול, ומאותן הדמעות עומד אותו הממנה של הים, ומתקיים ומקדש את שמו של המלך הקדוש, ומקבל עליו לבלע את כל מימי בראשית וכונס אותם לתוכו בשעה שיתקבצו כל העמים על העם הקדוש, ויתיבשו המים, ויעברו ביבש.

תקיף בכלא. וחמא דהוה עאל, והוה קם רבי אלעזר ושאר עמודין דיתבין תמן. והוא הוה כסיף ואשמיט גרמיה ועאל ויתיב לרגלוי דרבי שמעון.

קלא נפק ואמר מאיך עינך. לא תזקוף רישך, ולא תסתפל. מאיך עינוי וחמא נהורא דהוה נהיר למרחוק. קלא אהדר כמלקדמין ואמר עלאין טמירין סתימין פקיחי עינא אנון דמשטטין בכל עלמא אסתפלו וחמו. תתאין (נ"א תנאין) דמיכין סתימין בחוריהון אתערו.

מאן מנכוז די חשוכא מהפכן לנהורא וטעמין מרירא למתקא עד לא ייתון הכא. מאן מנכוז דמחפאן בכל יומא לנהורא דנהיר בשעתא דמלפא פקיד לאילתא ואתיקר ואתקרי מלפא מפל מלכין דעלמא. מאן דלא מצפה דא בכל יומא בההוא עלמא, לית ליה חולקא הכא.

אדהכי חמא כמה מן חבריאי סחרניה כל אנון עמודין דקיימין. וחמא דסליקו לון למתיבתא דרקיעא. אלין סלקין ואלין נחתין, ועילא דכולהו חמא מארי דגדפי דהוה אתי והוא אומי אומאה דשמע מאחורי פרגודא דמלפא מפקד בכל יומא ודכיר לאילתא די שכיבת לעפרא, ובעט בעיטין בההוא שעתא בתלת מאה ותשעין רקיעין, וכלהו מרתתין וזעין (דף ד ע"ב) קמיה. ואוריד דמעין על דא, ונפלי אנון דמעין רתיחין פאשא לגו ימא רבא, ומאנון דמעין קאים ההוא ממנא דימא ואתקיים וקדיש שמייה דמלפא קדישא וקביל עליה למבלע כל מימוי דבראשית ויכנוש להו לגויה בשעתא דיתכנשוין כל עממיא על עמא קדישא, וינגבוין מיא, ויעברוין בנגיבו.

בין כף שמע קול שאומר: פנו מקום, פנו מקום, שהנה המלך המשיח בא לישיבת רבי שמעון, היות שכל הצדיקים ששם וראשי הישיבה, ואותן ישיבות ששם הן רשומות, וכל אותם חברים שבכל ישיבה עולים מהישיבה של פאן לישיבת הרקיע, והמשיח בא בכל אותן הישיבות וחזתם תורה מפי החכמים. ובאותה השעה בא המשיח מתעטר ^[נ"א מראש] מריחות הישיבות בעטרות עליונות.

באותה שעה קמו כל אותם החברים, וקם רבי שמעון, והיה עולה אורו עד רום ^[הרקיע]. אמר לו, רבי, אשריך שתורתך עולה בשלש מאות ושבעים אורות, וכל אור ואור נפרד לשש מאות ושלושה עשר טעמים שעולים ורוחצים בנהרות אפרסמון טהור. והקדוש ברוך הוא מאשר תורה מלישכתך, ומישיבתו של חזקיהו מלך יהודה, ומתוך ישיבתו של אחיה השילוני. ואני לא באתי לאשר מישיבתך, אלא בעל הנפנים בא לכאן, שהרי ידעתי שלא יבנס לתוך הישיבות האחרות אלא לישיבתך.

באותה שעה ספר לו רבי שמעון אותה השבועה שנשבע בעל הנפנים. אז הודעו המשיח והרים קולו, והודעו הרקיעים, והודעו הים הגדול, והודעו הלוחות, וחשב העולם להתהפך. בין כף ראה את רבי חייא לרגלי רבי שמעון. אמר, מי נתן פאן אדם שלבוש מדי אותו העולם? אמר לו רבי שמעון, זה הוא רבי חייא, האור של מאור התורה. אמר לו, יתכנס הוא ובניו ויהיו מהישיבה שלך. אמר

אדהבי שמע קלא דאמר פנון אתר, פנון אתר דהא מלפא משיחא אתי למתיבתא דרבי שמעון בגין דכל צדיקיא דתמן רישי מתיבתא ואנון מתיבתי דתמן רשימין אנון. וכל אנון חברין די בכל מתיבתא סלקי ממתבתא דהכא למתיבתא דרקיעא. ומשיח אתי בכל אנון מתיבתי וחתים אורייתא מפומייהו דרבנן. ובההיא שעתא אתי משיח מתעטר מן ^[נ"א ריש] ריחי מתיבתי בעטרין עלאין.

בההוא שעתא קמו כל אנון חבריא וקם רבי שמעון והוה סליק נהוריה עד רום רקיע, אמר ליה רבי זפאה אנת דאורייתך סלקא בתלת מאה ושבעין נהורין, וכל נהורא ונהורא אתפרשת לשית מאה ותליסר טעמין סלקין ואסתחין בנהרי אפרסמונא דכיא. וקודשא בריך הוא איהו חתים אורייתא ממתבתך וממתבתא דחזקיה מלך יהודה ומגו מתיבתא דאחיה השילוני. ואנא לא אתינא למחתם ממתבתך, אלא מארי דגדפין אתי הכא, דהא ידענא דלא ייעול גו מתיבתי אחריתי אלא במתיבתך.

בההוא שעתא סח ליה רבי שמעון ההוא אומאה דאומי מארי דגדפין. כדין אודעו משיח וארים קליה ואודעו רקיעין ואודעו ימא רבא ואודעו לוחותן וחשיב עלמא לאתהפכא. אדהכי חמא לרבי חייא לרגלוי דרבי שמעון. אמר מאן יהיב הכא בר נש לביש מדא דההוא עלמא. אמר רבי שמעון דא איהו רבי חייא נהירו דבוצינא דאורייתא. אמר ליה יתכנש הוא ובנוי וליהוון ממתבתא דילך. אמר רבי שמעון

רבי שמעון, זמן ינתן לו. נתנו לו זמן, ויצא משם מזעזע ועינוי זולגות דמעות. הודעזע רבי חייא ובכה, ואמר, אשרי חלקם של הצדיקים באותו העולם, ואשרי חלקו של בר יוחאי שזכה לכהן. עליו כתוב (משלי ח) להנחיל אהבי יש ואצרותיהם אמלא.

בראשית. רבי שמעון פתח, (ישעיה נא) ואשם דברי בפיה. כמה יש לאדם להשתדל בתורה יומם ולילה, משום שהקדוש-ברוך הוא מקשיב לקולות אותם שמתעסקים בתורה. ובכל דבר שמתחדש בתורה על ידי אותו שמתדל בתורה, עושה רקיע אחד.

שנינו, בשעה שהיא שדבר תורה מתחדש מפי אדם, הדבר ההוא עולה ומזדמן לפני הקדוש-ברוך-הוא, והקדוש-ברוך-הוא נוטל את אותו הדבר (תורה) ומנשק אותו, ומעטר אותו בשבעים עטרות גלופות ומחקקות. ודבר חכמה שהתחדש, עולה ויושב על ראש הצדיק חי העולמים, וטס משם ומשוטט בשבעים אלף עולמות ועולה אל עתיק הימים. וכל הדברים של עתיק הימים, דברי חכמה הם בסודות נסתרים עליונים.

ואותו הדבר הנסתר של חכמה שהתחדש פאן, כשהוא עולה, מתחבר עם אותם הדברים של עתיק הימים, ועולה ויורד עמהם ונכנס בשמונה עשר עולמות גנוזים שעין לא ראתה אלהים זולתך (שם סד). יוצאים משם ומשוטטים והולכים מלאים ושלאים ומזדמנים לפני עתיק הימים.

באותה השעה מריח עתיק הימים את הדבר הזה, ונה נוח לפניו מן הכל. נוטל את אותו

זמנא יתייהב ליה. יהבו ליה זמנא ונפק מתמן מזדעזע וזלגין עינוי דמעין. אזדעזע רבי חייא ובכה ואמר ופאה חולקהון דצדיקייא בההוא עלמא, וזפאה חולקהיה דבר יוחאי דזכה לכהן. עליה פתיב, (משלי ח) להנחיל אוהבי יש ואצרותיהם אמלא.

בראשית רבי שמעון פתח (ישעיה נא) ואשים דברי בפיה. כמה אית ליה לבר נש לאשתדלא באורייתא יממא וליליא, בגין דקדשא בריך הוא ציית לקלהון דאנון דמתעסקי באורייתא, ובכל מלה דאתחדש באורייתא על ידא דההוא דאשתדל באורייתא, עביד רקיעא חדא.

תנן בההיא שעתא דמלה דאורייתא אתחדשת מפומיה דבר נש, ההיא מלה סלקא ואתעתדת קמיה דקדשא בריך הוא. וקדשא בריך הוא נטיל לההיא מלה ונשיק לה ועטר לה בשבעין עטרין גליפין ומחקקן. ומלה דחכמתא דאתחדשא, סלקא ויתבא על רישא דצדיק חי עלמין. וטסא מתמן ושטא בשבעין אלף עלמין וסליקת לגבי עתיק יומין. וכל מלין דעתיק יומין מלין דחכמתא אנון ברזין סתימין עלאין.

וההיא מלה סתימא דחכמתא דאתחדשת הכא כד סלקא אתחברת באנון מלין דעתיק יומין וסלקא ונחתא בהדייהו ועאלת בתמניסר עלמין גניזין (ישעיה סד) דעין לא ראתה אלהים זולתך. נפקי מתמן ושטאן ואתיין מליאן ושלמין ואתעתדו קמי עתיק יומין.

בההיא שעתא ארח עתיק יומין בהאי מלה וניחא קמיה מפלא. נטיל לההיא

מלה ואעטר לה בתלת מאה ושבעין אלף הימים את הדבר הזה, ונה נוח לפניו מן הכל. נוטל את אותו

וְשִׁבְעִים אֶלֶף עֶטְרוֹת. אוֹתוֹ
הַדְּבָר טָס וְעוֹלָה וְיוֹרֵד, וְנַעֲשֶׂה
רְקִיעַ אֶחָד. וְכֵן כָּל דְּבָר וְדָבָר שֶׁל
חֲכָמָה (ס"א נְעֻשִׁים) (ס"א רְקִיעִים)
עוֹמְדִים בְּקִיּוּם שְׁלָם לִפְנֵי עֲתִיק
הַיָּמִים. וְהוּא קוֹרָא לָהֶם שְׁמַיִם
חֲדָשִׁים, שְׁמַיִם מְחֻדָּשִׁים,
נִסְתָּרִים שֶׁל סוּדוֹת שֶׁל חֲכָמָה
עֲלִיוֹנָה. וְכָל אוֹתָם שְׂאָר דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה שֶׁמִּתְחַדָּשִׁים, עוֹמְדִים
לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעוֹלִים
וְנַעֲשִׂים אַרְצוֹת הַחַיִּים, וְיוֹרְדִים
וּמִתְעַטְרִים לְאַרְץ אַחַת,
וּמִתְחַדָּשׁ וְנַעֲשֶׂה הַכֹּל אֶרֶץ
חֲדָשָׁה מֵאוֹתוֹ הַדְּבָר שֶׁהִתְחַדָּשׁ
בַּתּוֹרָה.

וְעַל זֶה כְּתוּב (ישעיה טו) כִּי כֹאֲשֶׁר
הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ
הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּדִים
לִפְנֵי וגו'. עֲשִׂיתִי לֹא כְּתוּב, אֲלָא
עוֹשֶׂה. שְׁעוֹשֶׂה תָמִיד מֵאוֹתָם
הַחֲדוּשִׁים וְהַסּוּדוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה.
וְעַל זֶה כְּתוּב (שם נא) וְאִשָּׁם דְּבָרֵי
בְּפִיךָ וּבְצֶל יָדֶי כְּסִיתִיךָ לְנֹטַע
שָׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ. לֹא כְּתוּב
הַשָּׁמַיִם, אֲלָא שָׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מַה זֶה וּבְצֶל
יָדֶי כְּסִיתִיךָ? אָמַר לוֹ, בְּשַׁעֲה
שֶׁנִּמְסְרָה הַתּוֹרָה לְמֹשֶׁה, בָּאוּ
כַּמָּה רַבּוֹאוֹת שֶׁל מַלְאָכִים
עֲלִיוֹנִים לְשַׂרְף אוֹתוֹ בְּשִׁלְהֶבֶת
פִּיהֶם, עַד שֶׁכִּפְסָה עָלָיו הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא. וְכַעַת שֶׁהִדְּבָר הַזֶּה
עוֹלָה וּמִתְעַטֵּר וְעוֹמֵד לִפְנֵי
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מְכַסֶּה
עַל אוֹתוֹ הַדְּבָר, וּמְכַסֶּה עַל אוֹתוֹ
הָאָדָם שֶׁלֹּא יִכַּר אֶלִיָּהֶם אֲלָא
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא יִקְנָאוּ
לוֹ, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מִהַדְּבָר (תּוֹרָה)
הַהוּא שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאַרְץ
חֲדָשָׁה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וּבְצֶל יָדֶי
כְּסִיתִיךָ לְנֹטַע שָׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ.
מִכַּאֲן שֶׁכָּל דְּבָר שֶׁנִּסְתָּר מִן הַעֵינַן,
נַעֲלָם וּמִתְכַפֶּה מִן הַעֵינַן? בְּשִׁבְלִי

עֶטְרִין. הֵיחָא מְלָה טָסַת וְסִלְקָא וְנִחְתָּא
וְאַתְעֵבִידָא רְקִיעָא חֲדָא. וְכֵן כָּל מְלָה וּמְלָה
דְּחֲכָמְתָא (ס"א אֶתְעֵבִידִין) (ס"א רְקִיעִין) קִיִּימִין בְּקִיּוּמָא
שְׁלִים קָמֵי עֲתִיק יוֹמִין. וְהוּא קָרִי לֹון שְׁמַיִם
חֲדָשִׁים, שְׁמַיִם מְחֻדָּשִׁים, סְתִימִין דְּרִזִּין
דְּחֲכָמְתָא עֲלָאָה. וְכָל אֲנוּן שְׂאָר מְלִין
דְּאוּרִייתָא דְּמִתְחַדָּשִׁין קִיִּימִין קָמֵי קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְסִלְקִין וְאַתְעֵבִידוּ אַרְצוֹת הַחַיִּים.
וְנִחְתִּין וּמִתְעַטְרִין לְגַבֵּי אֶרֶץ חַד, וְאַתְחַדָּשׁ
וְאַתְעֵבִיד כֹּלָא אֶרֶץ חֲדָשָׁה מֵהֵיחָא מְלָה
דְּאַתְחַדָּשׁ בְּאוּרִייתָא.

וְעַל דָּא כְּתוּב, (ישעיה טו) כִּי כֹאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם
הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי
עוֹשֶׂה עִמָּדִים לִפְנֵי וגו'. עֲשִׂיתִי לֹא כְּתוּב
אֲלָא עוֹשֶׂה, דְּעֵבִיד תְּדִיר מֵאֲנוּן חֲדוּשִׁין וְרִזִּין
דְּאוּרִייתָא. וְעַל דָּא כְּתוּב, (ישעיה נא) וְאִשָּׁם
דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצֶל יָדֶי כְּסִיתִיךָ לְנֹטַע שָׁמַיִם
וְלִיסוּד אֶרֶץ. הַשָּׁמַיִם לֹא כְּתוּב אֲלָא שָׁמַיִם.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מֵהוּ וּבְצֶל יָדֶי כְּסִיתִיךָ.
אָמַר לִיה בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְמָסַר אוּרִייתָא
לְמֹשֶׁה, אָתוּ כַּמָּה רַבּוֹא דְּמַלְאָכֵי עֲלִיאִין
לְאוּקְדָא לִיה בְּשִׁלְהוּבָא דְּפּוּמָהוּן, עַד דְּחָפָא
עָלָיָה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהִשְׁתָּא דְּהֵאִי מְלָה
סִלְקָא וְאַתְעַטְרַת וְקִיִּימָא קָמֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, אִיהוּ חָפִי עַל הֵיחָא מְלָה וְכִסִּי עַל הֵיחָא
בַּר נָשׁ דְּלֹא יִשְׁתַּמּוּדַע לְגַבֵּייהוּ אֲלָא קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. וְלֹא יִקְנָאוּן לְגַבֵּיָה עַד דְּאַתְעֵבִיד
מֵהֵיחָא מְלָה שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאַרְץ חֲדָשָׁה
הָדָא הוּא דְּכְתוּב וּבְצֶל יָדֶי כְּסִיתִיךָ לְנֹטַע
שָׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ. מִכַּאֲן דְּכָל מְלָה דְּסִתִּים
מְעִינָא סִלְקָא לְתוֹעֲלָתָא עֲלָאָה הָדָא הוּא
דְּכְתוּב, (ישעיה נא) וּבְצֶל יָדֶי כְּסִיתִיךָ. וְאַמַּי

עוֹלָה לְתוֹעֲלַת עֲלִיוֹנָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וּבְצֶל יָדֶי כְּסִיתִיךָ. וְלָמָּה

תועלת עליונה. זהו שכתוב לנטע שמים וליסד ארץ, כמו שאמרנו.

וְאָמַר לְצִיּוֹן עֲמִי אַתָּה. וְלֵאמֹר - לאותם השערים והדברים המצינים אלו על אלו - עמי אתה. אל תקרי עמי אלא עמי אתה, להיות שתף עמי. מה אני בדבור שלי עשיתי שמים וארץ, כמו שנאמר (תהלים לג) בדבר ה' שמים נעשו - אף כן אתה. אשרי אותם שמשתדלים בתורה. ואם תאמר שדבור של כל אדם שלא יודע עושה כזה.

בא ראה, אותו שאין דרכו בסודות התורה ומחדש דברים שאינו יודע על ברים פראוי, אותו הדבר עולה ויוצא לאותו הדבר איש תהפוכות לשון שקר מתוך נקב התהום הגדול, ומדלג חמש מאות פרסאות לקבל את אותו הדבר. ונוטל אותו, והולך עם אותו הדבר לתוך הנקב שלו, ועושה בו רקיע של שוא שנקרא תהו. וטס באותו הרקיע אותו איש תהפוכות ששת אלפים פרסאות בפעם אחת. וכיון שהרקיע הזה של שוא עומד, מיד יוצאת אשת זנונים ומתחזקת באותו הרקיע של שוא [נ"א היא] [נ"א ואיש תהפוכות] ומשתתפת עמו, ומשם יוצאת והורגת כמה אלפים ורכבות. משום שכאשר היא עומדת ברקיע ההוא, יש לה רשות ויכלת להיות טסה את כל העולם ברגע אחד.

ועל זה כתוב (ישעיה ה) הוי משכי העון בחבלי השוא. העון זה הזכר. וכעבות העגלה חטאה, מי החטאה? זו הנקבה שנקראת חטאה. הוא מושף את אותו שנקרא עון באותם חבלי השוא.

אֶתְחַפֵּי וְאֶתְכַסִּי מֵעֵינָא, בְּגִין לְתוּעֵלְתָּא עֲלָאָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב לְנִטּוּעַ שְׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ כְּמָה דְאַתְמַר.

וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אַתָּה. וְלֵאמֹר לְאַנוּן תְּרַעִין וּמְלִין דְּמְצוּיְיָיִן אֵלִין עַל אֵלִין עֲמִי אַתָּה. אַל תְּקַרֵּי עֲמִי אַתָּה, אֲלֵא עֲמִי אַתָּה לְמַהוּי שׁוּתְפָא עֲמִי, מָה אָנָּא בְּמִלּוּלָא דִּילִי עֲבָדִית שְׁמַיִם וְאַרְץ כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (תהלים לג) בְּדָבָר יי שְׁמַיִם נִעֲשׂוּ, אוּף הָכִי אַתְּ. זַפְּאִין אָנוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵייתָא. וְאִי תִימָא דְמִלָּה דְכָל בַּר נֶשׁ דִּלְא יִדַע עֲבִיד דָּא.

תָּא חֲזִי, הֵהוּא דְלָאו אֶרְחִיָּה בְּרִזִין דְּאוּרֵייתָא וְחֲדַשׁ מְלִין דִּלְא יִדַע עַל בּוּרֵייהוּן פְּדָקָא יְאוּת, הֵהִיא מְלָה סְלָקָא וְנִפְיָק לְגַבֵּי הֵהִיא מְלָה (משלי טו) אִישׁ תְּהִפּוּכוֹת לְשׁוֹן שְׁקָר, מְגוּ נּוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא וְדִלִּיג חֲמֵשׁ מָאָה פְּרָסֵי לְקַבְּלָא לְהֵהִיא מְלָה וְנִטִּיל לָהּ וְאָזִיל בְּהֵהִיא מְלָה לְגוּ נּוֹקְבִיָּה וְעֲבִיד בָּהּ רְקִיעָא דְשׁוּא דְאַקְרִי תַהוּ. וְטַס בְּהֵהוּא רְקִיעָא הֵהוּא אִישׁ תְּהִפּוּכוֹת שִׁיתָא אֲלִפֵּי פְּרָסֵי בְּזַמְנָא חָדָא. פִּיּוֹן דֵּהֵאִי רְקִיעָא דְשׁוּא קָאִים נִפְקַת מִיַּד אִשְׁתּוּ זְנוּנִים וְאַתְקִיף בְּהֵהוּא רְקִיעָא דְשׁוּא (נ"א היא) (נ"א ואיש תהפוכות) וְאַשְׁתַּתְּפַת בִּיהּ וּמִתְמַן נִפְקַת וְקַטְלַת כְּמָה אֲלִפִין וְרַבּוּוֹן, בְּגִין דְכַד קִיִּימַת בְּהֵהוּא רְקִיעָא אִית לָהּ רִשׁוּ וִיכְלַתָּא לְמַהוּי טַס כָּל עֲלָמָא בְּרַגְעָא חָדָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה ה) הוִי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן בְּחַבְלֵי הַשּׁוּא. הָעוֹן דָּא דְכוּרָא. וְכַעְבוֹת הָעֲגֵלָה חֲטָאָה. מָאן חֲטָאָה, דָּא נּוֹקְבָא דְאַקְרִי חֲטָאָה. אִיהוּ מְשִׁיף הֵהוּא דְאַקְרִי עוֹן בְּאָנוּן חַבְלֵי הַשּׁוּא. וּלְכַתֵּר כַּעְבוֹת הָעֲגֵלָה חֲטָאָה, לְהֵהִיא נּוֹקְבָא דְאַקְרִי חֲטָאָה, דִּתְמַן וְאַחַר כֵּן כַּעְבוֹת הָעֲגֵלָה חֲטָאָה, אֶת אוֹתָהּ הִנְקֵבָה שְׁנַקְרָאת חֲטָאָה, שְׁשֵׁם הִתְגַּבְּרָה לְהִיּוֹת טַסָּה

לְהַרְג בְּנֵי אָדָם. וְעַל זֶה (משלי ז) פִּי רַבִּים חֲלָלִים הַפִּילָה. מִי הַפִּילָה? זו אוֹתָהּ הַחֲטָאָה שֶׁהוֹרְגַת בְּנֵי אָדָם. מִי גָרַם אֶת זֶה? תְּלַמֵּיד הַחֲכָם שֶׁלֹּא הִגִּיעַ לְהוֹרְאָה וּמוֹרָה. הִרְחַמַן יִצְיָלְנוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרִים, בְּבִקְשָׁה מִכֶּם שֶׁלֹּא תוֹצִיאוּ מִפִּיכֶם דְּבַר תּוֹרָה שֶׁלֹּא יִדְעַתֶּם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם מֵעַץ גְּדוֹל כְּרֹאוּי, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִהְיוּ גוֹרְמִים לְאוֹתָהּ הַחֲטָאָה לְהַרְג הַמוֹנִי בְּנֵי אָדָם לְחַנּוּם. פְּתַחוּ כָלֶם וְאִמְרוּ, הִרְחַמַן יִצְיָלְנוּ, הִרְחַמַן יִצְיָלְנוּ.

בֵּא רְאֵה, בַּתּוֹרָה כִּרְא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, וְהִנֵּה בְּאֵרוֹה שְׁכָתוֹב (שם ח) וְאֶהְיֶה אֲצִלוֹ אִמּוֹן וְאֶהְיֶה שַׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם. וְהוּא הַסֵּתֶפֶל בֵּה פַעַם וּשְׁתִּים וְשִׁלֵּשׁ וְאַרְבַּע פַּעַמִּים, וְאַחַר כֵּן אָמַר אוֹתָם, וְאַחַר כֵּן עָשָׂה בֵּה מַעֲשֶׂה, לְלַמֵּד אֶת בְּנֵי אָדָם שֶׁלֹּא יִבְאוּ לְטַעוֹת בֵּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב כח) אֲזִי רְאֵה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינֶה וְגַם חֲקְרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם. וַיִּכְנַד אַרְבַּע פַּעַמִּים הֵהֱם שְׁכָתוֹב, אֲזִי רְאֵה, וַיִּסְפְּרָה, הַכִּינֶה, וְגַם חֲקְרָה - כִּרְא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת מַה שֶּׁכָּרָא. וְטָרַם שֶׁהוֹצִיא אֶת הַמַּעֲשֶׂה שְׁלוֹ, הַכְּנִיס כִּרְא שׁוֹנָה אַרְבַּע תְּבוּת, שְׁכָתוֹב בִּרְאשִׁית כִּרְא אֱלֹהִים אִתָּה. הִנֵּה אַרְבַּע. וְאַחַר כֵּן הַשְּׁמִים - הֵם כְּנִגְד אַרְבַּע הַפַּעַמִּים שֶׁהַסֵּתֶפֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּתּוֹרָה טָרַם יוֹצִיא אֶת מַעֲשֶׂהוּ לְמַלְאכָתוֹ.

רַבִּי אֶלְעָזָר הִזִּיה הוֹלֵךְ לְרֵאוֹת אֶת רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא חָמִיו, וְרַבִּי אַבָּא עָמוּ, וְהִזִּיה מִחֲמַר אִישׁ אַחַד אַחֲרֵיהֶם. אָמַר רַבִּי אַבָּא, נִפְתַּח פְּתָחַי שֶׁל

אֶתְתַּקַּפְתָּ לְמַהְיוֹי טָס לְקַטְלָא בְּנֵי נַשָּׂא. וְעַל דָּא (משלי י) פִּי רַבִּים חֲלָלִים הַפִּילָה, מֵאֵן הַפִּילָה, דָּא הֵהִיא חֲטָאָה דְקַטְלִית בְּנֵי נַשָּׂא. מֵאֵן גָּרִים דָּא, תְּלַמֵּיד חֲכָם דְלֹא מָטִי לְהוֹרְאָה וּמוֹרָה, רַחֲמָנָא לְשַׁזְבֵּן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרֵיָא בְּמִטּוֹתָא מְנַיִיכוּ דְלֹא תַפְקוֹן מְפוּמִּיכוּ מְלָה דְאוּרִייתָא דְלֹא יִדְעָתוּן וְלֹא שְׁמַעָתוּן מְאִילָנָא רַבְרָבָא כְּדָקָא יְאוּת, בְּגִין דְלֹא תִהְיוּן גָּרְמִין לְהֵהוּא חֲטָאָה לְקַטְלָא אַכְלוּסִין דְּבַר נֶשׁ לְמַגְנָא. פְּתַחוּ כְלֵהוּן וְאִמְרוּ רַחֲמָנָא לְשַׁזְבֵּן, רַחֲמָנָא לְשַׁזְבֵּן.

תָּא חֲזִי, בְּאוּרִייתָא כִּרְא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, וְהָא אוּקְמוּהָ דְכְּתִיב,

(משלי ח) וְאֶהְיֶה אֲצִלוֹ אִמּוֹן וְאֶהְיֶה שַׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם וְאִיהוּ אֶסְתַּפֵּל בֵּה זְמַנָּא וַתְּרִין וַתִּלְתָּא וְאַרְבַּע זְמַנִּין, וְלִבְתַּר אָמַר לוֹן, וְלִבְתַּר עֶבֶד בֵּה עֶבֶידְתָּא. לְאוּלְפָּא לְבְנֵי נַשָּׂא דְלֹא יִיתוֹן לְמַטְעֵי בֵּה.

כְּמָה דְאֵתְּ אָמַר, (איוב כח) אֲזִי רְאֵה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינֶה וְגַם חֲקְרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם. וְלִקְבִיל אַרְבַּע זְמַנִּין אֲנוּן דְכְּתִיב, אֲזִי רְאֵה, וַיִּסְפְּרָה, הַכִּינֶה, וְגַם חֲקְרָה, כִּרְא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַה דְכָרָא. וְעַד לָא אִפִּיק עֶבֶידְתִּיהָ, אֲעִיל אַרְבַּע תְּבִין בְּקַדְמִיתָא דְכְּתִיב בִּרְאשִׁית כִּרְא אֱלֹהִים אִתָּה, הָא אַרְבַּע. וְלִבְתַּר הַשְּׁמִים. אֲנוּן לְקַבִּיל אַרְבַּע זְמַנִּין דְאֶסְתַּפֵּל קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאוּרִייתָא עַד לָא יִפִּיק עֶבֶידְתִּיהָ לְאוּמְנוּתִיהָ.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָוֵה אֲזִיל לְמַחְמֵי לְרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא חָמוּי (דף ה ע"ב)

וְרַבִּי אַבָּא בְּהִדְיָה, וְהָוֵה טָעִין חַד גַּבְרָא

אַבְתְּרִייהוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא נִפְתַּח פְּתָחַי דְאוּרִייתָא דְהָא שַׁעְתָּא וְעַדְנָא

הוא לאתפקנא בארְחון.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (ויקרא יט) אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ. תָּא חֲזִי, בְּשִׁית יוֹמִין בְּרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא. וְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא גְּלִי עֲבִידְתִּיהּ וְיִהֵב חֵילִיהּ בְּהוּא יוֹמָא. אֵימְתִי גְּלִי עֲבִידְתִּיהּ וְיִהֵב חֵילִיהּ. בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה. בְּגִין דְּאֲנוּן תְּלַת יוֹמִין קִדְמָאִין פּוֹלְהוּ הוּוּ סְתִימִין וְלֹא אֲתַגְלוּ, פִּינּוּן דְּאֲתָא יוֹמָא רְבִיעָאָה אֲפִיק עֲבִידְתָּא וְחֵילָא דְכוּלְהוּ. דְּהָא אֲשָׁא וּמְיָא וְרוּחָא אֲפֵּל עַל גַּב דְּאֲנוּן תְּלַת יוֹדִין עֲלָאִין, פְּלִהוּ תְּלִיין, וְלֹא אֲתַגְלִי עֲבִידְתָּא דְּלִהוּן, עַד דְּאַרְעָא גְּלִי לוּן, כְּדִין אֲתִידַע אוּמְנוּתָא דְּכָל חַד מְנִייהוּ.

וְאִי תִימָא הָא בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה הָוּה דְּכִתִּיב תְּדַשָּׁא הָאֲרִץ דְּשָׂא וְכִתִּיב וְתוּצָא הָאֲרִץ (דשא) אֶלָּא הָאִי אֲפֵּל עַל גַּב דְּכִתִּיב בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה, רְבִיעָאָה הָוּה וְאֲתַפְּלִיל בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה לְמַהוּי חַד בְּלֹא פִירוּדָּא. וְלִבְתַּר יוֹמָא רְבִיעָאָה אֲתַגְלִי עֲבִידְתִּיהּ לְאַפְקָא אוּמְנָא לְאוּמְנוּתִיהּ דְּכָל חַד וְחַד. בְּגִין דְּיוֹמָא רְבִיעָאָה אִיהוּ רְגְלָא רְבִיעָאָה דְּכַרְסִיָּא עֲלָאָה.

וְכֹרְ עֲבִידְתִּייהוּ דְּכִלְהוּ בֵּין יוֹמִין קִדְמָאִין וּבֵין יוֹמִין בְּתַרְאִין הוּוּ תְּלִיין בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא הָדָא הוּא דְּכִתִּיב וְיִכָּל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, דָּא שַׁבַּת, וְדָא הוּא רְגְלָא רְבִיעָאָה דְּכַרְסִיָּא. וְאִי תִימָא אִי הָכִי, מַהוּ אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ תְּרִין. אֶלָּא שַׁבַּת דְּמַעְלִי שַׁבְּתָא וְשַׁבְּתָא דְּיוֹמָא מִמֶּשׁ לִית לוּן פִּירוּדָּא. אָמַר הַהוּא טִיעָא דְּהוּה טָעִין בְּתַרְיִיהוּ, וּמַהוּ וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ. אָמַר לִיָּה דָּא קְדוּשָׁא דְּשַׁבַּת. אָמַר לִיָּה וּמַהוּ קְדוּשָׁא

תוֹרָה, שְׁהַרִי הַשְּׁעָה וְהַזְמֵן הוּא לְהַתְתַּקֵּן (להסתדר) בְּדַרְכֵינוּ.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ויקרא יט) אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ. בָּא רָאָה, בְּשַׁשָּׁה יָמִים בְּרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם. וְכָל יוֹם יוֹם גְּלַה אֶת מַעֲשָׂהוּ, וְנִתְּן כַּחוּ בְּיוֹם הַהוּא. מַתִּי גְּלַה אֶת מַעֲשָׂהוּ וְנִתְּן כַּחוּ? בְּיוֹם הַרְבִּיעִי, מִשּׁוּם שְׂאוֹתֶם שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים הַרְאִישׁוֹנִים, כְּלָם הָיוּ גִסְתָּרִים וְלֹא הִתְגַּלוּ. פִּינּוּן שְׂבָא הַיּוֹם הַרְבִּיעִי, הוֹצִיא אֶת הַמַּעֲשָׂה וְהִכַּח שֶׁל כְּלָם. שְׁהַרִי אֲשׁ וּמִים וְרוּחַ, אֲפֵּל עַל גַּב שְׁהָם שְׁלֹשָׁה יוֹדוֹת עֲלִיוֹנִים, כְּלָם תְּלוּיִים, וְלֹא הִתְגַּלָּה הַמַּעֲשָׂה שְׁלָהֶם עַד שֶׁהָאֲרִץ גְּלַתָּה אוֹתָם, וְאִזּוּ נוֹדַעָה הָאֲמְנוּתָא שֶׁל כָּל אֶחָד מֵהֶם.

וְאִם תִּאמַר, הָרִי בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֶה הִיָּה, שְׁכַתוּב תְּדַשָּׁא הָאֲרִץ דְּשָׂא, וְכַתוּב וְתוּצָא הָאֲרִץ! אֶלָּא זֶה, אֲפֵּל עַל גַּב שְׁכַתוּב בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, זֶה הִיָּה רְבִיעִי, וְנִכְלָל בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי שִׁיְהִיּוּ אֶחָד בְּלִי פִירוּד. וְאַחַר כֵּן הַיּוֹם הַרְבִּיעִי הִתְגַּלָּה מַעֲשָׂהוּ לְהוֹצִיא אֲמֵן לְאֲמְנוּתוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. מִשּׁוּם שֶׁהַיּוֹם הַרְבִּיעִי הוּא הַרְגְּל הַרְבִּיעִית שֶׁל הַכֶּסֶף הַעֲלִיּוֹן.

וְכֹרְ מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל כְּלָם, בֵּין הַיָּמִים הַרְאִישׁוֹנִים וּבֵין הַיָּמִים הַאַחֲרוֹנִים, הָיוּ תְּלוּיִים בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. זֶהוּ שְׁכַתוּב (בראשית ב) וְיִכָּל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי. זֶה הַשַּׁבַּת, וְזֶה הִיא הַרְגְּל הַרְבִּיעִית שֶׁל הַכֶּסֶף. וְאִם תִּאמַר, אִם כֵּן, מַה זֶה אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ, פְּעַמִּים? אֶלָּא שַׁבַּת שֶׁל עָרֵב שַׁבַּת וְהַשַּׁבַּת שֶׁל הַיּוֹם מִמֶּשׁ אֵין לָהֶם פִּירוּד.

אָמַר [לָהֶם] אוֹתוֹ סוֹחַר שְׁהִיָּה מִחֲמַר אַחֲרֵיהֶם, וּמַה זֶה וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ? אָמַר לוֹ, זֶה קְדוּשָׁא שֶׁל

שבת. אָמַר לוֹ, וּמָה זֶה קְדוּשׁ שֶׁל שַׁבָּת? אָמַר לוֹ, זֶה הַקְּדוּשׁ שֶׁנִּמְשָׁךְ מִלְּמַעְלָה. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, עֲשִׂיתָ שֶׁהַשַּׁבָּת אֵינָה קְדוּשָׁה, אֲלֵא קְדוּשָׁה שְׁשׂוּרָה עָלָיו מִלְּמַעְלָה.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, וְכֵן זֶה, (ישעיה נח) וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג לַקְּדוּשָׁה ה' מְכַבֵּד. הַזְכִּיר שַׁבָּת לְחֹדֶד וּקְדוּשָׁה ה' לְחֹדֶד. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, מִי זֶה קְדוּשָׁה ה'? אָמַר לוֹ, הַקְּדוּשָׁה שִׁיּוּרְדַת מִלְּמַעְלָה וְשׂוּרָה עָלָיו. אָמַר לוֹ, אִם הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּמְשָׁכֶת מִלְּמַעְלָה נִקְרָאת מְכַבֵּד, נִרְאֶה שֶׁשַּׁבָּת אֵינוֹ מְכַבֵּד, וְכַתוּב וְכַבְּדוּהָ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי אֲבָא, הַנַּח לוֹ לְאִישׁ הַזֶּה, שְׂדֵכֶר שֶׁל חֲכָמָה יֵשׁ בּוֹ שְׂאִינָנוּ יוֹדְעִים בּוֹ. אָמְרוּ לוֹ, אָמַר אַתָּה. פָּתַח וְאָמַר, (ויקרא יט) אֶת שַׁבְּתוֹתַי, אֶת - לְרִבּוֹת תַּחֲוֹם שַׁבָּת שֶׁהוּא אֶלְפִים אֲמוֹת לְכָל צֶדֶד, וּמִשּׁוּם כֵּן רַבָּה אֶת שַׁבְּתוֹתַי - ג' אַמָּוֹת ¹⁰ שַׁבָּת הַעֲלִיּוֹנָה וְשַׁבָּת הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהֵן שְׁתֵּים כְּלוּלוֹת יַחַד וְנִסְתָּרוֹת יַחַד.

נִשְׁאַרָה שַׁבָּת אַחֲרַת שְׁלֹא נִזְכְּרָה וְהִיָּתָה כְּבוּשָׁה. אָמְרָה לְפָנָיו: רַבּוֹן הָעוֹלָם, מִיּוֹם שֶׁעֲשִׂיתָ אוֹתִי נִקְרָאתִי שַׁבָּת, וְהַיּוֹם אֵינוֹ בְּלִי לַיְלָה. אָמַר לָהּ, בְּתִי, אֶת שַׁבָּת, וְשַׁבָּת קָרָאתִי לָךְ, אֲבָל הַרִינִי מַעֲטָר אוֹתָךְ בַּעֲטָרָה יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה. הַעֲבִיר כְּרוּז וְאָמַר מְקַדְּשֵׁי תִירָאוּ. וְזוֹ שַׁבָּת שֶׁל עָרֹב שַׁבָּת שֶׁהִיא יְרָאָה, וְשׂוּרָה בָּהּ יְרָאָה. וְמִי הוּא שֶׁהַקְּדוּשׁ כְּרוּז הוּא הַכְּלִיל וְאָמַר אֲנִי ה'? וְאֲנִי שֶׁמַּעֲתִי מֵאֲבָא שְׂאֵמַר כֵּן, וְדִיֵּק אֶת - לְרִבּוֹת תַּחֲוֹם שַׁבָּת. שַׁבְּתוֹתַי - זֶה הַעֲגוּל וְהַרְבוּעַ שְׁבַפְנִים, וְהֵם שְׁנַיִם. וְכַנְגֵּד אוֹתָם הַשְּׁנַיִם יֵשׁ שְׁתֵּי

תְּרִין אֵית תְּרִי קְדוּשָׁתִי

דְּשַׁבָּת. אָמַר לִיָּה דָא קְדוּשָׁא דְאַתְמִשְׁכָּא מְלַעֲיָלָא. אָמַר לִיָּה אִי הָכִי עֲבִידַת לְשַׁבָּת דְּלָאו אִיהוּ קְדוּשָׁה, אֲלֵא קְדוּשָׁא דְשְׂרִיא עָלָיו מְלַעֲיָלָא.

אָמַר רַבִּי אֲבָא וְהָכִי הוּא (ישעיה נח)

וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲוֵנָה לַקְּדוּשָׁה יי מְכַוֵּב, אֲדַכֵּר שַׁבָּת לְחֹדֶד וּקְדוּשָׁה יי לְחֹדֶד. אָמַר לִיָּה אִי הָכִי מָאן קְדוּשָׁה יי. אָמַר לִיָּה קְדוּשָׁא דִּנְחִתָא מְלַעֲיָלָא וְשְׂרִיא עָלֶיהָ. אָמַר לִיָּה אִי קְדוּשָׁא דְאַתְמִשְׁכָּא מְלַעֲיָלָא אֲקָרִי מְכַוֵּב אֲתַחֲזִי דְשַׁבָּת לָאו אִיהוּ מְכַוֵּב וְכַתִּיב וְכַבְּדוּהָ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי אֲבָא אַנְחָה לְהָאִי גְבָרָא דְמָלְהָ (סוֹדָתָא) דְחֲכָמְתָא אֵית בֵּיה דְאַנָּן לָא יִדְעָנָא בָּהּ. אָמְרוּ לִיָּה אִימָא אַנְתָּה. פָּתַח וְאָמַר, (ויקרא יט) אֶת שַׁבְּתוֹתַי. אֶת לְאַסְגָּאָה תַּחֲוֹם שַׁבָּת דְּאִיהוּ תְּרִין אֶלְפִין אֲמִין לְכָל סְטָרָא. וְכַגִּין כֵּן אֲסַגִּי אֶת שַׁבְּתוֹתַי (נ"א דא) שַׁבָּת עֲלָאָה וְשַׁבָּת תַּתָּאָה דְאַנּוֹן תְּרִין כְּלִילָן כַּחְדָא וְסִתִּימִין כַּחְדָא.

אֲשֶׁתָאֵר שַׁבָּת אַחֲרָא דְלָא אֲדַכֵּר וְהוּא בְּכַסּוּפָא. אָמְרָה קָמִיהָ מְאָרִי דְעֲלָמָא מִיּוֹמָא דְעַבְדַּת לִי שַׁבָּת אֲתַקְרִינָא וְיּוֹמָא לָאו אִיהוּ בְּלָא לִילִיא. אָמַר לָהּ בְּרַתִּי שַׁבָּת אַנְתָּה וְשַׁבָּת קָרִינָא לָךְ, אֲבָל הָא אַנָּא מַעֲטָר לָךְ בַּעֲטָרָא עֲלָאָה יִתִיר. אַעֲבֵר כְּרוּזָא וְאָמַר מְקַדְּשֵׁי תִירָאוּ.

וְדָא שַׁבָּת דְּמַעְלֵי שַׁבְּתָא דְאִיהִי יְרָאָה, וְשְׂרִיא בָּהּ יְרָאָה. וּמָאן אִיהוּ. דְקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲכֻלִיל וְאָמַר אֲנִי יי. וְאַנָּא שְׂמַעְנָא מֵאֲבָא דְאָמַר הָכִי. וְדִיֵּיק אֶת לְאַסְגָּאָה תַּחֲוֹם שַׁבָּת. שַׁבְּתוֹתִי דָא עֲגוּלָא וְרְבוּעַ דְלָגוּ, וְאַנּוֹן תְּרִין. וְלִקְבִיל אַנּוֹן

קדשות שיש לנו להזכיר, אחד ויכלו, ואחד קדוש.

ויכלו יש בו שלשים וחמש תבות, ובקדוש שאנו מקדשים יש שלשים וחמש תבות, והכל עולה לשבעים שמות שהקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל מתעטרים בהם. ומשום שהעגול והרבוע הזה הם שבתתי, שניהם כלולים בשמור, שכתוב תשמרו. שהרי השבת העליונה כאן לא נכללה בשמור, אלא בזכור, שהרי המלך העליון מסתים בזכור, ועל זה נקרא מלך שהשלוש שלו. והשלוש שלו הוא זכור, ועל כן אין מחלקת למעלה.

משום ששני שלומות למטה - אחד יצק"ב, ואחד יוס"ף. ומשום כף פתוב פעמים (ישעיה נז) שלום שלום לרחוק ולקרוב. לרחוק - זה יצקב. ולקרוב - זה יוסף. לרחוק, כמו שגאמר (ירמיה לא) מרחוק ה' נראה לי, (שמות ב) ותתצב אחתו מרחוק. ולקרוב, כמו שגאמר (דברים לב) חדשים מקרוב באו. מרחוק - זו הנקדה העליונה שעומדת בהיכל.

ועל זה כתוב תשמרו, נכלל בשמור. ומקדשי תיראו - זו הנקדה שעומדת באמצע שיש לירא ממנה יותר מן הכל שעגשו מיתה. והיגנו מה שכתוב (שמות לא) מחלליה מות יומת. מי הם מחלליה? מי שנגנס לתוך החלל של העגול והרבוע למקום שאותה הנקדה שורה ופוגם בו - מות יומת. ועל זה כתוב תיראו. והנקדה ההיא נקראת אני, ועליה שורה אותו הנסתר העליון שלא התגלה. והיגנו ה', והכל אחד.

ירדו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקו אותו. אמרו, ומה כל החכמה הזו יש תחת ידך ואתה

דאית לנו לאדפרא, חד ויכלו, וחד קדוש. ויכלו אית ביה תלתין וחמש תיבין.

ובקדושה (ובקדושה) דאנן מקדשין תלתין וחמש תיבין. וסליק כלא לשבעין שמחן דקדשא בריך הוא וכנסת ישראל אתעטר בהו. ובגין דעגולא ורבוועא דא אנון שבתותי, פלילן תרוייהו בשמור דכתיב תשמרו. דהא שבת עלאה הכא לא אתפליל בשמור אלא בזכור, דהא מלפא עלאה בזכור אסתים. ועל דא אקרי מלפא דשלמא דיליה, ושלמא דיליה זכור איהו. ועל דא לית מחלוקת לעילא.

בגין דתריין שלומות לתתא חד יצק"ב וחד יוס"ף. ובגין כף פתיב תרי זמני (ישעיה נז)

שלום שלום לרחוק ולקרוב. לרחוק דא יצקב, (דברים לב) ולקרוב דא יוסף. לרחוק כמה דאת אמר, (ירמיה לא) מרחוק יי נראה לי (שמות ב) ותתצב אחתו מרחוק. ולקרוב כמה דאת אמר, (דברים לב) חדשים מקרוב באו. מרחוק דא נקודה עלאה דקיימא בהיכליה.

ועל דא כתיב תשמרו אתפליל בשמור. ומקדשי תיראו דא נקודה דקיימא באמצעיתא דאית לדחלא מנה יתיר מפלא דענשיה מיתה. והיגנו דכתיב, (שמות לא) מחלליה מות יומת. מאן מחלליה. מאן דעאל לגו חלל דעגולא ורבוועא לאתר דההוא דנקודה שריא ופגים ביה מות יומת. ועל דא כתיב תיראו. וההיא נקודה אקרי אני, ועלה שריא ההוא דסתים עלאה דלא אתגליא והיגנו יי וכלא חד.

נחתו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקוהו. אמרו ומה כל חכמתא דא אית תחות ידך ואת טעין אבתרין. אמרו ליה

מחמר אחרינו? אמרו לו, מי אפה? אמר להם, אל תשאלו מי אני, אלא אני ואתם גלף ונתעסק בתורה, וכל אחד יאמר דברי חכמה להאיר את הדרך. אמרו לו, מי נתן לך ללכת פאן ולהיות מחמר בחמורים? אמר להם, יו"ד עשתה קרב עם שתי אותיות, עם פ"ף וסמ"ך, להקשר עמי [נ"א יחד]. פ"ף לא רצתה להסתלק ולהקשר מאחר [נ"א במקום] שלא יכלה להיות רגע אחד אלא עמו. סמ"ך לא רצתה להסתלק, פדי לעזר לאותם הנופלים, שהרי בלי סמ"ך לא יכולים להיות.

יו"ד באה אלי יחידה, נשקה לי וחבקה אותי, בכתה עמי ואמרה לי: בני, מה אעשה לך? אבל הרי אני מסתלקת, ואני מתמלאת מפמה טובות ואותיות נסתרות עליונות ונכבדות. לאחר מכן אבא אליך ואסעד אותך, ואתן לך נחלה של שתי אותיות עליונות יותר מאלו שהסתלקו, שהם י"ש, יו"ד עליונה ושי"ן עליונה, שיהיו לך אוצרות מלאים מכל. ומשום כך, בני, לך ותהיה מחמר חמורים, ועל כן אני הולך בך.

שגחו רבי אלעזר ורבי אבא, ובכו ואמרו, לך רכב, ואנו נחמר אחרך. אמר להם, ולא אמרתי לכם שמצות המלך היא עד שיבא אותו מחמר על החמורים? אמרו לו, הרי שמך לא אמרת לנו, מקום בית מושבך מה הוא? אמר להם, מקום בית מושבי הוא טוב ומעלה אצלי, והוא מגדל אחד שפורח באויר, גדול ונכבד. ואתם הדרים בו במגדל הזה - הקדוש ברוך הוא ועני אחד, וזה הוא מקום בית מושבי. וגליתי

מאן אנת. אמר לון לא תשא לון מאן אנא, אלא אנא ואתון גיזל ונתעסק באורייתא וכל חד יימא מלין דחכמתא לאנהרא אורחא. אמרו ליה מאן יהב לך למיזל הקא ולמהוי טעון בחמרי, אמר לון יו"ד עבד קרבא בתרין אתוון בכ"ף וסמ"ך לאתקשרא בהדאי (נ"א כחדא). פ"ף לא בעא לאסתלקא ולאסתקשרא בתר (נ"א כאתר) דלא יכלא למהוי רגעא חדא אלא ביה. סמ"ך לא בעא לאסתלקא בגין לסעדא לאנון דנפלין דהא בלי סמ"ך לא יכלין למהוי.

יו"ד אתא לגבאי יחידאה נשיק לי וגפיף לי בכה עמי ואמר לי ברי מה אעביד לך, אבל הא אנא אסתלק ואנא אתמלי מפמה טבין ואתוון טמירין עלאין וקירין, בתר כן איתי לגבך ואנא אהוי סעיד לך ואתן לך אחסנתא דתרין אתוון עלאין תיר מאלין דאסתלקו דאנון י"ש יו"ד עלאה ושי"ן עלאה למהוי לך אוצרין מלייא מכל. ובגין כך ברי זיל והוי טעין חמרי. ועל דא אנא אזיל בך.

חדו רבי אלעזר ורבי אבא ובכו ואמרו זיל רכיב ואנן נטעין אבתרך. אמר לון ולא אמרית לכו דפיקודא דמלכא איהו עד דיייתי ההוא דטען חמרי. אמרו ליה הא שמך לא אמרת לן, אתר בית מותבך מאי הוא. אמר לון אתר בית מותבי איהו טב ועיילא לגבאי, ואיהו מגדל חד דפרח באוירא רב ויקירא. ואנון דדיירין ביה בהאי מגדלא, קדשא בריך הוא וחד מספנא. ודא הוא אתר בית מותבי וגלינא (נ"א ועלינא) מתמן ואנא טעין חמרי. אשגחו רבי אבא ורבי אלעזר ביה ואטעיים

[גיא עליתי] משם, ואני מחמר על חמורים. הסתכלו בו רבי אבא ורבי אלעזר, והטעים להם את דבריו, שהיו מתוקים כמו מן ודבש. אמרו לו, שם אביך אם תאמר, ננשק את עפר רגליך. אמר להם, ולמה? אין דרכי בכף להתגאות בתורה

אבל אבי היתה דירתו בים הגדול, והוא היה דג אחד שהיה טובב את הים הגדול מצד זה לצד זה, והיה גדול ונכבד ועתיק ימים, עד שהיה בולע את כל שאר הדגים של הים, ואחר כך מוציא אותם חיים וקיימים ומלאים מכל הטובות של העולם. ושט את הים ברגע אחד בכחו, והוציא אותי כחץ ביד איש גבור, והטמין אותי באותו מקום שאמרתי לכם, והוא שב למקומו ונגנז באותו הים.

הבחין רבי אלעזר בדבריו. אמר לו, אתה הוא בנו של המאור הקדוש, אתה הוא בנו של רב המנונא הזקן, אתה הוא בנו של אור התורה, ואתה מחמר אחרינו?! בכו יחד ונשקו לו והלכו. אמרו לו, האם נוח לפני מורנו להודיע לנו את שמו?

פתח ואמר, (שמואל ב כג) ובנניהו בן יהוידע. הפסוק הזה בארוהו, והוא יפה. אבל הפסוק הזה בא להראות סודות עליונים של התורה. ובנניהו בן יהוידע - על סוד החכמה בא הדבר הנסתר ההוא, והשם גורם. בן איש חי - זה צדיק חי העולמים.

רב פעלים - רבון כל המעשים וכל הפחות העליונים, משום שכלם יוצאים ממנו, הוא ה' צבאות, אות הוא בכל צבאיו, רשום הוא וגדול מן הכל. רב פעלים - הוא מקבצאל, האילן הגדול והנכבד גדול מהכל. מאיזה מקום יצא? מאיזה דרגה בא? חזר הפתוב ואמר, מקבצאל. הדרגה העליונה הנסתרת ששני לא ראתה וגו'. הדרגה שהכל בה,

לון מלוי דהו מתיקין פמנא ודובשא. אמרו ליה שמא דאבוך אי תימא ננשיק עפרא דרגלך. אמר לון ואמאי, לאו אורח דילי בכך לאתגאה באורייתא.

אבל אבא דילי הוה דיוריה בימא רבא ואיהו הוה חד נונא דהוה אסחר ימא רבא מסטרא דא לסטרא דא, והוה רב ויקירא ועתיק יומין, עד דהוה בלע כל שאר נונין דימא, ולבתר אפיק לון חייך וקיימין מליין מפל טבין דעלמא. ושאת ימא ברגעא חדא בתוקפיה, ואפיק לי כגירא בידי דגבר תקיף, וטמיר לי כההוא אתר דאמרית לכו. והוא תב לאתריה ואגניז כההוא ימא.

אשגח רבי אלעזר במלוי. אמר ליה אנת הוא בריה דבוצינא קדישא, אנת הוא בריה דרב המנונא סבא, אנת הוא בריה דנהירו דאורייתא ואנת טעין אבתרן. בכו כחדא ונשקוהו ואזלו. אמרו ליה אי ניחא קמי מארנא לאודעא לן שמייה.

פתח ואמר (שמואל ב כג) ובנניהו בן יהוידע. האי קרא אוקמוה ושפיר איהו. אבל האי קרא לאחזאה רזין עלאין דאורייתא הוא דאתא. ובנניהו בן יהוידע, על רזא דחכמתא קא אתא מלה סתימא איהו, ושמא גרים. בן איש חי דא צדיק חי עלמין.

רב פעלים, מארי דכל עובדין וכל חילין עלאין, בגין דכלהו נפקין מגייה. יי צבאות איהו, אות הוא בכל חילין דידיה רשים הוא ורב מפלא. רב פעלים איהו מקבצאל האי אילנא רב ויקירא, רב מפלא. מאן אתר נפק, מאן דרגא אתא, אהדר קרא

פעלים - הוא מקבצאל, האילן הגדול והנכבד גדול מהכל. מאיזה מקום יצא? מאיזה דרגה בא? חזר הפתוב ואמר, מקבצאל. הדרגה העליונה הנסתרת ששני לא ראתה וגו'. הדרגה שהכל בה,

וְכוֹנְסֵת לְתוֹכָהּ מִתּוֹךְ הָאוֹר
הַעֲלִיּוֹן, וּמְמַנְהָ יוֹצֵא הַכֹּל. וְהוּא
הַיֵּכֶל קָדוֹשׁ נִסְתָּר שְׂכַל הַדְּרָגוֹת
מְקַבְּצוֹת וְנִסְתָּרוֹת בְּתוֹכוֹ. וּבְגוֹף
הַהֵיכֶל הַזֶּה קִיּוּמִים כֹּל הָעוֹלָמוֹת,
וְכָל הַצְּבָאוֹת הַקְּדוּשִׁים מִמֶּנּוּ
נִזְוָנִים וְעוֹמְדִים עַל קִיּוּמָם.

הוּא הִכָּה אֶת שְׁנֵי אֲרָאֵל מוֹאֵב.
שְׁנֵי מְקַדְּשִׁים הָיוּ עוֹמְדִים בְּגִלּוֹ
וְנִזְוָנוּ מִמֶּנּוּ, מְקַדְּשׁ רֵאשׁוֹן
וּמְקַדְּשׁ שֵׁנִי. בֵּינָם שֶׁהוּא הַסְּתַלְק,
נִקְנַע הַשְּׁפַע שֶׁהִיָּה שׁוֹפֵעַ
מִלְמַעְלָה. כְּבִיכּוֹל הוּא הִכָּה
אוֹתָם וְהַחְרִיב אוֹתָם וְהַשְׁמִיד
אוֹתָם, וְהַפְּסֵא הַגְּדוֹל נִפְל. זֶהוּ
שְׁכַתוֹב (יחזקאל א) וְאָנִי בְּתוֹךְ
הַגּוֹלָה. הַדְּרָגָה הַהִיא שְׁנִקְרָאת
אָנִי, הִיא בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה. לְמָה? עַל
נְהַר כְּבָר. עַל נְהַר שְׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא
שֶׁהַפְּסִיק מִימֵינוּ וּמַעֲיִנוֹתֵינוּ וְלֹא
מִשְׁפִּיעַ כְּבָרָא שׁוֹנָה.

זֶהוּ שְׁכַתוֹב (איוב יד) וְנְהַר יַחֲרַב
וְיִבֵּשׁ. יַחֲרַב - בְּבֵית רֵאשׁוֹן,
וְיִבֵּשׁ - בְּבֵית שְׁנֵי. וּמִשׁוּם כֵּן
הוּא הִכָּה אֶת שְׁנֵי אֲרָאֵל מוֹאֵב.
(ס"א שְׁהָרִי בְּרֵאשׁוֹנָה) מוֹאֵב, שֶׁהָיוּ מֵאֵב
שִׁבְשֻׁמִּים, וְנִחְרְבוּ וְהַשְׁמִדוּ
בְּגִלּוֹת, וְכָל הָאוֹרוֹת שֶׁהָיוּ
מְאִירִים לְיִשְׂרָאֵל, כֻּלָּם נִחְשְׁכוּ.
וְעוֹד, הוּא יָרַד וְהִכָּה אֶת הָאָרֶץ.
בְּזִמְנֵים הָרֵאשׁוֹנִים כִּשְׁהִנְהָר הַזֶּה
הָיָה מוֹשֵׁף אֶת מִימֵינוּ לְמַטָּה, הָיוּ
יִשְׂרָאֵל עוֹמְדִים בְּשַׁלְמוֹת,
שׁוֹבְחִים וְזָכִיחִים וְזָכִיחִים וְקָרְבָנוֹת לְכַפֵּר
עַל נַפְשָׁם, וְאָז הָיָה יוֹרֵד
מִלְמַעְלָה דְמוֹת שֶׁל אֲרִיָּה אַחַד,
וְהָיוּ רוֹאִים אוֹתוֹ עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ
רוֹבֵץ עַל טְרָפוֹ, אוֹכֵל קָרְבָנוֹת
כְּמוֹ גְּבַר חֲזָק, וְכָל הַפְּלָבִים הָיוּ
מִתְחַבְּאִים מִלְּפָנָיו וְלֹא יוֹצְאִים
הַחוּצָה.

וְאָמַר מְקַבְּצֵי אֵל דְּרָגָא עֲלָאָה סְתִימָאָה (דף ר'
ע"ב) דְּעֵינָן לֹא רָאִתָּהּ וְגו'. דְּרָגָא דְּכוֹלָא בֵּיה,
וְכַנִּישׁ בְּגִינִיה מְגוֹ נְהוֹרָא עֲלָאָה, וּמְנִיָּה נְפִיק
כֹּלָא. וְאִיהוּ הַיֵּכֶלָא קְדִישָׁא סְתִימָא דְכָל
דְּרָגִין כְּנִישֵׁין וְסְתִימִין בְּגִינִיה. וּבְגוֹפָא דְהָאִי
הַיֵּכֶלָא (אֵילָנָא) קְיִימִין, כֹּל עֲלָמִין וְכָל חֵילִין
קְדִישֵׁין מִינִיה אֲתָזְנוּ וְקִיּוּמֵי עַל קִיּוּמֵיהוֹן.

הוּא הִכָּה אֶת שְׁנֵי אֲרִיאֵל מוֹאֵב. תְּרִין
מְקַדְּשֵׁין הָיוּ קְיִימִין בְּגִינִיה וְאֲתָזְנוּ
מִנִּיה מְקַדְּשׁ רֵאשׁוֹן וּמְקַדְּשׁ שְׁנֵי, בֵּינָם
דְּאִיהוּ אֲסַתְלַק, נְגִידוֹ דְהוּא נְגִיד מְלַעֲלֵילָא
אֲתִמְנַע, כְּבִיכּוֹל הוּא הִכָּה לוֹן וְחָרִיב לוֹן
וְשַׁצִּי לוֹן. וְכַרְסֵיָא קְדִישָׁא נְפִלַת הָדָא
הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א) וְאָנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה.

הַהוּא דְרָגָא דְאֲקָרִי אָנִי, הוּא בְּתוֹךְ
הַגּוֹלָה. אֲמַאי. עַל נְהַר כְּבָר. עַל נְהַר
דְּנְגִיד וְנְפִיק דְפְסִיק מִימֵינוּ וּמִבּוֹעוּי וְלֹא
אֲנְגִיד כֹּד בְּקַדְמִיתָא.

הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (איוב יד) וְנְהַר יַחֲרַב וְיִבֵּשׁ.
יַחֲרַב בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְיִבֵּשׁ בְּבֵית שְׁנֵי.
וּבְגִין כֵּן הוּא הִכָּה אֶת שְׁנֵי אֲרִיאֵל, מוֹאֵב.
(ס"א דְהָא בְּקַדְמִיתָא) מוֹאֵב דְהוּוּ מֵאֵב דְבִשְׁמִיא
וְאֲתִחְרְבוּ וְאֲשַׁתְּצִיאוּ בְּגִינִיה, וְכָל נְהוֹרִין
דְהוּוּ נְהִירִין לְיִשְׂרָאֵל כֻּלָּהוּ אֲתִחְשְׁכוּ.

וְתוֹ הוּא יָרַד וְהִכָּה אֶת הָאָרֶץ. בְּזִמְנִין
קְדָמָאִין כֹּד הָאִי נְהַר הָוּה מְשִׁיף מִימֵינוּ
לְתַתָּא, הָוּוּ קְיִימִין יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלִימוֹ, דְדְבַחִין
דְבַחִין וְקָרְבָנִין לְכַפֵּרָא עַל נַפְשֵׁיהוּ, וְכַדִּין
הָוּה נְחִית מְלַעֲלֵילָא דְיוֹקְנָא דְחַד אֲרִיָּה וְהוּוּ
חֲמָאן לִיה עַל גְּבֵי מְדַבְּחָא רְבִיץ עַל טְרַפִּיהּ,
אֲכִיל קָרְבָנִין כְּגַבְרַת תְּקִיפָה. וְכָל כֻּלָּבִין הָוּוּ
מִתְטַמְרִין מִקְמִיָּה וְלֹא נִפְקִי לְבַר.

בין שגֵרמוּ החטאים, הוא ירד לתוך הדרגות שלמטה, והרג את אותו הארִייה שלא רצה לתת לו את טרפו ככראשונה. כביכול הרג אותו. הוא הפה את הארי ודאי. לתוך הבור - לעיני הצד האחר הרע. בין שראתה כף אותו הצד האחר, התגברה ושלחה כלב אחד לאכל את הקרבנות. ומה שמו של אותו הארִייה? אוריאל, שפניו פני ארִייה. ומה שם אותו כלב? בלאדן שמו, שאינו בכלל של אדם, אלא כלב ופני כלב.

ביום השלג - ביום שגֵרמוּ החטאים והדין נדון למעלה מעם בית הדין העליון. ועל זה כתוב לא תירא לביתה משלג. זה הדין העליון. למה? משום שכל ביתה לבש שנים, ויכול לסבל אש חזקה. עד כאן סוד הפתוב.

מה כתוב אחריו? (שמואל ב כג) והוא הפה את איש מצרי איש מראה. כאן סוד הפתוב בא להודיע, שבכל פעם שישראל חטאו, הוא הסתלק ומנע מהם כל הטובות וכל האורות שהיו מאירים להם. הוא הפה את איש מצרי - זה האור של האור שהוא שהיה מאיר לישראל. ומי הוא? משה, שכתוב (שמות ב) ותאמרנה איש מצרי הצילנו וגו'. ושם נולד, ושם התגדל, ושם התעלה לאור עליון.

איש מראה - כמו שנאמר (במדבר יב) ומראה ולא בחידות. איש - כמו שנאמר (דברים לג) איש האלהים. כביכול בעלה של אותו מראה פבוד ה', שזכה להנהיג את הדרגה הזו בכל רצונו בארץ מה שלא זכה איש אחר.

וביר המצרי חנית - זה משה

בין דגֵרמוּ חובין איהו נחית לגו דרגין דלתתא וקטיל לההוא אריה, דלא בעא למיהב ליה טרפיה כדבבדמיתא, כביכול קטיל ליה. הוא הפה את הארי ודאי. לתוך הבור לעינהא דסטרא אחרא בישא. בין דחמאת הכי ההוא סטרא אחרא אתתקפת ושדרת לחד פלבא למיכל קרבנין. ומה שמייה דההוא ארי"ה אוריאל"ל דאנפוי אנפי אריה. ומה שמייה דההוא פלבא בלאדן שמייה. דלאו איהו בכלל אדם, אלא כלבא ואנפי כלבא.

ביום השלג ביומא דגֵרמוּ חובין ודינא אתדן לעילא מעם בי דינא עלאה. ועל דא כתיב לא תירא לביתה משלג דא דינא עלאה. אמאי בגין דכל ביתה לבוש שנים ויכיל למיסבל אשא תקיפא. עד כאן רזא דקרא.

מה פתיב בתריה (שמואל ב כג) והוא הפה את איש מצרי איש מראה. הכא רזא דקרא אתא לאודעא, די בכל זמנא דישראל חבו איהו אסתלק ומנע מנייהו כל טבין וכל נהורין דהווי נהירין לון. הוא הפה את איש מצרי דא נהורא דההוא נהורא דהוה נהיר לון לישראל. ומאן איהו משה. דכתיב, ותאמרנה איש מצרי הצילנו וגו'. ותמן אתיליד ותמן אתרבי ותמן אסתליק לנהורא עלאה.

איש מראה כמה דאת אמר (במדבר יב) ומראה ולא בחידות. איש כמה דאת אמר, (דברים לג) איש האלהים. כביכול בעלה דההוא מראה כבוד יי. דזכה לאנהגא דרגא דא בכל רעותיה בארעא מה דלא זכי בר נש אחרא.

וביר המצרי חנית. דא משה האלהים דהוא אתמסר בידיה כמה דאת אמר, (שמות יז)

הַאֱלֹהִים שְׁנַמְסֵר בְּיָדוֹ, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (שמות יז) וּמָטָה הַאֱלֹהִים בְּיָדוֹ. וְזֶה הַמָּטָה שְׁנֹכְרָא עָרַב שִׁבְתָּ בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת וְחִקּוּק בּוֹ הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַחִקּוּק הַקְּדוֹשׁ, וּבְזֶה חֲטָא בְּסַלְעַ, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (במדבר ט) וַיִּף אֶת הַסַּלְעַ בְּמָטָהוּ פְעַמִּים. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִשָּׁה, לֹא לָזֶה נִתְּתִי לָךְ אֶת הַמָּטָה שְׁלִי, חֲיִיךָ לֹא יִהְיֶה בְּיָדְךָ מִכָּאן וְהִלְאָה.

מִיד - וַיִּרְדּוּ אֵלָיו בְּשִׁבְט (שמואל ב-ב כב), בְּדִין הַקְּשָׁה, וַיְגֹל אֶת הַחֲנִית מִיַּד הַמְּצָרִי. שְׁמֵהּ שְׁעָה הִיא נִמְנַע מִמֶּנּוּ וְלֹא הָיָה בְּיָדוֹ לְעוֹלָמִים. וַיִּהְרַגְהוּ בַּחֲנִיתוֹ - עַל אוֹתוֹ הַחֲטָא שֶׁהִכָּה בְּמָטָה הִיא מֵת וְלֹא נִכְנַס לְאַרְץ הַקְּדוֹשָׁה, וְנִמְנַע הָאוֹר הַזֶּה מִיִּשְׂרָאֵל.

(שם) מִן הַשְּׁלֹשִׁים - הַכִּי נִכְבַּד, אֵלּוֹ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה עֲלִיוֹנִים שְׁנִטְל מֵהֶם וְהַשְּׁפִיעַ לְמָטָה, וּמֵהֶם הוּא הָיָה לֹקַח וּמִתְקַרֵּב.

וְאֵל הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָא - הֵם הָיוּ בָּאִים אֵלָיו וְנוֹתְנִים לוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב, וְהוּא לֹא הָיָה בָּא אֲלֵיהֶם. וְאֵף עַל גַּב שְׁלֹא נִכְנַס בְּמִנְיָן וְהַחֲשׁוֹן שְׁלֵהֶם, (שם) וַיִּשְׁמָהוּ דָוִד אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ. שְׁלֹא נִפְרַד מֵלוֹחַ לְבוֹ לְעוֹלָמִים. אֵין לָהֶם פְּרוּד לְעוֹלָמִים. דָּוִד שָׁם לְבוֹ אֵלָיו, וְהוּא לֹא לְדָוִד, מִשּׁוֹם שֶׁהַתְּשׁוּבָה וְהַשִּׁירִים וְהַאֲהָבִים שֶׁהִלְבֵּנָה עוֹשָׂה לְשִׁמְשׁ, הִיא מוֹשְׁכַת אוֹתוֹ אֵלֶיהָ שִׁיחָה דִּירוֹ עִמָּהּ, וְזֶהוּ וַיִּשְׁמָהוּ דָוִד אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ.

נִפְּלוּ רַבֵּי אֶלְעָזָר וְרַבֵּי אַבָּא לְפָנָיו. בֵּין כֶּף וְכֶף לֹא רָאוּ אוֹתוֹ. קָמוּ וְהִסְתַּפְּלוּ לְכָל הַצְּדָדִים וְלֹא רָאוּ אוֹתוֹ. יָשְׁבוּ וּבְכוּ וְלֹא יָכְלוּ לְדַבֵּר זֶה עִם זֶה. אַחַר שְׁעָה אָמַר רַבֵּי אַבָּא, וְדַאי זֶה שְׁשִׁנְיוֹ, שְׁצַדִּיקִים הוֹלְכִים וְדַכְרֵי תוֹרָה

וּמָטָה הַאֱלֹהִים בְּיָדוֹ. וְדָא אִיהוּ מָטָה דְאַתְבָּרִי עָרַב שִׁבְתָּ בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת וְחִקּוּק בֵּיהּ שְׁמָא קְדִישָׁא גְּלִיפָא קְדִישָׁא וּבִהָאִי חָב בְּסַלְעַ כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (במדבר ט) וַיִּף אֶת הַסַּלְעַ בְּמָטָהוּ פְעַמִּים. אָמַר לִיהּ קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשָּׁה לָא יִהְיִית לָךְ מָטָה דִּילִי לְהָאִי, חֲיִיךָ לֹא יִהְיֶה בְּיָדְךָ מִכָּאן וְהִלְאָה.

מִיד וַיִּרְדּוּ אֵלָיו בְּשִׁבְט בְּדִינָא קְשָׁא (שמואל ב כג) וַיְגֹזוּל אֶת הַחֲנִית מִיַּד הַמְּצָרִי. דְמָהּ הִיא שְׁעָתָא אֲתַמְנַע מִנִּיהּ וְלֹא הָוָה בְּיָדֶיהָ לְעֹלָמִין. וַיִּהְרַגְהוּ בַּחֲנִיתוֹ. עַל הֵוָה חוּבָא דְמִחָא בְּהָוָה מָטָה, מֵת וְלֹא עָאֵל לְאַרְעָא קְדִישָׁא וְאַתְמַנַּע נְהוּרָא דָא מִיִּשְׂרָאֵל. (שם) מִן הַשְּׁלֹשִׁים הַכִּי נִכְבַּד, אֵלִין שְׁלֹשִׁים שָׁנָה עֲלִאִין דְאִיהוּ נְטִיל מְנַהוֹן וְאַנְגִיד לְתַתָּא, וּמִנִּיהוּ אִיהוּ הָוָה נְטִיל וְאַתְקַרֵּב.

וְאֵל הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָא, אֲנוּן הוּוּ אֲתִיאַן לְגַבִּיהּ וַיִּהְבֵּי לִיהּ בְּרַעוּתָא דְלִבָּא, וְאִיהוּ לֹא הוּי אֲתִי לְגַבִּיהוּן. וְאֵף עַל גַּב דְלָא עָאֵל בְּמִנְיָנָא וְחוּשְׁבִנָא דְלֵהוּן, (שמואל ב כג) וַיִּשְׁמָהוּ דָוִד אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ. דְלָא אֲתַפְּרַשׁ מְלוּחָא דְלִבִּיהּ (דף טז ע"א) לְעֹלָמִין. לִית פִּירוּדָא לְהוּן לְעֹלָמִין. דָּוִד שָׁם לִיהּ לִבִּיהּ וְאִיהוּ לָאוּ לְדָוִד. בְּגִין דְתוֹשְׁבַחְוֹן וְשִׁירִין וְרַחֲמִין דְסִיחָרָא עֲבִיד לְשִׁמְשָׁא, אִיהִי מְשִׁיכַת לִיהּ לְגַבִּיהּ לְמַהוּי דִּירוּרִיהּ בְּהַדָּה. וְדָא אִיהוּ וַיִּשְׁמָהוּ דָוִד אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ.

נִפְּלוּ רַבֵּי אֶלְעָזָר וְרַבֵּי אַבָּא קָמִיהּ. אַדְהָכִי וְהָכִי לֹא חָמוּ לִיהּ. קָמוּ וְאַסְתַּפְּלוּ לְכָל סְטָרִין וְלֹא חָמוּ לִיהּ. יָתְבוּ וּבְכוּ וְלֹא יָכְלוּ לְמַלְלָא דָא לְדָא. לְבַתָּר שְׁעָתָא אָמַר רַבֵּי אַבָּא וְדַאי הָא דְתַנְיָנָן דְבְּכָל אַרְחָא דְצַדִּיקָיָא אֲזַלִּין וּמִילִי דְאוּרִייתָא בִּינִייהוּ,

דַּאֲנוּן זַפְּאִין דִּהְהוּא עֲלָמָא אֲתִיבָאן לְגַבִּיהוּן .
 וְדַאי דָּא הוּא רַב הַמְּנוּנָא סָבָא דְאַתָּא לְגַבְּן
 מִהְהוּא עֲלָמָא לְגַלְגָּלָה לֶן מַלְיִן אֲלִין, וְעַד
 לָא נִשְׁתַּמּוּדַע בִּיה אֲזֵל לִיה וְאַתְפְּסִי מִינָן .
 קָמוּ וְהוּוּ בָּעוּ לְמַטְעֵן לְחַמְרִי וְלֹא אֲזֵלוּ ,
 בָּעוּ לְמַטְעֵן וְלֹא אֲזֵלוּ . דְּחִילוּ וְאַנְחוּ לֹון
 לְחַמְרִי . וְעַד יוּמָא הוּוּ קָרָאן לְהֵהוּא אֲתֵר ,
 דּוּף דְּחַמְרִי .

בִּינֵיהֶם, שְׁאוּתָם צְדִיקִים שֶׁל
 אוֹתוֹ הָעוֹלָם בָּאִים אֲלֵיהֶם. וְדַאי
 זֶה הוּא רַב הַמְּנוּנָא הַזֶּקֶן שֶׁבָּא
 אֲלֵינוּ מִן הָעוֹלָם הַהוּא לְגַלְגֹּלוֹת
 לָנוּ אֶת הַדְּבָרִים הַלְלוּ, וְטָרַם
 הַפְּרָנוּהוּ, הִלָּךְ לוֹ וְהִתְכַּסֶּה
 מֵעַמּוּנוֹ. קָמוּ, וְהִיוּ רוֹצִים לְרַכֵּב
 עַל הַחֲמוּרִים וְלֹא הִלְכוּ. רָצוּ
 לְרַכֵּב וְלֹא הִלְכוּ. פָּתְדוּ וְהִנִּיחוּ
 אֶת הַחֲמוּרִים. וְעַד הַיּוֹם הִיוּ
 קוֹרְאִים לְאוֹתוֹ הַמְּקוֹם מְקוֹם
 הַחֲמוּרִים.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (תהלים לא) מָה רַב טוֹבָךְ
 אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאִיךָ וְגו' כִּמָּה הוּא טָבָא
 עֲלָאָה וַיִּקְרָא דְזַמִּין קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד
 גַּבִּי בְּנֵי נִשְׂא לְאֲנוּן זַפְּאִין עֲלָאִין דְּחִלִּי חֲטָאָה
 דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא כַּד עֲאֲלִין לְהֵהוּא
 עֲלָמָא. טוֹבָךְ לָא כְּתִיב אֱלֹא רַב טוֹבָךְ. וּמָאן
 אִיהוּ (תהלים קמה) זִכַּר רַב טוֹבָךְ יִבְיָעוּ. וְדָא אִיהוּ
 עֲנוּגָא דְחִיִּין דְּנִגְדִין מֵעֲלָמָא דְאַתִּי לְגַבִּי חֵי
 עֲלָמִין דְּאִיהוּ זִכַּר רַב טוֹבָךְ. וְדַאי אִיהוּ (ישעיה
 ס"ג) וְרַב טוֹב לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְגו' .

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (תהלים
 לא) מָה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ
 לִירְאִיךָ וְגו'. כִּמָּה הוּא הַטּוֹב
 הָעֲלִיּוֹן וְהַנִּכְבָּד שֶׁעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת לְבְנֵי אָדָם
 לְאוֹתָם צְדִיקִים עֲלִיוֹנִים יְרָאִי
 חֲטָא שְׂמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה,
 כְּשֶׁנִּכְנָסִים לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם. לֹא
 כְּתוּב טוֹבָךְ, אֱלֹא רַב טוֹבָךְ. וּמִי
 הוּא? (שם קמה) זִכַּר רַב טוֹבָךְ
 יִבְיָעוּ. וְזֶהוּ עֲנֵג הַחַיִּים
 שֶׁשׁוֹפְעִים מִהָעוֹלָם הַבָּא לְחֵי
 הָעוֹלָמִים, שֶׁהוּא זִכַּר רַב טוֹבָךְ.
 וְדַאי הוּא (ישעיה סג) וְרַב טוֹב לְבֵית
 יִשְׂרָאֵל וְגו' .

הוּ מָה רַב טוֹבָךְ, הָכָא אֲגַלִּיף רְזָא דְחַכְמָתָא
 וְכַל רְזִין אֲתַפְּלִילוּ הָכָא, מ"ה, כִּמָּה
 דְּאַתְמַר. רַב דָּא אֵילָנָא ר"ב וְתַקִּיף. בְּגִין
 דְּאִית אֵילָנָא אֲחֵרָא זוּטָא מַנִּיה, וְדָא הוּא רַב
 וְאַעִיל לִיה בְּרוּם רְקִיעֵין. טוֹב"ךְ דָּא אוּר
 דְּאַתְבְּרִי בְיוּמָא קַדְמָאָה. אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאִיךָ
 בְּגִין דְּגַנִּיזוּ לִיה לְצְדִיקֵיָא בְּהֵהוּא עֲלָמָא .

עוֹד מָה רַב טוֹבָךְ, כָּאן נִחְקַק
 סוּד הַחֲכָמָה, וְכַל הַסּוּדוֹת נִכְלָלוּ
 כָּאן. מ"ה - כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. רַב -
 זֶה הָעֵץ גְּדוֹל וְחֲזָק, מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ
 אֵילָן אַחֵר קָטָן מִמֶּנּוּ, וְזֶה הוּא
 גְּדוֹל וּמְכַנִּיסוֹ לְרוּם הַרְקִיעִים.
 טוֹב"ךְ - זֶה הָאוּר שֶׁנִּבְרָא בְיוֹם
 הַרְאִשׁוֹן. אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאִיךָ -
 מִשּׁוּם שֶׁגִּנְזוּ אוֹתוֹ לְצְדִיקִים
 בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם.

פְּעֻלְתָּ דָּא גֵן עֵדֵן עֲלָאָה. דְּכְתִיב, (שמות טו)
 מְכוּן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלְתָּ יי, וְדָא הוּא
 פְּעֻלְתָּ לְחוּסִים בְּךָ. (בראשית מו ע"ב) נִגְדַּד בְּנֵי אָדָם
 דָּא גֵן עֵדֵן דִּלְתַתָּא דְּכָל צְדִיקֵיָא תַּמָּן קִיָּמִי
 בְּרוּחָא, דְּאַתְלַבֵּשׁ בְּלָבוּשׁ יִקָּר, כְּגוֹנָא
 וְדִיּוֹקְנָא דִּהְאִי עֲלָמָא, וְדָא אִיהוּ נִגְדַּד בְּנֵי
 אָדָם, בְּהֵהוּא דִּיּוֹקְנָא דְּבְנֵי אָדָם דִּהְאִי עֲלָמָא ,

פְּעֻלְתָּ - זֶה גֵן הָעֵדֵן הָעֲלִיּוֹן,
 שֶׁכְּתוּב (שמות טו) מְכוּן לְשִׁבְתְּךָ
 פְּעֻלְתָּ ה'. וְזֶהוּ פְּעֻלְתָּ לְחוּסִים
 בְּךָ. נִגְדַּד בְּנֵי אָדָם - זֶה גֵן הָעֵדֵן
 שֶׁלְמַטָּה שֶׁכָּל הַצְּדִיקִים עוֹמְדִים
 שָׁם בְּרוּחַ, שֶׁנִּתְלַבְּשָׁה בְּלָבוּשׁ
 צוּרָה שֶׁל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם הַזֶּה,
 יִקָּר כְּצוּרָה וְדִיּוֹקְנָן שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְזֶהוּ נִגְדַּד בְּנֵי אָדָם, בְּאוֹתָהּ

ונמצאים שם ופורחים באור ועולים לתוף ישיבת הרקיע באותו גן העדן שלמעלה. ופורחים ורוחצים בטלי נהרות אפרסמון טהור, ויורדים ושורים למטה. ולפעמים נראים נגד בני אדם לעשות להם נסים כמו מלאכים עליונים, כמו שראינו עכשו את אור המאור העליון, ולא זכינו להסתפל ולדעת בסודות של חכמה יותר.

פתח רבי אבא ואמר, (שופטים יג) ויאמר מנוח אל אשתו מות נמות פי אלהים ראינו. אף על גב שמנוח לא היה יודע מה מעשהו - אמר, הואיל וכתוב (שמות לג) כי לא יראני האדם וחי, ודאי אנו ראינו, ומשום כך מות נמות. ואנו ראינו וזכינו לאור הגה שהיה הולך עמנו ונתקיים בעולם, שהרי הקדוש ברוך הוא שלח אותו אלינו להודיענו סודות של החכמה שגלה, אשרי חלקנו.

הרבו. הגיעו להר אחד והיתה השמש נוטה. התחילו ענפי האילן של ההר להקיש זה עם זה ואמרו שירה. בעודם הולכים, שמעו קול אחד חזק שהיה אומר: בני אלהים קדושים, אותם שהתפזרו בין החיים של העולם הזה, אותם מאורות בני הישיבה, התקבצו למקומם להשתעשע עם רבונכם בתורה. פחדו אלו ועמדו במקומם וישבו. בינתיים יצא קול כמו מקדם ואמר: סלעים חזקים פטישים רמים, הנה בעל הגונים מרקם בצוירים עומד על כסא השלטון, הפנסו והתקבצו.

בשעה ההיא שמעו את קול ענפי האילנות חזק ומקיר, והיו אומרים, (תהלים קט) קול ה' שובר ארזים. נפלו על פניהם רבי

וקימי תמן, ופרחי באורא וסלקי לגו מתיבתא דרקייעא בההוא גן עדן דלעילא. ופרחי ואסתחין בטלי נהרי אפרסמונא דכיא ונחתי ושראן לתתא. ולזמנין אתחזון נגד בני אדם למעבד לון נסין כמלאכין עלאין, כגוונא דחזינא השתא נהירו דבוצינא עלאה ולא זכינא לאסתפלא ולמנדע רזין דחכמתא יתיר.

פתח רבי אבא ואמר (שופטים יג) ויאמר מנוח אל אשתו מות נמות פי אלהים ראינו, אף על גב דמנוח לא היה יודע מאי עבידתיה, אמר הואיל וכתוב, (שמות לג) כי לא יראני האדם וחי, ודאי אנן חזינן וכגין כך מות נמות. ואנן חמינן וזכינן לנהורא דא דהוה אזיל בהדן ונתקיים בעלמא. דהא קדשא בריך הוא שהיה לגבן לאודעא לן רזין דחכמתא דגלי, זכאה חולקנא.

אזלו, מטי לחד טורא והוה נטי שמשא. שרו ענפין דאילנא דטורא לאקשא דא בדא ואמרי שירתא. עד דהוה אזלי, שמעו חד קלא תקיפא דהוה אמר בני אלהין קדישין אנון דאתפדרו ביני חייא דהאי עלמא, אנון בוציני בני מתיבתא, אתפנשו לדוכתייהו לאשתעשעא במאריכוון באורייתא. דחילו אלין וקאימו בדוכתייהו ויתבי. אדהכי נפיק קלא כמלקדמין ואמר טגרין תקיפין פטישין רמאין הא מארי דגוונין מרקמא בצוירין קאים על אצטוונא, עולו ואתפנשו.

בההיא שעתא שמעו קל ענפי דאילנין רב ותקיף והוה אמרי (תהלים כט) קול יי שובר ארזים. נפלו על אנפיהו רבי אלעזר ורבי אבא ודחילו סגיא נפל עליהו, קאמו

בבהילו ואזלו ולא שמעו מידי. נפקו מן טורא ואזלו.

בד מטו לבי רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמו לרבי שמעון בן יוחאי תמן. חדו, (דף י"ב) חדי רבי שמעון, אמר לון ודאי ארחא דנסיין ואתין עלאין קא עברתון, דאנא דמיכנא השתא וחמינא לכו ולבניהו בן יהודע דקא משדר לכו תרין עטרין על ידא דחד סבא לאעטרא לכו. ודאי בארחא דא קדשא בריה הוא הוה. תו דחמינא אנפייכו משניין. אמר רבי יוסי יאות אמרתון דחכם עדיף מנביא.

אתא רבי אלעזר ושווי רישי בין ברבוי דאבוי וסח (ליה) עובדא. דחיל רבי שמעון ובכה אמר (חבוק ג) יי שמעתי שמעך יראתי. האי קרא חבוקק אמרו בשעתא דחמא מיתתיה ואתקיים על ידא דאלישע. אמאי אקרי חבוקק. בגין דכתיב, (מלכים ב ד) למועד הזה כעת חיה את חובקת בן. ודא בריה (ברה) דשונמית הוה. ותרין חבוקין הוו, חד דאימיה וחד דאלישע. דכתיב, (מלכים ב ד) וישם פיו על פיו.

אשכחנא בספרא דשלמה מלפא, שמא גליפא דשבעין ותרין שמהן אגליף עלוי בתבין. בגין דאתון דאלפא ביתא דאגליף ביה אבוי בקדמיתא פד מית פרחו מניה. והשתא דאלישע חבק ליה אגליף ביה פל אנון אתון דשבעין ותרין שמהן. ואתון דאילין שבעין ותרין שמהן גליפן אנון מאתן ושיתסר אתון. וכלהו אתון אגליף ברוחיה (נ"א בדיבורא) אלישע, בגין לקיימא ליה באתון דשבעין ותרין שמהן. וקרא ליה חבוקק. שמא דאשלים לכל

אלעזר ורבי אבא ופחד רב נפל עליהם. קמו בחפזון והלכו, ולא שמעו דבר. יצאו מן החר והלכו. בשהגיעו לבית רבי יוסי בן רבי שמעון בן לקוניא, ראו שם את רבי שמעון בן יוחאי. שמחו. שמח רבי שמעון ואמר להם, ודאי דרף של נסים ואותות עליונם עברתם, שאני ישנתי כאן, וראיתי אתכם ואת בנייהו בן יהודע ששולח לכם שתי עטרות על ידי זקן אחד לעטרכם. ודאי שבדרף הוה הקדוש ברוך הוא היה. ועוד, שראיתי את פניכם משנות. אמר רבי יוסי, יפה אמרתם, שחכם עדיף מנביא.

בא רבי אלעזר ושם את ראשו בין ברבי אביו וספר לו המעשה. פחד רבי שמעון ובכה. אמר (חבוק ג) ה' שמעתי שמעך יראתי. את הפסוק הזה אמר חבוקק בשעה שראה מיתתו והתקיים על ידי אלישע. למה נקרא חבוקק? משום שכתוב (מלכים ב ד) למועד הזה כעת חיה את חבוקת בן. וזה היה בנה של השונמית. ושני חבוקים היו - אחד של אמו, ואחד של אלישע, שכתוב (שם) וישם פיו על פיו.

מצאנו בספרו של שלמה המלך שם חוקק ששבעים ושנים שמות חקוקים עליו פתבות, משום שאותיות הא"ב שחקק בו אביו בראשונה, כשמת, פרחו ממנו. וכעת כשאלישע חבק אותו, חקק בו פל אותן האותיות של שבעים ושנים השמות, והאותיות של שבעים ושנים השמות הללו החקוקים הם מאתים ושש עשרה אותיות. ואת פל האותיות חקק ברוחו [נ"א בדיבור] אלישע, כדי להעמידו באותיות של שבעים ושנים

שמות. וקרא לו חֲבֻקִיק, השם שמשלים את כל הצדדים, משלים את החבוקים, כמבאר. והשלים לסוד של מאתים ושש עשרה האותיות של השם הקדוש. בכתובות התקנים להחזיר את רוחו, ובאותיות התקנים כל גופו על קיומו, ועל כן נקרא חֲבֻקִיק.

והוא אמר (חבוקו א) ה' שִׁמְעֵתִי שִׁמְעֵךְ יְרֵאתִי. שִׁמְעֵתִי מֵהַשְׁהִיָּה לִי שִׁטְעַמְתִּי מֵהָעוֹלָם הַהוּא וּפְחַדְתִּי. הַתְּחִיל לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל נַפְשׁוֹ וְאָמַר, ה', פִּעֲלֵךְ שַׁעֲשִׂית לִי, בְּקָרֵב שָׁנִים יְהִיו חַיִּיהוּ. כְּמוֹ חַיִּיו. וְכֹל מִי שֶׁנִּקְשַׁר בְּאוֹתָן הַשָּׁנִים הַקְּדָמוֹנִיּוֹת, הַחַיִּים נִקְשָׁרִים בּוֹ. בְּקָרֵב שָׁנִים תּוֹדִיעַ לְאוֹתָהּ הַדְּרֻגָה שֶׁאֵין בָּהּ חַיִּים כָּלֵל.

בְּכָה רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר, אֵף אֲנִי מִמֶּה שִׁשְׁמַעְתִּי פְּחַדְתִּי מֵהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הַרִים יְדוֹ עַל רֵאשׁוֹ וְאָמַר, וּמָה רַב הַמְּנוּנָא הַזֶּקֶן, אֹרֹךְ הַתּוֹרָה, אֲתָם זְכִיתֶם לְרֵאוֹת פְּנִים בְּפָנִים, וְלֹא זְכִיתִי בּוֹ. נִפְלַע עַל פְּנָיו וְרָאָה אוֹתוֹ עוֹקֵר הַרִים מְאִיר גִּירוֹת בְּהִיכַל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ, רַבִּי, בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם תִּהְיֶה שְׁכָנִים בְּעַלֵּי הוֹרָאָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מֵהִיּוֹם הַהוּא הָיָה קוֹרָא לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְלְרַבִּי אַבָּא פְּנִיא"ל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית לב) כִּי רֵאִיתִי אֱלֹהִים פְּנִים אֶל פְּנִים.

בְּרֵאשִׁית. רַבִּי חִיָּיא פְּתַח, (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרֵאת ה' שְׁכָל טוֹב לְכָל עוֹשֵׂיהֶם תִּהְלָתוֹ עֲמַדַת לְעַד. רֵאשִׁית חֲכָמָה, פְּסוּק זֶה כֵּף צְרִיף לְכַתֵּב: סוֹף חֲכָמָה יֵרֵאת ה', בְּגִלְלַת שִׁירֵאת ה' הִיא סוֹף חֲכָמָה. (נ"א אֵלָּא הִיא רֵאשִׁית) לְהַכְּנִס לְתוֹךְ הַדְּרֻגָה שֶׁל חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה. זֶהוּ שִׁפְתוֹב (שם קיח)

סְטָרִין. אֲשָׁלִים לְחֻבּוּקִין כְּדֹאֲתָמַר. וְאֲשָׁלִים לְרֵזָא דְמֵאתָן וְשִׁיתְסַר אֲתוֹן דְשָׁמָא קְדִישָׁא. בְּתַבִּין אֲתַקְיִים לְאַהֲרָא רוּחִיה, וּבְאַתּוֹן אֲתַקְיִים כָּל גּוּפִיה עַל קִיּוּמִיה. וְעַל דָּא אֲקָרִי חֲבֻקִיק.

וְאִיהוּ אָמַר (חבוקו א) יְי שִׁמְעֵתִי שִׁמְעֵךְ יְרֵאתִי, שִׁמְעֵנָא מַה דְהוּה לִי דְאַטְעִימְנָא מֵהֵוּא עֲלָמָא וְדַחִילְנָא. שָׁרָא לְמַתְבַּע רַחֲמִין עַל נַפְשִׁיה וְאָמַר יְי פִּעֲלֵךְ דְעַבְדְּתָ לִי בְּקָרֵב שָׁנִים יְהוֹן חַיִּיהוּ. כְּמוֹ חַיִּיו. וְכֹל מֵאֵן דְאַתְקָשֶׁר בְּאַנּוֹן שָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת חַיִּין אֲתַקְשְׁרוּ בִּיה. בְּקָרֵב שָׁנִים תּוֹדִיעַ לְהֵוּא דְרֻגָא דְלִית (כה) חַיִּין כָּלֵל.

בְּכָה רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר אוֹף אֲנָא מִמֶּה דְשִׁמְעֵנָא דַּחִילְנָא לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. זְקִיף יְדוֹי עַל רִישִׁיה וְאָמַר וּמָה רַב הַמְּנוּנָא סְבָא נְהִירוֹ דְאוּרִייתָא זְכִיתוֹן אֲתוֹן לְמַחְמִי אֲפִין בְּאַפִּין וְלֹא זְכִינָא בִּיה. נִפְלַע עַל אֲנַפּוּי וְחָמָא לִיה מְעַקֵּר טוּרִין מִנְהִיר שְׁרָגִין בְּהִיכְלָא דְמִלְכָא מְשִׁיחָא. אָמַר לִיה רַבִּי בְּהֵוּא עֲלָמָא תְהוֹן שְׁבָבִין מְאִרִי אוּלְפָּנִין קָמִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא. מֵהֵוּא יוֹמָא הוּה קָרִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה וְלְרַבִּי אַבָּא פְּנִיא"ל כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (בראשית לב) כִּי רֵאִיתִי אֱלֹהִים פְּנִים אֶל פְּנִים.

בְּרֵאשִׁית רַבִּי חִיָּיא פְּתַח (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרֵאת יְי שְׁכָל טוֹב לְכָל עוֹשֵׂיהֶם תִּהְלָתוֹ עֲוֹמַדַת לְעַד. רֵאשִׁית חֲכָמָה, הַאי קָרָא הָכִי מִיבְעִי לִיה, סוֹף חֲכָמָה יֵרֵאת יְי, בְּגִין דִּירֵאת יְי סוֹף חֲכָמָה אִיהִי. (נ"א אֵלָּא אִיהִי רֵאשִׁית) לְעֵאֲלָא לְגוֹ דְרֻגָא דְחֲכָמָתָא עֲלָאָה הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קיח) פְּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק. זֶה הַשַּׁעַר לִי וְדָאִי,

דאי לא ייעול בהאי תרעא לא ייעול לעלמין. למלכא עלאה דאיהו עלאה וטמיר וגניז ועביד ליה תרעין אלין על אלין ולסוף כל תרעין עבד תרעא חד בכמה מנעולין בכמה פתחין בכמה היכלין אלין על אלין. אמר כל מאן דבעי למיעל לגבאי תרעא דא יהא קדמאה לגבאי, מאן דיעול בהאי תרעא יעול. אוף הכי תרעא קדמאה לחכמה עלאה יראת ה' איהי. ודא איהי ראשית

פתחו לי שערי צדק. זה השער לה, ודאי. שאם לא יפנס בשער זה, לא יפנס לעולמים. (משל) למלך עליון שהוא עליון נסתר וגנוז, ועשה לו שערים אלה על אלה, ובסוף כל השערים עשה שער אחד בכמה מנעולים, בכמה פתחים, בכמה היכלות אלה על אלה, ואמר: כל מי שרוצה להפנס אלי - שער זה יהיה ראשון לגבי. מי שיפנס בשער זה - יפנס. גם כן שער ראשון לחכמה עליונה, יראת ה' היא. וזוהי ראשית.

ב, תרין אנון דמתחברין פחדא, ואנון תרין נקודין, חד גניזא וטמירא וחד קיימא באתגליא. ובגין דלית להו פירוודא אקרון ראשית. חד ולא תרין. מאן דנטיל האי נטיל האי. וכלא חד דהא הוא (שמיה) ושמייה חד דכתיב, (תהלים 85) וידעו כי אתה שמך יי לבדך. אמאי אקרי יראת יי, בגין דאיהו אילנא דטוב ורע, זכי בר נש הא טוב ואי לא זכי הא רע. (ד) אמאי וועל דא שרי בהאי אתר יראה. ודא תרעא לעאלא לכל טובא דעלמא. שכל טוב אלין תרין תרעין דאנון פחדא.

ב, שנים הם שמתחברים כחד, ואלה שתי נקודות - אחד גנוז ונסתר, ואחד עומד בהתגלות. ובגלל שאין להם פרוד נקראים ראשית, אחד ולא שנים. מי שנוטל זה נוטל זה, והכל אחד. שהרי הוא ושמו אחד, שכתוב (שם 85) וידעו כי אתה ה' שמך לבדך. למה נקרא יראת ה'? בגלל שהוא עץ של טוב ורע. זכה בן האדם - הנה טוב. ואם לא זכה - הנה רע. ולכן שורה במקום זה יראה, וזה שער להפנס לכל טוב שבועולם. שכל טוב - אלה שני שערים שהם כאחד.

רבי יוסי אמר שכל טוב דא אילנא דחיי דאיהו שכל טוב בלא רע כלל. ועל דלא שריא ביה רע איהו שכל טוב בלא רע. לכל עושיהם, אלין חסדי דוד הנאמנים תמכין אורייתא. ואנון דתמכין אורייתא פביכול אנון עבדין. כל אנון דלעאן באורייתא לית בהו עשייה בעוד דלעאן בה. אנון דתמכין לון אית בהו עשייה. ובחילא דא כתיב תהלתו עומדת לעד וקיימא פורסטיא על קיומיה פדקא יאות.

רבי יוסי אמר, שכל טוב - זה עץ החיים, שהוא שכל טוב בלי רע כלל. ועל שלא שורה בו רע הוא שכל טוב בלא רע. לכל עשיהם - אלו חסדי דוד הנאמנים, תומכי התורה. ואותם תומכי התורה פביכול הם עושים. כל אלו שעוסקים בתורה אין בהם עשייה בעוד שעוסקים בה. אותם שתומכים בהם יש בהם עשייה, ובכח זה כתוב תהלתו עומדת לעד, ועומד הפסא על עמדו כראוי.

רבי שמעון הנה יתיב ולעי באורייתא בליליא דכלה אתחברת בבועלה. דתנינן

רבי שמעון הנה יושב ועוסק

בתורה בלילה שהפלה מתחברת
בבעלה. ששנינו, כל אותם
החברים בני היכל הפלה,
הצטרכו באותו לילה שהפלה
עתידה להיות למחרת בתוך
החפה עם בעלה להיות עמה כל
אותו הלילה, ולשמח עמה
בתקונייה שהיא מתפקנת לעסק
בתורה, מתורה לנביאים,
ומנביאים לכתובים, ובדרשות
הפסוקים ובסודות החכמה,
בגלל שאלו הם תקונייה
ותכשיטיה, והיא ועלמותיה
נכנסת ועומדת על ראשיהם
ומתפקנת בהם, ושמחה בהם כל
אותו הלילה, ולמחרת לא נכנסת
לחפה אלא יחד אתם. ואלה
נקראים בני החפה. וכיון
שנכנסת לחפה, הקדוש ברוך
הוא שואל עליהם ומברך אותם,
ומעטר אותם בעטרת הפלה.
אשרי חלקם.

והיה רבי שמעון וכל החברים
מרוננים ברנת התורה ומחדשים
דברי תורה כל אחד ואחד מהם,
והיה שמח רבי שמעון וכל שאר
החברים. אמר להם רבי שמעון,
בני, אשרי חלקכם, בגלל שמחר
לא תכנס הפלה לחפה אלא יחד
אתכם. בגלל שכלם שמתקנים
תקונייה בלילה הזה ושמים בה,
כלם יהיו רשומים וכתובים
בספר הזכרונות, והקדוש ברוך
הוא מברכם בשבעים ברכות
ועטרות של עולם העליון.

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים יט)
השמים מספרים כבוד אל וכו'.
פסוק זה הרי העמדנוהו. אבל
בזמן זה שהפלה מתעוררת
להכנס לחפה, למחרת מתפקנת
ומאירה בקשויטה יחד עם
החברים ששמחו עמה כל אותו
הלילה, והיא שמחה אתם.
ואתם ומרכבות חילות ומחנות אמה, והיא וכלם מחכים לכל אחד

כל אנון חבריא דבני היכלא דכלה אצטריכו
בהיא ליליא דכלה אודמנת למהוי ליומא
אחרא גו חופה בבעלה למהוי עמה כל ההוא
ליליא, ולמחדי עמה בתקונהא דאיהי
אתפקנת למלעי באורייתא מתורה לנביאים
ומנביאים לכתובים ובמדרשות דקראי וברזי
דחכמתא. בגין דאלין אנון תיקונין דילה
ותכשיטהא. ואיהי ועולמתהא עאלת וקיימת
על רישיהון ואתפקנת בהו וחדת בהו כל
ההוא ליליא. וליומא אחרא לא עאלת
לחופה אלא בהדייהו. ואלין אקרון בני
חופתא. וכיון דעאלת לחופתא קדשא בריך
הוא שאיל עליהו ומברך לון ומעטר לון
בעטרהא דכלה. זפאה חולקהון.

והיה רבי שמעון וכלהו חבריא מרוננין
ברנה דאורייתא ומחדשין מלין
דאורייתא כל חד וחד מנייהו. והיה חדי רבי
שמעון וכל שאר חבריא. אמר לון רבי
שמעון, בני זפאה חולקכון בגין דלמחר לא
תיעול פלה לחופה אלא בהדייכו. בגין
דכלהו דמתקנין תקונהא בהאי ליליא וחדאן
בה פלה יהון רשימין וכתובין בספרא
דדכרניא וקדשא בריך הוא מברך לון
בשבעין ברכאן ועטרין דעלמא עלאה.

פתח רבי שמעון ואמר (תהלים יט) השמים
מספרים כבוד אל וגו' קרא דא הא
אוקימנא ליה. אבל בזמנא דא דכלה אתערא
למיעל לחופה ביומא דמחר אתפקנת
ואתנהירת בקישוטהא בהדי חבריא דחדאן
עמה כל ההיא ליליא ואיהי חדאת עמהון.
וביומא דמחר פמה אוכלוסין חיילין
ומשריין מתפנשין בהדה. ואיהי וכלהו
ולמחרת פמה אוכלוסים, צבאות ומרכבות חילות ומחנות אמה, והיא וכלם מחכים לכל אחד

מחפאן לכל חד וחד דתקיננו לה בהאי ליליא. כיון דמתחברין כחדא ואיהי חמאת לבעלה מה כתיב השמים מספרים כבוד אל. השמים דא חתן דעאל לחופה. מספרים, מנהרין כזוהרא דספיר, דנהיר וזהיר מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא.

כבוד אל, דא כבוד פלה דאקרי אל, דכתיב, (תהלים ז) ואל זועם בכל יום. בכל יומי שתא אקרי אל, והשתא דהא עאלת לחופה אקרי כבוד, ואקרי אל. יקר על יקר. נהירו על נהירו. ושלטנו על שלטנו. פדין בההיא שעתא דשמים עאל לחופה ואתי ונהיר לה, פל אנון חבריאי דאתקיננו לה פלהו אתפראשי בשמקן תמן הדא הוא דכתיב, (תהלים יט) ומעשה ידיו מגיד הרקיע. מעשה ידיו, אליו אנון מארי קיימא דברית בהדי כלה, ואנון מארי קיימא דברית אקרון מעשה ידיו, כמה דאת אמר, (תהלים ז) ומעשה ידינו כוננהו דא ברית קיימא דחתים בבשרא דבר נש.

רב המנונא סבא אמר הכי (קהלת ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך, דלא יהיב בר נש פומיה למיתי להרהורא בישא, ויהא גרים למחטי לההיא בשר קדש דחתים ביה ברית קדישא. דאילו עביד פן משכין ליה לגיהנם. וההוא דממונה על גיהנם דומ"ה שמיה. וכמה רבוא דמלאכי חבלה בהדיה. וקאים על פתחא דגיהנם, וכל אנון דנטרו ברית קדישא בהאי עלמא, לית ליה רשו למקרב בהו.

דוד מלפא בשעתא דאירע ליה ההוא עובדא דחיל. בההיא שעתא סליק דומ"ה קמי קדשא בריך הוא ואמר ליה מארי דעלמא (דף פ"ב ע"ב) כתיב בתורה (ויקרא כ)

ואחד שתקנו אותה בלילה הזה. כיון שמתחברים כאחד והיא רואה את בעלה, מה כתוב? השמים מספרים כבוד אל. השמים - זה החתן שנכנס לחפה. מספרים - מאירים כזהר הספיר שמאיר וזהר מסוף העולם ועד סוף העולם.

כבוד אל - זה כבוד פלה שנקרא אל, שכתוב (תהלים ז) ואל זועם בכל יום. בכל ימי השנה נקרא אל, וכעת כשהרי נכנסת לחפה, נקרא כבוד ונקרא אל. כבוד על כבוד. אור על אור. שלטון על שלטון. ואז באותה שעה שהשמים נכנס לחפה ובא ומאיר לה, כל אותם החברים שהתקיננו אותה, כלם מתפארים בשמותם שם, וזהו שכתוב ומעשה ידיו מגיד הרקיע. מעשה ידיו - אלה אותם בעלי קיום הברית יחד עם הפלה. ואותם בעלי קיום הברית נקראים מעשה ידיו, כמו שנאמר ומעשה ידינו כוננהו, זו ברית הקיימת שחתומה בבשר בן האדם.

רב המנונא הנקן אמר כף, (קהלת ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך - שלא יתן בן אדם את פיו להביא להרהור רע ויגרום להחטיא אותו בשר קדש שחתום בו ברית הקדש, שאם עושה כף, מושכים אותו לגיהנם. ואותו ממנה על הגיהנם דומ"ה שמו, וכמה רבואות של מלאכי חבלה יחד אתו, ועומד על פתח הגיהנם, וכל אותם ששמרו ברית הקדש בעולם הזה אין לו רשות לקרב אליהם.

דוד המלך, בשעה שקרה לו אותו מעשה, פחד. באותה שעה עלה דומ"ה לפני הקדוש ברוך הוא, ואמר לו: רבון העולם,

כתוב בתורה (ויקרא ב) ואיש אשר
 ינאף את אשת איש, וכתוב (שם יח)
 ואל אשת עמיתך וכו'. דוד
 שקלקל ברית בערוה מהו (מה
 דינו)? אמר לו הקדוש ברוך הוא:
 דוד צדיק הוא, וברית הקדש על
 תקונו עומד, שהרי לפני גלוי
 שמזמנת לו בת שבע מיום
 שנברא העולם.

אמר לו: אם לפניך גלוי - לפניו
 לא גלוי! אמר לו: ועוד בהתר
 היה מה שהיה, שהרי כל אלו
 שעולים לקרב, לא עולה אחד
 מהם עד שפוטרו אשתו בגט.
 אמר לו: אם כן, היה לו לחפות
 שלשה חדשים, ולא חפה. אמר
 לו: במה עומד הדבר? במקום
 שחוששים שהיא מעברת, וגלוי
 לפני שאוריה לא קרב אליה
 מעולם, שהרי שמי חתום בתוכו
 לעדות. כתוב אוריה, וכתוב
 אוריהו. שמי חתום עמו, שלא
 שמש בה לעולמים. אמר לו:
 רבון העולם, זה מה שאמרת -
 אם לפניך גלוי שאוריה לא שכב
 עמה, לפניו האם גלוי? היה לו
 לחפות לה שלשה חדשים. ועוד,
 אם ידע שמעולם לא שכב עמה,
 אז למה שלח לו דוד וצוה עליו
 לשמש עם אשתו, שכתוב
 (שמואל-ב יא) רד לביתך ורחץ
 רגליך?

אמר לו: ודאי לא ידע, אבל
 חפה יותר משלשה חדשים,
 שהרי ארבעה חדשים היו, שפך
 למדנו, בעשרים וחמשה בניסן
 העביר דוד פרוזא בכל ישראל,
 והיו עם יואב בשבעה ימים
 שפסיון, והלכו והשחיתו ארץ
 בני עמון. שהו שם סיון תמוז אב
 ואלול, ובעשרים וארבעה
 באלול היה מה שהיה עם בת
 שבע, וביום הכפורים מחל לו
 הקדוש ברוך הוא אותו חטא. ויש אומרים בשבעה באדר העבר פרוזא, והתפנסו בחמשה עשר

ואיש אשר ינאף את אשת איש. וכתוב ואל
 אשת עמיתך וגו'. דוד דקלקל ברית בערוה
 מהו. אמר ליה קדשא בריך הוא דוד זכאה
 הוא, וברית קדישא על תקוניה קיימא, דהא
 גלי קדמי דאזמנת ליה בת שבע מיומא
 דאתברי עלמא.

אמר ליה אי קמך גלי קמיה לא גלי. אמר
 ליה ותו בהתירא הוה מה דהוה. דהא
 כל אנון דעאלו לקרבא לא עאל חד מנייהו
 עד דאפטר בגט לאנתתיה. אמר ליה אי הכי
 הוה ליה לאורכא תלת ירחי ולא אוריה. אמר
 ליה במאי אוקים מלה באתר דחיישינן דהיא
 מעוברת, וגלי קדמי דאוריה לא קריב בה
 לעלמין דהא שמי חתים בגייה לסהדותא.
 פתיב אוריה וכתוב אוריהו שמי חתום בהדיה
 דלא שמש בה לעלמין. אמר ליה, מארי
 דעלמא הא מה דאמרית אי קמך גלי דלא
 שכיב בהדה אוריה, קמיה מי גלי, הוה ליה
 לאורכא לה תלת ירחי. ותו אי ידע דלא
 שכיב בהדה לעלמין אמאי שדר לה דוד
 ופקיד עליה לשמשא באנתתיה דכתוב, (שמואל

ב יא) רד לביתך ורחץ רגליך.
 אמר ליה ודאי לא ידע, אבל יתיר מתלת
 ירחי אוריה דהא ארבע ירחי הוו.
 דהכי תנינן בחמשה ועשרים דניסן אעבר
 דוד פרוזא בכל ישראל, והוה עם יואב
 בשבעה יומין דסיון ואזלו וחבלו ארעא דבני
 עמון. סיון ותמוז ואב ואלול אשתהו שם.
 ובארבעה ועשרים באלול הוה מה דהוה
 מפת שבע. וביומא דכפורי מחל ליה קדשא
 בריך הוא, ההוא חובה. ואית דאמרי בשבעה
 באדר אעבר פרוזא ואתפנשו בחמיסר דאייר,
 הקדוש ברוך הוא אותו חטא. ויש אומרים בשבעה באדר העבר פרוזא, והתפנסו בחמשה עשר

בְּאֵיךְ, וּבְחַמְשָׁה עֶשֶׂר בְּאֵלּוּל
הָיָה מֵה שֶׁהָיָה עִם בֵּת שֶׁבַע,
וּבְיָוִם הַכַּפּוּרִים הִתְבַּשֵּׁר (שם יב)
גַּם ה' הָעֶבְרִי חֲטָאתָךְ לֹא תָמוּת.
מֵה זֶה לֹא תָמוּת? לֹא תָמוּת בְּיַד
דְּיוֹמָה.

אָמַר דְּיוֹמָה: רַבּוֹן הָעוֹלָם, הָרִי
דְּבַר אֶחָד יֵשׁ לִי אֵלָיו, שֶׁהוּא
פָּתַח פִּי וְאָמַר (שם) חֵי ה' פִּי בֶן
מִוֹת הָאִישׁ הָעֹשֶׂה זֹאת, וְהוּא דָן
אֶת נַפְשׁוֹ. טְרוּנְיָא יֵשׁ לִי עָלָיו.
אָמַר לוֹ: אֵין לָךְ רִשׁוּת, שְׁהָרִי
הוֹדָה לְפָנַי וְאָמַר חֲטָאתִי לָהּ,
אִף עַל פִּי שְׁלֵא חֲטָא. אָבֵל בְּמָה
שֶׁחֲטָא בְּאוּרֵיהּ, עֲנֵשׁ פְּתַבְתִּי
עָלָיו וְקָבַל. מִיַּד חֲזַר דְּיוֹמָה
לְמַקּוּמוֹ בְּפַחֵי נַפְשׁוֹ. וְעַל זֶה אָמַר
דְּוֹד, (תהלים צד) לוֹלִי ה' עֲזָרְתָה לִי
כַּמְעֻט שְׁכָנָה דְּיוֹמָה נַפְשִׁי. לוֹלִי
ה' עֲזָרְתָה לִי שֶׁהִיא אֶפְסוּטְרוֹפּוּס
שְׁלִי, כַּמְעֻט שְׁכָנָה וְכוּ'. מֵה זֶה
כַּמְעֻט? כִּמוֹ חוּט דְּקַ כִּמוֹ הַשְּׁעוּר
שִׁישׁ בִּינִי וּבֵין הַצַּד הָאֲחֵר,
כְּאוֹתוֹ שְׁעוּר הָיָה שְׁלֵא שְׁכָנָה
דְּיוֹמָה נַפְשִׁי.

וְכֵן צְרִיךְ בֶּן אָדָם לְהַשְׁמֵר שְׁלֵא
יֵאמַר דְּבַר בְּדוּד, בְּגִלְל שְׁלֵא
יֻכַל לֹמַר לְדְיוֹמָה (קהלת ה) פִּי
שֶׁגָּגָה הִיא, כִּמוֹ שֶׁהִיא לְדוּד
וְנִצַּח אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּדִין. לְמָה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל
קוֹלְךָ - עַל אוֹתוֹ קוֹל שֶׁהוּא אָמַר,
וְחָבַל אֶת מַעֲשֵׂה יְדִיךָ - זֶה בְּשֵׁר
קִדְשׁ בְּרִית הַקְּדוֹשׁ שֶׁפָּגַם וְנִמְשָׁף
בְּגִיּוֹהֶנּוּם עַל יְדֵי דְיוֹמָה. וּבְגִלְל זֶה
(תהלים יט) וּמַעֲשֵׂה יְדִיו מְגִיד
הַרְקִיעַ. אֵלּוּ אוֹתָם הַחֲבָרִים
שֶׁהִתְחַבְּרוּ עִם הַכֹּלָה הַזֶּה וּבְעֵלֵי
בְרִיתָהּ, מְגִיד וְרוּשִׁם כֹּל אֶחָד
וְאֶחָד. מִי הַרְקִיעַ? זֶהוּ הַרְקִיעַ
שֶׁבּו חֲמָה וּלְבָנָה וְכוּכְבָּים
וּמְזֻלוֹת, וְזֶהוּ סֵפֶר זְכָרוֹן, הוּא
מְגִיד וְרוּשִׁם אוֹתָם וְכוֹתֵב לְהִיּוֹת

וּבְחַמְסִיר בְּאֵלּוּל הָיָה מֵה דְהוּה מִבֵּת שֶׁבַע,
וּבְיוֹמָא דְכַפּוּרָא אֲתַבְּשֵׁר (שמואל ב יב) גַּם יִי
הָעֶבְרִי חֲטָאתָךְ לֹא תָמוּת. מָאִי לֹא תָמוּת, לֹא
תָמוּת בְּיַד דְּדְיוֹמָה.

אָמַר דְּיוֹמָה מְאֵרִי דְעֲלָמָא הָא מְלָה חֲדָא
אֵית לִי גְבִיּוּה דְאִיהוּ אֲפָתַח פּוּמִיָּה
וְאָמַר (שמואל ב יב) חֵי יִי פִי בֶן מִוֹת הָאִישׁ הָעֹשֶׂה
זֹאת וְאִיהוּ דָן לְנַפְשֵׁיהּ טְרוּנְיָא אֵית לִי עָלֶיהָ.
אָמַר לִיָּהּ, לֵית לָךְ רִשׁוּת דְהָא אוּדִי לְגַבְּאִי
וְאָמַר חֲטָאתִי לִי וְאִף עַל גַּב דְלֹא חָב. אָבֵל
בְּמָה דְחֲטָא בְּאוּרֵיהּ עוֹנֶשָׁא כְּתַבִּית עָלֶיהָ
וְקָבַל. מִיַּד אֲהַדְר דְּיוֹמָה לְאֲתַרִּיהָ בְּפַחֵי
נַפְשׁוֹ. וְעַל דָּא אָמַר דְּוֹד (תהלים צד) לוֹלִי יִי
עֲזָרְתָה לִי כַּמְעֻט שְׁכָנָה דְּיוֹמָה נַפְשִׁי. לוֹלִי ה'
עֲזָרְתָה לִי דְהוּה אֶפְסוּטְרוֹפּא דִּילִי. כַּמְעֻט
שְׁכָנָה וְגו'. מֵהוּ כַּמְעֻט, כְּחוּטָא דְקִיק
כְּשִׁיעוּרָא דְאֵית בֵּינֵי וּבֵין סְטָרָא אֲחֵרָא,
כְּהוּא שְׁעוּרָא הוֹת דְלֹא שְׁכָנָה דְּיוֹמָה נַפְשִׁי.
וּבְגִין כֶּף, בְּעֵי לְאִסְתְּמָרָא בַר נֶשׁ דְלֹא יִימָא
מְלָה כְּדוּד. בְּגִין דְלֹא יְכִיל לְמִימַר
לְדְיוֹמָה (קהלת ה) פִּי שֶׁגָּגָה הִיא, כְּמָה דְהוּה לְדוּד
וְנִצַּח לִיָּהּ קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּדִינָא. לְמָה
יִקְצוֹף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלְךָ עַל הַהוּא קוֹל
דְאִיהוּ אָמַר. וְחָבַל אֶת מַעֲשֵׂה יְדִיךָ דָּא בְּשֵׁר
קִדְשׁ בְּרִית קְדִישָׁא דְפָגַם וְאֲתַמְשָׁף בְּגִיּוֹהֶנּוּם
עַל יְדֵא דְדְיוֹמָה. וּבְגִין כֶּף (תהלים יט) וּמַעֲשֵׂה יְדִיו
מְגִיד הַרְקִיעַ אֵלִין אֲנוּן חֲבָרִיָּא דְאֲתַחְבְּרוּ
בְּכֹלָה דָּא וּמְאֵרִי קִימָא דִּילָהּ. מְגִיד וְרִשִׁים
כֹּל חַד וְחַד. מָאן הַרְקִיעַ. דָּא אִיהוּ הַרְקִיעַ
דְבִיָּה חֲמָה וּלְבָנָה וְכוּכְבָּיא וּמְזֻלִי, וְדָא אִיהוּ
סֵפֶר זְכָרוֹן. אִיהוּ מְגִיד וְרִשִׁים לְהוּ וְכַתִּיב לְהוּ
לְמַהוּי בְּנֵי הַיְכָלָא וּלְמַעַבְד רַעוּתָהוֹן תְּדִיר.

מְגִיד וְרוּשִׁם אוֹתָם וְכוֹתֵב לְהִיּוֹת

(סו) יום ליום יביע אמר - יום קדוש מאותם ימים עליונים של המלך, משבחים אותם החברים ואומרים אותו דבר שאמר כל אחד לחברו. יום ליום יביע אותו אמר ומשבחו, ולילה ללילה - כל דרגה שמשלמת [נ"א שולמת] בלילה משבח זה לזה אותו דעת של כל אחד מחברו, ובשלמות [ס"א ובאהבה] רבה נעשים להם חברים ואוהבים.

אין אמר ואין דברים - בשאר דברי העולם, שלא נשמעים לפני המלך הקדוש ולא צריך לשמעם. אבל הדברים הללו, בכל הארץ יצא קום. עושים מדידה, אותם דברים מדורים עליונים ומדורים תחתונים, מאלה נעשים רקיעים, ומאלה הארץ, מאותו השבת. ואם תאמר שאותם דברים במקום אחד משוטטים בעולם - בקצה תבל מליהם. וכיון שנעשים מהם רקיעים, מי שורה בהם? חזר ואמר, לשמש שם אהל בהם. אותו שמש, קדוש שם מדורו ומשכנו בהם ומתעטר בהם.

בין ששורה באותם רקיעים ומתעטר בהם, אזי - והוא פתח יצא מחפתו. שמת ורץ באותם רקיעים. יוצא מהם ורץ לתוך מגדל אחד אחר במקום אחר. מקצה השמים מוצאו - ודאי מעולם עליון יוצא ובה, שהוא קצה השמים למעלה. ותקופתו - מי זה תקופתו? זה קצה השמים למטה, שהיא תקופת השנה שסובבת את כל האיברים, ומתקשרת מן השמים עד רקיע זה. ואין נסתר מחמתו - שאותה תקופה זו ותקופת השמש שמשוכב בכל צד.

ואין נסתר - אין מי שמתכסה

יום ליום יביע אמר, (תהלים ט) יומא קדישא מאנון יומין עלאין דמלכא משבחין לון לחבריא ואמרין ההיא מלה דאמר כל חד לחבריה. יומא ליומא יביע ההוא אמר ומשבח ליה. ולילה ללילה כל דרגא דאשלים (נ"א דשלים) בלילא משבח דא לדא ההוא דעת דכל חד מחבריה, ובשלימו (ס"א ובחיימו) סגי אתעבידו לון חברין ורחימין.

אין אמר ואין דברים בשאר מילין דעלמא. דלא אשתמעו קמי מלכא קדישא ולא בעי למשמע לון. אבל הגי מילי בכל הארץ יצא קום. עבדי (דף ט ט"ו א) משיחא אנון מלין מדורי עלאי ומדורי תתאי, מאלין אתעבידו רקיעין ומאלין ארץ מההיא תושבחתא. ואי תימא דאנון מלין באתר חד. משטטא בעלמא בקצה תבל מליהם. וכיון דאתעבידא רקיעין מנהון, מאן שריא בהון. הדר ואמר לשמש שם אהל בהם. ההוא שמשא קדישא שוי מדוריה ומשפניה בהו ואתעטר בהו.

בין דשרי באנון רקיעין ואתעטר בהו, כדין והוא כחתן יוצא מחפתו. חדי ורהיט באנון רקיעין. נפק מנייהו ועאל ורהיט גו מגדלא חדא אחרא באתר אחרא. מקצה השמים מוצאו, ודאי מעלמא עלאה נפיק ואתיא דאיהו קצה השמים לעילא. ותקופתו, מאן תקופתו, דא קצה השמים לתתא דאיהי תקופת השנה דאסחרא לכל שייפין. ואתקשרת מן השמים עד רקיעא דא. ואין נסתר מחמתו דההיא תקופה דא ותקופה דשמשא דאסחר בכל סטרא.

ואין נסתר לית דאתפסי מגיה מפל דרגין עלאין דהו פלהו מסחרן ואתיין לגביה

וְכַל חַד וְחַד לִית מָאן דִּיתַפְסִי מִיְנֵיהּ. מַחְמַתּוּ
 בְּשַׁעְתָּא דְּאַתְחַמֵּם וְתַב (וְתַאֲבִי) לְגַבֵּייהוּ
 בְּתִיבְתָּא (בְּתִיבְתָּא) שְׁלִים. כָּל שְׂבָחָא דָּא וְכָל
 עֲלוּיָא דָּא בְּגִין אֲוִרֵיתָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים ט)
 תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה. שִׁית זְמַנִּין כְּתִיב הֶכָּא יְיָ,
 וְשִׁית קָרְאֵי מִן הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים עַד תּוֹרַת יְיָ
 תְּמִימָה וְעַל רְזָא דָּא כְּתִיב בְּרֵאשִׁית הָא שִׁית
 אֲתוּוֹן. בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ,
 הָא שִׁית תְּבִין. קָרְאֵי אַחֲרֵינִין לְקַבֵּל שִׁית זְמַנִּין
 ה' שִׁית קָרְאֵי בְּגִין שִׁית אֲתוּוֹן דְּהֶכָּא. שִׁית
 שְׂמֵהּ בְּגִין שִׁית תְּבִין דְּהֶכָּא.

עַד דְּהוּוּ יְתִבֵי עָאלוּ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהּ וְרַבִּי
 אַבָּא. אָמַר לֹוּן וְדַאי אֲנִפִי שְׂכִינְתָּא
 אֲתִינִין, וְעַל דָּא פְּנִי"אַל קָרִינָא לְכוּ, דְּהָא
 חֲמִיתוּן אֲנִפִי שְׂכִינְתָּא אֲפִין בְּאַפִּין. וְהַשְׁתָּא
 דְּקָא יְדַעְתוּן וְגַלִּי לְכוּ קָרְא דּוּבְנֵיהוּ בִּן
 יְהוּדָע, וְדַאי דְּמִלָּה דַּעְתִּיקָא קְדִישָׁא אִיהוּ
 וְקָרְא דְאַבְתְּרִיהּ. וְהָהוּא דְסִתִּים מְפֻלָּא אָמְרוּ.
 וְהָא קָרְא אִיהוּ בְּאַתְרַּא אַחֲרָא כְּגוּוֹנָא דָּא.
 פְּתַח וְאָמַר (דְּבִרֵי הַיָּמִים א יא) וְהוּא הִפָּה אֶת
 הָאִישׁ הַמְצָרִי אִישׁ מְדָה חֲמֵשׁ בְּאַמָּה, וְכֹלָא
 רְזָא חֲדָא אִיהוּ, מְהָאִי (ס"א ה"א) מְצָרִי, הַהוּא
 דְאַשְׁתְּמוּדָע, (שְׁמוֹת יא) גְּדוֹל מְאֹד בְּאַרְץ מְצָרִים
 בְּעֵינֵי עַבְדֵי וְגו', רַב וִיקָרְא כְּמָה דְּגַלִּי הַהוּא
 סְבָא.

וְהָא קָרְא בְּמִתִּבְתָּא עֲלָאָה אֲתָמְר. אִישׁ
 מְדָה כֹּלָא חַד. (שְׁמוּאֵל ב כג) אִישׁ מְרָאָה
 וְאִישׁ מְדָה כֹּלָא חַד. בְּגִין דְּאִיהוּ שְׂבַת
 וְתַחוּמָא דְכְתִיב, (בְּמִדְבָר לז) וּמִדּוֹתֶם מַחוּץ
 לְעִיר, וְכְתִיב, (וִיקָרָא ט) לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפָּט
 בְּמִדָּה. וְעַל דָּא אִישׁ מְדָה אִיהוּ. וְאִיהוּ מִמֶּשׁ
 וּמִדָּתֶם מַחוּץ לְעִיר, וְכְתוּב (וִיקָרָא ט) לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפָּט בְּמִדָּה. וְעַל זֶה אִישׁ מְדָה הוּא, וְהוּא

מִמֶּנּוּ מִכָּל הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת
 שְׁהִי כֹלָם מְקִיפּוֹת וּבָאוֹת אֵלָיו,
 וְכָל אֶחָד וְאֶחָד אֵין מִי שְׂמַתְכֶסֶּה
 מִמֶּנּוּ. מַחְמַתּוּ - בְּשַׁעְתָּא
 שְׂמַתְחַמֵּם וְשָׁב (וּמִשְׁתַּוְּקָא) לְגַבֵּייהֶם
 בְּתַשׁוּבָה (בְּתַשׁוּקָה) שְׁלֵמָה, כָּל
 הַשְּׁבַח הַזֶּה וְכָל הָעֲלוּי הַזֶּה
 בְּגִלְלַת הַתּוֹרָה הוּא, שְׂבַתוֹב תּוֹרַת
 ה' תְּמִימָה. שֵׁשׁ פְּעָמִים כְּתוּב
 כָּאֵן ה', וְשֵׁשׁ פְּסוּקִים מִן
 "הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים" עַד "תּוֹרַת ה'
 תְּמִימָה". וְעַל סוּד זֶה כְּתוּב
 בְּרֵאשִׁית - הֲרֵי שֵׁשׁ אוֹתוֹת. בְּרֵא
 אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ -
 הֲרֵי שֵׁשׁ תְּבוּת. פְּסוּקִים אַחֲרֵים
 כְּנֶגֶד שֵׁשׁ פְּעָמִים ה'. שֵׁשׁ
 פְּסוּקִים בְּגִלְלַת שֵׁשׁ אוֹתוֹת שֶׁל
 כָּאֵן. שֵׁשׁ שְׁמוֹת בְּגִלְלַת שֵׁשׁ
 תְּבוּת שֶׁל כָּאֵן.

בְּעוֹדָם יוֹשְׁבִים, נִכְנְסוּ רַבִּי
 אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְרַבִּי אַבָּא. אָמַר לְהֶם,
 וְדַאי פְּנֵי הַשְּׂכִינָה כָּאוּ, וְלִכְּן
 קָרְאֵנוּ לְכֶם פְּנִיא"ל, שְׁהֲרֵי
 רְאִיתֶם אֶת הַשְּׂכִינָה פְּנִים בְּפְנִים.
 וְעַכְשָׁו שִׁידַעְתֶּם וְגַלִּה לְכֶם
 הַכְּתוּב שֶׁל "וּבְנֵיהוּ בִּן יְהוּדָע"
 - וְדַאי שְׂדָכְר עֲתִיק קְדוּשׁ הוּא
 וְהַפְּסוּק שְׁלֵאֲחֲרֵיו. וְאוֹתוֹ
 הַסְּתוּם מְהַכֵּל אָמְרוּ.

וּפְסוּק זֶה הוּא בְּמִקּוּם אַחַר כְּגוּן
 זֶה. פְּתַח וְאָמַר, (דְּבִרֵי הַיָּמִים א יא)
 וְהוּא הִפָּה אֶת הָאִישׁ הַמְצָרִי אִישׁ
 מְדָה חֲמֵשׁ בְּאַמָּה. וְהַכֵּל סוּד אֶחָד
 הוּא. מִי הַמְצָרִי? אוֹתוֹ הַיְדוּעַ,
 (שְׁמוֹת יא) גְּדוֹל מְאֹד בְּאַרְץ מְצָרִים
 בְּעֵינֵי עַבְדֵי וְגו', גְּדוֹל וְנִכְבָּד כְּמוֹ
 שְׁגִלָּה אוֹתוֹ יִקָּן (רַב הַמְּנַגָּא).

וּפְסוּק זֶה מִתְּבַאָר בִּישִׁיבָה
 הָעֲלִיּוֹנָה. אִישׁ מְדָה הַכֵּל אֶחָד.
 (שְׁמוּאֵל ב כג) אִישׁ מְרָאָה וְאִישׁ
 מְדָה הַכֵּל אֶחָד. בְּגִלְלַת שְׁהוּא
 שְׂבַת וְתַחוּם, שְׂבַתוֹב (בְּמִדְבָר לז)
 וְעַל זֶה אִישׁ מְדָה הוּא, וְהוּא

ממש איש מדה הוא, אךכו מסוף העולם ועד סוף העולם. אךכו הראשון כף הנה. ואם תאמר, הרי כתוב חמש באמה? אותם חמש באמה היו מסוף העולם ועד סוף העולם.

(דברי הימים א יא) ובניד המצרי חנית, כמו שנאמר כמנור ארגים - זה מטה האלהים שהיה בידו חקוק בשם גלוף מפרש באור של צרופי אותיות שהיה חוקק בצלאל וישיבתו, שנקרא אורג, שפנתוב (שמות לה) מלא אתם וגו' חרש וחשב ורקם וגו'. והוא מטה היה מאיר שם חקוק בכל הצדדים באור שהחכמים שהיו חוקקים שם המפרש בארבעים ושנים אפנים. והפסוק מכאן והלאה כמו שאמר. אשרי חלקו. שבו נכבדים, שבו ונחדש תקון הפלה בלילה הנה. שכל מי שמשפתף יחד אתה בלילה הנה, יהיה שמור למעלה ולמטה כל השנה ההיא ויוציא שנתו בשלום. עליהם פתוב (תהלים לד) חונה מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם טעמו וראו כי טוב ה'. פתח רבי שמעון ואמר, בראשית ברא אלהים. בפסוק זה יש להסתכל, שכל מי שאומר יש אלוה אחר, משמד מהעולמות, כמו שנאמר (ירמיה י) כף תאמרו להם: אלהי השמים וארקא לא עשו, יאבדו מהארץ ומתחת השמים אלה. בגלל שאין אלוה אחר חוץ מן הקדוש ברוך הוא בלבדו.

ובפסוק זה הוא תרגום, חוץ ממלת סוף הפסוק (אלה). אם תאמר בגלל שמלאכים קדושים לא נזקקים לתרגום ולא מכירים אותו, אז מלה זו ראויה היא להאמר בלשון הקדש כדי שישמעו מלאכים קדושים ויהיו

איש מדה איהו ארפיה מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא. אדם הראשון הכי הנה. ואי תימא הא כתיב חמש באמה. אנון חמש באמה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא הנה.

ובניד המצרי חנית (דברי הימים א יא) כמה דאת אמר כמנור אורגים, דא מטה האלהים דהנה בידיה חקיק בשמא גליפא מפרש בנהירו דצרופי אתוון דהנה גליף בצלאל ומתיבתא דיליה דאקרי אורג דכתיב, (שמות לה) מלא אותם וגו' חרש וחשב ורקם וגו'. והוא מטה הנה נהיר שמא גליפא בכל סטרין בנהירו דחכימין דהוה מגלפין שמא מפרש בארבעין ותריין גוונני. וקרא מפאן ולהלאה כמה דאמר זכארה חולקיה. תיבו יקרין תיבו ונחדש תקון דכלה בהאי ליליא. דכל מאן דאשפתף בהדה בהאי ליליא יהא נטיר עילא ותתא כל ההיא שתא ויפיק שתא בשלום. עליהו כתיב (תהלים לד) חונה מלאך יי סביב ליראיו ויחלצם טעמו וראו כי טוב יי:

פתח רבי שמעון ואמר בראשית ברא אלהים. האי קרא אית לאסתפלא ביה. דכל מאן דאמר אית אלהא אחרא אשתצי מעלמין. כמה דאתמר (ירמיה י) פדנה תמרון להום אלהא די שמיא וארקא לא עבדו יאבדו מארעא ומן תחות שמיא אלה. בגין דלית אלהא אחרא בר קדשא בריך הוא בלחודווי.

והאי (דף ט ע"ב) קרא איהו תרגום בר ממלה דסוף קרא. אי תימא בגין דמלאכין קדישין לא נזקקין לתרגום ולא אשתמודען ביה, מלה דא יאות היא למימר בלישנא קדישא בגין דישמעון מלאכין קדישין ויהון נזקקין לאודאה על דא. אלא ודאי

זְקוּקִים לַהֲדוּת עַל זֶה, אֵלֶּא וְדָאֵי מִשׁוּם כֶּף פְּתוּב תְּרַגּוּם, שְׁלֵא נִזְקָקִים לוֹ הַמְּלָאכִים הַקְּדוּשִׁים וְלֹא יִקְנָאוּ בְּבֶן אָדָם לְהִזִּיק לוֹ, בְּגִלְל שְׁבַפְסוּק זֶה בְּכָלֵל הֵם מְלָאכִים קְדוּשִׁים, שְׁהָרִי הֵם נִקְרָאִים אֱלֹהִים, וְהֵם בְּכָלֵל שֶׁל אֱלֹהִים, וְהֵם לֹא עָשׂוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ. וְאַרְקָא, הִנֵּה צְרִיף לְכַתֵּב וָאַרְעָא (אֲרֵי)! אֵלֶּא בְּגִלְל שְׁאַרְקָא הִיא אַחַת מֵאוֹתָן שְׁבַע אֲרָצוֹת שְׁלִמְטָה, וּבִאוּתוֹ מִקּוּם יִשָּׁנֵם בְּנֵי בְנֵי שֶׁל קִין. לְאַחַר שְׁגָרַשׁ מֵעַל פְּנֵי הָאָרֶץ, יָרַד שֶׁם וַעֲשֵׂה תוֹלְדוֹת, וְהִשְׁתַּבֵּשׁ שָׁם, שְׁלֵא יָדַע כְּלוּם. וְהִיא אֲרֵץ כְּפוּלָה שֶׁנִּכְפְּלָה מִחֻשָּׁף וָאוּר.

וְשֵׁם שְׁנֵי מְמַנִּים שְׁלִיטִים שְׁשׁוּלְטִים - זֶה בַּחֻשָּׁף וְזֶה בְּאוּר. וְשֵׁם קְטְרוּג זֶה בְּזֶה. וּבִשְׁעָה שְׁיָרַד לְשֵׁם קִין, הִשְׁתַּתְּפוּ זֶה עִם זֶה וְהִשְׁלִימוּ כְּאַחַד, וְהַכֵּל רוֹאִים שֶׁהֵם תּוֹלְדוֹת קִין. וְעַל זֶה הֵם בְּשְׁנֵי רֵאשִׁים כְּמוֹ שְׁתֵּי חַיּוֹת, פֶּרֶט שְׁכַשְׂאוֹתוֹ אוּר שׁוּלְט - מְנַצֵּחַ שְׁלוֹ וּמְנַצֵּחַ עַל הָאַחַר. וְעַל זֶה נִכְלָלוּ שְׁבַחֻשָּׁף בְּאוּר וּנְהִיִּים אַחַד. הֵם שְׁנֵי מְמַנִּים, עֶפְרַיִם וְקַסְטִימוֹן, וְדַמוּתָם כְּדַמוּת מְלָאכִים קְדוּשִׁים בְּשֵׁשׁ כְּנָפִים, אַחַד דְּמוּתוֹ כְּמוֹ שׁוֹר, וְאַחַד דְּמוּתוֹ כְּמוֹ נֶשֶׁר, וְכַשְׁמַתְחַבְרִים נַעֲשִׂים דְּמוּת אָדָם.

בְּשֵׁהֶם בַּחֻשָּׁף, מִתְּהַפְּכִים לְדַמוּת שֶׁל נְחֹשׁ בְּשְׁנֵי רֵאשִׁים, וְהוֹלְכִים כְּנַחֲשׁ, וְטָסִים לְתוֹף הַתְּהוּם וְרוֹחֲצִים בֵּינֵם הַגְּדוּל. כְּשִׁמְגִיעִים לְשִׁלְשֵׁלַת עֲזִי"א וְעֲזֵא"ל, מְרַגְזִים אוֹתָם וּמְעוֹרְרִים אוֹתָם, וְהֵם מְדַלְגִים לְתוֹף הָרִי הַחֻשָּׁף, וְחוֹשְׁבִים שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא רוֹצֵה לְתַבַּע לָהֶם דִּין. וְשְׁנֵי מְמַנִּים אֵלּוּ שְׁטִים בֵּינֵם הַגְּדוּל, וּפּוֹרְחִים מִשָּׁם, וְהוֹלְכִים בְּלִילָה לְנַעֲמָה, אִם

בְּגִין כֶּף פְּתוּב תְּרַגּוּם דְּלֹא נִזְקָקִין בֵּיהּ מְלָאכִין קְדִישִׁין לָא יִקְנָאוּן בְּבַר נֶשׁ לְאַבְאָשָׁא לִיהּ, בְּגִין דְּבַהֲאֵי קָרָא בְּכָלֵלֵא אַנּוּן מְלָאכִין קְדִישִׁין, דְּהָא אַנּוּן אֱלֹהִים אֲקָרוּן וּבְכָלֵלֵא דְאֱלֹהִים הוּוּ, וְאַנּוּן לֹא עֲבָדוּ שְׁמַיָּא וְאַרְקָא. וְאַרְקָא, וְאַרְעָא מִיבְעֵי לִיהּ. אֵלֶּא בְּגִין דְאַרְקָא אִיהִי חֲדָא מֵאַנּוּן שְׁבַע אֲרָעִין דְלִתְתָא. וּבַהֲהוּא אַתְרַּא אִית בְּנֵי בְנוֹי דְקִין. לְבַתֵּר דְאַתְתְּרוּף מֵעַל אִפֵּי אֲרָעָא נְחִית לְתַמָּן וְעֲבִיד תּוֹלְדוֹת וְאַשְׁתַּבֵּשׁ תַּמָּן דְּלֹא יָדַע כְּלוּם. וְאִיהוּ אֲרָעָא כְּפִילָא דְאַתְכְּפַל מִחֻשָּׁכָא וּנְהוּרָא.

וְאִית תַּמָּן תְּרִין מְמַנִּין שְׁלִיטִין דִּי שְׁלִטִין דָּא בַּחֻשָּׁכָא וְדָא בְּנְהוּרָא. וְתַמָּן קְטְרוּגָא דָּא בְּדָא. וְשַׁעֲתָא דְנְחִית לְתַמָּן קִין, אֲשַׁתְּתַּפוּ דָּא בְּדָא וְאַשְׁתַּלִּימוּ כְּחֲדָא. וְכִלְא חֲזִי דְאַנּוּן תּוֹלְדוֹת דְקִין. וְעַל דָּא אַנּוּן בְּתִרִין רֵאשִׁין כְּתִרִין חִיוּן, בַּר דְּכַד הִהוּא נְהוּרָא שְׁלִיט נַצַּח דִּילִיָּה וְנַצַּח עַל אַחְרָא. וְעַל דָּא אַתְכְּלִילוּ דִי בַּחֻשָּׁכָא בְּנְהוּרָא וְהוּוּ חַד. אַנּוּן תְּרִין מְמַנִּין עֶפְרַיִם וְקַסְטִימוֹן. וְדִיוקְנָא דְלַהוּן כְּדִיוקְנָא דְמְלָאכִין קְדִישִׁין בְּשִׁית גְּדַפִּין. חַד דִּיוקְנָא כְּתוּר"א, וְחַד דִּיוקְנָא כְּנִשְׁר"א. וְכַד מִתְּחַבְרָן אַתְעֲבִידוּ דִּיוקְנָא דְאָדָם.

כַּד אַנּוּן בַּחֻשָּׁכָא מִתְּהַפְּכִין לְדִיוקְנָא דְנַחֲשׁ בְּתִרִין רֵאשִׁין וְאַזְלִין כְּחוּיָא וְטָאסִין גּוּ תְהוּמָא וְאַסְתַּחֲיִין בִּימָא רַבָּא. כַּד מְטָאן לְשִׁלְשֵׁלָא דְעֲזֵא"א וְעֲזֵא"ל מְרַגְזִין לוּן וּמְתַעְרִי לוּן. וְאַנּוּן מְדַלְגִין גּוּ טוּרֵי חֻשָּׁכָן וְחֻשְׁבֵי דְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּעֵי לְמַתְבַּע לוּן דִּינָא. וְאַלִין תְּרִין מְמַנִּין שְׁאֲטִין בִּימָא רַבָּא וּפְרַחִין מִתַּמָּן וְאַזְלִין בְּלִילָא לְגַבֵּי נַעֲמָה

השדים, שטעו אחריה יראים ראשונים וחשבו להתקרב אליה. והיא מדלגת ששים אלף פרסאות, ונעשית בכמה ציורים לגבי בני אדם כדי שישטעו אחריה בני אדם.

ושני ממנים אלה פורחים ומשוטטים בכל העולם וחוזרים למקומם, והם מעוזרים לאותם בני בניו של קין ברוח של יצרים רעים לעשות תולדות. השמים ששם הם שולטים אינם כאלה, והארץ לא מולידה בכחם שלהם זרע וקציר כמו אלה, ולא חוזרים אלא בכמה שנים וזמנים. והם אלהי השמים וארקא לא עשו. יאבדו מארץ עליונה של תבל, שלא ישלטו בה ולא ישוטטו בה, ולא יגרמו לבני אדם להטמא ממקרה לילה. ועל זה יאבדו מהארץ ומפתח השמים, שנעשו בשם של אלה, כמו שנתבאר. ולכן פסוק זה הוא תרגום, שלא יחשבו מלאכים עליונים שעליהם אומרים, ולא יקטרגו לנו. ועל זה הסוד של "אלה" כמו שנתבאר, הוא דבר קדוש שלא מתחלף בתרגום.

אמר לו רבי אלעזר, פסוק זה שכתוב (ירמיה') מי לא יראך מלך הגוים פי לך יאתה, איזה שבח הוא? אמר לו, אלעזר בני, פסוק זה נאמר בכמה מקומות, אבל ודאי הוא לא (ירמיה'), שכתוב פי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם. שחרי בא לפתח פה הרשעים שחושבים שהקדוש ברוך הוא לא יודע הרהוריהם ומחשבותיהם, ולכן יש להודיע את שטותם. שפעם אחת בא אלי פילוסוף אחד מאמות העולם, אמר לי: אתם אומרים

אמהון דשדין דטעו אבתרהא דחלין קדמאין וחשבין למקרב לגבה. ואיהי דליגת שתין אלפין פרסין ואתעבדת בכמה ציורין לגבי בני נשא בגין דיטעון בני נשא אבתרה.

ואלין תרין ממנן פרחין ומשטטן בכל עלמא ואהדרן לאתרייהו. ואנון מתערין לאנון בני בנוי דקין ברוחא דיצרין בישין למעבד תולדות. שמיא דשלטין תמן לאו כהני. ולא אולידת ארעא בחילא דלהון זרועא וחצדא כהני. ולא אהדרן אלא בכמה שנין וזמנין. ואנון אלהא די שמיא וארקא לא עבדו. יאבדו מארעא עילאה דתבל, דלא ישלטון בה ולא ישטטון בה ולא יהון גרמין לבני נשא לאסתאבא ממקרה ליליא. ועל דא יאבדו מארעא ומן תחות שמיא דאתעבידו בשמא דאלה כמה דאתמר. ועל דא האי קרא תרגום דלא יחשבון מלאכי עלאי דעלייהו אמרין, ולא יקטרגו לן. ועל דא רזא דאלה כמה דאתמר איהו מלה קדישא דלא אתחלף בתרגום.

אמר ליה רבי אלעזר, האי קרא דכתיב, (ירמיה') מי לא יראך מלך הגוים פי לך יאתה, מאי שבחא איהו. אמר ליה אלעזר ברי, האי קרא בכמה דוכתי אתמר, אבל ודאי לאו איהו (נ"א ה"ב) דכתיב, (ירמיה') פי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם דהא אתא למפתח פומא דחייבין דחשבין דקדשא בריה הוא לא ידע הרהורין ומחשבין דילהון. ובגין כן אית לאודעא שטותא דלהון. דזמנא חדא אתא פילוסופא חדא דאומות העולם לגבאי, אמר לי אתון אמרין דאלהכון שליט בכל רומי שמיא. כלהון חילין ומשריין לא אדבקן שאליהם שולט בכל רומי השמים? כל הצבאות והמרכבות לא משיגים ולא יודעים את מקומו.

פסוק זה לא מגדיל את כבודו כל כך, שכתוב פי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין פמוד. מה שקול זה לבני אדם שאין להם קיום?

ועוד, שאתם אומרים (דברים לד) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, בישראל לא קם - אבל באמות העולם קם. גם כך אני אומר, בכל חכמי הגוים אין פמוהו - אבל בחכמי ישראל יש. אם כך, אלוה שיש בחכמי ישראל פמוהו, אינו האלוה השליט. עין בפסוק ותמצא שדיקתי פראוי. אמרתי לו: ודאי יפה אמרת.

מי מחיה מתים? אלא הקדוש ברוך הוא לבדו. בא אליהו ואלישע והחיו מתים. מי מוריד גשמים? אלא הקדוש ברוך הוא לבדו. בא אליהו ומנע אותם, והורידם בתפלתו. מי עשה שמים וארץ? אלא הקדוש ברוך הוא לבדו. בא אברהם והתקיימו בעמדם בגללו. מי מנהיג את השמש? אלא הקדוש ברוך הוא. בא יהושע והשתיקו וצוהו שיעמד על עמדו ושקט, וכתוב (יהושע י) וידם השמש וירח עמד. הקדוש ברוך הוא גזור גזר דין - גם כך משה גזר דין והתקיים. ועוד, שהקדוש ברוך הוא גזור גזרות - וצדיקי ישראל מבטלים אותם, שכתוב (שמואל ב כג) צדיק מושל יראת אלהים. ועוד, שהוא מצוה אותם ללכת בדרךיו ממש להתדמות לו בכל. הלך אותו פילוסוף והתגזר בכפר שחלים, וקראו לו יוסי קטינאה, ולמד תורה הרבה, והוא בין חכמי וצדיקי אותו מקום.

בעת יש להסתכל בפסוק, והרי

ולא ידעי אתר דיליה. האי קרא לא אסגי יקריה כל כך. דכתיב פי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין פמוד. מאי שיקולא דא לבני נשא די לית (דף י"ע"א) לון קיומא.

ותו דאתון אמרין (דברים לד) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, בישראל לא קם אבל באומות העולם קם. אוף הכי אנא אימא בכל חכמי הגוים אין פמוהו, אבל בחכמי ישראל אית. אי הכי אלהא דאית בחכמי ישראל פוותיה לאו איהו עלאה שליטא. אסתפל בקרא ותשפח דדייקנא כדקא יאות. אמינא ליה ודאי שפיר קא אמרת.

מאן מחיה מתים אלא קדשא בריך הוא בלחודו, אתא אליהו ואלישע ואחיו מתיא. מאן מוריד גשמים אלא קדשא בריך הוא בלחודו אתא אליהו ומנע לון ונחית לון בצלותיה. מאן עבד שמיא וארעא אלא קדשא בריך הוא בלחודו, אתא אברהם אתקיימו בקיומוהי בגיניה. מאן מנהיג שמשא אלא קדשא בריך הוא, אתא יהושע ושכיף ליה ופקיד ליה דיקום על קיומיה ואשתכך וכתוב, (יהושע י) וידם השמש וירח עמד. קדשא בריך הוא גזור גזר דין אוף הכי משה גזיר גזר דין ואתקיימו. ותו דקדשא בריך הוא גזור גזרין וצדיקנא דישראל מבטלין לו דכתיב, (שמואל ב כג) צדיק מושל יראת אלהים. ותו דאיהו פקיד לון למהך באורחוי ממש לאתדמא ליה בכלא. אזל ההוא פילוסופא ואתגזיר בכפר שחלים וקרין ליה יוסי קטינאה. ואוליך אורייתא סגיא. ואיהו בין חכימין וזפאין דההוא אתר.

השתא אית לאסתפלא בקרא והא כתיב, (ישעיה מ) כל הגוים פאין נגדו.

כְּתוּב (ישעיה מ) כָּל הַגּוֹיִם כְּאֵין נִגְדוּ, מַה הַרְבּוּי כְּאֵין? אֲלֵא, מִי לֹא יִרְאֶה מֶלֶךְ הַגּוֹיִם, וְכִי מֶלֶךְ הַגּוֹיִם הוּא, וְלֹא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל? אֲלֵא בְּכָל מְקוֹם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְהַשְׁתַּבַּח בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא נִקְרָא - רַק עַל יִשְׂרָאֵל לְבָדֶם, שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת ה) אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי הָעִבְרִים. וְכַתוּב כֹּה אָמַר ה' מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּוֵדָי. אָמְרוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם: פֶּטְרוֹן אַחַר לָנוּ בַשְּׁמַיִם, שְׁהֵרִי מִלְּפָנֶיךָ לֹא שׁוֹלֵט אֲלֵא עֲלֵיכֶם לְבָדְכֶם, וְעֲלֵינוּ אֵינוֹ שׁוֹלֵט.

בְּאֵי הַפְּסוּק וְאָמַר, מִי לֹא יִרְאֶה מֶלֶךְ הַגּוֹיִם [נ"א הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן לְדוֹת בְּהֵם וְלַחֲלֻקוֹתָם וְלַעֲשׂוֹת בְּהֵם רְצוֹנוֹ. כִּי לֹךְ יִצְתָה, לִדְרָא מִקֹּדֶם לְמַעְלָה וְלַמַּסְתָּה. כִּי בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם] - אֲלֵא שְׁלִיטִים גְּדוֹלִים הַמְּמַנִּים עֲלֵיהֶם. וּבְכָל מַלְכוּתָם - בַּמַּלְכוּת הַהִיא שְׁלַמְעֵלָה, שְׁהֵרִי אַרְבַּע מַלְכִּיּוֹת שׁוֹלְטוֹת? שְׁלַמְעֵלָה, וְשׁוֹלְטוֹת בְּרְצוֹנוֹ עַל כָּל שְׂאֵר הָעַמִּים, וְעַם כָּל זֶה אֵין בְּהֵם שְׁיַעֲשֶׂה אֶפְלוֹ דְּבַר קָטָן אֲלֵא כְּמוֹ שְׂצוּהָ אוֹתָם, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (דניאל ד) וְכַרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצַבָּא הַשְּׁמַיִם וּבְדִירֵי הָאָרֶץ. חֲכָמֵי הַגּוֹיִם - אוֹתָם הַמְּמַנִּים וְהַגְּדוֹלִים שְׁלַמְעֵלָה שְׁחַכְמָתָם הִיא מֵהֶם. וּבְכָל מַלְכוּתָם - הַמַּלְכוּת הַשְּׁלֵטָה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר. וְזֶה הַמַּקְרָא כְּפִשׁוּטוֹ.

אֲבָרְ בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם - אֵת זֶה מְצִאנוּ בְּסִפְרֵי הַרְאִשׁוֹנִים, שְׁאוֹתָן מְרַפְבוֹת וּצְבָאוֹת, אֶף עַל גַּב שְׁנֵתְמַנּוּ עַל דְּבָרֵי הָעוֹלָם וּמִנְהָ לְכָל אֶחָד לַעֲשׂוֹת פְּעֻלָּתוֹ, מִיָּהוּ [נִסְתַּר קְדוּשׁ וְלֹא כַרְצוֹנוֹ] שְׁיַעֲשֶׂה שׁוּם אֶחָד מֵהֶם כְּמוֹ? בְּגִלְל שְׁאֵתָה רְשׁוּם נִסְתַּר קְדוּשׁ שְׁיַעֲשֶׂה וְיִהְיֶה כְּמוֹךְ

מֵאֵי רְבוּיָא הַכָּא. אֲלֵא מִי לֹא יִרְאֶה מֶלֶךְ הַגּוֹיִם וְכִי מֶלֶךְ הַגּוֹיִם אִיהוּ וְלֹא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. אֲלֵא בְּכָל אֶתְר קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְאִשְׁתַּבַּח בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא אֶתְקַרֵי אֲלֵא עַל יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּי. דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת ה) אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי הָעִבְרִים, וְכַתִּיב, (ישעיה מד) כֹּה אָמַר יי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְוֵדָי. אָמְרוּ אוֹמוֹת הָעוֹלָם פֶּטְרוֹן אַחַרְן אִית לָן בְּשִׁמְיָא דְּהָא מַלְכִּיכוֹן לֹא שְׁלִיט אֲלֵא עֲלֵיכוֹ בְּלַחֲדוּיכוֹן וְעֲלֵנָא לֹא שְׁלִיט.

אֲתָא קָרָא וְאָמַר מִי לֹא יִרְאֶה מֶלֶךְ הַגּוֹיִם (נ"א מַלְכָא עֲלִימָה לְרַבָּאָה לֹון וְלַאֲלַקָּאָה לֹון וְלַמַּעֲבַד בַּהוֹן רְעוּתִיָּה.

כִּי לֹךְ יִצְתָה לְרַבָּאָה מִנְהָ לְעִילָא וְתַמָּא. כִּי בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם) אֲלֵיךְ שְׁלִיטִין רַבְרַבִּין דִּי מְמַנֵּן עֲלֵיהוּ. וּבְכָל מַלְכוּתָם בְּהוּא מְלָכוֹ דְּלְעִילָא. דְּהָא אַרְבַּע מַלְכוּוֹן שְׁלִיטִין אִית לְעִילָא וְשְׁלִטִין בְּרְעוּתִיָּה עַל כָּל שְׂאֵר עַמִּין. וְעַם כָּל דָּא לִית בְּהוּ דִּיעְבִּיד אֶפְלוֹ מְלָה זַעִירָא אֲלֵא כְּמָה דְּפָקִיד לֹון דְּכַתִּיב, (דניאל ד) וְכַמְצַבִּיָּה עֲבִיד בְּחִיל שְׁמִיָּא וְדִירֵי אַרְעָא. חֲכָמֵי הַגּוֹיִם אֲנוּן מְמַנֵּן וּרְבַרְבָּן דְּלְעִילָא דְּחַכְמָתָא דְּלַהוֹן מְנִיָּיָהוּ הוּא. בְּכָל מַלְכוּתָם מַלְכוּתָא דְּשְׁלִיט כְּמָה דְּאִתְמַר. וְדָא הוּא קָרָא כְּפִשְׁטִיָּה.

אֲבָרְ בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם. הֵאִי אֲשַׁפְחָנָא בְּסִפְרֵי קְדָמָי, דְּאֲנוּן מְשַׁרְיִין וְחִיילִין אֶף עַל גַּב דְּאִתְפַּקְדָן עַל מְלִין דְּעֵלְמָא וּפָקִיד לְכָל חַד לְמַעֲבַד עֲבִידְתָּא, מָאן הוּא (סְתִימָא קְרִישָׁא וְלֹא כַרְעוּתִיָּה) דִּיעְבִּיד שׁוּם חַד מְנִיָּיָהוּ כְּמוֹךְ. בְּגִין דְּאֲנֵת רְשִׁים בְּעִילוּיָא, וְאֵת רְשִׁים בְּעוֹבְדָךְ מְפֻלְהוּ. וְדָא הוּא מָאִין כְּמוֹךְ יי, מָאן הוּא סְתִימָאָה בְּעִלוּי, וְאֵתָה רְשׁוּם בְּמַעֲשֶׂךְ מַכְלָם. וְזֶהוּ מָאִין כְּמוֹךְ ה'. מִיָּהוּ

למעלה ולמטה ויהיה דומה לך
 בכל? מעשה המלך הקדוש,
 שמים וארץ. אבל הם (ישעיה
 מד) תהו וחמודיהם כל יועילו.
 בקדוש-ברוך-הוא פתוב בראשית
 ברא אלהים וכו', במלכותם פתוב
 והארץ היתה תהו ובהו.

אמר רבי שמעון לחברים, בני
 הלולא זו, כל אחד מכם יקשט
 קשוט אחד לפלה. אמר לרבי
 אלעזר בנו, אלעזר, תן מתנה אחת
 לפלה, שהרי מחר יסתפל (הקדוש
 ברוך הוא) [נ"א בת] כשיכנס לחפה
 באותם שירים ושכחים (אצערות
 וצמידים) שנותנים לה בני ההיכל
 לעמד לפניו.

פתח רבי אלעזר ואמר, (שיר א) מי
 זאת עלה מן המדבר וגו'. מי זאת
 - הכלל של שני קדושים של שני
 עולמות בחבור אחד וקשר אחד
 - עלה ממש להיות קדש קדשים.
 שהרי קדש קדשים מ", ומתחבר
 עם זא"ת כדי להיות עולה, שהיא
 קדש קדשים. מן המדבר - שהרי
 מן המדבר ירשה להיות כלה
 ולהכנס לחפה. ועוד, מן המדבר
 היא עולה, כמו שנאמר (שיר ד)
 ומדברך נאוה. באותו מדבר של
 לחש בשפתים היא עולה.

ושנינו, מהו שכתוב (שמואל א-
 ד) האלהים האלה אלה הם
 האלהים המפים את מצרים בכל
 מפה במדבר, וכי כל מה שעשה
 להם הקדוש ברוך הוא במדבר
 היה? והרי בישוב זה היה! אלא
 במדבר - בדבור, כמו שנאמר
 (שיר ד) ומדברך נאוה, וכתוב
 (תהלים עח) ממדבר הרים. גם כן
 עלה מן המדבר - מן המדבר
 ודאי. באותו דבר של הפה היא
 עולה ונכנסת בין פנפי האמא,
 ואחר כן בדבור יורדת ושורה

קדישא דיעביד ולהוי כמוך עילא ותתא.
 ויהא דמי לך בכל, עובדא דמלכא קדישא
 שמים וארץ, אבל אנון (ישעיה מד) תהו
 וחמודיהם כל יועילו. בקודשא בריך הוא
 כתיב בראשית ברא אלהים וגו', במלכותם
 פתיב והארץ היתה תהו ובהו.

אמר רבי שמעון לחברייא בני הלולא
 דא, כל חד מנכון יקשט קשוטא
 חד לפלה. אמר לרבי אלעזר בריה.
 אלעזר הב נבזבזא חד לפלה דהא למחר
 אסתפל (קדשא ברוך הוא) (נ"א בת) פד יעול
 לחופה באנון שירין ושכחין דיהבו לה
 בני היכלא לקיימא קמיה.

פתח רבי אלעזר ואמר (שיר השירים ג) מי זאת
 עולה מן המדבר וגו', מי זאת,
 כללאת דתרין קדושין דתרין עלמין בחבורא חדא
 וקשורא חדא. עולה ממש למהוי קדש
 קדשין. דהא קדש קדשין מ". ואתחברא
 בזא"ת. בגין למהוי עולה דאיהי קדש
 קדשין. מן המדבר דהא מן המדבר ירתא
 למהוי כלה ולמיצל לחפה. תו מן המדבר
 איהי עולה כמה דאת אמר, (שיר השירים ד)
 ומדברך נאוה בההוא מדבר (דף י"ב) דלחישו
 בשפון איהי עולה.

ותנינן מאי דכתיב, (שמואל א ד) האלהים
 האדירים האלה אלה הם האלהים
 המפים את מצרים בכל מפה במדבר. וכי
 כל דעבד לון קדשא בריך הוא במדבר הוה,
 והא בישובא הוה. אלא במדבר, בדבורא,
 כמא דאת אמר, (שיר השירים ד) ומדברך נאוה.
 וכתיב, (תהלים עח) ממדבר הרים. אוף הכי
 עולה מן המדבר, מן המדבר ודאי. בההיא
 מלה דפומא איהי סלקא ואעלת בין גדפי דאמא, ולבתר בדבורא

על ראשי העם הקדוש.
 איך עולה בדבור? שהרי
 בהתחלה, כשכן אדם קם בבקר,
 יש לו לברך לרבנו בשעה
 שפקח עיניו. איך מברך? כך היו
 עושים חסידים ראשונים: נטלה
 של מים היו נותנים לפניהם,
 ובזמן שמתעוררים בלילה,
 רוחצים ידיהם, ועומדים
 ועוסקים בתורה ומברכים על
 קריאתה. וכשהתרגול קורא, אז
 חצות הלילה ממש, ואז הקדוש
 ברוך הוא נמצא עם הצדיקים
 בגן עדן. ואסור לברך בידים
 טמאות ומזהמות, (ומברכים), וכך
 כל שעה.

בגלל שבשעה שפן אדם ישן,
 רוחו פורחת ממנו. ובשעה
 שרוחו פורחת ממנו, רוח טמאה
 מזמנת ושורה על ידיו ומטמאת
 אותם, ואסור לברך בהם ללא
 נטילה. ואם תאמר, אם כך, הרי
 ביום כשאנינו ישן ורוחו לא
 פורחת ממנו ולא שורה עליו
 רוח טמאה, וכשנכנס לבית
 הפסא לא לברך ולא לקרא בתורה
 אפלו דבר אחד עד שירחץ ידיו!
 ואם תאמר בגלל שהם מלכלכים
 - לא כך הוא, במה התלכלכו?
 אלא אוי לבני העולם שלא
 משגיחים ולא יודעים על כבוד
 רבונם ולא יודעים על מה עומד
 העולם. יש רוח אחד בכל בית
 פסא שבעולם ששם שורה ונהנה
 מאותו לכלוף וטנפת, ומיד
 שורה על אותן אצבעות ידי הנן
 אדם.

פתח רבי שמעון ואמר, כל מי
 ששמח באותם המועדים ולא
 נותן חלק לקדוש-ברוך-הוא,
 אותו רע עין, שטן שונא אותו
 ומקטר עליו ומסלקו מהעולם,
 וכמה צרות על צרות מסובב לו.
 חלק הקדוש ברוך הוא לשמח

נחתא ושריא על רישיהו דעמא קדישא.
 הוה סלקא בדבורא. דהא בשירותא כד בר
 נש קאים בצפרא אית ליה לברכא
 למאריה. בשעתא דפקח עינוי הוה מברך.
 הכי הוה עבדי חסידי קדמאי, נטלא דמייא
 הוה יהבי קמייהו, ובזמנא דאתערו בליליא
 אסתן ידיהו. וקיימי ולעאן באורייתא
 ומברכי על קריאתה. וכד תרנגולא קרי וכדין
 פלגות ליליא ממש, וכדין קדשא בריך הוא
 אשתפח עם צדיקייא בגנתא דעדן, ואסיר
 לברכא בידין מסואבות ומזהמות. (ומברכיין).
 וכן כל שעתא.

בגין דבשעתא דבר נש נאים, רוחיה פרחא
 מניה. ובשעתא דרוחיה פרחא מניה,
 רוחא מסאבא זמין ושריא על ידוי ומסאב
 לון ואסיר לברכא בהו בלא נטילה. ואי
 תימא אי הכי הא ביממא דלא נאים ולא פרח
 רוחיה מניה ולא שריא עליה רוחא מסאבא
 וכד עאל לבית הפסא לא יברך ולא יקרא
 בתורה אפלו מלה חדא עד דיסחי ידוי. ואי
 תימא בגין דמלוכלכים אנון, לאו הכי הוא,
 במה אתלכלכו. אלא ווי לבני עלמא דלא
 משגיחין ולא ידעין ביקרא דמאריהון ולא
 ידעי על מה קיימא עלמא. רוחא חדא אית
 בכל בית הפסא דעלמא דשריא תמן ואתהני
 מההוא לכלוכא וטנופא ומיד שרי על אנון
 אצבעאן ידוי דבר נש.

פתח רבי שמעון ואמר כל מאן דחדי באנון
 מועדיא ולא יהיב חולקיה לקדשא
 בריך הוא, ההוא רע עין שטן שונא אותו
 וקא מקטרג ליה וסליק ליה מעלמא וכמה
 עקו על עקו מסבב ליה. חולקיה דקודשא
 בריך הוא, למחדי למסכני כפום מה דיכיל

עניים כפי מה שיכול לעשות. בגלל שהקדוש ברוך הוא בימים אלו בא לראות אותם פלים שבורים שלו, ונכנס עליהם, ורואה שאין להם לשמח, ובוכה עליהם. עולה למעלה ורוצה להחריב את העולם,

באים בני השיבה לפני ואומרים: רבון העולם, רחום וחנון נקראת, יתגלגלו רחמך על בניך! אמר להם: וכי העולם לא עשיתיהו אלא על חסד, שפתיב (תהלים טו) אמרתי עולם חסד יבנה, והעולם על זה קים. אומרים לפני המלאכים העליונים: רבון העולם, הרי פלוני שאכל ושתה ויכול לעשות חסד עם העניים ולא נתן להם דבר. בא אותו מקטרג ומבקש רשות, ורודף אחר אותו איש.

מי לנו בעולם גדול מאברהם שעשה חסד לכל הבריות. ביום שעשה משתה מה פתוב? (בראשית כא) ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק. עשה אברהם משתה וקרא לכל גדולי הדור לאותה סעודה. ולמדנו, בכל סעודת שמחה אותו מקטרג הולך ורואה. אם אותו אדם הקדים חסד לעניים והעניים בבית - אותו מקטרג נפרד מאותו בית ולא נכנס שם. ואם לא - נכנס לשם ורואה ערבוכייה של שמחה בלי עניים ובלי חסד שהקדים לעניים, עולה למעלה ומקטרג עליו.

בין שהזמין אברהם את גדולי הדור, ירד המקטרג ועמד על הפתח כמו עני, ולא היה מי שישגיח בו. אברהם היה משמש את אותם המלכים והגדולים. שרה היניקה בנים לכלם, שלא היו מאמינים פשהולידה, אלא

למעבד. בגין דקדשא בריך הוא ביומיה אליו אתי למחמי לאנון מאנין תבירין דיליה, ועאל עלייהו וחמי דלא אית להון למחדי, ובכי עלייהו. סליק לעילא לחרבא עלמא.

אתאן בני מתיבתא קמיה ואמרי רבון עלמא, רחום וחנון אתקריאת יתגלגלון רחמך על בנה. אמר לון וכי עלמא לא עבדית ליה אלא על חס"ד דכתיב, (תהלים טו) אמרתי עולם חסד יבנה, ועלמא על דא קיימא. אמרי קמיה מלאכי עלאי, רבון עלמא הא פלניא דאכיל ורוי ויכיל למעבד טיבו עם מספני ולא יהיב לון מידי. אתי ההוא מקטרגא ותבע רשו ורדף אבתריה דההוא בר נש.

מאן לן בעלמא גדול מאברהם דעבד טיבו לכל בריין. ביומא דעבד משתייא, מה כתיב, (בראשית כא) ויגדל הילד ויגמל, ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק. עבד אברהם משתייא וקרא לכל רבבי דרא לההיא סעודתא. ותניין בכל סעודתא דחדוה, ההוא מקטרגא אזיל וחמי אי ההוא בר נש אקדים טיבו למספני, ומספני בביתא, ההוא מקטרגא אתפרש מההוא ביתא ולא עאל תמן, ואי לאו עאל תמן. וחמי ערבוכייה דחדוה בלא מספני ובלא טיבו דאקדים למספני, סליק לעילא ומקטרגא עליה.

אברהם פיון דזמין לרבבי דרא, נחת מקטרגא וקם על פתחא כגוונא דמספנא ולא הוה מאן דאשגח ביה. אברהם הוה משמש לאנון מלכין ורבבין. שרה אוניקת בנין לכלהו, דלא הוה מהמנין פד

אָמְרוּ, אָסוּפִי הוּא, וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ מִן הַשּׁוּק. מִשּׁוּם כִּךְ הִבִּיאוּ אֶת בְּנֵיהֶם עִמָּם, וְנִטְלָה אוֹתָם שָׂרָה וְהִינִיקָה אוֹתָם לְפָנֶיהָ. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שם) מִי מִלָּל לְאַבְרָהָם הִינִיקָה בָּנִים שָׂרָה. בָּנִים וּדְאִי. וְהִמְקַטְרֵג הֵהוּא עַל הַפֶּתַח. אָמְרָה שָׂרָה, צַחֵק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים.

מִיָּד עָלָה הִמְקַטְרֵג הֵהוּא לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָמַר לוֹ: רַבּוֹן הָעוֹלָם, אִתָּה אָמַרְתָּ אַבְרָהָם אוֹהֵבִי, עָשָׂה סְעוּדָה וְלֹא נָתַן לָךְ דָּבָר וְלֹא לְעַנְיִים, וְלֹא הִקְרִיב לְפָנֶיךָ אֶפְלוֹ יוֹנָה אַחַת. וְעוֹד, אָמְרָה שָׂרָה שְׁצַחֵקְתָּ בִּהּ. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִי בְּעוֹלָם כָּאֲבָרָהָם? וְלֹא זֶה מִשָּׁם עַד שֶׁבִלְבָּל כָּל אוֹתָהּ שִׁמְחָה, וְצוּהָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהִקְרִיב אֶת יִצְחָק קָרְבָּן, וְנִגְזַר עַל שָׂרָה שְׁתַּמּוֹת עַל צַעַר בְּנָהּ. כָּל אוֹתוֹ הִצְעַר גָּרַם שְׁלֹא נָתַן דָּבָר לְעַנְיִים. פֶּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר, מֵהוּ שְׁכַתוּב (ישעיה לז) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה' - בֵּא תִרְאֶה כִּמָּה הוּא הַכֹּחַ הַחֲזָק שֶׁל הַתּוֹרָה וְכִמָּה הוּא עֲלִיוֹן עַל הַכֹּל. שֶׁכָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, לֹא פוֹחַד מֵעֲלִיוֹנִים וְתַחַתּוֹנִים, וְלֹא פוֹחַד מִחֲלָאִים רָעִים שֶׁל הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אָחִזוּ בְּעֵץ הַחַיִּים וְלוֹמַד מִמֶּנּוּ בְּכָל יוֹם.

שְׁחַרְי הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אָדָם לְלַכֵּת בְּדַרְךָ אֱמֶת, תִּלְמַד אוֹתוֹ עֲצָה אִיף יֵשׁוּב לְפָנָי רַבּוֹנוּ לְבַטֵּל אֶת אוֹתָהּ הַגְּזֵרָה. שְׁאֶפְלוּ אִם נִגְזַר עָלָיו שְׁלֹא תִתְבַטֵּל הַגְּזֵרָה הַזֶּה - מִיָּד מִתְבַּטְּלִת וּמִסְתַּלְקֶת מִמֶּנּוּ וְלֹא שׁוֹרָה עַל הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּמִשּׁוּם כִּךְ צָרִיךְ הָאָדָם לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה יָמִים וְלַיְלֹת וְלֹא יִסּוּר מִמֶּנָּה. זֶהוּ שְׁכַתוּב (יהושע א) וְהִגִּיתָ

אִיהִי אוֹלִידָת אֶלָּא אָמְרוּ אָסוּפִי הוּא וּמִן שׁוּקָא אִיִּתִּיאוּ לִיהּ. בְּגִין כִּךְ אִתְיִין בְּנֵיהִיּוּ בְּהִדְיִיהוּ וְנִטְלַת לוֹן שָׂרָה וְאוֹנִיקַת לוֹן קְמִיִּיהוּ. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית כא) מִי מִלָּל (דף יא ע"א) לְאַבְרָהָם הִינִיקָה בָּנִים שָׂרָה, בָּנִים וּדְאִי. וְהֵהוּא מְקַטְרֵגָא עַל פֶּתַחֵא. אָמְרָה צַחֵק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים.

מִיָּד סָלִיק הֵהוּא מְקַטְרֵגָא קְמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאָמַר לִיהּ רַבּוֹן עֲלֵמָא אִתָּה אָמַרְתָּ אַבְרָהָם אוֹהֵבִי, עֲבַד סְעוּדָתָא וְלֹא יָהֵב לָךְ מִיָּדִי, וְלֹא לְמַסְפְּנִי, וְלֹא קָרִיב קְדָמְךָ אֶפְילוּ יוֹנָה חַד. וְתוֹ אָמַרְתָּ שָׂרָה דְחִיִּיכַת בִּהּ. אָמַר לִיהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָאן בְּעֵלְמָא כָּאֲבָרָהָם. וְלֹא זֶה מִתְמָן, עַד דְּבִלְבָּל כָּל הֵהוּא חֲדוּהּ, וּפְקִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַקְרַב לְיִצְחָק קָרְבָּנָא, וְאִתְגַּזַּר עַל שָׂרָה דְתַמּוֹת עַל צַעְרָא דְבָרָהּ. כָּל הֵהוּא צַעְרָא גָרִים, דְּלֹא יָהֵב מִיָּדִי לְמַסְפְּנִי.

פֶּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר מָאִי דְכַתִּיב, (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יי'. תָּא חֲזִי, כִּמָּה הוּא חִילָא תְקִיפָא דְאוֹרִיִּיתָא, וְכִמָּה הוּא עֲלָאָה עַל כָּלֵא. דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרִיִּיתָא לֹא דְחִיל מְעִילָאִי וּמִתְתַּאֲרִי. וְלֹא דְחִיל מִמְרַעִין בִּישִׁין דְּעֵלְמָא. בְּגִין דְּאִיהוּ אָחִיד בְּאִילָנָא דְחַיִּי וְיִלִּיף מִיָּנִיָּה בְּכָל יוֹמָא.

דְּהָא אוֹרִיִּיתָא תּוֹלִיף לְבַר נֶשׁ לְמִיזַל בְּאַרְחָ קְשׁוּט. תּוֹלִיף לִיהּ עֵיטָא הִיף יָתוּב קְמִי מְאָרִיָּה לְבַטֵּלָא הֵהוּא גְזֵרָה. דְּאֶפְילוּ אִתְגַּזַּר עָלֶיהָ דְּלֹא יִתְבַטֵּל הָאִי גְזֵרָה, מִיָּד אִתְבַּטֵּל וְאִסְתַּלַּק מִיָּנִיָּה וְלֹא שְׂרִיא עָלֶיהָ דְּבַר נֶשׁ בְּהָאִי עֵלְמָא. וּבְגִין כִּךְ בְּעִי לִיהּ לְבַר נֶשׁ לְאִשְׁתַּדֵּלָא בְּאוֹרִיִּיתָא יִמְמָא וְלִילִי וְלֹא יִתְעַדִּי

בו יומם וְלַיְלָה. וְאִם סָר מִן הַתּוֹרָה אוֹ נִפְרַד מִמֶּנָּה, כָּאִלוּ נִפְרַד מֵעֵץ הַחַיִּים.

בא ראה עצה לאדם - כשהוא עולה בלילה על מטתו, צריך לקבל עליו את המלכות שלמעלה בלב שלם ולהקדים למסור לפניו את פקדון נפשו, ומיד נצול מכל המחלות הרעות ומכל הרעות והאשמויות ולא שולטים עליו. ובבקר, כשקם ממטתו, צריך לברך לרבנו, ולהפגס לביתו, ולהשתחוות לפני היכלו ביראה ובה, ואחר כך יתפלל תפלתו. ויקח עצה מאותם האבות הקדושים, שכתוב (תהלים ה) וְאֲנִי בָרַב חֶסֶדְךָ אָבוֹא בֵיתְךָ אֲשַׁתְּחֶנָּה אֵל הַיִּכַּל קִדְשֶׁךָ בִּירְאֶתְךָ.

כך פשוטה, שלא צריך לאדם להפגס לבית הפגסת אלא אם נמלך בראשונה באברהם יצחק ויעקב, משום שהם תקנו התפלה לפני הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב וְאֲנִי בָרַב חֶסֶדְךָ אָבוֹא בֵיתְךָ - זה אברהם. אשתחיה אל היכל קדשך - זה יצחק. ביראתך - זה יעקב. וצריך להכילם בראש, ואחר כך יפגס לבית הפגסת ויתפלל תפלתו. אז כתוב (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֲתָה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֲתַפְאֵר.

רבי פינחס היה מצוי לפני רבי רחומאי בחוף ים כנרת, ואדם גדול וקשיש ימים היה, ועיניו פסקו מלראות. אמר לרבי פינחס, ודאי שמעתי שליוחאי חברנו יש מרגלית אבן טובה, והסתפלתי באור המרגלית ההיא שיוצא באור השמש מנרתיקה והאירה את כל העולם, ואותו האור עמד מן השמים לארץ והאיר את כל העולם עד שישב עתיק הימים

(א) וְהָגִיתָ בוּ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאִי אֲתַעֲדִי מִיָּנָה דְאוֹרֵייתָ אוֹ אֲתַפְרֵשׁ מִיָּנָה כְּאִלוּ אֲתַפְרֵשׁ מֵאֵילָנָא דְחַיִּי.

תא חזי, עיטא לבר נש, פד איהו סליק בליליא על ערסיה בעי לקבלא עליה מלכותא דלעילא בלבא שלים ולאקדמא לממסר קמיה פקדונא דנפשיה ומיד אשתזיב מפל מרעין בישין ומפל רוחין בישין ולא שלטין עליה. ובצפרא קם מערסיה בעי לברכא למאריה ולמייעל לביתה ולמסגד קמי היכליה בדחילו סגיא, ובתר פן יצלי צלותיה ויסב עיטא מאנון אבהן קדישין דכתיב, (תהלים ה) וְאֲנִי בָרַב חֶסֶדְךָ אָבוֹא בֵיתְךָ אֲשַׁתְּחֶנָּה אֵל הַיִּכַּל קִדְשֶׁךָ בִּירְאֶתְךָ.

הבי אוקמוה לא לבעי ליה לבר נש לעאלא לבי פנישתא אלא אי אמליך בקדמיתא באברהם יצחק ויעקב, בגין דאנון תקינו צלותא לקמי קדשא בריך הוא. הדיא הוא דכתיב וְאֲנִי בָרַב חֶסֶדְךָ אָבוֹא בֵיתְךָ, דא אברהם. אשתחיה אל היכל קדשך, דא יצחק. ביראתך, דא יעקב. ובעי לאכללא לון ברישא, ובתר פן ייעול לבי כנשתא ויצלי צלותיה. כדין כתיב, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֲתָה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֲתַפְאֵר.

רבי פינחס היה שכיח קמי רבי רחומאי בכיף ימא דגנוסר. ובר נש רב וקשישא דיומין הוה ועינוי אסתלקו מלמחמי. אמר לרבי פינחס ודאי שמענא דיוחאי חברנא אית ליה מרגלית אבן טובא, ואסתפלית בנהורא דההיא מרגלית נפקא כנהירו דשמשא מנרתקה ונהרא כל עלמא. וההוא נהורא

וְיָשֵׁב עַל הַפֶּסַע כְּרֹאֵי וְהָאֹר
הַהוּא כָּלֵל הַכֹּל בְּבֵיתְךָ, וּמִהָאֹר
שֶׁנֶּכְלֵל בְּבֵיתְךָ יָצָא אֹר דַּק וְקָטָן,
וְיָצָא הַחוּצָה וְהָאִיר אֶת כָּל
הָעוֹלָם. אֲשֶׁרֵי חֲלָקְךָ. צֵא, בְּנֵי,
צֵא, וְלֶךְ אַחֲרַי הַמְּרַגְלִית הַהִיא
שֶׁמְאַיְרָה אֶת כָּל הָעוֹלָם, שְׁהֵרֵי
הַשְּׁעָה עוֹמְדַת לָךְ.

יָצָא מִלְּפָנָיו וְעַמְדָה לְהַפְנִס לְאַנְיָה
הַהִיא, וְשָׁנֵי גְבָרִים עִמּוֹ. רָאָה שְׁתֵּי
צַפְרִים שְׁהִיוּ בְּאוֹת וְטֹסוֹת עַל
הַיָּם. הָרִים לָהֶם קוֹל וְאָמַר:
צַפְרִים צַפְרִים, שְׂאֲתָן טֹסוֹת עַל
הַיָּם, הֲרֵאִיתֶם אֶת הַמְּקוֹם שֶׁשָּׁם
בַּר יוֹחָאי? הַשְּׁתֵּהּ מֵעַט, אָמַר:
צַפְרִים צַפְרִים, לָכוּ וְהִשִּׁיבוּ אוֹתִי.
פָּרְחוּ וְהִלְכוּ. נִכְנְסוּ לַיָּם וְהִלְכוּ
לְהֵן. עַד שֶׁיָּצָא, הִנֵּה אוֹתָן צַפְרִים
בְּאוֹת, וּבְכִי אַחַת מֵהֵן פִּתְקָה
אַחַת, וְכָתוּב בְּתוֹכָהּ שֶׁהִנֵּה בַר
יוֹחָאי יָצָא מִן הַמַּעְרָה וְרַבִּי אֶלְעָזָר
בְּנֵי. הֲלֶךְ אֵלָיו, וּמִצָּא אוֹתוֹ
מִשְׁנָה, וְגוֹפּוֹ מֵלֵא חֲלָדִים. בְּכָה
עִמּוֹ וְאָמַר: וַיִּשְׂרָאֵתִיךָ בְּכָף.
אָמַר: אֲשֶׁרֵי חֲלָקֵי שְׂרָאִית אוֹתִי
בְּכָף. שְׂאֵלְמֵלֵא לֹא רֵאִיתִי אוֹתִי
בְּכָף, לֹא הֵייתִי בְּכָף.

בֵּא רָאָה, הָהָר הַזֶּה, לְשׁוֹן קֶשֶׁה
הוּא. אוֹתָם הָרִים לְמַעְלָה,
וְצַדִּיקִים הָאֵלוּ שְׂאֲחוּזִים בְּכַנְסַת
יִשְׂרָאֵל, וְנִקְרָאִים הֵר צִיּוֹן אוֹתָם
הָרִים שְׁסָבִיב יְרוּשָׁלַיִם, בְּגִלְל
שֶׁהֵם מְצַיְנִים וְאוֹמְרִים זֶה לְזֶה
בְּצַד הַיְחֻד (עובדיה א) לְשִׁפְט אֶת הֵר
עֵשׂוֹ, שֶׁקְטָרוּג הַמְּקָטָרֵג מִצַּד
הַשְּׂמָאל. בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְהִיתָה לֵה
הַמְּלוּכָה. בְּהַתְחַלָּה נִקְרָאת
מִמְלָכָה, מִשּׁוּם שֶׁמִּיְנִיקָה לְשָׁנֵי
צַדָּדִים - לְיָמִין וְלְשְׂמָאל. וְעַכְשָׁו
נִקְרָאת מְלוּכָה, בְּגִלְל שֶׁמִּיְנִיקָה
לְיָמִין. זֶהוּ שְׂכָתוּב (הושע ב)
וְאַרְשִׁתִּיךָ לִי לְעוֹלָם. וּבְגִלְל

מְלוּכָה אֶקְרִי בְּגִין דִּינִקָא

קָאִים מְשָׁמֵיָא לְאַרְעָא וְנִהִיר כָּל עֲלָמָא
עַד דִּי תִּיב עֲתִיק יוֹמִין וְיִתִּיב עַל כְּרִסְיָא
כְּדָקָא יְאוּת. וְהָהוּא נִהוּרָא כְּלִיל כְּלָא
בְּבֵיתְךָ. וּמִנְהוּרָא דְאַתְּכְּלִיל בְּבֵיתְךָ. נִפְק
נִהִירוּ דְקִיק וְזַעִיר וְנִפְיק לְבַר וְנִהִיר כָּל
עֲלָמָא, זַפְּאָה חוּלְקָךְ. פּוּק בְּרִי, פּוּק, זִיל
אַבְתְּרִיה דֵּהִיא מְרַגְלִית דִּנְהִיר עֲלָמָא,
דֵּהָא שְׁעָתָא קִיָּמָא לָךְ.

נִפְק מְקָמִיה וְקָאִים לְמִיעַל בֵּהִיא אַרְבָּא
וְתָרִין גּוּבְרִין בֵּהִדִּיה. חֲמָא תָרִין צַפְרִין
דֵּהוּ אוֹתִיין וְטֹסִין עַל יָמָא, רָמָא לֹוֹן קָלָא
וְאָמַר צַפְרִין צַפְרִין דְאַתּוֹן טֹאסִין עַל יָמָא,
חֲמִיתוֹן דּוּף דְבַר יוֹחָאי תַּמָּן, אֲשֶׁתְּהִי פּוּרְתָא
אָמַר, צַפְרִין צַפְרִין זִילוּ וְאַתִּיבוּ לִי. פָּרְחוּ
וְאַזִּילוּ, עֲאֵלוּ בְּיָמָא וְאַזְלִי לְהוֹן. עַד דִּנְפַק,
הָא אַנּוּן צַפְרִין אַתִּיין וּבְפּוּמָא דְחָדָא מְנִיִּיהוּ
פִּתְקָא חָדָא וְכָתִיב בְּגוֹוָה דֵּהָא בַר יוֹחָאי נִפְק
מִן מַעְרְתָא וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה. אַזְל לְגַבִּיָּה
וְאַשְׁפַּח לִיה מְשַׁנְּיָא וְגוֹפִיָּה מְלִיא חֲלוּדִין.
בְּכָה (ד' יא ע"ב) בֵּהִדִּיה וְאָמַר וַיִּדְחִי מִיְדֵיךָ
בְּכָף. אָמַר זַפְּאָה חוּלְקֵי דְחֲמִית לִי בְּכָף
דְאַלְמֵלֵא לֹא חֲמִיתָא לִי בְּכָף לֹא הוֹינָא בְּכָף

השלמה מהחשמטות (סימן כג)

תָּא חֲזִי הָאִי הֵר לִישְׁנָא דְתַקִּיפוּ הוּא.
אִינוּן הָרִים לְעֵילָא וְאַלִין צַדִּיקִים
דְאַחִידִין בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל וְאַקְרוּן הֵר צִיּוֹן
הָרִים דְסַחְרָנִי יְרוּשָׁלַיִם בְּגִין דְאַינוּן
מְצוּיְנִין וְאַמְרִין הָאִי לְהָאִי בְּסַטְרָא
דִּיחֻדָא (עובדיה א) לְשִׁפּוּט אֶת הֵר עֵשׂוֹ
דְקְטָרִיגוּ מְקָטָרֵגָא מְסַטְרָא דְשְׂמָאלָא
בֵּהִיא זְמָנָא (עובדיה א) וְהִיתָה לִי מְלוּכָה.
בְּקַדְמִיתָא אֶקְרִי מְמִלְכָה בְּגִין דִּינִקָא
לְתָרִין סַטְרִין לִימִנָא וְלְשְׂמָאלָא. וְהִשְׁתָּא

שְׁהַגְלוֹת לֹא לְעוֹלָם הִיא, שְׁהָרִי
 יוֹשְׁבֵת בְּגָלוֹת.

בֹּא רְאֵה, שְׁסֻמוֹךְ לּוֹ (זכריה יד)
 וְהִנֵּה ה' לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ
 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ
 אֶחָד. בְּגַלְל שְׁעַד עַכְשָׁו,
 כְּשִׁישְׂרָאֵל בְּגָלוֹת - שְׁכִינָה
 עִמָּהֶם, וּמִלְךָ בְּלִי גְבִירָה אֵינּוּ
 מִלְךָ, אֲבָל אוֹתוֹ זְמַן, וְהִנֵּה ה'
 מִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא
 יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.
 כְּשֶׁנִּדְבַקְתָּ הַשְּׁכִינָה בְּצַדִּיק, אִז
 הוּא הַיְחוד.

שְׂכָךְ לְמַדְנוּ בְּסוּד שֶׁל קְרִיאַת
 שְׁמַע, שְׁצָרִיף אָדָם לִיְחַד לְאֹדְנוֹ
 וּלְקָשֶׁר קְשָׁרֵי הָאָמוּנָה בְּרִצּוֹן
 הַלֵּב. וּכְשֶׁמְגִיעַ לְ"אֶחָד", צָרִיף
 לוֹ לְכוּן בְּא' נִסְתָּרַת עֲתִיקָה [עֲמִקָּה]
 שֶׁל הַכֹּל, וְח' - שְׁמוֹנֶה דְּרָגוֹת
 עֲלִיוֹנוֹת מִחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה עַד
 צַדִּיק. וְד' גְּדוּלָה - הַתְּדַבְּקוֹת שֶׁל
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא חֲלָקוֹ שֶׁל
 דָּוִד שְׁנִקְרָא (תהלים פו) עֲנִי וְאֲבִיוֹן,
 כְּשֶׁנִּדְבַקְתָּ לְאוֹתָן דְּרָגוֹת
 שְׁלֹמֹעֲלָה שְׁרַמּוּזוֹת בְּא"ח. אִז
 הִיא גְּדוּלָה וְכָל הָעוֹלָם יוֹנֵק
 מִמֶּנָּה, וְאוֹתָם שְׂדִים שֶׁהֵם
 כְּמַגְדְּלוֹת, (שיר ח) אִז הֵייתִי בְּעֵינָיו
 כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם.

בֹּא רְאֵה, פְּסוּק זֶה עַל כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל נִתְבָּאָר. כְּשֶׁהִיא בְּגָלוֹת
 עִם בְּנֵיהָ בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם
 נִקְרָאת קְטַנָּה, זֶהוּ שְׂכָתוֹב (ש)
 אַחוֹת לָנוּ קְטַנָּה. וּכְשִׁישְׂרָאֵל
 נִדְבָקִים בְּתוֹרָה וְהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ
 אֱמֶת, אִז מִתְמַלֵּאת, וְשְׁלוֹם
 מִתְחַבֵּר בָּהֶם. מְשִׁיבָה הִיא
 וְאוֹמְרָת, אֲנִי חוֹמָה וְשָׂדֵי
 כְּמַגְדְּלוֹת.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַתְּחַבֵּר עִמִּי, אִז
 וְשְׁלוֹם. א' סוּד הָעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ
 שֶׁל הַכֹּל. ז' שְׁבַע דְּרָגוֹת, וְשְׁלוֹם
 שְׁנִקְרָא צַדִּיק. בֵּינָן שֶׁהַדְּרָגוֹת
 הַלְלוּ מִתְחַבְּרוֹת, אִז הֵייתִי

לְיִמִּינָא. הָדָא הוּא דְכִתְיִב (הושע ב') וְאַרְשְׁתִּיף
 לִי לְעוֹלָם. וּבְגִין דְּגְלוּתָא לָאו לְעוֹלָם הוּא
 דְּהָא יִתְבָּא בְּגָלוּתָא.

תָּא חֲזִי, דְּסֻמִּיף לִיה (זכריה י"ד) וְהִנֵּה יִי לְמִלְךָ
 עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִי אֶחָד
 וְשִׁמוֹ אֶחָד בְּגִין דְּעַד הַשְּׁתָּא כַּד יִשְׂרָאֵל
 בְּגָלוּתָא שְׁכִינְתָּא עִמָּהוֹן וּמִלְכָּא בְּלֹא
 מְטְרוּנִיתָא לָאו מִלְכָּא אִיהוּ. אֲבָל הַהוּא זְמַנָּא
 וְהִנֵּה יִי לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
 יִי אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד. כַּד אֲתִדְבַקְתָּ שְׁכִינְתָּא
 בְּצַדִּיק פְּדִין הוּא יְחודָא.

דְּהַבִּי אוֹלִיפְנָא בְּרִזָּא דְקָרִית שְׁמַע דְּבַעֵי בַר
 נֶשׁ לִיְחַדָּא לְמֵאֲרִיה וּלְקִשְׂרָא קְשָׁרִין
 דְּמֵהִימְנוּתָא בְּרַעוּתָא דְלָבָא. וְכַד מְטִי לְאֶחָד
 אֲבַעֵי לִיה לְכוּנָא בְּא' סְתִימָא עֲתִיקָא (ס"א
 עֲמִיקָא) דְּכִלָּא וְח' תְּמַנָּא דְּרַגִּין עֲלֵאִין מִחֻכְמָה
 עֲלֵאָה עַד צַדִּיק. וְד' רַבְתָּא אֲתִדְבַקוּתָא
 דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאִיהִי חוּלְקִיה דְּדָוִד דְּאֶקְרִי
 עֲנִי וְאֲבִיוֹן כַּד אֲתִדְבַקְתָּ לְאִינּוֹן דְּרַגִּין
 דְּלַעֲיֵלָא דְרַמִּיזִין בְּא"ח. פְּדִין אִיהִי רַבְתָּא
 וְעֲלֵמָא כּוּלִיָּה יְנִיק מִינָהּ וְאִינּוֹן שְׂדִים דְּאִינּוֹן
 כְּמַגְדְּלוֹת (ח') אִז הֵייתִי בְּעֵינָיו
 כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם.

תָּא חֲזִי, הָאִי קָרָא עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲתָמַר
 כַּד אִיהִי בְּגָלוּתָא עִם בְּנֵהָ בֵּין אוּמִין
 דְּעֲלֵמָא אֶקְרִי זַעֲרָא הָדָא הוּא דְכִתְיִב (ש)
 אַחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְעַד יִשְׂרָאֵל אֲתִדְבְּרוּ
 בְּאוּרִייתָא וְאֲזֵלִין בְּאַרְחָ קְשׁוּט פְּדִין
 אֲתִמְלִיָּיא וְשְׁלוֹם אֲתִתְחַבֵּר בְּהוּ. אֲתִיבַת אִיהִי
 וְאוֹמְרָת אֲנִי חוֹמָה וְשָׂדֵי כְּמַגְדְּלוֹת.

בְּהַהוּא זְמַנָּא דְּאֲתִתְחַבֵּר עִמִּי אָ"ז וְשְׁלוֹ"ם.
 א' רִזָּא דְעֲתִיקָא קְדִישָׁא דְכִלָּא, ז'
 שְׁבַע דְּרַגִּין וְשְׁלוֹ"ם דְּאֶקְרִי צַדִּיק בֵּינָן

בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם. וְאִיזָה עֵינָיו? אוֹתָן שֶׁבַע דְּרָגוֹת שֶׁנִּקְרְאוֹת עֵינֵי ה', פְּנֵי ה', וְאֵז שְׁלוֹם לְעוֹלָם, וְשׁוֹרָה הַטּוֹב שֶׁל הַעֲתִיק בְּמָקוֹם שֶׁל זְכָר וְנִקְבָּה, וְלִכְּן צִוָּה מֹשֶׁה בַּתּוֹרָה וְאָמַר (דְּבָרִים יד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. לְקַשֵּׁר אֶת כָּל קִשְׁרֵי הָאֱמוּנָה.

בֵּא רְאֵה, כָּל הַמְּאָרִיף בְּאֶחָד, מְאָרִיכִין לוֹ יָמָיו וְשְׁנוֹתָיו. מַה הַטַּעַם? בְּגַלֵּל שֶׁהוּא מְקוֹם שֶׁכָּל יָמֵי וְשְׁנוֹת הָעוֹלָם בּוֹ תְּלוּיִים בְּסוּד אוֹתָם הַדְּרָגוֹת שֶׁרְמוּזוֹת בְּאֶחָד, וְהֵם עֲשָׂרָה, וְכֻלָּם אֶחָד. וְהַתְּעוּרָרָו בּוֹ הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ, בְּדִלְ"ת וְיָפָה, בְּגַלֵּל שֶׁמְקוֹם זֶה שֶׁל דִּלְ"ת הוּא, וְאֵין לָהּ אוֹר מִשְׁלָה, וְצָרִיף אָדָם לְהֶאָרִיף בָּהּ וּלְמַשְׁפֵּךְ לָהּ בְּרֻכּוֹת מֵאוֹתָם שֶׁשֶׁה צְדָדִים, שֶׁשֶׁה בְּנִים עֲלִיוֹנִים עַל יְדֵי הַצְדִּיק, וְאוֹתָם שֶׁשֶׁה צְדָדִים רְמוּזִים בַּח', בְּסוּד שֶׁל שְׁמוֹנָה. שֶׁשֶׁת אֵלֶּה, וְשְׁנַיִם לְמַעְלָה -

חֲכָמָה וּבִינָה, אֵב וְאֵם - לְהוֹסִיף וּלְהַכְלִילֵם לְמַעְלָה וּלְתַתּ לָהֶם בְּרֻכּוֹת מֵאֵב וְאֵם הָעֲלִיוֹנִים, שֶׁתְּרֵי אֵין שׁוֹרָה הַטּוֹב שֶׁל הַעֲתִיק אֵלֶּה בְּמָקוֹם שְׁלוֹם, בְּמָקוֹם שֶׁנִּמְצְאִים זְכָר וְנִקְבָּה. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב (שִׁיר א) צָאִינָה וְרָאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה וְגוֹמֵר. בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ וְגוֹמֵר. בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ דּוֹקָא. וְעַל זֶה אָמְרוּ, וּבִלְבָד שְׁלֹא יִחַטֵּף בַּחֲיִ"ת, אֵלֶּה צָרִיף לְמַשְׁפֵּךְ בְּרֻכּוֹת מִמְּקוֹם עֲלִיוֹן שֶׁל הַכֹּל, וּלְהַרְיֵק בְּאוֹתָם שֶׁשֶׁה בְּנִים. אַחַר כֵּן לִבַּת הַזֹּאת שְׂאִין לָהּ יִרְשָׁה בְּבֵית אֲבִיהָ וְאִמָּהּ, אֵלֶּה רַק הַבֵּן הַזֶּה. וּמִכָּאֵן לְמַדְּנוּ שֶׁבֶן יוֹרֵשׁ אֵב וְאֵם, וּבֵת לֹא, אֵלֶּה שֵׁשׁ לָהּ מְזוֹנוֹת מִן הַבֵּן, אֵלֶּה צָרִיף לְהֶאָרִיף בְּדִלְ"ת הַזֹּאת.

דְּהַנִּי דְּרָגִין מִתְּחִבְרָן פְּדִין א"ז הַיִּיתִי בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם. וּמֵאֵן עֵינָיו. אֵינּוֹן שֶׁבַע דְּרָגִין דְּאֶקְרוּן עֵינֵי יי, פְּנֵי יי, וּכְדִין שְׁלָמָא לְעֵלְמָא וְשִׁרְיָא טִיבּוֹ דְּעֲתִיקָא בְּאַתְרֵי דְּדָכָר וְנוֹקְבָא וּבְגִין כֵּן פְּקָד מֹשֶׁה בְּאוֹרֵייתָא וְאָמַר (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד. לְקַשֵּׁר אֶת כוֹלְהוֹ קִשְׁרֵין דְּמַהִימְנוּתָא.

תָּא חַזִּי, כָּל הַמְּאָרִיף בְּאֶחָד מְאָרִיכִין לוֹ יָמָיו וְשְׁנוֹתָיו. מַאי טַעְמָא בְּגִין דְּאִיהוּ אַתְרֵי דְּכָל יוֹמִין וְשְׁנֵין דְּעֵלְמָא בִּיהַ תְּלִיין בְּרָזָא דְּאֵינּוֹן דְּרָגִין דְּרַמִּיזִין בְּאֶחָד וְאֵינּוֹן עֲשָׂרָה וּכְלֵהוּ חַד, וְאַתְעֵרוּ בִּיהַ חֲבָרֵייתָא וְאָמְרוּ בְּדִלְ"ת וְשִׁפִּיר. בְּגִין דְּהָאֵי אַתְרָא דְּדִלְ"ת הִיא וְלִית לָהּ נְהוּרָא מְדִילֵיהּ. וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְאַרְכָּא בַּהּ וּלְאַמְשָׁכָא לָהּ בְּרַכָּאָן מֵאֵינּוֹן שִׁית סְטָרִין שִׁית בְּנִין עֲלָאִין עַל יְדֵי דְּצָדִיק וְאֵינּוֹן שִׁית סְטָרִין רְמִיזִין בַּח' בְּרָזָא דְּתַמְנֵייתָא.

שִׁית אֵלִין וְתֵרִין לְעֵילָא חֲכָמָה וּבִינָה אַבָּא וְאִימָא לְאוֹסְפָא וּלְאַכְלָלָא לָהּ לְעֵילָא, וּלְמִיּהֵב לָהּ בְּרַכָּאָן מֵאַבָּא וְאִימָא עֲלָאָה. דְּהָא לֹא שִׁרְיָא טִיבּוֹ דְּעֲתִיקָא אֵלֶּה בְּאַתְרֵי דְּשְׁלִים, בְּאַתְרֵי דְּאַשְׁתַּפַּח דְּכָר וְנוֹקְבָא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) צָאִינָה וְרָאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה וְגוֹ' בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ וְגוֹ'. בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ דִּיִּיקָא. וְעַל דָּא אָמְרוּ וּבִלְבָד שְׁלֹא יִחַטֵּף בַּחֲיִ"ת אֵלֶּה בְּעֵי לְאַמְשָׁכָא בְּרַכָּאָן מֵאַתְרֵי עֲלָאָה דְּכוּלָּא. וּלְאַרְקָא בְּאֵינּוֹן שִׁית בְּנִין. לְבַתָּר לְהָאֵי בֵת דְּלִית לָהּ אַחְסָנָא בְּבֵית אָבוּהָ וְאִימָא אֵלֶּה הָאֵי בְּרָא. וּמִכָּאֵן אוּלְפִּנָא דְּבְרָא יִרִית לְאַבָּא וּלְאִימָא וּבְרַתָּא לֹא, אֵלֶּה דְּאִית לָהּ מְזוּנֵי מִן בְּרָא אֵלֶּה בְּעֵי לְאַרְכָּא בְּהָאֵי דִלְ"ת.

וְשֵׁם אֹמְרִים כְּמָה בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַרְכָּא בַּהּ, לְהֶאֱרִיךְ בַּהּ, כְּשֶׁעוֹר שְׂמִילֵךְ אוֹתָהּ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה וּלְאַרְבַּע זְוִיּוֹת הָעוֹלָם, סוּד שֶׁל שְׁשֵׁה צְדָדִים עֲלִיוֹנִים שְׂפָלָם יִתְחַבְּרוּ עִמָּה וְלֹא יִפְרְדוּ לְעוֹלָמִים, וּכְשֶׁאֲדָם מֵאֲרִיךְ בְּזָה, כֹּל אוֹתָם יָמִים וְשָׁנִים עֲלִיוֹנִים מוֹשְׁכִים בְּרַכָּה עַל רֵאשׁוֹ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹרָא לוֹ (ישעיה טז) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

בַּא רָאָה, כִּלְל הַתּוֹרָה בְּפִסּוּק הַזֶּה רְמוּזִים, וְכִלְל שֶׁל כֹּל אוֹתָן הָאֲמִירוֹת שֶׁבָּהֶן נִבְרָא הָעוֹלָם רְמוּזִים בְּאֶחָד. זֶהוּ שְׂכַתּוּב (איוב כ"ג) וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיַבְנוּ וּנְפֹשׁוּ אוֹתָהּ וַיַּעַשׂ. וּבְהֵם נִבְרָא הָעוֹלָם. וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ, בְּעֶשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וְכוּ', וּפְרָשְׁנוּ שְׂפָלָם עֶשְׂרֵה, וְכֹלָם כְּלוּלִים בְּפִסּוּק הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה.

בְּרֵאשִׁית - סוּד הַחֲכָמָה. בְּרֵא - הָעֲלִיּוֹן הַנְּסֻתָר שֶׁלֹּא נוֹדַע. אֱלֹהִים - בִּינָה. אֵת - כִּלְל שֶׁל חֶסֶד וּגְבוּרָה. הַשְּׂמִים - תְּפֻאֲרָת. וְאֵת - כְּלָלוֹת שֶׁל נִצְח וְהוֹד. וְאִ"ו שֶׁל "וְאֵת" - לְהַכְלִיל הַצְּדִיק. הָאֲרֵץ - כְּלָלוֹת שֶׁל כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, אֲרֵץ הַחַיִּים, וְאַחַר כֵּן פָּרַט שֶׁל תּוֹרָה בְּסוּד אוֹתָם יָמִים עֲלִיוֹנִים. בְּרֵאשִׁית הוּא מְאֻמְר, כְּנֻגַד הַדְּרָגָה שֶׁל חֲכָמָה, וְנִקְרָא רֵאשִׁית.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר - כְּנֻגַד הַדְּרָגָה שֶׁל חֶסֶד שֶׁהִיא לִימִין, שְׁהָרִי מִשָּׁם יוֹצֵא אוֹר לְכֹל הָעוֹלָמוֹת בְּסוּד שֶׁל יוֹם, זֶהוּ שְׂכַתּוּב (תהלים נ"ב) חֶסֶד אֵל כֹּל הַיּוֹם. וּכְנֻגָדוֹ לְמַטָּה, אֲבָרְהָם שְׂאוּמָזוֹ בַּחֲלֵק הַזֶּה, וְלִכְּנ כְּתוּב כָּאֵן יוֹם אֶחָד, וְכָאֵן - אֶחָד הָיָה אֲבָרְהָם, וְכוּ כְּתוּב (ישעיה מא) מִי הָעִיר מִמְּזֻרָח, בְּסוּד שֶׁל אוֹר שְׂיוּצָא מִמְּזֻרָח.

וְתַמָּן אֹמְרִי כְּמָה בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַרְכָּא בַּהּ, כְּשִׁיעוֹרָא דִּימְלִיךְ יְתָה לְעִילָא וּלְתַתָּא וּלְאַרְבַּע זְוִיּוֹן דְּעֶלְמָא, רְזָא דְשִׁית סְטָרִין עֲלֵאִין דְּכֻלְהוּ יִתְחַבְּרוּן עִמָּה וְלֹא יִתְפָּרְשׁוּן לְעֶלְמִין. וְכַד בַּר נֶשׁ מֵאֲרִיךְ בְּהֵאִי כֹל אֵינּוֹן יוֹמִין וְשָׁנִין עֲלֵאִין מוֹסְרִין בְּרַכָּאָן עַל רֵישִׁיה וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי לִיה (ישעיה מ"ט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

תָּא חֲזִי, כִּלְלָא דְאֹרִייתָא בְּהֵאִי קָרָא רְמִיזִין וְכִלְלָא דְכֹל אֵינּוֹן אֲמִירָן דְאֶתְבְּרִי בְּהוֹן עֶלְמָא בְּאֶחָד רְמִיזִין הָדָא הוּא דְכְּתִיב (איוב כ"ג) וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיַבְנוּ וּנְפֹשׁוּ אוֹתָהּ וַיַּעַשׂ. וּבְהוֹן אֶתְבְּרִי עֶלְמָא וְעַל דָּא תְּנִינָן בְּעֶשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וְכוּ' וְאוּקִימָנָא דְכוּלְהוּ עֶשְׂרֵה וְכֻלְהוּ כְּלִילָן בְּקָרָא קְדַמְאָה דְאֹרִייתָא: (עד כאן מוההשמטות)

השלמה מוההשמטות (סימן כד)

בְּרֵאשִׁית רְזָא דְחֲכָמָה. בְּרֵא. עֲלֵאָה סְתִימָא דְלֹא אֶתִּידַע אֱלֹהִי"ם בִּינָ"ה. אֵ"ת כִּלְלָא דְחֶסֶד וּגְבוּרָ"ה. הַשְּׂמִים תְּפֻאֲרָת וְאֵ"ת כִּלְלָא דְנִצְח וְהוֹ"ד. וְאִ"ו דּוֹאֵת לְאַכְלָלָא צְדִיק. הָאֲרֵץ כִּלְלָא דְכְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל אֲרֵץ הַחַיִּים וּבְתַר פְּרֻטָא דְאֹרִייתָא בְּרֵזָא דְאֵינּוֹן יוֹמִין עֲלֵאִין. בְּרֵאשִׁית מְאֻמְר הוּא לְקַבַּל דְּרָגָא דְחֲכָמָה וְאֶקְרִי רֵאשִׁית.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר לְקַבַּל דְּרָגָא דְחֶסֶד דְּאִיהוּ לִימִינָא. דְּהָא מִתְּמָן נִפְּיק נְהוֹרָא לְכֻלְהוּ עֲלֵמִין בְּרֵזָא דְיוֹם, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים נ"ב) חֶסֶד אֵל כֹּל הַיּוֹם וּלְקַבְּלִיהָ לְתַתָּא אֲבָרְהָם דְאַחִיר בְּהֵאִי חוּלְקָא. וּבְגִין כֵּן כְּתִיב הֵכָא יוֹם אֶחָד, וְהֵכָא (יחזקאל לג) אֶחָד הָיָה אֲבָרְהָם וּבִיהָ כְּתִיב (ישעיה מ"א) מִי הָעִיר מִמְּזֻרָח בְּרֵזָא דְאוֹר דְנִפְּיק מִמְּזֻרָח.

ובא ראה, לא תמצא בכל שבעת הצדיקים שאחוזים למעלה בסוד של שמוותיהם בתחלה אף, אלא אברהם ואהרן שאחוזים בחסד הזה, שהרי כהנים מצד החסד באים. אף על גב שאהרן אחוז בהוד, גם בחסד הוא אחוז. ומשה, אף על גב שאחוז בנצח, גם בתפארת אחוז הוא, להראות שהכל אחד. ואברהם ראש לכל הצדיקים, וממנו נפרדו למטה, שהוא לימין הקדוש ברוך הוא, ונקרא כהן, זהו שכתוב (תהלים ק) אתה כהן לעולם על דברתי מלפי צדק. ואהרן אחוז בזה בגלל שהוא כהן, אבל דרגתו הוא הוד.

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל וכו' - פנגד הדרגה של גבורה ששם אחוז יצחק, וכנגדו תפארת. המים הולידו אש, בגלל כך יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל, ובגלל כך למטה (בראשית כה) אברהם הוליד את יצחק, ובאותו יום נברא גיהנם, שיצא מאותה אש חזקה באותה מחלקת, ולכן אותו יום הוא יום הדין.

ויאמר אלהים יקוו המים - פנגד דרגת תפארת שנקרא קו האמצעי, וכנגד יעקב שהוא שלישי, ונוטל שני חלקים באותו של אש ומים (של אש השמים) משמים, וכנגדו יום שלישי, ועל זה נקרא יעקב (שם) איש תם ישב אהלים. שלם בכל. שלם בחסד. שלם בדין. שלם במים. שלם באש. ישב אהלים - שנים, חסד וגבורה, ונוטל הכל, ונעשה בידיו רחמים.

ויאמר אלהים תדשא הארץ תדשא עשב פרי וגומר. הדרגה של צדיק שנקרא

ותא חזי לא תשפח בכלהו שבעה זפאין דאחידן לעילא ברזא דשמהתהון בשירותא אלה אלא אברהם ואהרן דאחידן בהאי חס"ד דהא כהנים מסטרא דחס"ד אתו. ואף על גב דאחיד אהרן בהוד, בחס"ד נמי אחיד ומשה אף על גב דאחיד בנצח, בתפארת נמי אחיד. לאחזאה דכולא חד ואברהם רישא לכלהו זפאין ומניה אתפרשו לתתא דאיהו לימינא דקדשא ברוך הוא ואקרי כהן הדא הוא דכתיב (תהלים ק) אתה כהן לעולם על דברתי מלפי צדק. ואהרן בגין דאיהו כהן אחיד בהאי, אבל דרגא דיליה הו"ד איהו:

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל וכו' לקבל דרגא דגבורה דאחיד תמן יצחק ולקבליה תפארת מיא אולידו אשא בגין כך יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל. ובגין כך לתתא אברהם הוליד את יצחק וביומא ההוא אתברי גיהנם דנפיק מההוא אשא תקיפא בההוא מחלוקת ובגין כך ההוא יומא, יומא דדינא:

ויאמר אלהים יקוו המים לקבל דא דרגא דתפארת דאקרי קו האמצעי ולקבליה דיעקב דאיהו תליתאי ונטיל תרין חולקין בההוא דאש ומים (דאש השמים) משמים ולקבליה יום תליתאי ועל דא דאקרי יעקב (בראשית כ"ה) איש תם יושב אהלים. שלים בכולא. שלים בחסד. שלים בדינא. שלים במיא שלים באשא. יושב אהלים תרין, חס"ד וגבורה ונטיל פלא ואתעביד בידיה רחמין:

ויאמר אלהים תדשא הארץ תדשא עשב מזריע זרע עץ פרי וגו'. דרגא דצדיק

עץ החיים, והוא עושה פרי, שְׁהָרִי אֵין בְּכֹלָם שְׁיַעֲשֶׂה פְרִי פָּרֵט לוֹ. זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ, דּוֹקָא, וּכְנַגְדּוֹ לְמִטָּה (שם מט) בֵּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֵּן פֶּרֶת עָלֵי עֵין, וְנִקְרָא בְרִית שְׁלוֹם. וְלִכֵּן פְּעַמִּים בְּיּוֹם הַזֶּה כִּי טוֹב, אֶחָד כְּנֶגֶד דְּרַגְתַּת תְּפָאֲרַת, וְאֶחָד כְּנֶגֶד דְּרַגְתַּת צְדִיק, שֶׁהוּא יוֹם הַשְּׁבֵת שְׁלֹמֶעֱלָה, וּמַעֲשֶׂה אַחֵר אֵין בּוֹ אֲלָא זְוִיג לְהוֹצִיא פְרִי נְשְׁמוֹת לְעוֹלָם, פְּרִי מַעֲשֵׂיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. כֹּף גַּם לְמִטָּה, שְׁזוּיג מִתַּר בּוֹ מִשְׁבֵּת לְשַׁבַּת.

בֹּא רְאֵה סוּד עֲלִיּוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה, מֵה זֶה עֵץ פְּרִי עֲשֶׂה פְרִי, הוּא כְּנֶגֶד יוֹם הַשְּׁבֵת, מֵה הַטַּעַם נִכְלָל בְּיוֹם שְׁלִישִׁי? סוּד עֲלִיּוֹן הוּא, בְּגַלְל שְׁשִׁנְיָנוּ, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּן יוֹחָאי אוֹמֵר, מֵה הַטַּעַם כְּתוּב בַּתּוֹרָה (דברים כד) כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה, וְלֹא כִּי תִלְקַח אִשָּׁה לְאִישׁ? בְּגַלְל שְׁדַרְךָ הָאִישׁ לְחֹזֵר וּלְבַקֵּשׁ אִשָּׁה. מִשָּׁל לְאָדָם שְׁאֲבָדָה לוֹ אֲבָדָה, בְּעַל הָאֲבָדָה מְחֻזָּר אַחֵר אֲבָדָתוֹ. וְצְדִיק (סוד) זֶה נִקְרָא אִישׁ. זֶהוּ שְׁכַתוּב (בראשית מג) וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה, כְּפִי שְׁבָאֲרָנוּ.

וּבְנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל שְׁרַמּוּזָה בְּיוֹם רְבִיעִי בְּסוּד שֶׁל מְאֹרֶת חֶסֶד, הַעֲמוּד הַרְבִּיעִי מְלֻכּוֹת שֶׁל דָּוִד, לִכְן אֵף עַל גַּב שְׁמֻקּוֹמוֹ שֶׁל צְדִיק זֶה יוֹם הַשְּׁבֵת, נִכְלָל וְנִרְמָז בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, לְהַיּוֹת סְמוּךְ לְיוֹם רְבִיעִי, וְהִיא אֲשֶׁתוֹ, לִכְן בְּעַל הָאֲבָדָה מְחֻזָּר עַל אֲבָדָתוֹ, וְלִכְן כְּתוּב לְמִטָּה (שם מט) וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ.

אֲבָר לְעֵתִיד לְבֹא, שֶׁהוּא בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי שֶׁהוּא הָאֶלֶף הַשְּׁשִׁי, כְּשִׁיבֵא הַמְּשִׁיחַ, שְׁיוֹמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶלֶף שָׁנָה, אֵף עַל גַּב

דְּאֶקְרִי עֵץ הַחַיִּים וְאִיהוּ עוֹשֶׂה פְרִי, דְּהָא לִית בְּכֹלָהוּ דִּיעֲבִיד פְּרִי בָר אִיהוּ. זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ וְיִיקָא. וְלִקְבֻלִּיהָ לְתַתָּא (בראשית מט) בֵּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֵּן פֶּרֶת עָלֵי עֵין. וְאֶקְרִי בְרִית שְׁלֹמָא. וּבְגִין כֹּף תְּרִי זְמַנִּי בְּהָאֵי יוֹמָא כִּי טוֹב, חַד לְקַבֵּל דְּרַגָּא דְּתַפְאָרַת וְחַד לְקַבֵּל דְּרַגָּא דְּצְדִיק דְּאִיהוּ יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא דְּלְעִילָא וְעֲבִידְתָּא אַחֲרָא לִית בֵּיה אֲלָא זְוִיגָא לְאַפְקָא פְּרִי נְשְׁמַתִּין לְעֵלְמָא, פְּרִי עוֹבְדוּי דְּקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. הֵכִי נָמִי לְתַתָּא דְּזוּוּגָא שְׁרִי בֵּיה מִשְׁבֵּת לְשַׁבַּת.

תָּא חֲזִי, רְזָא עֲלָאָה דְּאוּרִייתָא, מְאִי עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְרִי, לְקַבֵּל יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא אִיהוּ. וּמְאִי טַעֲמָא אַתְּכֻלִּיל בְּיוֹם תְּלִיתָאי, רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ. בְּגִין דְּתַנְיֵן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּן יוֹחָאי אוֹמֵר מְאִי טַעֲמָא כְּתִיב בְּאוּרִייתָא (דברים כד) כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וְלֹא כִּי תִלְקַח אִשָּׁה לְאִישׁ בְּגִין דְּאַרְחִיָּה דְּבַר נֶשׁ לְאַהֲדָרָא וּלְמַתְבַּע אַנְתּוֹ. מִתַּל לְבַר נֶשׁ דְּאַתְאֲבִיד לִיה אֲבִידְתָּא מְאִרִי דְּאַבְדְתָּא מְחֻזָּר לְמַתְבַּע אֲבִידְתָּא דִּילִיָּה, וְהִיא צְדִיק אִישׁ אֶקְרִי. הָדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית מ"ג) וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה כְּדְאוּקִימָנָא.

וּבְנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל דְּרַמִּיזָא בְּיוֹם רְבִיעִיאֵי בְּרְזָא דְּמְאֹרֶת חֶסֶד סְמְכָא רְבִיעִיאָה מְלֻכּוֹתָא דְּדָוִד. בְּגִין כֹּף אֵף עַל גַּב דְּאַתְרִיָּה דְּהִיא צְדִיק יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא אַתְּכֻלִּיל וְאַתְרַמִּיז בְּיוֹמָא תְּלִיתָאי לְמַהוּי סְמִיךְ לְיוֹם רְבִיעִיאֵי וְאִיהוּ אַנְתּוֹ דִּילִיָּה בְּגִין כֹּף מְאִרִיָּה דְּאַבִּידְתָּא מְחֻזָּר עַל אֲבָדָתוֹ וּבְגִין כֹּף כְּתִיב לְתַתָּא (בראשית מ"ב) וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ.

אֲבָר בְּזְמַנָּא דְּאַתִּי דְּאִיהוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים בְּיוֹם שְׁתִּיתָאי דְּאִיהוּ אֶלְפָּא שְׁתִּיתָאָה

שחלקה של פנסת ישראל הוא יום הרביעי, הלכה ונרמזה ביום הששי להיות סמוכה לבעלה שנקרא צדיק, יום השבת, לתקן לו שלחן. וזהו שכתוב (ירמיה לא) פי ברא ה' חדשה בארץ נקבה תסובב גבר. זהו בזמן המשיח שהוא ביום הששי, ולכן כתוב ויהי ערב ויהי בקר יום הששי. מה הטעם נוסף ה', מה שלא היה כן בשאר הימים? אבל בכל מקום ה' זו פנסת ישראל, שבאה להזדווג עם בעלה ביום שבת, כשיבא בעלה להקימה מן העפר. ובגלל כך כתוב (ישעיה כו) ובאו האבדים בארץ אשור, זה צדיק וכנסת ישראל.

דבר אחר, מה הטעם נכלל היום השלישי הסוד של צדיק? בגלל ששלוש דרגות מימין ושלוש משמאל, והוא היה באמצע הגוף להשקות לכל כפי להשפיע השפעתו ליום רביעי שהוא פנסת ישראל, שאין לה אור מעצמה סמוך לצדיק הזה. ובא תראה, יום השבת הזה אסור לעשות בו מלאכה, משום כך נכללו בו שני ויאמר, כנגד שתי דרגות, והכפל בו כי טוב. ויאמר אלהים יהי מארת - כנגד דרגה של צדק, מלכות שלמעלה שאין לה אור משלה אלא מה שנותן לה על ידי צדיק, ולכן דוד למטה עני ואביון אחוזי בה, והצטרף להוסיף לו ימים ושנים, והרי בארנו דוקא שבעים שנה, ונקרא יום רביעי.

ויאמר אלהים ישראל ויצו המים - כנגד דרגה של נצח, שהוא עמוד ימין של התורה, וכנגדו משה

כד ייתי משיחא, דיומא דקדשא בריה הוא אלה שנין אף על גב דפנסת ישראל חולקא דידה יומא רביעאה, אזלא ואתרמיזא ביומא שתיתאה למהוי סמיכא לבעלה דאקרי צדיק יומא דשבתא לתקנא ליה פתורא והאי דכתיב (ירמיה לא) פי ברא יי חדשה בארץ נקבה תסובב גבר דא איהו בזמנא דמשיחא דאיהי ביומא שתיתאה ובגין כך פתיב ויהי ערב ויהי בקר יום הששי. ומאי טעמא אתוסף ה' מה דלא הוה כן בשאר יומי. אבל בכל אתרא ה' דא כנסת ישראל דאתייה לאזדווגא בבעלה יומא דשבתא, כד ייתי לבעלה (ס"א לה בעלה) לאקמא לה מעפרא. ובגין כך פתיב (ישעיה כ"ו) ובאו האובדים בארץ אשור. דא צדיק וכנסת ישראל.

דבר אחר מאי טעמא אתכליל ביום תליתאי רזא דצדיק בגין דתלת דרגין מימינא ותלתא משמאלא ואיהו הוה אמצעייתא דגופא לאשקאה לכולא בגין למנגד שקיותיה ליום רביעאי דאיהי כנסת ישראל דלית לה נהורא מגרמה, סמיך להאי צדיק. ותא חזי האי יומא דשבתא אסיר למעפד עבידתא בגין כך אתכלילו ביה תרין ויאמר, לקבל תרין דרגין והוכפל ביה פי טוב.

ויאמר אלהים יהי מארת לקבל דרגא דצד"ק, מלכו"ת דלעילא דלית לה נהורא מדילה אלא מה דאתייהיב לה על ידי צדיק ובגין כך דוד לתתא עני ואביון אחיד בה ואצטרף לאוספא ליה יומין ושנין והא אוקימנא שבעים שנה דייקא ואקרי יום רביעאי:

ויאמר אלהים ישראל ויצו המים. לקבל דרגא דנצ"ח דאיהו סמיכא ימינא דאורייתא ולקבליה משה לתתא סמיך לעלמא באורייתא דא

למטה סומך לעולם בתורה. זהו שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה וגומר.

ויאמר אלהים תוצא הארץ - כנגד דרגה של הוד שאוחז אהרן, ונקראת יום ששי. בא ראה, אהרן למטה אף על גב שבא מחסד, אוחז למטה ביום הששי שנקרא הוד, ועושה קרבנות באותם מיני בהמות טהורות שנבראו ביום שלו, לקרב את כנסת ישראל שגומזה בצדיק, לקשר דרגות האמונה ולהוריד רחמים לעולם.

ויאמר אלהים נעשה אדם. האמירה הזו כנגד הדרגה העליונה של הכל נסתרת הנסתרים, רצה לעשות כבוד לדמותו בסוד של אדם, ובכל הדרגות למטה נתן פח להוציא, כל אחד פראוי לו, ועשה אדם ששולט בכל, בעליונים ותחתונים.

ובא ראה, עד שלא השתלמו אותן שבע דרגות של ימים עליונים, לא השתלם אדם למעלה. פיון שהשתלם למעלה אדם העליון, השתלם למטה אדם התחתון וכל העולמות בשלמות. לכן השליט את האדם התחתון על כל מה שנברא בעולם, בגלל שאדם העליון שולט על הכל. ולכן רמז בפסוק זה שבע דרגות, שיש בו שבע דרגות עליונות שנקרא בהם אדם שלמעלה והשתלם בהם. בגלל כך, נעשה אדם בצלמנו, לתת לו שפע מאותו מקום שנקרא חסד.

בא ראה, מי שצלם זה עליו, חסד אל לא זו ממנו ויושב על ראשו, ומתחברת בו שכינה בסוף ימיו, בגלל שחסד זה הוא שבא לו ממנו לא מסתלק, עד

הוא דכתיב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה וגו' :

ויאמר אלהים תוצא הארץ לקבל דרגה דהו"ד דאחיד אהרן ואקרי יום שתייתי. תא חזי אהרן לתתא אף על גב דאתי מחס"ד אחיד לתתא ביום שתייתי דאקרי הו"ד ועביד קרבנין באינון מיני בעירן דכנין ואתבריו ביומא דיליה (לקרא) לאקרא כנסת ישראל דאתרמיזא ביה בצדי"ק לקשרא דרגין דמהימנותא ולנחתא רחמי לעלמא :

ויאמר אלהים נעשה אדם. האי אמירא לקבל דרגה עלאה דכלא סתימאה דסתימין. בעא למעבד יקרא לדיוקנא ברזא דאדם ובכלהו דרגין לתתא יהיב חילא לאפקא כל חד כדקא חזי ליה ועבד אדם דשליט בכלא בעלאי ותתאי.

ותא חזי עד לא אשלימו אינון שבע דרגין יומין עלאין לא אשתלים אדם לעילא. פיון דאשתלים לעילא אדם עלאה, אשתלים לתתא אדם תתאה. וכלהו עלמין בשלימו. בגין כך שליטיה לאדם תתאה על כל דאתברי בעלמא בגין דאדם עלאה שליט על כלא. ובגין כך רמז בהאי קרא שבע דרגין. דאית ביה שבע דרגין עלאין דאקרי בהו אדם דלעילא ואשתלים בהו. בגין כך נעשה אדם בצלמנו, למיהב ליה שפע מההוא אתרא דאקרי חסד.

תא חזי, מאן דהאי צולמא עליה, חסד אל לא אעדי מניה ויתבא על רישיה ואתחברת ביה שכינתא בסופא דיומוי בגין יום ראשון, והוא ראש של כל הנמים שלמעלה. וצלם זה

שנשלמים ימיו באותה הדרגה
שנקראת אחרית הימים. והיא
הדרגה של צד"ק, והיא שביעית,
שנת השמטה. ובאותה דרגה
נשלמים ימי האדם, כשנשלמו
שבעים שנה פנגד שבע דרגות,
עשר לכל דרגה. זהו שכתוב (תהלים
צ) ימי שנתינו בהם שבעים שנה.
מה זה בהם? באותם ימים ושנים
שלמעלה, ואם בגבורת שמונים.
בא ראה, בנים חיים ומזונות לא
בזכות תלויים הדברים, הסוד של
אותן שבע דרגות שבהן זכות
וחוכה בסוד חסד וגבורה, שאם
כף לא היה לו לאדם להיות חי
פרט לשבעים, אלא שבמזל
העליון העתיק של הכל תלויים,
בגלל כף הוא מוסיף על כל ימי
האדם כרצונו.

ובא ראה, כף למדנו בספרו של
שלמה המלך, שבלילה האחרון
של חג, אם יסתפל אדם בצלמו
ויראה אותו שלם, לא נגזרה עליו
מיתה. ומה הטעם בלילה הזו?
בגלל ששבעת ימי החג פנגד
שבעה ימים עליונים הם, שכל
הימים והשנים של העולם תלויים
בהם, והם רמוזים בכתוב של (דברי
הימים-א כט) לך ה' הגדלה וגומר.
ראשיתם חסד וסיומם ממלכה.
פנסת ישראל. אחרית הימים
שנמצאת שביעית אחרית.

ובשבא ליל השביעי הזה, נראה
אם השתלמו הימים באחרית
הזאת. ואם הצלם העליון הזה
נראה עליו, אז חסד אל כל היום
יחזר עליו כבתחלה, ולא פוחד
מהדין הזה של צדק, והיא עמו
בשלמות בחדוה ומחזירה לו
פנים. ולכן הזהיר הקדוש ברוך
הוא את ישראל להנצל מדיני
הצדק הזו, ולכסות סכת שלום

דהאי חס"ד יום ראשון ואיהו רישא דכל
יומין דלעילא והאי צולמא דאתנא ליה
מניה לא אסתלק עד דאשתלימו יומוי
בההוא דרגא דאקרי אחרית הימים והוא
דרגא דצדק ואיהו שביעאה, שנת השמיטה
בההוא דרגא אשלימו יומוי דבר נש פד
אשתלימו שבעין שנין לקבל שבע דרגין,
עשרה לכל דרגא. הדא הוא דכתיב (תהלים צ)
ימי שנתינו בהם שבעים שנה. מאן בהם,
באינון יומין ושנין דלעילא. ואם בגבורת
שמונים.

תא חזי, פני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא
מלתא. רזא דאינון שב בדרגין (לדעתי צ"ל
שבע דרגין) דבהון זכות וחוכא ברזא דחס"ד
וגבורה. דאי הכי לא הוה ליה לבר נש
למהוי חי בר משבעין. אלא במזלא עלאה
עתיקא דכלא תליין. בגין כף איהו מוסיף
על כל יומוי דכל בר נש פרעוניה.

ותא חזי הכי אוליפנא בספרא דשלמה
מלכא, דביליא בתראה דחגא, אי
יסתפל בר נש בצולמא דיליה וחזי ליה
שלים, לא אתגזר עלוי מיתה. ומאי טעמא
בהאי ליליא, בגין דשבעא יומין דחגא
לקבל שבעא יומין עלאין אינון. דכל יומין
ושנין דעלמא בהו תליין, ואינון רמיזין
בקרא (דברי הימים א כט) דלך יי' הגדולה וגו'
שירותא דלהון חס"ד וסיומא דלהון
ממ"לכה, פנסת ישראל, אחריות הימים.
אשתכח שביעאה אחרית.

וכר אתנא האי ליליא דשביעי אתחזי אי
אשתלימו יומוי בהאי אחרית. ואי האי
צולמא עלאה חזי עליה, חס"ד אל יתהדר
עליה פדבקדמיתא ולא מסתפי מהאי דינא דצד"ק ואיהי בהדיה

עליהם, ולשבת בצל האמונה. זהו שכתוב (ויקרא כג) בספת תשבו שבעת ימים, להכליל את הדרגה הזו למעלה ולהוסיף בה ברכה ממים העליונים, בגלל שיום זה הוא שביעי הוא כנסת ישראל. אנו מקיפים את המזבח הזה העליון באותם שני המודים שהם ערבי נחל, ועושים בה נסוף המים, ונותן צדיק באותם שתין שהם מששת ימי בראשית, הכל בסוד החכמה.

ולאחר מכן (במדבר כט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם, תעשו כנוס לאותם שבעה ימים עליונים, ועשו יום טוב בגלל שנצלתם מדינו של אותו יום שביעי. בגלל כך כתוב בצלמנו כדמותנו, כנגד יום שני גבורה, חלקו של יצחק, ואז יש לאדם לשים את 'דמותנו' הזאת ולהדמות במעשיו לאותם העליונים. וכל זה למה? בגלל שהקדוש ברוך הוא נתן בידי האיש, אם רוצה האיש לדמות עצמו לאותם שלמעלה, משתלם בהם, ולא פוחד ממדת הדין העליונה.

וירדו ברגת הים - כנגד הדרגה של נצח שאחיו בה משה, שרגת הים נבראו באותה דרגה (ספירה), ונתן להם נסתר הנסתרים כח לשלט עליהם אם דומה אדם לעליונים, ואם לא דומה לעליונים - ירדו, ודגי הים שולטים בהם בכני אדם, ולכן הזהירה אותם התורה שנתנה על ידי משה, (דברים

ו) ובחירת פחיים.

בא ראה, משה, כשנזרק לים, לא שלטו עליו דגי הים ולא פחד

בשלימו בחדוותא ואהדרת ליה אנפין. ובגין כך אזהר לון קדשא בריך הוא לישראל לאשתזבא מדינוי דהאי צד"ק, ולחפאה ספת שלמא עלייהו ולמיתב בצלא דמהימנותא. הָדָא הוּא דְכְתִיב (ויקרא כ"ג) בספות תשבו שבעת ימים לאכללא להאי דרגא דלעילא ולאוספא ביה ברכה ממין עלאין, בגין דהאי יומא שביעאה איהו כנסת ישראל און מקיפין להאי מזבח עלאה באינון תרין למודים דאינון ערבי נחל ועבדין בה נסוף המים ויהיב צדי"ק באינון שתין דאינון מששת ימי בראשית פלא ברזא דחכמתא.

ולבחר (במדבר כ"ט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם. עבדו פנישתא לאינון שבע יומין עלאין ועבדו יומא טבא, בגין דאשתזבתון מדינוי דההוא יומא שביעאה. בגין כך פתיב בצלמנו כדמותנו לקבל יומא תנינא גבורה, חולקיה דיצחק. פדין אית לבר נש למשוי להאי דמותנו ולא תדמי בעובדוי לאינון עלאין. וכל דא למה בגין דקדשא בריך הוא יהב בידי דבר נש, דאי בעי בר נש למדמי גרמיה לאינון דלעילא אשתלים בהו ולא מסתפי מהאי מדת דינא עלאה.

וירדו ברגת הים לקבל דרגא דנצ"ח דאחיד ביה משה דגת הים בההוא דרגא אתפריאו ויהיב לון סתימא דסתימין חילא למשלט עלייהו, אי דמי בר נש לעלאין, ואי לא דמי לעלאין ירדו. ונוגי

ימא שלטין בהו בכני נשא. ובגין כך אזהירת לון אורייתא דאתיהיבת על ידי דמשה (דברים ל') ובחירת פחיים.

תא חזי, משה כד אתרמי לימא לא שלטו עליה נוגי ימא ולא אסתפי

מֵהֶם, בְּגִלְלָה שֶׁהוּא הִיָּה עִתִּיד
לְהִתְקַרֵּב לְמַעְלָה וּלְדַבֵּק
בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ-הוּא, וְלֵאחֹר
שֶׁנִּדְבַק, שָׁלַט עַל דְּגֵי הַיָּם, וְרָמַז
לְאַהֲרֹן אָחִיו שִׁיכָּה אֶת הַיָּם
וְיִמּוּתוּ הַדְּגִים, וְהוּא לֹא עָשָׂה
כֵּן, בְּגִלְלָה שֶׁאוֹתָהּ דְּרָגָה שְׁלוֹ
שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם וְכֵּה נִכְרָאוּ, וְלֹא
רָצָה הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיכָּה
הוּא בְּשִׁבִיל לְהִתְהַפֵּךְ לָהֶם
לְאוֹיֵב. וְכִשְׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי
הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּתוּב עָלָיו
(ישעיה מג) כִּי תַעֲבֹר בְּמִים אֲתָךְ אֲנִי
וְגוֹמֵר. שָׂזָה וַיִּרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם
וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם. כִּנְגִיד דְּרָגָה שֶׁל
שָׁמַיִם, שֶׁבְּאוֹתָהּ דְּרָגָה שׁוֹלֵט
עֲלֵיהֶם, וְזוֹ תִפְאַרְתּוֹ.

וְאֵף עַל גֵּב שֶׁבְּדַרְגַּת הַנִּצְחָה נַעֲשׂוּ
כָּל דְּגֵי הַיָּם וְהַעוֹפוֹת, לֹא כְּתוּב
שֵׁם אֵלָּא עוֹף כִּנְיָ, אֲבָל עֲכָשׁוּ
קָרָא לָהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם, בְּגִלְלָה
שֶׁבֶן אָדָם לֹא שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם אֵלָּא
מִצַּד שֶׁל שָׁמַיִם. וּבִבְהֵמָה -
שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם בְּסוּד שֶׁל הוֹד
שְׁנוֹתָן לוֹ סִיּוּעַ, שֶׁהָרִי בְּאוֹתוֹ יוֹם
נִכְרָאוּ הַבְּהֵמוֹת. וּבְכָל הָאָרֶץ -
שׁוֹלֵט בְּסוּד שֶׁל צַדִּיק שֶׁנִּקְרָא
כָּל, וְהוּא שׁוֹלֵט עַל הָאָרֶץ, אָרֶץ
הָעֲלִיּוֹנָה. כֵּן גַּם אָדָם לְמִטָּה
שׁוֹלֵט עַל אָרֶץ הַתְּחִתּוֹנָה, מִשׁוּם
שֶׁהֵפֵל בּוֹ. וּבְכָל הָרִמְשׁ הָרִמְשׁ
עַל הָאָרֶץ - שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם אָדָם,
מִסִּיּוּעַ שְׁנַתָּן לוֹ מֵאָרֶץ הַחַיִּים,
הַמְּלָכוֹת הָעֲלִיּוֹנָה: (ע"כ מִהַשְׁמָטוֹת)
פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמִצְוֹת
הַתּוֹרָה וְאָמַר, מִצְוֹת הַתּוֹרָה
שְׁנַתָּן הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְיִשְׂרָאֵל, כִּלְוֹן כְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה
בְּדֶרֶךְ כָּלֵל.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. זוֹהִי
הַמִּצְוָה הַרְאשׁוֹנָה שֶׁל הַכֵּל.
וְנִקְרָאת מִצְוָה זוֹ יִרְאֵת ה',
שֶׁנִּקְרָאת רֵאשִׁית, שֶׁכְּתוּב (תהלים
קיא) רֵאשִׁית חֲכֵמָה יִרְאֵת ה'. (משלי

מִצִּיּוֹנָהוּ בְּגִין דְּאִיהוּ הָוָה זְמִין לְקַרְבָּא לְעֵילָּא
וְלֹא תִדְבַקָּא בְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְבַתָּר כַּד
אֲתִדְבַק שְׁלִיט עַל נוּגֵי יַמָּא. וְרָמַז לְאַהֲרֹן
אָחִיו דִּימְחֵי יֵת יַמָּא וְיִמּוּתוֹן נוּגֵי וְאִיהוּ לֹא
עֲבִיד הַכִּי, בְּגִין דְּהֵיִיא דְּרָגָא דִּילֵיהּ שְׁלִיט
עֲלֵיהּ וּבִיהּ אֲתַבְּרִיא וְלֹא כְּעָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא דִּימְחֵי אִיהוּ, בְּגִין לְאַתְהַפְּכָא לְהוּ
לְאוֹיֵב. וְכַד בַּר נֶשׁ אֲזִיל בְּאַרְחוּי דְּקִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא כְּתוּב עֲלֵיהּ (ישעיה מ"ג) כִּי תַעֲבֹר
בְּמִים אֲיִתָךְ אֲנִי וְגו'. דְּהָא וַיִּרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם
וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּשָׁמַיִם. דְּבַהּ הוּא
דְּרָגָא שְׁלִיט עֲלֵיהּ וְזֵא תִפְאַרְתּוֹ.

וְאֵף עַל גֵּב דְּבְּרָגָא דְּנִצְחָה אֲתַעֲבִידוּ כָּל
נוּגֵי יַמָּא וְעוֹפֵי, לֹא כְּתוּב תִּפְּחֵן אֵלָּא עוֹף
כִּנְיָ אֲבָל הַשְׁתָּא קָרִי לְהוּ עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּגִין
דְּבַר נֶשׁ לֹא שְׁלִיט עֲלֵיהּ אֵלָּא מִסְטָרָא
דְּשָׁמַיִם. וּבִבְהֵמָה שְׁלִיט עֲלֵיהּ בְּרִזָּא דְּהוּ"ד
דִּיהִיב לֵיהּ סִיּוּעָא דְּהָא בְּהוּא יוֹמָא
אֲתַבְּרִיא בְּעִירָן. וּבְכָל הָאָרֶץ שְׁלִיט בְּרִזָּא
דְּצַדִּיק דְּאִקְרִי כ"ל וְאִיהוּ שְׁלִיט עַל הָאָרֶץ
אַרְעָא עֲלֵאָה. הַכִּי נִמֵּי בַר נֶשׁ לְתַתָּא שְׁלִיט
עַל אַרְעָא תַתָּא בְּגִין דְּכוּלָּא בִּיהּ. וּבְכָל
הָרִמְשׁ הָרִמְשׁ עַל הָאָרֶץ שְׁלִיט עֲלֵיהּ בַּר
נֶשׁ מִסִּיּוּעָא דְּאֲתִיְהִיב לֵיהּ מֵאָרֶץ הַחַיִּים
מְלָכוֹת עֲלֵאָה: (ע"כ כַּאן מִהַשְׁמָטוֹת)

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּפִקּוּדֵי אוּרִייתָא. וְאָמַר
פִּקּוּדֵי אוּרִייתָא דִּיהֵב קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְיִשְׂרָאֵל כִּלְוֹנוֹ בְּאוּרִייתָא בְּאַרְחָה כִּלְלָה כְּתוּבֵי:
בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. הָדָא הִיא פִּקּוּדָא
קִדְמָא"ה דְּכֵלָּא. וְאִקְרִי פִּקּוּדָא דָּא
יִרְאֵת יְיָ דְּאִקְרִי רֵאשִׁית. דְּכְתוּב, (תהלים קיא)
רֵאשִׁית חֲכֵמָה יִרְאֵת יְיָ. (משלי א) יִרְאֵת יְיָ
רֵאשִׁית דַּעַת. בְּגִין דְּמִלָּה דָּא רֵאשִׁית אִקְרִי.

(א) יראת ה' ראשית דעת. משום שדבר זה נקרא ראשית, וזה השער להכנס לתוך האמונה, ועל המצוה הזו מתקנים כל העולם.

היראה נפרדת לשלשה צדדים, שנים מהם אין בהם עקר פראוי, ואחד עקר של יראה. יש אדם שירא מהקדוש ברוך הוא כדי שיחיו בניו ולא ימותו, או שירא מענש של גופו או של ממונו, ועל פן ירא ממנו תמיד. נמצאת היראה שהוא ירא מן הקדוש ברוך הוא לא שם אותה לעקר. יש אדם שפוחד מן הקדוש ברוך הוא משום שפוחד מענש אותו העולם ומענש הגיהנום. שני אלה לא עקר של יראה הם והשרש שלו.

היראה שהיא עקר, שאדם יירא מרבנו משום שהוא גדול ושליט, עקר ושרש של כל העולמות, והכל לפניו כלא חשוכים, כמו שנאמר (דניאל ד) וכל יציר הארץ פאינם חשוכים, ולשים את רצונו באותו המקום שנקרא יראה.

בכה רבי שמעון ואמר, אוי אם אמר, ואוי אם לא אמר. אם אמר - ידעו הרשעים איך יעבדו את רבונם. אם לא אמר - יאבדו החכרים את הדבר הזה. במקום ששורה יראה קדושה, מלפניה יש יראה רעה שמלקה ומכה ומקטרגת, והיא הרצועה להלקות את הרשעים, ומי שפוחד בגלל ענש המלקות והקטרוג כמו שנתבאר, לא שורה עליו אותה יראת ה' שנקראת יראת ה' לחיים. אלא מי שורה עליו? היראה הרעה

היא. ונמצא ששורה עליו הרצועה ההיא, יראה רעה ולא יראת ה'. ומשום כך המקום שנקרא יראת ה' נקרא ראשית דעת, ועל פן נכללת פאן המצוה הזו, וזה

וְדָא אִיהִי תְרַעָא לְאַעְלָא גּוּ מְהִימְנוּתָא. וְעַל פְּקוּדָא דָּא אַתְקִימִים כָּל עַלְמָא.

יראה אתפרש לתלת סטרין. תרין מנייהו לית בהו עיקרא כדקא יאות, וחד עיקרא דיראה. אית בר נש דדחיל מקדשא בריף הוא בגין דייחון בנוהי ולא ימותון. או דחיל מעונשא דגופיה או דממוניה. ועל דא דחיל ליה תדיר. אשתכח יראה דאיהו דחיל לקודשא בריף הוא לא שוי לעקרא. אית בר נש דדחיל מן קדשא בריף הוא בגין דדחיל מעונשא דההוא עלמא ועונשא דגיהנום. תרין אלין לאו עיקרא דיראה אנון ושרשא דיליה. ירא"ה דאיהי עקרא, למדחל בר נש למאריה בגין דאיהו רב ושליט עקרא ושרשא דכל עלמין וכלא קמיה כלא חשיבין. כמה דאתמר (דניאל ד) וכל יצירי ארעא כלא חשיבין. ולשוואה רעותיה בההוא אתר דאקרי (נ"א ב) יראה.

בכה רבי שמעון ואמר ווי אי אימא ווי אי לא אימא. אי אימא ינדעון חייבין היף יפלחון למאריהון. אי לא אימא יאבדון חבריאי מלה דא. באתר דיראה קדישא שרי, מלרע אית יראה רעה דלקי ומחי ומקטרג ואיהי רצועה לאלקאה חייביא. ומאן דדחיל בגין עונש דמלקיותא וקטרוגא כמה דאתמר. לא שריא עליה ההיא יראת יי דאיקרי יראת יי לחיים. אלא מאן שריא עליה ההיא יראה רעה. ואשתכח דשריא עליה ההיא רצועה יראה רעה ולא יראת יי. ובגין כך אתר דאקרי יראת יי ראשית דעת

העקר והיסוד לכל שאר המצוות של התורה. מי ששומר היראה זהו - שומר הכל. לא שומר יראה - לא שומר את מצוות התורה, שהרי זה השער של הכל. ומשום כך פתוב בראשית, שהיא יראה, ברא אלהים את השמים ואת הארץ. שמי שעובר על זה, עובר על מצוות התורה. וענשו של מי שעובר על זה - הרצועה הרעה הזו מלקה אותו, והינו והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים. הגה אלו ארבעה ענשים להעניש בהם את הרשעים.

תהו - זה חנק, שכתוב (ישעיה לד) קו תהו, (זכריה ב) חבל מדה. בהו - זו סקילה, אבנים המשקעות בתוך התהום הגדול לענש את הרשעים. וחשך - זו שרפה, שכתוב (דברים ח) ויהי כשמעכם את הקול מתוך החשך, (שם ד) והקר בער באש עד לב השמים חשך וכו'. וזו האש החזקה שעל ראשי הרשעים מתחילה לשרף אותם. ורוח - זה הרג בסיף. רוח סערה, חרב שנונה מלהטת בו, כמו שנאמר (בראשית א) ואת להט החרב המתהפכת, ונקראת רוח הענש הזה למי שיעבר על מצוות התורה. ואחר פתוב יראה ראשית, שהיא הפלל של הכל. מפאן והלאה שאר מצוות התורה.

מצוה שניה - זוהי מצוה שמצוה של יראה נאחזה בה ולא יוצאת ממנה לעולמים, והיא אהבה. שאדם יאהב את רבונו אהבה שלמה. ומה היא אהבה שלמה? זו אהבה רבה, שכתוב (שם יז) התהלך לפני והיה תמים, שלם באהבה. וזהו שכתוב ויאמר אלהים יהי אור. זו אהבה שלמה שנקראת אהבה רבה.

אקרי. ועל דא אתפליל הכא פקודא דא. ודא עקרא ויסודא לכל שאר פקודין דאורייתא. מאן דנטיר יראה (דא) נטיר כלא. לא נטיר יראה לא נטיר פקודי אורייתא, דהא דא תרעא דכלא. ובגין כך פתיב בראשית דאיהי יראה, ברא אלהים את השמים ואת הארץ. דמאן דעבר על דא עבר על פקודי דאורייתא. ועונשא דמאן דעבר על דא האי רצועה רעה אלקי ליה. והיינו והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים. הא אלין ארבע עונשין לאענשא בהון חייביא.

תהו דא חנק, דכתיב, (ישעיה לד) קו תהו (זכריה ב) חבל מדה. בהו דא סקילה, אבנין דמשוקעין גו תהומא רבא לעונשא דחייביא. וחשך דא שריפה, דכתיב, (דברים ח) ויהי כשמעכם את הקול מתוך החשך (דברים ד) והקר בוער באש עד לב השמים חשך כו'. ודא אשא תקיפא דעל רישיהון דחייביא שרי לאוקדא לון. ורוח דא הרג בסיף. רוח סערה חרבא משננא היא מלהטא ביה. כמא דאת אמר, (בראשית א) ואת להט החרב המתהפכת ואקרי רוח. האי עונשא למאן דעבר על פקודי אורייתא. וכתיב לבתר יראה, ראשית, דאיהי כללא דכלא. מפאן והלאה שאר פקודין דאורייתא.

פקודא תננינא דא איהי פקודא. דפקודא דיראה אתאחדת בה ולא נפקא מינה לעלמין. ואיהי אהבה. למרחם בר נש למאריה רחימו שלים. ומאן איהו רחימו שלים. דא אהבה רבה דכתיב, (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים שלים ברחימותא. ודא הוא דכתיב ויאמר אלהים יהי אור דא

וכאן היא המצנה שאדם יאהב את רבונו כראוי.

אמר רבי אלעזר, אבא, אהבה בשלמות אני שמעתי בזה. אמר לו, אמר, בני, לפני רבי פינחס, שהרי הוא עומד בדרגה הזו. אמר רבי אלעזר, אהבה רבה הינו אהבה שלמה בשלמות של שני צדדים, ואם אין נכללת בשני צדדים - אינה אהבה כראוי בשלמות.

ועל פן שנינו, לשני צדדים נפרדת האהבה, אהבת הקדוש ברוך הוא. יש מי שאוהב אותו מתוך שיש לו עשר, ארץ ימים, בנים סביבו, שולט על שונאיו, דרכיו מתקנות לו, ומתוך כך אוהב אותו. ואם לזה יתהפך ויחזיר עליו הקדוש ברוך הוא גלגול של דין קשה - ישנא אותו ולא יאהב אותו כלל, ובגלל כך אהבה זו אינה אהבה שיש לה עקר.

אהבה שנקראת שלמה, ההוא שהיה בשני הצדדים - בין בדין בין בחסד. ותקון דרכו שאוהב את רבונו, כמו ששנינו, אפלו שנוטל את נשמתו ממך. זו היא אהבה שלמה בשני צדדים. ועל כן האור של מעשה בראשית יצא ואחר כך נגזר. כשנגזר, יצא דין קשה, ונכללו שני הצדדים יחד, שתהיה שלמות האהבה כראוי.

נטלו רבי שמעון ונשקו. בא רבי פינחס ונשקו וברכו, ואמר, בודאי הקדוש ברוך הוא שלחני לכאן. זה הוא אור קטן שאמרו לי שנכלל בביתי ואחר כך מאיר לכל העולם. אמר רבי אלעזר, בודאי לא צריך לשפח ירא'ה בכל המצוות, כל שפן במצנה הזו צריך ירא'ה להתדבק בזה. איך מתדבק? האהבה היא בצד אחד

רחימו שלימותא דאקרי אהבה רבה. והכא איהו פקודא למרחם בר נש למאריה כדקא יאות.

אמר רבי אלעזר, אבא, רחימתא בשלימו אנא שמענא ביה. אמר ליה אימא ברי קמי דרבי פינחס דהא איהו בהאי דרגא קאים. אמר רבי אלעזר אהבה רבה היינו אהבה שלימתא בשלימו דתרין סטרין, ואי לא אתפליל בתרין סטרין לאו (דף יב ע"א) איהו אהבה כדקא יאות בשלימו.

ועל דא תנינן בתרין סטרין אתפרש אהבה רחימו דקדשא בריה הוא. אית מאן דרחים ליה מגו דאית ליה עותרא, אורכא דיומין, בנין סחרגיה, שליט על שנאוי, ארחוי מתתקנן ליה, ומגו כך רחים ליה. ואי להאי יהא בהפוכא ויהדר עליה קדשא בריה הוא גלגולא דדינא קשיא, יהא שניא ליה ולא ירחם ליה כלל. ובגין כך רחימו דא לאו איהו אהבה דאית ליה עקרא.

רחימו דאקרי שלים ההוא דהוי בתרין סטרין בין בדינא בין בטיבו. ותקונא דארחוי דרחים ליה למאריה כמה דתנינן אפלו הוא נטיל נשמתו מינה. דא איהו רחימו שלים דהוי בתרין סטרין. ועל דא אור דמעשה בראשית נפק ולבתר אגניז. כד אגניז נפק דינא קשיא ואתפלילו תרין סטרין כחדא למיהוי שלימו דא אהבה כדקא יאות.

נטליה רבי שמעון ונשקיה. אתא רבי פינחס ונשקיה וברכיה ואמר בודאי קדשא בריה הוא שדרני הכא. דא הוא נהירו דקיק דאמרו לי דאתפליל בביתאי ולבתר נהיר כל עלמא. אמר רבי אלעזר ודאי לא איצטריך לאתנשי

ואתנשי לאתנשי

טוב, כמו שנתבאר שנותן עשר וטוב, ארץ של חיים, בנים ומזונות, אז צריך לעורר יראה ולפחד שלא יגרם החטא. ועל זה כתוב (משלי כח) אשרי אדם מפחד תמיד, משום שזה כולל ירא"ה באהב"ה.

וכך צריך בצד האחר של הדין הקשה לעורר בו יראה. כשרואה שיהדין הקשה שורה עליו, אז יעורר יראה ויפחד מרבונו כראוי ולא יקשה לבו. ועל זה כתוב (שם) ומקשה לבו יפול ברעה, באותו הצד האחר שנקרא רעה. נמצאת שיראה שנאחזה בשני צדדים ונכללת מהם, וזוהי אהבה שלמה כראוי.

מצוה שלישית - לדעת שיש אלוה גדול ושליט בעולם, וליחד אותו בכל יום יחוד כראוי באותם ששת הצדדים העליונים, ולעשות אותם יחוד אחד בשש התבות של שמע ישראל ולכוון רצון למעלה עמהם. ועל פן צריך "אחד" להאריך אותו [נ"א בשש] בשש תבות, וזהו שכתוב יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד. יתכנסו הדרגות שמתחת השמים שתאחז בהן יראה להיות בשלמות לששה צדדים כראוי. ועם כל זה, באותו היחוד צריך לקשר בו יראה, שצריך להאריך בדל"ת של אחד, שדל"ת של אחד גדולה. והיננו שכתוב ותראה היבשה, שתראה ותתקשר דל"ת, שהיא יבשה, באותו היחוד.

ואחר שנקשרה שם למעלה, צריך לקשר אותה למטה עם

ירא"ה בכל פקודין, כל שפן בפקודא דא אצטריך יראה לאתדבקה בהאי. היך אתדבקה. אהבה איהי בסטרא חד טב כמה דאתמר דיהב עותרא וטב אורכא דחיי בני מזוני, פדין איצטריך לאתערא יראה ולמדחל דלא יגרם חובא. ועל דא כתיב, (משלי כח) אשרי אדם מפחד תמיד, בגין דהא כליל ירא"ה באהב"ה.

והכי אצטריך בסטרא אחרא דדינא קשיא לאתערא ביה יראה. פד חמי דדינא קשיא שריא עלוי, פדין יתער יראה וידחל למאריה פדקא יאות ולא יקשה לביה. ועל דא כתיב, (משלי כח) ומקשה לבו יפול ברעה. ביהווא סטרא אחרא דאקרי רעה. אשתכח יראה דאתאחדת בתרין סטרין ואתפלילת מנייהו. ודא איהו אהבה שלימתא כדקא יאות.

פקודא תליתאה למנדע דאית אלהא רברבא ושליטאה בעלמא. ולייחדא ליה בכל יומא יחודא כדקא יאות באנון שית סטרין עלאין. ולמעבד לון יחודא חדא בשית תבין דשמע ישראל ולכוונא רעותא לעילא בהדייהו. ועל דא אחד אצטריך לארכא ליה (נ"א בשית) בשית תבין. ודא הוא דכתיב יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד. יתכנסון דרגין דתחות שמיא לאתאחדא ביה (יראה) למיהוי בשלימו לשית סטרין פדקא יאות. ועם כל

דא ביהווא יחודא אצטריך לקשרא ביה יראה דאצטריך לארכא בדל"ת דאחד. דדל"ת דאחד גדולה. והיננו דכתיב ותראה היבשה דתתחזי ותתקשר דל"ת דאיהו יבשה ביהווא יחודא.

ולבתר דאתקשר תמן לעילא איצטריך לקשרא לה לתתא באכלוסהא

אוכלוסיה בששה צדדים האחרים שלמטה, ברוף שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שיש בו שש תבות אחרות של היחוד. ואז, מה שהיתה יבשה, נעשתה ארץ לעשות פרות ואבים ולנטע אילנות. והינו מה שכתוב ויקרא אלהים ליבשה ארץ, באותו היחוד שלמטה ארץ, רצון שלם פראוי. ועל פן פי טוב כי טוב פעמים. יחוד אחד עליון ויחוד אחד תחתון. פיון שנאחו בשני צדדים, מפאן והלאה תדשא הארץ דשא. התפקנה לעשות פרות ואבים פראוי.

מצוה רביעית - לדעת שה' הוא האלהים, כמו שנאמר (דברים ד) וידעת היום והשבת אל לבבך פי ה' הוא האלהים. ושיפלל השם של אלהים בשם של יי, לדעת שהם אחד ואין בהם פרוי. והינו סוד הכתוב יהי מארת ברקיע השמים להאיר על הארץ, שיהיו שני השמות אחד בלי פרוי כלל, ושיפלל מארת חסר בשם של שמים (ג"א שרשום) שהם אחד ואין בהם פרוי. אור שחר באור לבן אין בהם פרוי, והפל (דבר) אחד. וזה הוא ענן הלכן של היום וענן של אש בלילה, מדת יום ומדת לילה, ויתפקנו זה עם זה להאיר, כמו שנאמר להאיר על הארץ.

וזהו החטא של הנחש הקדמוני שהוא - חבר למטה והפריד למעלה, ומשום כך גרם מה שגרם לעולם, משום שצריך להפריד למטה ולחבר למעלה. ואור שחר צריך להאחו למעלה בחבור אחד, ולהאחו אחר כך באוכלוסיה ביחודה ולהפריד אותה מן הצד הרע. ועם כל זה צריך לדעת שאלהים ה' הפל אחד בלי פרוי.

אצטרף למנדע דאלהים יי פלא חד בלא פירוודא. יי הוא האלהים. וכד

בשית סטרין אחרנין דלתתא, ברוף שם כבוד מלכותו לעולם ועד. דאית ביה שית תבין אחרנין דיחודא. פדין מה דהות יבשה אתעבידת ארץ למעבד פירין ואיבין ולנטעא אילנין. והינו דכתיב ויקרא אלהים ליבשה ארץ בההוא יחודא דלתתא ארעא רעוא שלים פדקא יאות. ועל דא כי טוב, פי טוב תרי זמני. חד יחודא עלאה וחד יחודא תתאה. פיון דאתאחיד בתרין סטרין מפאן ולהלאה תדשא הארץ דשא. אתתקנת למעבד פירין ואיבין פדקא יאות.

פקודא רביעאה למנדע דיי הוא האלהים, כמה דאת אמר, (דברים ד) וידעת היום והשבות אל לבבך פי יי הוא האלהים. ולא תפללא שמא דאלהים בשמא דיי. למנדע דאנון חד ולית בהו פרוודא. והינו רזא דכתיב יהי מארת ברקיע השמים להאיר על הארץ. למהוי תרין שמחן חד בלא פרוודא כלל. לאתפללא מארת חסר בשמא דשמים (ג"א דרשום) דאנון חד ולית בהו פרוודא. נהורא אוכמא בנהורא חיוורא לית בהו פרוודא וכלא חד. (דף יב ע"ב) ודא הוא עננא חיוורא דיממא ועננא דאשתא בליליא. מדת יום ומדת לילה. ולא תפקן דא בדא לאנהרא כמה דאתמר להאיר על הארץ.

ודא חובה דההוא נחש קדמאה חבר לתתא ואתפרש לעילא. ובגין כך גרם מה דגרם לעלמא. בגין דאצטרף לאפרשא לתתא ולחברא לעילא. ונהורא אוכמא אצטרף לאתאחדא לעילא בחבורא חדא. ולא תאחדא לבתר באוכלוסיה ביחודה ולאפרשא לה מסטרא בישא. ועם כל דא אצטרף למנדע דאלהים יי פלא חד בלא פירוודא.

ה' הוא האלהים. וכשדע אדם ששכל אחד ולא ישים פרוז, אפלו אותו הצד האחר יסתלק מן העולם ולא ימשך למטה.

והינו סוד הפתוב והיו למארות. שהנה הקלפה עולה אחר המח. המח אור. הצד האחר מות. אור בחבור של אותיות. מות בפרווד. וכשהאור הזה מסתלק משם, מתחבר באותיות מות של פרווד. מהאותיות הללו התחילה חנה וגרמה רע על העולם, פכתוב (בראשית א) ותרא האשה כי טוב.

החזירה האותיות למפרע ונשאר מ"ו, והם הלכו ונטלו האות תי"ו עצם, וגרמה מות על העולם, כמו שכתוב ותרא. אמר רבי אלעזר, אבא, הרי למדנו מ"ם נשארה יחידה. וא"ו שהיא חיים, תמיד מתהפכת והולכת ונוטלת תי"ו, שכתוב ותקח ותתן. ונשלמה התכה הזו והתחברו האותיות. אמר לו, ברוך אתה בני, והרי בארנו הדבר הזה.

מצוה חמישית - פתוב ישרצו המים שרץ נפש חיה. בפסוק הזה יש שלש מצוות: אחת לעסק בתורה, ואחת להתעסק בפרה ורביה, ואחת למול לשמונה ימים ולהעביר משם הערלה. לעסק בתורה ולהשתדל בה ולהגדילה בכל יום לתקן את נפשו ורוחו.

שבין שאדם מתעסק בתורה, הוא נתקן בנשמה אחרת קדושה, שכתוב שרץ נפש חיה. הנפש של החיה הקדושה היא. שפאשר אין אדם מתעסק בתורה, אין לו נפש קדושה, והקדושה שלמעלה אינה שורה עליו. וכאשר משתדל בתורה, באותו הדבור שהוא מברר בה, הוא זוכה לנפש החיה היא

ינדע בר נש דכלא חד ולא ישוי פירוודא, אפילו ההיא סטרא אחרא יסתלק מעל עלמא ולא אתמשך לתתא.

והיינו רזא דכתיב והיו למארות. הא קליפה בתר מוחא סלקא. מוחא אור. סטרא אחרא מות. אור בחבור דאתוון. מות בפירוודא. וכד האי אור אסתלק מתמן, מתחברא באתוון מות דפירוודא. מאלין אתוון שריאת חוה וגרמת בישא על עלמא. כמה דכתיב, (בראשית ג) ותרא האשה כי טוב אהדרת אתוון למפרע אשתאר מ"ו ואנון אזלו ונטלו אות תי"ו בהדיהו וגרמת מותא על עלמא כמה דכתיב ותרא. אמר רבי אלעזר, אבא, הא אוליפנא מ"ם אשתארת יחידאה, וא"ו דאיהו חייך תדיר אתהפכת ואזלת ונטלת תי"ו דכתיב ותקח ותתן ואשתלים תיבה דא ואתחברו אתוון. אמר ליה בריך אנת ברי והא אוקימנא מלה דא.

פקודא חמישאה כתיב, ישרצו המים שרץ נפש חיה. בהאי קרא אית תלת פקודין. חד למלעי באורייתא. וחד לאתעסקא בפרה ורביה. וחד למגזר לתמנייא יומין ולאעברא מתמן ערלתא. למלעי באורייתא ולאשתדלא בה ולאפשא לה בכל יומא לתקנא נפשיה ורוחיה.

דביון דבר נש אתעסק באורייתא אתתקן בנשמתא אחרא קדישא. דכתיב שרץ נפש חיה. נפש דהיא חיה קדישא. דכד בר נש לא אתעסק באורייתא לית ליה נפשא קדישא. קדושא דלעילא לא שריא עלוי. וכד אשתדל באורייתא, בההוא רחישו דרחיש בה זכי להיא נפש חיה, ולמהדר כמלאכין קדישין. דכתיב, (תהלים קג)

וְלִהְיוֹת כְּמוֹ מְלֹאכִים קְדוֹשִׁים,
שְׁכָתוֹב (תהלים ק) בְּרָכוּ ה'
מְלֹאכִיו. אֵלוּ הֵם שְׁמַתְעֵסְקִים
בַּתּוֹרָה שְׁנִקְרָאִים מְלֹאכִיו בְּאַרְץ.
וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל
הָאָרֶץ. זֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּבְאוֹתוֹ
הָעוֹלָם שְׁנִינּוּ, שְׁעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת לָהֶם כְּנִפְיָם
כְּנִשְׂרִים וְשִׁשְׁשׁוּטוֹ בְּכָל הָעוֹלָם,
שְׁכָתוֹב (ישעיה מ) וְקוֹי ה' יַחְלִיפוּ
כַח יַעֲלוּ אֶבֶר כְּנִשְׂרִים. וְהִינּוּ מֵה
שְׁכָתוֹב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ -
זוֹ הַתּוֹרָה שְׁנִקְרָאת מִים, יִשְׂרָצוּ
וְיִוָּצִיאוּ שְׂרָץ שֶׁל נֶפֶשׁ חַיָּה
מִהַמְּקוֹם שֶׁל הַחַיָּה הַהִיא יִמָּשְׁכוּ
אוֹתָהּ לְמַטָּה, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר. וְעַל
כֵּן אָמַר דָּוִד (תהלים נא) לֵב טְהוֹר
בְּרָא לִי אֱלֹהִים, לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה,
וְאֵז - וְרוּחַ נְכוֹן חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי.

מִצְוָה שְׁשִׁית - לְהַתְעַסֵּק בַּפְּרִיָּה
וּרְבִיָּה. שְׁכָל מִי שְׁמַתְעַסֵּק בַּפְּרִיָּה
וּרְבִיָּה, גּוֹרֵם לְנִהְרָה הַהִיא לְהִיּוֹת
נוֹבֵעַ תָּמִיד וְלֹא יִפְסְקוּ מִיָּמִיו.
וְהֵם מִתְמַלֵּא בְּכָל הַצְּדִדִים.
וּנְשָׁמוֹת חֲדָשׁוֹת מִתְחַדְּשׁוֹת
וְיִוָּצִיאוֹת מְאוֹתוֹ הָאֵילָן, וְצִבְאוֹת
רַבִּים מִתְגַּדְּלִים לְמַעְלָה עִם
אוֹתָם הַנְּשָׁמוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
(בראשית א) יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ
חַיָּה. זֶה בְּרִית הַקְּדָשׁ, הַנִּהְרָה
שְׁשׁוּפֵעַ וְיִוָּצֵא, וְהַמַּיִם שֶׁלוֹ
מִתְרַבִּים וְשׁוֹרְצִים שְׂרָץ
וְהַתְּרַבּוּת שֶׁל נִשְׁמָתוֹ לַחַיָּה
הַהִיא.

וּבְאוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת שְׁנִכְנְסוֹת
לַחַיָּה הַהִיא, יוֹצֵאִים כְּמֵה עוֹפּוֹת
שְׁפוֹרְחִים וְטָסִים בְּכָל הָעוֹלָם.
וְכַאֲשֶׁר הַנְּשָׁמָה יוֹצֵאת אֶל
הָעוֹלָם הַזֶּה, הָעוֹף הַהוּא שְׁפוֹרֵחַ
וְיִוָּצֵא עִם הַנְּשָׁמָה הַזֹּאת, מְאוֹתוֹ
הָעֵץ יוֹצֵא עִמּוֹ. כְּמֵה יוֹצֵאִים עִם
כָּל נִשְׁמָה וְנִשְׁמָה? שְׁנַיִם, אֶחָד
מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְּׂמָאל. אִם הוּא
זוֹכֵה - הֵם שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ,

בְּרָכוּ יְיָ מְלֹאכִיו, אֵלֶיךָ אֲנוּן דְּמַתְעַסְקִין
בְּאוֹרֵייתָא דְּאֶקְרוּן מְלֹאכִיו בְּאַרְעָא.

וְדָא הוּא דְּכַתִּיב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ.
הַאי בְּהַאי עֲלָמָא. בְּהַהוּא עֲלָמָא
תְּנִינָן דְּזַמִּין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְדַּ לִּזְוֹן
גְּדַפִּין כְּנִשְׂרִין וְלֹא שְׂטָא בְּכָל עֲלָמָא דְּכַתִּיב,
(ישעיה מ) וְקוֹי יְיָ יַחְלִיפוּ כַח יַעֲלוּ אֶבֶר
כְּנִשְׂרִים. וְהִינּוּ דְּכַתִּיב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל
הָאָרֶץ דָּא אוֹרֵייתָא דְּאֶקְרִי מִים יִשְׂרָצוּן
וְיִפְקוּן רַחֲשָׁא דְּנֶפֶשׁ חַיָּה מְאֹתָהּ דְּהַהִיא
חַיָּה יִמָּשְׁכוֹן לָהּ לְתַתָּא כְּמֵה דְּאֶתְמַר. וְעַל
דָּא אָמַר דָּוִד (תהלים נא) לֵב טְהוֹר בְּרָא לִי
אֱלֹהִים, לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, וְכַדִּין וְרוּחַ נְכוֹן
חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי:

בְּקוֹדָא שְׁתִּיתָאָה לְאַתְעַסְקָא בַּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה.
דְּכָל מָאן דְּאַתְעַסֵּק בַּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה,
גָּרִים לְהַהוּא נִהְרָה לְמַהוּי נְבִיעַ תְּדִיר וְלֹא
יִפְסְקוּן מִיָּמִיו. וְיִמָּא אֶתְמַלְיָא בְּכָל סְטְרִין.
וְנִשְׁמַתִּין חֲדַתִּין מִתְחַדְּשֵׁן וְנִפְקִין מִהַהוּא
אֵילָנָא. וְחִילִין סְגִיָּאִין אֶתְרַבִּיאוּ לְעֵילָא בְּהַדִּי
אֲנוּן נִשְׁמַתִּין. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (בראשית א)
יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, דָּא בְּרִית קְרִימָא
קְדִישָׁא נִהְרָה דְּנִגִּיד וְנִפְיָק, וְיִמָּא דִּילִיָּה
אֶתְרַבִּיאוּ וְרַחֲשִׁין רַחֲשָׁא וְרַבּוּיָא דְּנִשְׁמַתִּיהָ
לְהַהִיא חַיָּה.

וּבְאֲנוּן נִשְׁמַתִּין דְּעֵאלִין בְּהַהִיא חַיָּה נִפְקִי
כְּמֵה עוֹפֵי דְּפִרְחוּן וְטָאָסֵן כָּל עֲלָמָא.
וְכַד נִשְׁמַתָּא נִפְקָא לְהַאי עֲלָמָא הַהוּא עוֹפָא
דְּפִרַח וְנִפְקַח בְּהַדִּי הַאי נִשְׁמַתָּא מִהַהוּא אֵילָנָא
נִפְקַח עִמִּיהָ. כְּמֵה נִפְקֵן בְּכָל נִשְׁמַתָּא וְנִשְׁמַתָּא.
תְּרִין, חֵד מִיָּמִינָא וְחֵד מִשְּׂמָאלָא. אִי זְכִי אֲנוּן
נְטְרִין לִיָּה דְּכַתִּיב, (תהלים צא) פִּי מְלֹאכִיו יַצְוֶה
לָהּ. וְאִי לֹא אֲנוּן מְקַטְרְגִי עֲלֵיָּה.

שפכתוב (תהלים צא) פי מלאכי
יצוה לך. ואם לא - הם מקטרגים
עליו.

אמר רבי פינחס, שלשה הם
שעומדים אפוטרופוסים על
האדם כשהוא זוכה, שפכתוב (איוב
5) אם יש עליו מלאך מליץ אחד
מני אלה להגיד לאדם ישרו. אם
יש עליו מלאך הנה אחד. מליץ
- שנים. אחד מני אלה להגיד
לאדם ישרו - הנה שלשה. אמר
רבי שמעון חמשה, שפכתוב
יותר, ויחננו ויאמר. ויחננו -
אחד. ויאמר - שנים. אמר לו, לא
פכה, אלא ויחננו זה הקדוש
ברוך הוא לבדו, שהרי אין רשות
לאחר אלא לו.

אמר לו, יפה אמרת, ומי שנמנע
מפריה ורביה, כככול ממעיט
את הדמות שפוללת את כל
הדמיות, וגורם לאותו הנהר
שאין שופעים מימיו, ופוגם את
הברית הקדוש בכל הצדדים,
ועליו פתוב (ישעיה 10) ויצאו וראו
בפגרי האנשים הפושעים בי. בי
ודאי זה לגוף, ואין נשמתו
נכנסת לפרגוד כלל, והוא נטרד
מאותו העולם.

מצוה שביעית - למול לשמנה
ימים ולהעביר את זממת
הערלה, משום שהחיה היא
היא הדרגה השמינית לכל
הדרגות, והנפש היא שפורחת
ממנה צריכה להראות לפנייה
לשמנה ימים כמו שהיא דרגה
שמינית, ואז ודאי נראה שהיא
נפש חיה. הנפש של החיה היא
הקדושה, ולא מן הצד האחר.
וזהו ישרצו המים. בספרו של
חנוף גרשמו המים של זרע קדש
רשם של נפש חיה. וזה הרשם
של האות יו"ד שגרשם בכשר
מכל שאר הרשומים של העולם.

הקדש מכל שאר הרשומים של העולם באותה המילה

אמר רבי פינחס (דף יג ע"א) תלתא אנון דקיימי
אפוטרופסין עליה דבר נש פד זכי.

דכתיב, (איוב לג) אם יש עליו מלאך מליץ אחד
מני אלה להגיד לאדם ישרו. אם יש עליו
מלאך האחד. מליץ תרי. אחד מני אלה
להגיד לאדם ישרו הא תלת. אמר רבי
שמעון, חמש, דכתיב יתיר, ויחננו ויאמר.
ויחננו חד. ויאמר תרין. אמר ליה לאו הכי,
אלא ויחננו דא קדשא בריך הוא בלחודוי,
דהא לית רשו לאחרא אלא ליה.

אמר ליה שפיר קא אמרת. ומאן דאתמנע
מפריה ורביה כביכול אזעיר דיוקנא
דכליל כל דיוקנין. וגרים לההוא נהר דלא
נגדין מימיו ופגים קיימא קדישא בכל
סטרין. ועליה כתיב, (ישעיה 10) ויצאו וראו
בפגרי האנשים הפושעים בי. בי ודאי דא
לגופא. ונשמתיה לא עייל לפרגודא כלל
ואטריד מההוא עלמא.

פקודא שביעאה למגזר לתמניא יומין
ולאעברא זוהמא דערלתא, בגין
דההיא חיה איהי דרגא תמינאה לכל
דרגין, וההיא נפש דפרחא מינה אצטריכא
לאתחזאה קמה לתמניא יומין פמה דאיהי
דרגא תמינאה. וכדין אתחזי ודאי דאיהי
נפש חיה. נפש דההיא חיה קדישא ולא
מסטרא אחרא. ודא איהו ישרצו המים.
בספרא דחנוף יתרשמון מיא דזרעא
קדישא רשימו דנפש חיה. ודא רשימו
דאת יו"ד דאתרשים בבשרא קדישא מכל
שאר רשומין דעלמא.

ועוף יעופף על הארץ. דא אליהו דטאס כל

ועוף יעופף על הארץ - זה אליהו שטס את כל העולם בארבע

שֶׁל בְּרִית הַקֹּדֶשׁ. וְצָרִיךְ לְסַדֵּר לוֹ כֶּסֶף, וְלִהְיוֹת בְּפִי: זֶה הַכֶּסֶף שֶׁל אֱלֹהֵינוּ. וְאִם לֹא - אֵינוֹ שׁוֹרֵה שָׁם. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִים הַגְּדֹלִים - שְׁנֵי אֵלֶּה עָרְלָה וּפְרִיעָה. הַמִּלְּהָ שֶׁל הָעָרְלָה, וְאַחַר כֵּן הַפְּרִיעָה. וְהֵם זָכָר וּנְקֵבָה. וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמָשֶׁת - זֶה הַרְשָׁם שֶׁל אוֹת בְּרִית הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהִיא הַנֶּפֶשׁ חַיָּה הַקְּדוּשָׁה כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ. אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם - הַמַּיִם הָעֲלִיוֹנִים שֶׁנִּמְשְׁכוּ אֵלֶיהָ שֶׁל אוֹת הַרְשָׁם הַזֶּה.

וּבַגְּזֵרָה זֶה נִרְשָׁמוּ יִשְׂרָאֵל בְּרֶשֶׁם קְדוֹשׁ וְטָהוֹר לְמַטָּה. כְּדִגְמַת אוֹתָם רְשׁוּמִים קְדוּשִׁים, לְהַכִּיר בֵּין צַד הַקְּדוּשָׁה לְצַד הָאֲחֵר שֶׁל הַטְּמָאָה, אֲף־יִשְׂרָאֵל רְשׁוּמִים לְהַכִּיר בֵּין צַד הַקְּדוּשָׁה לְעַצְמֵם עַכְשָׁם, שְׂבָאִים מִצַּד הָאֲחֵר שֶׁל טְמָאָה, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר. וַיְכַמּוּ שְׂרוּשָׁם אוֹתָם, כֵּן רוּשָׁם הַבְּהֵמוֹת וְהָעוֹפוֹת שֶׁלָּהֶם לְבַהֲמוֹת וְעוֹפוֹת שֶׁל הָעַצְמִים עַכְשָׁם. אֲשֶׁר־יִחַלְקֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. מִצְוָה שְׂמִינִית - לְאַהֲבֵת אֶת הַגֵּר שֶׁנִּכְנָס לְמוֹל אֶת עַצְמוֹ וְלִהְיוֹת כְּנִסֵּי תַחַת כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה. וְהִיא מְכַנִּסָּה אוֹתָם תַּחַת כְּנָפֶיהָ לְאוֹתָם שֶׁנִּפְרָדִים מִצַּד הַטְּמָאָה הָאֲחֵר וּמִתְקַרְבִּים אֵלֶיהָ, שְׂכֵתוֹב תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. וְאִם תֵּאמַר שֶׁנֶּפֶשׁ הַחַיָּה הַזֹּאת שְׂכֵלָהּ בְּיִשְׂרָאֵל הִיא מְזַמְנָת לְכָל - חֲזוֹר וְאָמַר לְמִינָהּ. כִּמְהָ אַכְסְדְּרָאוֹת וְחֲדָרִים זֶה לְפָנִים מִזֶּה יֵשׁ לְאָרֶץ הַזֹּאת שֶׁהִיא חַיָּה. תַּחַת כְּנָפֶיהָ.

כִּנְיָן? מִיֵּן, יֵשׁ לָהּ שְׂתֵי אַכְסְדְּרָאוֹת. וּמִהֶכְנֵף הַזֶּה נִפְרָדִים לְשְׂתֵי אֲמוֹת אַחֲרוֹת שֶׁהֵן קְרוֹבוֹת בְּיַחְדָּה לְיִשְׂרָאֵל לְהַכְנִיסֵם לְתוֹךְ הָאַכְסְדְּרָאוֹת הַלָּלוּ. וְתַחַת כְּנָף שְׂמָאל יֵשׁ שְׂתֵי אַכְסְדְּרָאוֹת

עֲלֵמָה בְּאַרְבַּע טְאֲסִין לְמַהוּי תִּמְנָן בְּהֵוֹא גְזִירוֹ דְקִימָא קְדִישָׁא. וְאַצְטְרִיךְ לְתַקְנָא לִיהַ פּוֹרְסִיָּא וְלֹאֲדַכְרָא בְּפוּמִיָּה דָּא פּוֹרְסִיָּא דְאֵלִיָּהּ"ו. וְאִי לָאו לָא שְׂאֲרֵי תִּמְנָן. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִים הַגְּדֹלִים. תְּרִין אֵלִין עָרְלָה וּפְרִיעָה. גְזִירוֹ דְעָרְלָה וּפְרִיעָה לְבַתֵּר. וְאַנּוּן דְכָר וּנְקֵבָא. וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמָשֶׁת, דָּא רְשִׁימוֹ דְא"ת קִימָא קְדִישָׁא דְאִיהִי נֶפֶשׁ חַיָּה קְדִישָׁא פְּדִקְאֲמָרְן. אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם מִיּוֹן עֲלֵאִין דְאֲתַמְשְׁכוּ לְגַבְהָ דְאֵת רְשִׁימוֹ דָּא.

וּבְגִין דָּא אֲתַרְשִׁימוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרְשִׁימוֹ קְדִישָׁא וְדַכְיוֹ לְתַתָּא, כְּגוֹוְנָא דְאַנּוּן רְשִׁימִין קְדִישִׁין, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בֵּין סְטֵר קְדִישָׁא לְסְטֵרָא אַחְרָא דְמְסֻאָבוּ. אוּף־יִשְׂרָאֵל רְשִׁימִין לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בֵּין קְדוּשָׁא, לְעַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת דְאֲתִיּוֹן מְסֻטְרָא אַחְרָא דְמְסֻאָבָא כְּמָה דְאֲתִמֵּר. וְכִמְהָ דְרְשִׁים לּוֹן הַכִּי רְשִׁים בְּעִירֵי וְעוֹפֵי דְלֵהוֹן לְבְעִירֵי וְעוֹפֵי דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. זַכָּאָה חוּלְקֵהוֹן דְיִשְׂרָאֵל: פְּקוּדָא תְּמִינָאָה לְמַרְחָם גִּיּוֹרָא (על) דְעָאֵל לְמַגְזֵר גְּרַמִּיָּה וְלֹאֲעֵלָא תַּחוֹת גְּדַפּוּי דְשְׂכִינְתָּא. וְאִיהִי אֲעִילָא לּוֹן תַּחוֹת גְּדַפְהָא לְאַנּוּן דְמִתְפָּרְשָׁן מְסֻטְרָא אַחְרָא מְסֻאָבָא וּמִתְקַרְבִּין לְגַבְהָ. דְכְּתִיב תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. וְאִי תִימָא דְהִיא נֶפֶשׁ חַיָּה דְכְּלִילָא בְּיִשְׂרָאֵל לְכָלָּא הִיא אֲזַדְמְנָת. הַדֵּר וְאָמַר לְמִינָהּ. כִּמְהָ אַפְסְדְּרִין וְאֲדִרִין דָּא לְגוֹ מִן דָּא אֵית לָהּ לְהִיא אָרֶץ דְאִיהִי חַיָּה תַּחוֹת גְּדַפְהָא.

גְּרַפָּא יְמִינָא אֵית לָהּ תְּרִין אַפְסְדְּרִין. וּמִהִיא

גְּדַפָּא אֲתַפְּרָשָׁן לְתִרִין אוּמִין אַחְרֵינִין דְאַנּוּן קְרִיבִין בְּיַחְדָּא

אחרות, ונפרדים לשתי אמות
אחרות, שהם עמוז ומואב. וכלם
נקראים נפש חיה. וכמה חדרים
סתומים אחרים והיכלות אחרים
בכל פנה ופנה, ומתם יוצאות
רוחות להפריד לכל אותם הגרים
שמתגירים, ונקראים נפש חיה,
אבל למינה. וכלם נכנסים תחת
כנפי השכינה ולא יותר.

אבל נשמת ישראל יוצאת מתוך
הגוף של האילן ההוא, ומשם
פורחות הנשמות לתוך הארץ הזו
לתוך מעיה לפני ולפנים, והסוד -
(מלאכי א) כי תהיו אתם ארץ חפץ.

ועל זה ישראל בן יקיר שהמו
מעיה עליו, ונקראים (ישעיה מז)
העמוסים מני בטן, ולא מהפנפים
החוצה. ועוד, לגרים אין חלק
באילן העליון, וכל שפן בגוף
שלו. אבל החלק שלהם הוא
בכנפים ולא יותר, והגר תחת כנפי
השכינה ולא יותר. גרי הצדק הם
ששורים שם ונאחזים, ולא לפנים,
כמו שנתבאר. ומשום כך תוצא
הארץ נפש חיה למינה. ולמי?
בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה.
כלם שואבים נפש מהחיה ההיא,
אבל כל אחד למינה פראוי לה.

מצוה תשיעית - לחן את העניים
ולתת להם טרף, שכתוב נעשה
אדם בצלמנו כדמותנו. נעשה
אדם - משתף, כלל של זכר
ונקבה. בצלמנו - עשירים.
כדמותנו - עניים. שהרי מצד הזכר
עשירים, ומצד הנקבה עניים. כמו
שהם בשתפות אחת וזה חס על
זה, וזה נותן לזה וגומל לו חסד,
כך צריך אדם למטה שיהיו עשיר
ועני בחבור אחד, ולתת זה לזה
ולגמל חסד זה לזה.

לְיִשְׂרָאֵל לְאַעְלָא לֹון לְגוּ אַפְסֵדְרִין אֲלִין.
וּתְחֹות גְּדָפָא שְׁמַאלָא אִית תְּרִין אַפְסֵדְרִין
אַחְרַנִין וּמִתְפָּרְשֵׁן לְתִרִין אֹומִין אַחְרַנִין
דְּאַנּוּן עֲמוּז וּמוֹאֵב. וְכִלְהוּן אַקְרוּן נֶפֶשׁ
חַיָּה. וְכִמְה אֲדִרִין סְתִימִין אַחְרַנִין וְהִיכְלִין
אַחְרַנִין בְּכָל גְּדָפָא וְגְדָפָא. וּמִנִּייהוּ נֶפְקוּ
רוּחִין לְאַפְרָשָׁא לְכָל אַנּוּן גִּיּוּרִין דְּמִתְגִּיּוּרִין.
וְאַקְרוּן נֶפֶשׁ חַיָּה, אֲבָל לְמִינָהּ. וְכִלְהוּ
עָאֲלִין תְּחֹות גְּדָפּוּי דְשְׁכִינְתָּא וְלֹא יִתִיר.

אבל נשמתא דישראל נפקא מגו גופא
דהווא אילנא, ומתפן פרחין נשמתין

לגו האי ארץ גו מעהא לגו לגו. ורזא (מלאכי

א) כי תהיו אתם ארץ חפץ. ועל דא ישראל

בן יקיר דהמו מעהא עליה ואקרוון (ישעיה מז)

העמוסים מני בטן ולא מגדפין לבר. ותו

(דף יג ע"ב) גיורין לית לון חולקא באילנא

עלאה כל שפן בגופא דיליה. אבל חולקא

דלהון בגדפין איהו ולא יתיר. וגיורא

תחות גדפי שכינתא ולא יתיר גירי הצדק

אנון דתמן שראן ואתאחדן ולא לגו כמה

דאתמר. ובגין כך תוצא הארץ נפש חיה

למינה. ולמאן, בהמה ורמש וחיתו ארץ

למינה כלהו שאבין נפש מההיא חיה,

אבל כל חד למינה פדקא חזי לה:

פקודא תשיעאה למיחן למספני ולמיהב

לון טרפא. דכתיב נעשה אדם

בצלמנו כדמותנו. נעשה אדם, משותפא

כלל דכר ונוקבא. בצלמנו, עתירי.

כדמותנו, מספני. דהא מסטרא דדכורא

עתירי, ומסטרא דנוקבא מספני. כמה דאנון

בשותפא חדא. וחס דא על דא, ויהיב דא

לדא וגמיל ליה טיבו, הכי אצטרף בר נש לתתא למהוי עתירא ומספנא

בחבורא חדא, ולמיהב דא לדא ולגמלאה טובא דא לדא.

וַיְרֵדוּ בְדַגַּת הַיָּם וְגו' - הַסּוּד
שְׁלָנוּ רְאִינוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה
הַמְּלֶךְ, שֶׁכָּל מִי שֶׁחָסַע עַל הָעֵינָיִם
בְּרִצּוֹן הַלֵּב, לֹא מִשְׁתַּנֶּה דְמוּתוֹ
לְעוֹלָם מִדְמוּתוֹ שֶׁל אָדָם
הַרְאִישׁוֹן. וְכִיּוֹן שְׁדַמּוּתוֹ שֶׁל
אָדָם נִרְשָׁמָה בּוֹ, הוּא שׁוֹלֵט עַל
כָּל הַבְּרִיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם בְּאוֹתָהּ
הַדְּמוּת. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית ט)
וּמִוִּרְאֵכֶם וּחְתָכֶם יִהְיֶה עַל כָּל
חַיַּת הָאָרֶץ וְגו'. כָּלֵם זְעִים
וּפּוֹחֲדִים מֵאוֹתָהּ הַדְּמוּת
שֶׁנִּרְשָׁמָה בּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁזֶה הִיא
מִצְוָה מְעֻלָּה שֶׁיִּתְעַלֶּה בֶּן אָדָם
בְּדַמּוּתוֹ שֶׁל אָדָם עַל כָּל שְׂאֵר
הַמְּצוּוֹת.

מִנֵּן לָנוּ? מִנְּבוֹכַדְנֶצַּר (הַרְשֵׁעוּ). אִף
עַל גַּב שְׁחֵלֶם אֶת הַחֵלֶם הַהוּא
- כָּל זְמַן שֶׁהִיָּה מְרַחֵם עַל
הָעֵינָיִם, לֹא שָׂרָה עֲלָיו חֵלֶם.
כִּיּוֹן שֶׁהִטִּיל עֵינָיו רָעָה שְׁלֵא לְרַחֵם
עַל עֵינָיִם, מָה כְּתוּב? (דְּנִיאל ד) עוֹד
הַדְּבָר בְּפִי הַמְּלֶךְ וְגו'. מִיָּד
הַשְׁתַּנְּתָה דְמוּתוֹ וְנִטְרַד מִבְּנֵי
הָאָדָם. וּמִשּׁוּם כֶּף נַעֲשֶׂה אָדָם.
כְּתוּב כֶּאֱן עֲשִׂיָה, וְכְתוּב שֵׁם (רוֹת
א) שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עֲשִׂיתִי עִמּוֹ
הַיּוֹם בְּעוֹז.

מִצְוָה עֲשִׂירִית - לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין
וּלְהַשְׁלִים אֶת עֲצָמוֹ בְּדַמּוּת
הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית א)
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.
פָּתַח וָאָמַר, (שִׁיר ז) רֵאשֶׁף עֲלֶיךָ
כְּפַרְמֶל. הַפְּסוּק הַזֶּה הָעֲמֻדָּה
וְנִתְבָּאֵר. אָבֵל רֵאשֶׁף עֲלֶיךָ
כְּפַרְמֶל - זֶה הָרֵאשׁ הָעֲלִיּוֹן,
תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ, שְׁמוֹ שֶׁל הַמְּלֶךְ
הַקְּדוֹשׁ יְהוָה בְּאוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת,
וְכָל אוֹת וְאוֹת פְּרֻשָׁה אַחַת, הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ חֲקוּק בְּסִדּוּר שֶׁל
הָאוֹתִיּוֹת כְּרֵאוּי. וְשִׁנּוּ, (דְּבָרִים כח)
כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֶיךָ וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי
- אֵלוֹ תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ, שֶׁהֵם שֵׁם
קְדוֹשׁ בְּסִדּוּר שֶׁל אוֹתִיּוֹתָיו.

וַיְרֵדוּ בְדַגַּת הַיָּם וְגו' רִזָּא דְנָן חֲמִינָן
בְּסִפְרָא דְשְׁלֵמָה מְלָכָא, דְכָל מָאן
דְחָס עַל מִסְפְּנֵי בְרַעוּתָא דְלָבָא, לָא מִשְׁתַּנִּי
דְיוֹקְנִיהָ לְעֵלָם מְדְיוֹקְנָא דְאָדָם הַרְאִישׁוֹן.
וְכִיּוֹן דְדְיוֹקְנָא דְאָדָם אֶתְרָשִׁים בֵּיה,
שְׁלִיט עַל כָּל בְּרִיּוֹן דְעֵלְמָא בְּהוּא
דְיוֹקְנָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית ט)
וּמִוִּרְאֵכֶם וּחְתָכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ
וְגו' כִּלְהוּ זְעִין וְדַחְלִין מֵהוּא דְיוֹקְנָא
דְאֶתְרָשִׁים בֵּיה, בְּגִין דְדָא הוּא פְקוּדָא
מְעֻלָּא לְאֶסְתְּלָקָא בְּרֵשׁ בְּדְיוֹקְנִיהָ דְאָדָם
עַל כָּל שְׂאֵר פְקוּדִין.

מִנָּא לָן מִנְּבוֹכַדְנֶצַּר. אִף עַל גַּב דְחֵלֶם הַהוּא
חֵלְמָא, כָּל זְמַנָּא דְהוּא מִיחֵן לְמִסְפְּנֵי
לָא שָׂרָא עֲלִיהָ חֵלְמִיהָ. פִּיּוֹן דְאֶטִּיל עֵינָא
בִישָׂא דְלָא לְמִיחֵן לְמִסְפְּנֵי, מָה כְּתִיב, (דְּנִיאל ד)
עוֹד מְלִתָּא בְּפּוּם מְלָכָא וְגו', מִיָּד אֶשְׁתַּנִּי
דְיוֹקְנִיהָ וְאֶטְרִיד מִן בְּנֵי נֶשָׂא. וּבְגִין כֶּף נַעֲשֶׂה
אָדָם. כְּתִיב הֵכָא עֲשִׂיָה, וְכְתִיב הָתֵם (רוֹת ב) שֵׁם
הָאִישׁ אֲשֶׁר עֲשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בּוֹעֵז.

פְקוּדָא עֲשִׂירָאָה לְאַנְחָא תְּפִלִּין וּלְאַשְׁלָמָא
גְרַמִּיהָ בְּדְיוֹקְנָא עֲלָאָה. דְכְתִיב,
(בְּרֵאשִׁית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.
פָּתַח וָאָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) רֵאשֶׁף עֲלֶיךָ כְּפַרְמֶל
הַאי קָרָא אוֹקִימָנָא וְאֶתְמַר. אָבֵל רֵאשֶׁף עֲלֶיךָ
כְּפַרְמֶל, דָּא רֵישָׁא עֲלָאָה תְּפִלִּין דְרֵישָׁא,
שְׁמָא דְמְלָכָא עֲלָאָה קְדִישָׁא יְהוָה בְּאַתְוּוֹן
רְשִׁימִין, כָּל אֶת וְאֶת פְּרֻשָׁתָא חֲדָא, שְׁמָא
קְדִישָׁא גְלִיפָא בְּסִדּוּרָא דְאַתְוּוֹן כְּדָקָא יְאוּת.
וְתַנּוּן (דְּבָרִים כח) כִּי שֵׁם יי נִקְרָא עֲלֶיךָ וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי,
אֵלִין תְּפִלִּין דְרֵישָׁא, דְאַנּוּן שְׁמָא קְדִישָׁא
בְּסִדּוּרָא דְאַתְוּוִי.

פְּרָשָׁה קְדָמָה (שמות יג) קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר. לִי כָּל בְּכוֹר, זֶה י' שֶׁהִיא קִדְשׁ, הַבְּכוֹר שֶׁל כָּל הַקְּדוּשִׁים הַעֲלִיּוֹנִים. פֶּטֶר כָּל רָחֵם - בְּשִׁבִיל הַדֵּק הַהוּא שִׁינְדֵּד מִיֹּד, שֶׁהוּא פּוֹתַח אֶת רַחֲמָה לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְאֵבִים כְּרֹאֵי, וְהוּא קִדְשׁ עֲלִיּוֹן.

פְּרָשָׁה הַשְּׁנֵיָה - (שם) וְהִנֵּה פִי יִבְאֵר, זֶה ה' הַהִיכֵל שֶׁנִּפְתַּח רַחֲמָה מִתּוֹךְ יו"ד בְּחֻמְשֵׁים פְּתוּחִים, אֲכַסְדְּרָאוֹת וְחֻדְרִים הַנִּסְתָּרִים שָׁבוּ. שֶׁהַפֶּטֶר הַהוּא שֶׁעָשָׂה יו"ד בְּהִיכֵל הַזֶּה לְשִׁמְעַת בְּהָ קוֹל שִׁינְדָּא מִתּוֹךְ הַשּׁוֹפָר הַזֶּה, מִשׁוֹם שֶׁהַשּׁוֹפָר הַזֶּה הוּא נִסְתָּר בְּכָל הַצְּדָדִים, וְכֹא יו"ד וּפְתוּחַ אוֹתוֹ לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ קוֹל. וְכִיּוֹן שֶׁפְּתוּחַ אוֹתוֹ, תִּקְעַת לוֹ וְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ קוֹל לְהוֹצִיא עֲבָדִים לְחֵרוֹת. וּבְתַקִּיעַת הַשּׁוֹפָר הַזֶּה יִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְכִּף עֲתִיד בְּפֶעֶם אַחֲרַת כְּסוּף הַיָּמִים. וְכָל גְּאֻלָּה בָּאָה מִן הַשּׁוֹפָר הַזֶּה, וּמִשׁוֹם כִּף לֹשׁ יִצִּיאַת מִצְרַיִם בְּפִרְשָׁה הַזֶּה, שֶׁהָרִי מִהַשּׁוֹפָר הַזֶּה בָּא בְּכַח שֶׁל יו"ד שֶׁפּוֹתַח רַחֲמָה וּמוֹצִיא קוֹלוֹ לְגַאֲלַת הָעֲבָדִים. וְזוֹ ה', הָאוֹת הַשְּׁנֵיָה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ.

פְּרָשָׁה שְׁלִישִׁית - סוּד הַיַּחֲוֵד שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (דברים ו). זֶה וְאִ"ו שֶׁפּוֹלְלַת הַפֶּל וּבָה הַיַּחֲוֵד שֶׁל הַפֶּל, וְכוּ מִתְחַדִּים וְהוּא נוֹטֵל הַפֶּל. הַפְּרָשָׁה הַרְבִּיעִית - (שם ה) וְהִנֵּה אִם שְׁמוֹעַ, כְּלָלוֹת שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים שֶׁנֶּאֱחָזוֹת בָּהֶם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, הַגְּבוּרָה שֶׁלֹּמֶטָה. וְזוֹ ה' הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁנוֹטֵלֶת אוֹתָם וְנִכְלָלֶת מֵהֶם. וְהַתְּפִלִּין הֵם מִמֶּשׁ אוֹתוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. וְעַל כֵּן, רֹאשׁוֹ עֲלִיף כְּפֶרֶמֶל - אֵלוֹ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ. וְדַלֵּת רֹאשׁוֹ - הַתְּפִלָּה

פְּרָשָׁה קְדָמָה (שמות יג) קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר. דָּא י' דְּאִיהִי קִדְשׁ. בּוֹכְרָא דְכָל קוּדְשִׁין עֲלִיּוֹן. פֶּטֶר כָּל רָחֵם, בְּהַהוּא שְׁבִיל דְּקִיק דְנַחַת מִן יו"ד דְּאִיהוּ אֲפַתַּח רַחֲמָא לְמַעַבְד פִּירִין וְאֵפִין כְּדָקָא יָאוֹת. וְאִיהוּ קִדְשׁ עֲלִיָּא.

פְּרָשָׁה תְּנִינָא (שמות יג) וְהִנֵּה כִי יִבְאֵר. דָּא ה' הִיכְלָא. דְּאֲתַפְתַּח רַחֲמָא דִּילָהּ מִגּוֹ יו"ד בְּחֻמְשִׁין פְּתוּחִין אֲכַסְדְּרָאִין וְאֲדָרִין סְתִימִין דְּבִיָּה. דְּהַהוּא פֶּטֶר דְּעֵבִיד יו"ד בְּהִיא הִיכְלָא לְמִשְׁמַע בְּהָ קִלְא דִּי נִפְקָא מִגּוֹ שׁוֹפָר דָּא. בְּגִין דְּשׁוֹפָר דָּא הוּא סְתִים בְּכָל סְטָרִין, וְאֲתָא יו"ד וּפְתַח לִיה לְאַפְקָא מִינֵיהּ קִלְא. וְכִיּוֹן דְּאֲפַתַּח לִיה תִּקְעַת לִיה וְאֵפִיק מִנֵּיהּ קִלְא לְאַפְקָא עֲבָדִין לְחֵירוֹ. וּבְתַקִּיעוֹ דְּשׁוֹפָרָא דָּא נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. וְכִּף זְמִין זִמְנָא אַחֲרָא לְסוּף יוֹמִיא. וְכָל פּוֹרְקָנָא מִהִיא שׁוֹפָר אֲתִיא.

וּבְגִין כִּף אִית בְּהָ יִצִּיאַת מִצְרַיִם בְּפִרְשָׁתָא דָּא. דְּהָא מִהִיא שׁוֹפָר אֲתִי בְּחִילָא דִּיו"ד דְּפַתַּח רַחֲמָא דִּילָהּ וְאֵפִיק קִלְיָה לְפּוֹרְקָנָא דְּעֲבָדִין. וְדָא ה' אֶת תְּנִינָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא.

פְּרָשָׁה תְּלִיתָא רְזָא דִּיחֻדָּא (דברים ו) דְּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל. דָּא וְאִ"ו דְּכָלִיל כְּלָא,

וּבִיָּה יַחֲוֵדָא דְכָלָא. וּבִיָּה אֲתִיחֻדָּן וְהוּא נְטִיל כְּלָא. פְּרָשָׁתָא רְבִיעִאָה (דברים ה) וְהִנֵּה אִם שְׁמוֹעַ, כְּלִילוֹ דְתִרִין סְטָרִין (דף יד ע"א)

דְּאֲתַאחֲדַת בְּהוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל גְּבוּרָה דְלִתְתָּא. וְדָא ה' בְּתִרָאָה דְנְטִילָא לוֹן וְאֲתַכְלִילַת מִנְהוּן. וְתַפְלִין אֲתוּוֹן דְשְׁמָא קְדִישָׁא אֲנוּן מִמֶּשׁ. וְעַל דָּא רֹאשׁוֹ עֲלִיף כְּפֶרֶמֶל אֵלִין תְּפִלִּין דְרִישָׁא. (שיר השירים ו)

ההיא של יד, שהיא ענינה כלפי מעלה, אף כף שלמות יש לה כמו שלמעלה.

מִדְּאֶסוּר בְּרֵהִטִּים - הוא קשור ואחוז באותם הבתים להאחז בשם הקדוש שהוא פראוי. ועל פן מי שמתתקן בהם הוא בצלם אלהים. מה באלהים מתיחד בו השם הקדוש, אף הוא מתיחד בו השם הקדוש פראוי. זכר ונקבה ברא אתם. תפלין של ראש ותפלה של יד, והכל אחד.

מִצּוּה אַחַת עֲשֶׂה - לעשר מעשר הארץ. כאן יש שתי מצוות - אחת לעשר מעשר של הארץ, ואחת בפורים של פרות האילן, שכתוב (בראשית א) הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ. כתוב כאן הנה נתתי, וכתוב שם (במדבר יח) ולבני לוי הנה נתתי כל מעשר בישראל, וכתוב (ויקרא כז) וכל מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ לה' הוא.

מִצּוּה שְׁתֵּים עֲשֶׂה - להביא בפורי האילן, שכתוב (בראשית א) ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע. כל מה שראוי לי, לכם אסור למאכל. התיר להם ונתן להם כל המעשר שלו ובפורי האילנות. נתתי לכם - לכם ולא לדורות שאחריכם.

מִצּוּה שְׁלֹשׁ עֲשֶׂה - לעשות פדיון לבנו לקשר אותו בחיים. ששני ממנים הם, אחד של חיים ואחד של מות, ועומדים על האדם. וכשיפדה האיש את בנו, מיד המות שהוא הוא פודה אותו, ולא יכול לשלט עליו. וזה סוד של ויבא אלהים את כל אשר עשה, בכלל, והנה טוב - זה מלאך חיים, מאד - זה מלאך המות. ועל פן בפדיון שהוא מתקנים זה של חיים,

דַּיְהִי מִסְכָּנָא לְגַבֵּי עֵילָא אֹפֶּה הָכִי שְׁלִימוּ אֵית לָהּ כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא.

מִדְּאֶסוּר בְּרֵהִטִּים (שיר השירים ז) קשיר איהו ואחיד באנון בתי לאתאחדא בההוא שְׁמָא קְדִישָׁא כְדָקָא יְאוּת. ועל דא מאן דאתתקן בהו איהו הוי בצלם אלהים. מה אלהים אתיחד ביה שְׁמָא קְדִישָׁא, אף הוא אתיחד ביה שְׁמָא קְדִישָׁא כְדָקָא יְאוּת. זכר ונקבה ברא אותם. תפלין דרישא ותפלה של יד וכלא חד.

פְּקוּדָא חֲדָסָר לְעֲשֶׂרָא מַעֲשֶׂרָא דְאַרְעָא. הָכָא אֵית תְּרִין פְּקוּדִין. חַד לְעֲשֶׂרָא מַעֲשֶׂרָא דְאַרְעָא. וְחַד בְּפוּרֵי דְפִירֵי אֵילָנָא. דְכָתִיב (בראשית א) הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ. פתיב הָכָא הנה נתתי, וכתוב הָתָם (במדבר יח) ולבני לוי הנה נתתי את כל מעשר בישראל. וכתוב, (ויקרא כז) וכל מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ ליי הוא.

פְּקוּדָא תְּרִיסָר לְאַיִיתָאָה בְּפוּרֵי דְאַיִלָנָא דְכָתִיב, (בראשית א) ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע. כל מאן דאתחזי לי, לכוון אסירא למיכל. אתיר לון ויהב לון כל מעשרא דיליה ובפורין דאילנין. נתתי לכם, לכם ולא לדורין דבתריכון.

פְּקוּדָא תְּלִיסָר. לְמַעַבְד פּוּרְקָנָא לְבְרִיָה לְקִשְׂרָא לִיה בְּחֵיָן. דְתְרִין מְמַנָן נִינְהוּ חַד דְחֵיָן וְחַד דְמוֹתָא וְקִיָּמִין עֲלִיהָ דְבַר נָשׁ, וְכַד יְפְרוּק בַּר נָשׁ לְבְרִיָה, מִיָּדָא דְהָהוּא מוֹתָא פְּרִיק לִיה, וְלֹא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלִיהָ. וְרָזָא דָא וִיבָרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה בְּכָלֵל. וְהֵנָּה טוֹב דָּא מְלֶאךְ חַיִּים.

מֵאֵד דָּא מְלֶאךְ הַמּוֹת. וְעַל דָּא בְּהָהוּא פּוּרְקָנָא אֲתִקְיִים דָּא דְחַיִּים

ונחלש אותו של המות. בפדיון הנה קונה לו חיים, כמו שנתבאר. ואותו הצד הרע עוזב אותו ולא אוהז בו.

מצוה ארבע עשרה - לשמר את יום השבת, שהוא יום המנוחה מכל מעשה בראשית. פאן פלולות שתי מצוות - אחת שמירת יום השבת, ואחת לקדש אותו היום בקדושו. לשמר את יום השבת, כמו שהזכרנו והערנו עליו, שהוא יום של מנוחה לעולמות, וכל המעשים נשתכללו בו ונעשו עד שהתקדש היום. בין שהתקדש היום, נשארה בריאה של רוחות שלא נבראו להם גופות. וכי לא ידע הקדוש ברוך הוא לעכב לקדש את היום עד שיבראו גופות לרוחות הללו? אלא עץ הדעת טוב ורע עורר את אותו הצד האחר של הרע ורצה להתחזק בעולם, ונפרדו כמה רוחות בכמה מינים להתחזק בעולם בגופות.

בין שראה הקדוש ברוך הוא כף, נתעורר מתוך עץ החיים נשיבת רוח והפה באילן אחר, והתעורר צד אחר של טוב והתקדש היום. שהרי בריאת גופות והתעוררות רוחות בצד הטוב היא בלילה הזה, ולא בצד האחר. ואלמלא הקדים הצד האחר בלילה הזה טרם שיקדים צד הטוב, לא יכול העולם לעמד לפנייהם אפלו רגע אחד. אבל הקדוש ברוך הוא הקדים רפואה - שדלג לפניו קדוש היום, והקדים לפני הצד האחר, והתקים העולם. ומה שחשב הצד האחר להפנות בעולם להתחזק, נבנה בלילה הזה צד הטוב והתחזק, ונכנו גופות ורוחות קדושות בלילה הזה מצד

ואתחלש ההוא דמות. בפורקנא דא קני ליה חיים כמה דאתמר. וההוא סטרא בישא שבק ליה ולא אחיד ביה:

פקודא ארביסר לנטרא יומא דשבתא, דאיהו יומא דנייחא מכל עובדי בראשית. הכא כלילן תרין פקודין. חד נטרא דיום השבת. וחד לקדשא ההוא יומא בקדושיה. לנטרא יומא דשבתא כמה דאדברנא ואתערנא עלייהו דאיהו יומא דנייחא לעלמין. וכל עבידן ביה אשתכללו ואתעבידו עד דאתקדש יומא. בין דאתקדש יומא אשתאר בריאה דרוחין דלא אתברי לון גופא. וכי לא הוה ידע קדשא בריך הוא לאעכבא לקדשא יומא עד דיתברון גופין להגי רוחין. אלא אילנא דדעת טוב ורע אתער ההוא סטרא אחרא דרע ובצעא לאתתקפא בעלמא ואתפרשו כמה רוחין בכמה זיינין לאתתקפא בעלמא בגופין.

בין דחמא קדשא בריך הוא כף, אתער מגו אילנא דחיי נשיבא דרוחא ובטש באילנא אחרא ואתער סטרא אחרא דטוב ואתקדש יומא. דהא בריאו דגופין ואתערון דרוחין בסטרא דטוב איהו בהאי ליליא, ולא בסטרא אחרא. ואלמלא אקדים סטרא אחרא בהאי ליליא עד דלא יקדים סטרא דטוב, לא יכול עלמא למיקם קמייהו אפילו רגעא חדא. אבל אסוותא אקדים קדשא בריך הוא דדליג קמיה קדושא דיומא ואקדים קמי סטרא אחרא ואתקיים עלמא ומה דחשיב סטרא אחרא לאתבני בעלמא לאתתקפא, אתבני בהאי ליליא סטרא דטוב ואתתקף ואתבנון גופין ורוחין קדישין בהאי

ליליא מסטרא דטוב. ובגין

כָּךְ עֹנֵתָן דְּחַפְמִינ דִּידְעֵי דָא מְשַׁבֵּת (דף יד ע"ב) לְשַׁבַּת.

הטוב. ומשום כך עונתן של חכמים שיודעים את זה משבת לשבת.

שְׁהָרִי אַז רֹאֵה אֶת זֶה הַצַּד הָאֲחֵר, שְׂכָמוּ שֶׁהִיא חֲשֵׁבָה לְעֵשׂוֹת - עֲשֵׂתָה צַד שֶׁל הַקְּדוּשָׁה. הוֹלֵכֶת וּמְשׁוֹטְטֶת בְּכִמְהָ צְבָאוֹת וְהַצְדָּדִים שֶׁלָּהּ, וְרֹאֵה אֶת כָּל אוֹתָם שֶׁמְשַׁמְשִׁים אֶת מִטְתָּם בְּגִלּוּי שֶׁל גּוֹפֶס לְאוֹר הַנֵּר, וְכָל אוֹתָם הַבְּנִים שִׁיּוֹצְאִים מִשֵּׁם הֵם נִכְפִּים, שֶׁהֵיוּ שְׂרוּיִים עֲלֵיהֶם רוּחֹת מֵהַצַּד הָאֲחֵר הַהוּא. וְאוֹתָם הַרוּחֹת הָעֲרֻטִּילָאוֹת שֶׁל הַרְשָׁעִים שֶׁנִּקְרָאִים מִזִּיקִים, וְשׁוֹרֵה בָהֶם לִילִי"ת וְהוֹרְגֶת אוֹתָם.

בֵּינָן שֶׁהַתְּקַדְּשׁ הַיּוֹם וְהַקְּדוּשָׁה שׁוֹלְטֶת עַל הָעוֹלָם, אוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר מִקְטִין עֲצָמוּ וְנִטְמָן כָּל לַיִל שַׁבַּת וַיּוֹם הַשַּׁבָּת, פָּרַט לְאַסִּימוֹ"ן, וְכָל הַכֶּת שֶׁלּוֹ שֶׁהוֹלְכִים עַל הַנְּרוֹת בְּסִתָּר לְרֹאוֹת אֶת הַגִּלּוּיִים שֶׁל הַתְּשֻׁמִּישִׁים, וְאַחַר כֵּן נִטְמָנִים בְּתוֹךְ נֶקֶב הַתְּהוֹם הַגָּדוֹל. בֵּינָן שִׁיּוֹצְאָה הַשַּׁבָּת, כִּמְהָ צְבָאוֹת וּמַחְנוֹת פּוֹרְחִים וּמְשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם, וְעַל כֵּן תִּקַּן שִׁיר שֶׁל פְּגָעִים שֶׁלֹּא יִשְׁלְטוּ עַל הָעַם הַקְּדוֹשׁ. לֹאִיזָה מְקוֹם מְשׁוֹטְטִים בְּלִילָה הַהוּא? כְּשִׁיּוֹצְאִים בַּחֲפוּזָן וְחוֹשְׁבִים לְשַׁלֵּט בְּעוֹלָם עַל הָעַם הַקְּדוֹשׁ, וְרוֹאִים אוֹתָם בַּתְּפִלָּה וְאוֹמְרִים אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וּבְרֵאשִׁית מְבַדִּילִים בַּתְּפִלָּה וּמְבַדִּילִים עַל הַכּוֹס, פּוֹרְחִים מִשֵּׁם וְהוֹלְכִים וּמְשׁוֹטְטִים וּמְגִיעִים לְתוֹךְ הַמְּדַבֵּר. הַרְחֵמֶן יִצְיָלְנוּ מֵהֶם וּמֵהַצְדָּדִים הַרְעִים. אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, שֶׁלְּשֵׁה הֵם שְׂגוֹרְמִים רְעָה

דְּהָא כְּדִין חֲמַת דָּא סְטָרָא אַחְרָא דְכִמְהָ דְּאִיהִי חֲשִׁיבַת לְמַעְבַּד, עֲבִידֵי סְטָרָא דְקְדוּשָׁה. אֲזֵלָא וּמְשַׁטְטָא בְּכִמְהָ חֲיִילִין וְסְטָרִין דִּילָהּ וְחֲמַת כָּל אֲנוּן דְקָא מְשַׁמְשִׁי עֲרֻסִייהוּ בְּגִלּוּיָא דְגּוֹפִיֵהוּן לְנַהוּרָא דְבוּצִינָא, וְכָל אֲנוּן בְּנִין דְנִפְקִין מִתְּמָן הוּוּ נִכְפִין דְשָׂרוּ עֲלֵיהֶוּ רוּחִין מֵהוּא סְטָרָא אַחְרָא. וְאֲנוּן רוּחִין עֲרֻטִּילָאִין דְחֲיִיבָא דְאַקְרוּן מִזִּיקִין וְשָׂרִיאת בְּהוּ לִילִי"ת וְקִטִּילַת לוּן.

בֵּינָן דְּאַתְקַדְּשׁ יוֹמָא וְשִׁלְטָא קְדוּשָׁה עַל עֲלָמָא, הַהוּא סְטָרָא אַחְרָא אֲזַעֲרִית גְּרָמָה וְאַטְמַרְת כָּל לִילִיא דְשַׁבְּתָא וַיּוֹמָא דְשַׁבְּתָא, בַּר מִן אֲסִימוֹ"ן וְכָל כֶּת דִּילָהּ דְאַזְלִי עַל שְׂרָגֵי בְּטְמִירוּ לְמַחְמֵי עַל גִּלּוּיֵי דְשַׁמוּשָׂא, וְלִבְתָּר אֲטְמָרוּן גּוֹ נּוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא. בֵּינָן דְנִפְקַ שַׁבְּתָא, כִּמְהָ חֲיִילִין וּמְשַׁרְיִין פְּרַחִין וּמְשַׁטְטִין בְּעֲלָמָא, וְעַל דָּא אֲתַקֵּן שִׁיר שֶׁל פְּגָעִים דְלֹא יִשְׁלְטוּן עַל עַמָּא קְדִישָׁא. לְאֵן אֲתַר מְשַׁטְטֵי בְּהוּא לִילִיא. כִּד נִפְקֵי בְּבִהִילוֹ וְחֲשִׁבִין לְשַׁלְטָאָה בְּעֲלָמָא עַל עַמָּא קְדִישָׁא וְחֲמָאן לוּן בְּצִלוֹתָא וְאַמְרִין שִׁירְתָּא דָּא, וּבְשִׁירוֹתָא מְבַדִּילֵי בְּצִלוֹתָא וּמְבַדִּילֵי עַל הַכּוֹס, פְּרַחֵי מִתְּמָן וְאַזְלֵי וּמְשַׁטְטֵי וּמְטָאן לְגוֹ מְדַבְּרָא. רַחֲמֵנָא לְשִׁיזְבֹן מִנִּיֵּהוּ וּמִסְטָרָן בִּישָׂא.

אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, תִּלְתָּא אֲנוּן גְּרַמִּין בִּישָׂא לְגַרְמִיֵּיהוּ. חַד מָאן דְלִיִּט גְּרַמִּיָּה. תִּנְיִנָא מָאן דְזָרַק נְהֵמָא אוּ פְרוּרִין דְאִית בְּהוּ כְּזִית. תִּלְתִּיתָּה מָאן לְעַצְמָם: אַחַד - מִי שֶׁמְקַלֵּל אֶת עַצְמוֹ. הַשְּׁנִי - מִי שֶׁזּוֹרֵק לְחֵם אוּ פְרוּרִים שֵׁישׁ בָּהֶם כְּזִית. הַשְּׁלִישִׁי - מִי שֶׁמְדַלֵּק נֵר בְּמוֹצָאי שַׁבַּת בְּטָרֵם שְׂמִיעִים יִשְׂרָאֵל לְקַדְּשָׁה דְסִדְרָא, שְׂגוֹרֵם לְאֵשׁ

הגיהנםם להדלק באש הזו טרם שהגיע זמנם. שמקום אחד יש בגיהנםם לאותם שמחללים שבתות, ואותם שענושים בגיהנםם מקללים את אותו שהדליק נר טרם שהגיע זמנו, ואומרים לו: (ישעיה כב) הנה ה' מטלטלך טלטלה גבר וגו', (שם) צנוף צנפה צנפה כדור אל ארץ רחבת ידיים.

משום שאין ראוי הוא להדליק אש כשיצאת שבת עד שישאל מבדילים בתפלה ומבדילים על הכוס, משום שעד אותו הזמן שבת היא, וקדשת השבת שולטת עלינו. ובשעה שמבדילים על הכוס, כל אותם החילות וכל אותם המחנות שהתמנו על ימות החל, כל אחד ואחד ישוב למקומו ולעבודתו שהתמנה עליה.

משום שכשנכנסה שבת והתקדש היום, הקדש מתעורר ושולט בעולם, והחל מתבטל שלטונו, עד השעה שיוצאת השבת לא שבים למקומם. ואף על גב שיוצאת שבת, לא שבים למקומם עד הזמן שישאל אומרים ברוך אתה יי המבדיל בין קדש לחל. אז הקדש מסתלק, והמחנות שהתמנו על ימות החל מתעוררים ושבים למקומם, כל אחד ואחד על משמרתו שהפקד עליה. ועם כל זה לא שולטים עד שיהיו אורות מסוד הנר. וכלם נקראים מאורי האש, משום [שמאור האש ששופע] (נ"א) שמפור עמוד האש ומיסוד האש באים כלם ושולטים על העולם הפתוח. וכל זה כשצא מדליק נר טרם השלימו ישראל את הקדשה דסדרא.

אבר אי איהו ממתין עד שישלימו קדשה דסדרא, אותם

דאוקיד שרגא במפקא דשבתא עד לא מטי ישראל לקדושא דסדרא דגרים לנורא דגיהנםם לאדלקא בהאי נורא עד לא מטא זמנייהו. דחד דוכתא אית בגיהנםם לאנון דקא מחללי שבתות, ואנון דענושין בגיהנםם לייטין ליה להווא דאוקיד שרגא עד לא מטא זמניה, ואמרי ליה (ישעיה כב) הנה יי מטלטלך טלטלה גבר וגו' (ישעיה כב) צנוף צנפה כדור אל ארץ רחבת ידיים.

בגין דלאו יאות הוא לאדלקא נורא כד נפיק שבתא עד דמבדלי ישראל בצלותא ומבדלי על פסא. בגין דעד ההוא זמנא שבת הוא, וקדושה דשבת שליט עלנא. ובשעתא דמבדילין על פסא כל אנון חיילין וכל אנון משריין דאתמנן על יומי דחול, כל חד וחד יתיב לאתריה ופולחניה דאתמני עליה.

בגין דכד עאל שבתא ואתקדש יומא, קדש אתער ושלטי בעלמא, וחול אתעדי משולטנותא דיליה, עד שעתא דנפיק שבתא לא תייבין לאתרייהו. ואף על גב דנפיק שבתא לא תייבין לאתרייהו עד זמנא דאמרי ישראל ברוך אתה יי המבדיל בין קדש לחול. כדין קדש אסתלק, ומשריין דאתמניאו על יומי דחול מתערין ותייבין לאתרייהו כל חד וחד על מטריה דאתפקד עליה. ועם כל דא לא שלטין עד דיהון נהורין מרזא דשרגא. וכלהון אקרון מאורי האש בגין (דמנהורא דנורא דנורא) (נ"א דמרוא דעמודא דנורא)

ומיסודא דנורא אתיאן פלהו ושלטין על עלמא תתאה. וכל דא כד בר נש אדליק שרגא עד לא שלימו ישראל קדושא דסדרא. אבר אי איהו ממתין עד דישלימו קדושא דסדרא, אנון חייבין דגיהנםם מצדיקין

הַרְשָׁעִים שֶׁבְּגֵיהֶנּוּם מִצְדִּיקִים
עֲלֵיהֶם אֵת דִּינוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְהֵם מְקִימִים עַל אוֹתוֹ
הָאִישׁ כָּל הַבְּרֻכּוֹת שְׁאוּמְרִים
הַצְּבוּר (בראשית כז) וְיִתֵּן לָךְ
הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם (דברים כח)
בְּרוּךְ אַתָּה בְּעִיר וּבְרוּךְ אַתָּה
בַּשָּׂדֶה וְגו'. (תהלים מא) אֲשֶׁרִי
מִשְׁפִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה
יִמְלֹטְהוּ ה'. בְּיוֹם רַע הִיָּה צָרִיךְ
לְהִיּוֹת, מָה זֶה בְּיוֹם רָעָה? הַיּוֹם
שֶׁשׁוּלְטַת הַרְעָה הִיא לְקַחַת אֵת
נִשְׁמַתוֹ. אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל -
זֶהוּ שְׂכִיב מְרַע לְרַפְּאוֹ מִחֻטְאוֹ
אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. דְּבַר
אֲחֵר - זֶה הַיּוֹם שֶׁהַדִּין שׁוֹרֵה עַל
הָעוֹלָם, נִצּוֹל מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר
בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ ה'. הַיּוֹם
שֶׁנִּמְסַר הַדִּין לְאוֹתָהּ רָעָה לְשִׁלַּט
עַל הָעוֹלָם.

בראשית

בראש [נ"א בראשית בהקמת המלך חקק]
רְצוֹן הַמֶּלֶךְ חִקַּק חִקְקוֹת בְּאוֹר
עֲלִיוֹן יִצְוֹץ חֻזֵק, וְיִצְא תוֹף
נִסְתָּר הַנְּסֻתִּים מְרֹאשׁ [נ"א מסוד]
הָאִי"ן סו"ף עֶשֶׂן בְּגֵלָם נְעוּץ
בְּטַבְעַת, לֹא לִבֵּן וְלֹא שָׁחַר וְלֹא
אָדָם וְלֹא יָרַק וְלֹא גִנֵּן כָּלֵל.
כְּשֶׁמִּדְּ מִדִּידָה, עֲשֵׂה צוּרוֹת
לְהָאִיר. לְפָנִים בְּתוֹף הַמְּאוֹר יִצָּא
מֵעֵין אֶחָד שְׁמֵמֶנּוּ נִצְבְּעוּ
הַצּוּרוֹת לְמִטָּה. נִסְתָּר תוֹף
הַנְּסֻתִּים שֶׁל סוּד הָאִי"ן סו"ף
בְּקַע וְלֹא בְּקַע אֵת הָאִוִּיר שֶׁלוֹ
לֹא נוֹדַע כָּלֵל, עַד שֶׁמִּתּוֹף דַּחַק
הַבְּקִיעָה שֶׁלוֹ מְאִירָה נִקְדָּה אַחַת
נִסְתָּרַת עֲלִיוֹנָה אֲחֵר אוֹתָהּ נִקְדָּה
לֹא נוֹדַע כָּלֵל, וְלִכֵּן נִקְרָאת
רֵאשִׁית, הַמְּאִמֵּר הָרֵאשׁוֹן שֶׁל
הַכֵּל.

בראשית ברא אלהים "את
השמים ואת" הארץ, ראשי
תבות אהו"ה, שבו נבראו שמים
וארץ. א"ה - בו נבראו השמים.

עֲלֵיהֶוּ דִּינָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאֲנוּן
מְקִימֵי עַל הַהוּא בַר נֶשׁ כָּל בְּרַכָּאן דְקָא
אֲמַרֵי צְבוּרָא (בראשית כז) וְיִתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל
הַשָּׁמַיִם (דברים כח) בְּרוּךְ אַתָּה בְּעִיר וּבְרוּךְ אַתָּה
בַּשָּׂדֶה וְגו'. (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל
בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יי. בְּיוֹם רַע מִיבְעִי לִיָּה,
מָאִי בְּיוֹם רָעָה. יוֹמָא דְשִׁלְטָא הִיא רָעָה
לְמִיסַב נִשְׁמַתִּיהָ. אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל דָּא
הוּא שְׂכִיב מְרַע לְאִסְאָה לִיָּה מְחֻבּוּי גְבִי
קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. דְּבַר אֲחֵר דָּא יוֹמָא דְדִינָא
שְׂרִיא עַל עֲלָמָא אֲשֶׁתְּזִיב מִנִּיהָ כְּמָה דְאַתְמָר
בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יי. יוֹמָא דְאַתְמָסֵר דִּינָא
לְהוּוֹא רָעָה לְשִׁלְטָאָה עַל עֲלָמָא (חפ"ר): (דף טו
ע"א).

פרשת בראשית

בריש (נ"א בראשית בהקמתא דמלכא גליף וכו') הוֹרְמָנוּתָא
דְּמִלְכָּא, גְּלִיף גְּלוּפִי (נ"א גליפו)
בְּטְהִירוֹ עֲלָאָה בּוֹצִינָא דְקַרְדִּינוּתָא, וְנָפִיק גּוֹ
סְתִים דְסְתִימוֹ מְרִישָׁא (נ"א מרוא) דְאִי"ן סו"ף
קוּטְרָא (פִּירוּשׁ עֶשֶׂן) בְּגוּלְמָא, נְעִיץ בְּעִזְקָא לָא
חִוּוֹר וְלֹא אוֹכֵם וְלֹא סוּמָק וְלֹא יְרוּק וְלֹא גּוּוֹן
כָּלֵל, כַּד (נ"א כדר) מְדִיד מְשִׁיחָא עֲבִיד גּוּוֹנִין
לְאַנְהָרָא, לְגוּ בְּגוּ בּוֹצִינָא נָפִיק (נ"א נפיק) חַד
נְבִיעוֹ דְמִנִּיהָ אֶצְטַבְעוּ גּוּוֹנִין לְתַתָּא. סְתִים גּוֹ
סְתִימִין דְרִזָּא דְאִי"ן סו"ף בְּקַע וְלֹא בְּקַע
אוּרָא דִילִיָּה לָא אֲתִידַע כָּלֵל, עַד דְמַגּוּ
דְחִיקוֹ דְבְקִיעוּתִיהָ נְהִיר נְקוּדָה חַדָּא סְתִימָא
עֲלָאָה, בְּתַר הִיא נְקוּדָה לָא אֲתִידַע כָּלֵל,
וּבְגִין כֶּךָ אֲקִרֵי רֵאשִׁית מְאִמֵּר קַדְמָאָה דְכָלֵּא.

השלמה מהשמונות (סימן א)

בראשית ברא אלהים "את השמים ואת
הארץ ראשי תיבין אהו"ה דביה
אתבריאן שמיא וארעא א"ה ביה אתתבריאן

ו"ה - בו נבראה הארץ וכל מה שיש בה. והוא נתן תשוקה בכל האילנות והעשבים שבארץ, שהוא מה שאמרו, אין לה כל עשב ועשב מלמטה שאין ממנה עליו מלמעלה ושומר אותו, שמפה אותו ואומר לו גדל שגאמר (איוב ל"ח) הידעת חקות שמים אם תשים משטרו בארץ:

(דניאל יב) והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד. הזהר הנסתר של הנסתרים הפה באויר שלו ושהגיע ולא הגיע [האור] בנקדה זו [אור], ואז התפשטה הראשית הזאת, ועשה לו היכל לכבודו ולתשבחתו, [כבוד להיכל ולשבחו] [נ"א ולכבודו ולהיכלו ולתשבחתו], שם זרע זרע קדש להוליד לתועלת העולם, וזה סוד (ישעיהו ו) זרע קדש מצבתי. זהר שזרע זרע לכבודו, כמו זרע המשי הנה של ארמון טוב שמתכסה לפנים ועושה לו היכל שהיא תשבחתו ותועלת לכל. בראשית הזו ברא אותו נסתר שלא נודע את ההיכל הנה. היכל זה נקרא אלהים, וסוד זה - בראשית ברא אלהים.

הזהר שממנו כל המאורות נבראו בסוד התפשטות של הנקדה של הזהר הנסתר הנה. אם בנה כתוב ברא, אין תמיהה, שכתוב (בראשית א) ויברא אלהים את האדם בצלמו. זהר זה סוד בראשית, הראשון של הכל, שמו אהיה, שם קדוש חקוק בצדו [נ"א מאה בחקוקה מאיר] אלהים, חקוק בעצמה [נ"א בחקוקת העטרה] אש"ר היכל נסתר ונגזז, הראשית של סוד של ראשית אש"ר ראש שיוצא מראשית.

ובשבתהתקן לאחר הנקדה וההיכל [כסדר] פאחד, אז בראשית כולל ראשית, ראשית עליונה

שמיא ו"ה ביה אתבריאת ארעא וכל מה דאית בה והוא יהיב תיאובתא בכל אילנין ועשבין די בארעא והוא מה שאמרו אין לה כל עשב ועשב מלמטה שאין ממנה עליו מלמעלה ושומר אותו שמפה אותו ואומר לו גדל שגאמר (איוב ל"ח) הידעת חקות שמים אם תשים משטרו בארץ: (עד כאן מההשמטות):

והמשפלים יזהירו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד.

(דניאל יב) זהר סתימא דסתימין, בטש אוירא דיליה (דמטי ולא מטי) [נ"א ונאנהיר] ביהאי נקודה (ס"א נהירא) וכדין אתפשט האי ראשית ועביד ליה היכלא ליקריה ולתושבחתיה (נקרא להיכליה ולתושבחתא). [נ"א וליקריה ולהיכליה ולתושבחתיה]. תמן זרע זרע דקודשא לאולדא לתועלתא דעלמא, ורזא דא (ישעיהו ו) זרע קדש מצבתי. זהר דזרע זרעא ליקריה, פהאי זרעא דמשי דארגוון טב דאתחפי לגו ועביד ליה היכלא דאיהו תושבחתא דיליה ותועלתא דכלא. פהאי ראשית ברא ההוא סתימא דלא אתיידע להיכלא דא. היכלא דא אקרי אלהים, ורזא דא בראשית ברא אלהים.

זהר דמניה פלהו מאורות אתבריאן ברזא דאתפשטותא דנקודה דזהר סתים דא. אי בהאי פתיב ברא, לית תוהא דכתיב, (בראשית א) ויברא אלהים את האדם בצלמו, זהר רזא דא בראשית קדמאה דכלא שמיה אחיה שמא קדישא גליפא בסטרוי [נ"א נהיר ונ"א בגליפא נהיר] אלהים. גליפא בעיטרא [נ"א בגליפא דעיטרא] אש"ר היכלא טמיר וגניז, שריאותא דרזא דראשית. אש"ר רא"ש דנפיק מראשית.

ובר (דף טו ע"ב) אתתקן לבתר נקודה והיכלא (כסדרא) פחדא, כדין בראשית כליל

בְּחֻמָּה. אַחַר כֵּן הִתְחַלֵּף גּוֹן
אוֹתוֹ הַחֵיכַל וְנִקְרָא בֵּית. (נ"א וּמְנַטוּ
הַתְּחַדֵּשׁ הַחֵיכַל) נִקְדָּה עֲלֵיוֹנָה נִקְרָאת
רַא"ש, כּוֹלָל זֶה בְּזֶה בְּסוּד
בְּרֵאשִׁית, כְּשֶׁהִכַּל הוּא יָחַד, בְּכֻלָּל
אֶחָד, כְּשֶׁטָרַם הָיָה יָשׁוּב בְּבֵית.
כִּיּוֹן שְׁנֹדָע לְתַקּוֹן הַיָּשׁוּב, אִז
נִקְרָא אֱלֹהִים טָמִיר נִסְתָּר.

זָהָר נִסְתָּר וְגִנּוּז כְּשֶׁבָנִים (ס"א ע"ד
שְׂבָנִים) בְּתוֹכוֹ לְהוֹלִיד, וְהַבֵּית קָיָם
בְּכַשְׁיטוֹת שֶׁל תַּקּוֹן שֶׁל אוֹתָם זָרַע
קִדְשׁ, וְעַד שֶׁלֹּא הוֹסְרָה וְלֹא
הִתְפַּשְׁטָה הַתְּפַשְׁטוֹת הַיָּשׁוּב, לֹא
נִקְרָא אֱלֹהִים, אֲלֵא הַכֹּל בְּכֻלָּל שֶׁל
בְּרֵאשִׁית. אַחַר שֶׁהִתְתַּקֵּן בְּשֵׁם שֶׁל
אֱלֹהִים, הוֹצִיא אוֹתָם תּוֹלְדוֹת
מֵאוֹתוֹ זָרַע שְׁנֹדָע בּוֹ. מִי הוּא
אוֹתוֹ זָרַע? אֵלּוֹ אוֹתִיּוֹת חֻקּוֹקוֹת
סוּד שֶׁל הַתּוֹרָה שִׁיִּצְאוּ מֵאוֹתָהּ
נִקְדָּה.

אוֹתָהּ הִנְקָדָה זָרַעָה בְּתוֹךְ אוֹתוֹ
הַיִּכַּל סוּד (רע"ג) שֶׁל שְׁלֹשָׁה נִקְדוֹת:
חֵל"ם, שׁוּר"ק, חִיר"ק. וְנִכְלְלוּ זֶה
בְּזֶה וְנַעֲשׂוּ סוּד אֶחָד. קו"ל שִׁיּוּצָא
בְּחִבּוּר אֶחָד, בְּשַׁעָה שִׁיּוּצָא,
יוֹצֵאת עִמּוֹ בַת זוּגוֹ שְׁכוֹלֶלֶת כֹּל
הָאוֹתִיּוֹת, שְׁכַתּוּב א"ת הַשְּׁמַי"ם,
קוֹל וּבַת זוּגוֹ. הַקוֹל הַזֶּה שֶׁהוּא
שְׁמַיִם (תַּפְאֶרֶת), הוּא אֶהְיֶ"ה אַחֲרוֹן.
הַזָּהָר שְׁכוֹלֶל כֹּל הָאוֹתִיּוֹת וְהַגִּנּוּזִים
כְּמוֹ (נ"א רע"ג) זֶה.

עַד כָּאן, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה, אֵלּוֹ
שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת כְּנִגְדַּת הַסּוּד הַזֶּה
הַעֲלִיּוֹן בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים.
בְּרֵאשִׁית - סוּד רֵאשׁוֹן. בְּרֵא"א -
סוּד נִסְתָּר לְהַתְּפַשֵּׁט מִשֵּׁם הַכֹּל.
אֱלֹהִי"ם - סוּד לְקַיֵּם הַכֹּל לְמַטָּה.
אֵת הַשְּׁמַיִם - שֶׁלֹּא לְהַפְרִידֵם זָכָר
וְנִקְבָּה כְּאֶחָד.

א"ת - כְּשֶׁלּוֹקַח הָאוֹתִיּוֹת כְּלָם,
הַכֻּלָּל שֶׁל כֹּל הָאוֹתִיּוֹת הֵם רֵאשׁ
וְסוּף. אַחַר כֵּן מֵתוֹסֵף ה"א

אֲתוּוֹן אֲנֹוֹן רִישָׁא וְסוּפָא.

רֵאשִׁיתָא עֲלָאָה בְּחֻמָּתָא. לְבַתָּר
אֲתַחֲלַף גּוֹוֹן הַהוּא הַיִּכְלָא וְאֶקְרִי בֵּית. (נ"א
וּמִינָהּ אֲתַחֲדֵשׁ הַיִּכְלָא) נִקְדָּה עֲלָאָה אֶקְרִי רַא"ש.
כְּלִיל דָּא בְּדָא בְּרָזָא בְּרֵאשִׁית, כְּדֵאִהוּ
כְּלָא כְּחָדָא בְּכֻלָּלָא חָדָא עַד לֹא הָוִי
יִשׁוּבָא בְּבֵיתָא, כִּיּוֹן דְּאִזְדָּרַע לְתַקּוּנָא
דְּיִשׁוּבָא כְּדִין אֶקְרִי אֱלֹהִים טָמִירָא
סְתִימָא:

זָהָר סְתִימִים וְגִנּוּז כְּדִין בְּנִין (ס"א ע"ד דְּבִנּוּן) בְּגִיּוּיָה
לְאוּלְדָא וּבֵיתָא קִיּימָא בְּכַשְׁיטוֹ
דְּתַקּוּנָא דְּאֲנּוֹן זָרַע קִדְשׁ. וְעַד לֹא
אֲתַעֲדִיאת וְלֹא אֲתַפְּשַׁט פְּשִׁיטוֹ דְּיִשׁוּבָא
לֹא אֶקְרִי אֱלֹהִים, אֲלֵא כְּלָא בְּכֻלָּלָא
בְּרֵאשִׁית, לְבַתָּר דְּאֲתַתַּקֵּן בְּשֵׁמָא דְּאֱלֹהִים
אֲפִיק אֲנּוֹן תּוֹלְדִין מֵהַהוּא זָרַעָא דְּאִזְדָּרַע
בִּיה. מָאן הַהוּא זָרַעָא, אֲנּוֹן אֲתוּוֹן גְּלִיפִין
רָזָא דְּאוּרִייתָא דְּנִפְקוּ מֵהַהִיא נִקְדָּה.

הַהוּא נִקְדָּה זָרַע בְּגוֹ הַהוּא הַיִּכְלָא רָזָא (נ"א
רע"ג) דְּתִלַּת נִקְדוּדִין חֵל"ם, שׁוּר"ק,
חִיר"ק. וְאֲתַפְּלִילוּ דָּא בְּדָא וְאֲתַעֲבִידוּ רָזָא
חָדָא. קו"ל דְּנִפִיק בְּחִבּוּרָא חָדָא. בְּשַׁעָתָא
דְּנִפִיק, נִפְקַת בַּת זוּגִיָה בְּהִדְיָה דְּכֻלִּיל כֹּל
אֲתוּוֹן. דְּכַתִּיב א"ת הַשְּׁמַי"ם, קוֹל וּבַת זוּגוֹ.
הַאי קוֹל דְּאִיהוּ שְׁמַיִם אִיהוּ אֶהְיֶ"ה בְּתַרְאָה.
זָהָר דְּכֻלִּיל כֹּל אֲתוּוֹן וְגִוּוּנִין, כְּגִוּוּנָא (נ"א רע"ג)
דָּא.

עַד הָכָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה, אֵלּוֹן תִּלְתָּא
דְּרָגִין לְקַבֵּל רָזָא דָּא עֲלָאָה בְּרֵאשִׁית
בְּרֵא אֱלֹהִים. בְּרֵאשִׁית רָזָא קְדָמָאָה. בְּרֵא
רָזָא סְתִימָא לְאֲתַפְּשֵׁטָא מִתַּמָּן כְּלָא. אֱלֹהִים
רָזָא לְקִיּימָא כְּלָא לְתַתָּא. אֵת הַשְּׁמַיִם, דְּלֹא
לְאֶפְרָשָׁא לוֹן דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּחָדָא.

א"ת כְּדֵאִהוּ אֲתוּוֹן כְּלָאָה דְּכֻלָּהוּ

לְהַתְּחַבֵּר כָּל הָאוֹתִיּוֹת עִם ה"א,
וְנִקְרָא אִתָּהּ, וְעַל זֶה (נחמיה ט)
וְאִתָּהּ מְחִיָּה אֶת כָּלֶם. אֵת - סוּד
אֲדָנִי וְכִךְ נִקְרָא. הַשָּׁמַיִם - זֶה
יְהו"ה סוּד עֲלִיּוֹן.

וְא"ת - תִּקּוּן זָכַר וְנִקְבָּה. וְא"ת
- סוּד וִיהו"ה, וְהַכֵּל אֶחָד. הָאָרֶץ
- זֶה אֱלֹהִים כְּדָגְמַת עֲלִיּוֹן,
לְעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְאִבִּים. שֵׁם זֶה
כְּלוּל בְּשִׁלְשָׁה מְקוֹמוֹת, וּמִשֵּׁם
נִפְרָד שֵׁם זֶה לְכַמָּה צְדָדִים. עַד
כָּאֵן סוּד שֶׁל סֵתֵר הַסִּתְרִים
שֶׁחֶקֶק וּבָנָה וְהַעֲמִיד בְּדַרְךְ נִסְתָּר
בְּסֵתֵר שֶׁל פְּסוּק אֶחָד. מִכָּאֵן
וְהִלָּאָה:

מִשְׁנָה. קְשָׁרִים רַמִּים, שָׁרִים
מוֹשְׁלִים בְּמִמְשָׁלָה, קָרְבו
וְשִׁמְעוּ. מִי מִכֶּם שֶׁעָלָה וַיְרֵד, מִי
כִּנְס רֹחַ בְּיָדוֹ, יָקוּם וַיִּדַע, בְּשַׁעַה
שֶׁעָלָה בְּרִצּוֹן שֶׁל הָרֹאשׁ הַלְבָן
לְעֲשׂוֹת כְּבוֹד לְכַבוֹדוֹ, עָלָה אֹר
אֶחָד נִסְתָּר בְּרֹאשׁ שֶׁל הַכֵּל, נֶשֶׁב
בָּהּ וְהוֹצִיא קְלָפוֹת מְאִירוֹת
מִתְּחַבְּרוֹת הַכֵּל כְּאֶחָד, וְעָלוּ
וַיְרֵדוּ וְנַעֲשֶׂה הַכֵּל אֶחָד, וְאוֹתוֹ
אֹר נִסְתָּר כְּשֶׁנֶּשֶׁב בָּהּ וְהָאִיר
נִקְרָא אֱהִי"ה. אוֹתוֹ אֹר עָלָה
וַיְרֵד וַיִּרַק נִיצוּצוֹת וְנֶשֶׁב בָּהּ,
וְהוֹצִיא כַח טְמִיר אֶחָד, וְנִקְרָא
שְׁמוֹ אֲשֶׁר אֱהִי"ה. בְּחֻקֵּי
טְמִירָה וְנִסְתָּרָתָּ, אוֹתָם קְלָפוֹת
מְאִירוֹת שֶׁהִתְחַבְּרוּ מִתּוֹךְ סֵלַע
אֶחָד נִסְתָּר, יֵצְאוּ בְּחֻקֵּי כַח
שֶׁל אוֹתוֹ אוֹת עֲלִיּוֹן, וְנִקְרָא
יְהו"ה.

עוֹד נֶשֶׁב בָּהּ וְהוֹצִיא זִיקִים
נוֹצְצִים זוֹרְקִים לְכָל עֵבֶר,
וְהוֹצִיא כַח אֶחָד טְמִיר שְׁנוּצֵץ
לְכָל צֵד וְנִקְרָא א"ל. עוֹד אוֹתוֹ
אֹר טְמִיר נִסְתָּר נֶשֶׁב בָּהּ, וְעָלָה
וַיְרֵד וְעָלָה בְּאֶלֶף וּמֵאֵתִים
קְשׁוּרִים שֶׁל אֵשׁ, וְהוֹצִיא כַח
אֶחָד טְמִיר וְנִקְרָא אֱלֹהִים, וְזוֹ
הַגְּבוּרָה. מִזֶּה מִתְּפַשְּׁטִים כַּחוֹת

לְבַתֵּר אֶתּוֹסֶף ה"א לְאֶתְחַבְּרָא כְּלֵהוּ אֶתּוֹן
בֵּה"א וְאֶתְקַרִי אִתָּהּ. וְעַל דָּא (נחמיה ט) וְאִתָּהּ
מְחִיָּה אֶת כָּלֶם. אֶת רְזָא אֲדָנִי וְהַכִּי אֶקְרִי.
הַשָּׁמַיִם דָּא יְהו"ה רְזָא עֲלָאָה.

וְא"ת תִּקּוּנָא דְכַר וְנִוְקְבָא. וְא"ת רְזָא
וִיהו"ה, וְכִלָּא חַד. הָאָרֶץ דָּא אֱלֹהִים
כְּגוּוּנָא עֲלָאָה לְמַעַבְד פִּירִין וְאִיבִין. שְׁמָא דָּא
כְּלִילָא בְתֵלַת דְּיֻכְתִּי, וּמִתְמָן אֶתְפָּרֵשׁ שְׁמָא דָּא
לְכַמָּה סְטָרִין. עַד הָכָא רְזָא דְסִתְרָא דְסִתְרִין
דְּגָלִיד וּבְנֵי וְקִיִּים בְּאַרְח סְתִים בְּסִתְרָא דְחַד
קָרָא. מִכָּאֵן וְלִהְלָאָה.

השלמה מהשממות (סימן ב)

מִתְנִיתִין קְטוּרֵי רַמָּאֵי הוֹרְמָנֵי דְבוּרֵינִירֵי
קָרִיבוּ שְׁמַעוּ מָאן מִנְכוּן דְסָלִיק
וְנַחֲתִית מָאן פְּנֵשׁ רוּחָא בִידוּי יָקוּם וַיִּנְדַע
בְּשַׁעַתָּא דְסָלִיק בְּרַעוּתָא דְרִישָׁא חִיּוּרָא
לְמַעַבְד יִקְרָא לִיקְרִיָּה סָלִיק חַד טְהִירוֹ סְתִימוֹ
בְּרִישָׁא דְכִלָּא נֶשֶׁב בָּהּ וְאַפִּיק קוּמְרִין טְהִירִין
מִתְחַבְּרִין פְּחָדָא כְּלָא וְסָלִיקוּ וְנַחֲתוּ וְאֶתְעַבִּיד
כְּלָא חַד וְהָהוּא טְהִירוֹ סְתִימוֹ כַּד נֶשֶׁיב בָּהּ
וְאַנְהִיר אֶקְרִי אֱהִי"ה הָהוּא טְהִירוֹ סִלְקָא
וְנַחֲתָא וְזָרִיק זִיקִין נְצִיצִין וְאַנְשִׁיב בָּהּ וְאַפִּיק
חַד חִילָא טְמִירָא וְאִיקְרִי שְׁמִיָּה אֲשֶׁר אֱהִי"ה
בְּגָלִיפוֹ טְמִיר וְסְתִים אֵינוֹן קוּמְרִין טְהִירִין
דְּאֶתְחַבְּרוּ מִגּוֹ חַד טְיִנְרָא סְתִים נְפָקִי בְּגִלוּפָא
בְּחִילָא דְהָהוּא טְהִירוֹ עֲלָאָה וְאִיקְרִי יְהו"ה.

תוֹ נֶשֶׁיב בָּהּ וְאַפִּיק זִיקִין נְצִיצִין זִרְקִין לְכָל
עֵיבֶר וְאַפִּיק חַד חִילָא טְמִירָא נְצִיץ
לְכָל סְטֵר וְאִיקְרִי א"ל. תוֹ הָהוּא טְמִירָא
טְהִירוֹ סְתִים נֶשֶׁב בָּהּ וְסִלְקָא וְנַחֲתָא וְסָלִיק
בְּאֶלֶף וּמֵאֵתֵן קִיטוּרִין דְנוּרָא וְאַפִּיק חַד חִילָא
טְמִירָא וְאִיקְרִי אֱלֹהִים וְדָא גְבוּרָה. מִהָאֵי
מִתְפַּשְּׁטֵן חִילִין טְמִירִין לְהִטִּין לְכָל סְטֵר

טמירים לזהטים לכל צד, מהם שמתקנים בתקונים יפים, ומהם שמתקנים בתקונים אחרים.

עוד נשב בה והוציא כח טמיר אחד שנקרא 'הו"ה', מדת רחמים, ונקרא שמים. ועומד בין שני חילות שנקראים צבאות. מזה יצאו כל החילות וכל המחנות העליונים, כל אחד ואחד למינו לקים ולהנהיג את העולמות, עליו כתוב (תהלים פד) ה' צבאות אשרי אדם בוטח בך: בראשית, ברא שית, מקצה השמים ועד קצה השמים, ששה צדדים שמתפשטים מסוד עליון בהתפשטות [נ"א משלש נקודות] שברא מתוך נקדה ראשונה. ברא התפשטות של נקדה אחת שלמעלה. וכאן נחקק סוד השם של ארבעים ושנים אותיות.

(דניאל יב) והמשפלים יזהרו, כדגמת תנועות [נ"א טעמים] שמנגנות, ובנגון שלהם הולכים אחריהם אותיות ונקודות ומתנועעים אחריהם, כמו חלים אחרי מלכם. הגוף אותיות, והרוח נקודות. כלם נוסעים במסעותיהם אחר התנועות ועומדים במקומם. כשנגון הטעמים נוסע, נוסעות האותיות והנקודות אחריהם. כשהוא פוסק, הם אינם נוסעים ועומדים במקומם.

והמשפלים יזהרו - אותיות ונקודות. פזהר - נגון הטעמים. הרקיע - התפשטות הנגון כמו אלה שמתפשטים בהתפשטות והולכים בנגון. ומצדיקי הרבים - אותם פסוקי הטעמים שפוסקים במסעותיהם, שבגלל כך נשמע הדבר. יזהירו אותיות ונקודות, ומאירים כאחד במסעות בסוד של סתר במסע כאותם שבילים נסתרים. מזה

מנהון די מתקנן בתיקוני יאות ומנהון די מתקנן בתיקוני אחרא.

הו נשיב בה ואפיק חד חילא טמירא דאיתקרי יהו"ה מדת רחמים ואקרי שמים, וקיימא בין תרין חילין דאיקרון צבאו"ת מהאי נפקן (נפקו) כל חילין וכל משיריין עילאין כל חד וחד לזניה לקיימא ולהנהגא עלמין עליה פתיב (תהלים פ"ד) יי צבאות אשרי אדם בוטח בך: (עד כאן מההשמעות) בראשית, ברא שית, מקצה השמים ועד קצה השמים, שית סטריין דמתפשטן מרזא עלאה באתפשטותא (נ"א משלש נקודות) דברא מגו נקודה קדמאה. ברא אתפשטותא דחד (נ"א מנו) נקודה דלעילא. והכא אגליף רזא שמא דארבעין ותריין אתוון:

והמשפלים יזהירו, (דניאל יב) פגוונא דתנועעי (נ"א דטעמי) דמנגני, ובנגוונא דילהון אזלין אבתייהו אתוון ונקודי, ומתנענען אבתייהו כחילין בתר מלכיהון. גופא אתוון, ורוחא נקודי. פלהו נטלו במטלניהון בתר תנועעי (נ"א טעמי) וקיימי בקיומיהו. פד נגוונא דטעמי נטיל, נטלי אתוון ונקודי אבתייהו. פד איהו פסיק אנון לא נטלין וקיימי בקיומיהו.

והמשפלים יזהירו, אתוון ונקודי. פזהר נגוונא דטעמי. הרקיע אתפשטותא דנגוונא כגון אנון דמתפשטי בפשיטו ואזלו בנגוונא. ומצדיקי הרבים אנון פסוקי דטעמי דפסקי במטלניהון דבגין כך אשתמע מלה. יזהירו אתוון ונקודי ונהרין כחדא במטלנין ברזא דסתימו במטלנותא (נ"א כאנון) כאנון שבילין סתימין. מהאי אתפשט

מתפשט הכל. והמשכלים יזהרו כזהר הרקיע - אותם עמודים ואדנים של אותו אפריון. המשכלים - אותם עמודים ואדנים עליונים שהם מסתכלים בהשכל בכל מה שצריך אותו אפריון ואדנים שלו. הסתר הזה כמו שנאמר (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל. יזהרו - שאם לא יזהירו ולא מאירים, לא יכולים לעיין ולהסתכל באתו אפריון בכל מה שצריך.

כזהר הרקיע - אותו שעומד על גבי אותם המשכלים, שכתוב בו (יחזקאל א) ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא. זהר שמאיר לתורה, זהר שמאיר לאותם ראשים של אותה חיה, ואותם ראשים הם משכילים שמאירים תמיד ומסתכלים לאותו רקיע לאותו האור שיוצא משם, וזהו אור התורה שמאיר תמיד ולא פוסק.

ספר הבהיר

השלמה מההשמטות (סימן ל)

אמר רבי ברכיה, מה זה שכתוב והארץ היתה תהו? מה משמיע היתה? שפבר היתה, ומה זה תהו? דבר המתהא את בני אדם. ומה זה בהו? דבר שיש בו ממש, שכתוב בהו - בו הוא, על שם מה שכתוב (קהלת ז) גם את זה לעמת זה עשה האלהים. ברא בהו ושם מקומו בשלום. ברא תהו ושם מקומו ברע. בהו בשלום, שכתוב (איוב כה) עשה שלום במרומיו. מלמד שמיכאל שר מינו של הקדוש ברוך הוא - מים וברד, וגבריאל שר שמאלו - אש. ושם שלום ביניהם מכריע, והינו שכתוב עשה שלום במרומיו. ומנין לנו שבהו שלום? שכתוב (ישעיה מה) עשה שלום ובורא רע, הא

כלא. והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע אנון קיימין וסמכין דההוא אפריון. המשכילים אנון קיימין וסמכין עלאין דאנון מסתכלין בסכלתנו בכל מה דאצטריך ההוא אפריון וסמכין (ג"א דביה) דיליה. סתרא דא כמה דאת אמר, (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל. יזהירו, דאי לא יזהירו ולא נהרין לא יכלין לעיינא ולאסתכלא בההוא אפריון בכל מה דאצטריך.

כזהר הרקיע ההוא דקיימא (דף טו ע"א) על גבי אנון משכילים דכתיב ביה (יחזקאל א) ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא. זהר דההוא נהיר לאורייתא. זהר דנהיר לאנון ראשי דההיא חיה, ואנון ראשי אנון משכילים דנהרין תדיר ומסתפלן לההוא רקיע לההוא נהירו דנפיק מתפמן, ודא איהו נהירו דאורייתא דנהיר תדיר ולא פסיק.

ספר הבהיר

השלמה מההשמטות (סימן ל)

אמר רבי ברכיה מאי דכתיב והארץ היתה תהו, מאי משמע היתה, שפבר היתה. ומאי תהו, דבר המתהא את בני אדם. בהו, דבר שיש בו ממש, דכתיב בהו, בו הוא. על שם מאי דכתיב (קהלת ז) גם את זה לעמת זה עשה האלהים. ברא בהו ושם מקומו בשלום. ברא תהו ושם מקומו ברע. בהו בשלום דכתיב (איוב כה) עושה שלום במרומיו. מלמד שמכאל שר מינו של הקדוש ברוך הוא, מים וברד. וגבריאל שר שמאלו, אש. ושם שלום ביניהם מכריע והיינו דכתיב עושה שלום במרומיו. ומנין דבהו שלום, דכתיב (ישעיה מה) עושה שלום ובורא רע, הא כיצד רע מתהו ושלום מבהו,

כי צד? רע מתהו, ושלום מבהו. ברא תהו ושם מקומו ברע, שנאמר עושה שלום ובורא רע. ברא תהו ושם מקומו ברע, שנאמר עושה שלום ובורא רע. ברא בהו ושם מקומו בשלום, שנאמר עושה שלום במרומיו: ע"כ:

(עד כאן מזהה שממות)

והארץ היתה תוהו ובהו וגו', היתה דייקא מקדמת דנא, תלגא גו מייא. נפקא מנה זוהמא בההוא חילא דתלגא במייא, ואקיש בה אשא תקיפא והוה בה פסולת, ואתעדיאת ואתעבידת תה"ו מאתר (נ"א מדורא) דזוהמא. קינא דפסולת. ובה"ו ברירו דאתבריר מגו פסולת ואתיישב בה חשף, רזא דאשא תקיפא. וההוא חשף דחפי על גבי ההוא תה"ו על גבי ההוא פסולת ואתתקנת

מיניה. (דף טז ע"א).

והתתקנה ממנו. ורוח אלהים - רוח הקדש שיצאה מאלהים חיים, וזו מרחפת על פני המים. אחר שרוח זו נשבה, נבררה דקיקות אחת מתוך אותה פסולת כמו שביב הזהמה. כשנבררה ונצנפה ונצרפה פעם ופעמים, עד שנשארה אותה זהמה שאין בה כלל זהמה, כשהתהו הזה נברר ונצרף, יצא ממנו רוח גדולה וחק מפרק הרים ומשבר סלעים, אותו שראה אליהו. נברר בהם ונצרף, ויצא ממנו רעש, שפתיוב (שם) ואחר הרוח רעש. ונברר החשף ונכלל בסוד שלו אש, שפתיוב ואחר הרעש אש. נברר הרוח ונכלל בסוד שלו קול דממה דקה.

תה"ו - מקום שאין בו גון ולא דמות ולא נכלל בסוד הדמות, עכשו הוא בדמות, כשמסתכלים בו אין לו דמות כלל. לפל יש לבוש להתלבש פרט לזה (שנראה בו ואינו כלל ולא תהו).

בה"ו - לזה יש ציור ודמות אבנים שקועות בתוך החקיקה [נ"א קלפה] של תהו ויצאים מתוך

ברא תהו ושם מקומו ברע, שנאמר עושה שלום ובורא רע. ברא בהו ושם מקומו בשלום שנאמר עושה שלום במרומיו. ע"כ:

והארץ היתה תוהו ובהו וגו', היתה דייקא מקדמת דנא, תלגא גו מייא. נפקא מנה זוהמא בההוא חילא דתלגא במייא, ואקיש בה אשא תקיפא והוה בה פסולת, ואתעדיאת ואתעבידת תה"ו מאתר (נ"א מדורא) דזוהמא. קינא דפסולת. ובה"ו ברירו דאתבריר מגו פסולת ואתיישב בה חשף, רזא דאשא תקיפא. וההוא חשף דחפי על גבי ההוא תה"ו על גבי ההוא פסולת ואתתקנת

והתתקנה ממנו. ורוח אלהים, רוח קדשא דנפיק מאלהים חיים ודא מרחפת על פני המים. בתר דהאי רוח נשיב אבריר דקיקו חד מגו ההוא פסולת פטיסא דזוהמא. פד אבריר ואצניף ואצריף זמנא ותרין עד דישתאר ההוא זוהמא דלית ביה זוהמא כלל, פד האי תהו אבריר ואצריף נפק מיניה (מלכים א יט) רוח גדולה וחק מפרק הרים ומשבר סלעים ההוא דחמא אליהו. אבריר בהו ואצריף ונפק מניה רעש דכתיב, (מלכים א יט) ואחר הרוח רעש. ואבריר חשף ואכליל ברזא דיליה אש דכתיב ואחר הרעש אש. אבריר רוח ואתפליל ברזא דיליה קול דממה דקה.

תה"ו אתר דלית ביה גון ולא דיוקנא ולא אתפליל ברזא דדיוקנא. השתא איהו בדיוקנא כד מסתפלן ביה לית ליה דיוקנא כלל. לכלא אית לבושא לאתלבשא בר האי.

(דאתחזי ביה וליתיה כלל ולא תהו).

בה"ו להאי אית ליה ציורא ודיוקנא אבנין

חֲקִיקָה הַשְּׁקוּעָה שָׁם, וּמִשָּׁם מוֹשְׁכִים תּוֹעֲלֹת לְעוֹלָם בְּצִיּוּר שֶׁל לְבוּשׁ, מוֹשְׁכִים תּוֹעֲלֹת מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה, וְעוֹלָה מִמַּטָּה לְמַעְלָה, וְעַל זֶה הֵם נְקוּבִים וּמְפֻלְמִים, [מלכות] אֵלֶּה תְלוּיִים בְּאֵיִר. לְפַעְמִים תְלוּיִים בְּאֵיִר שְׁעוֹלִים מִשָּׁם לְמַעְלָה, וְלְפַעְמִים הֵם מִתְחַבְּאִים בַּיּוֹם הַמְּעַנָּן, וּמוֹצִיאִים מִיָּם מִתּוֹךְ הַתְּהוֹם לְהִזִּין אֶת הַתְּהוֹ"ו מִשָּׁם, שֶׁהָרִי אֵז חֲדוּה וְשִׁטוֹת [ג"א וְשִׁטָּה] [שְׁאִין] שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט הַתְּהוֹ בְּעוֹלָם.

חֲשֶׁךְ הוּא אֵשׁ שְׁחוּרָה חֲזָקָה בְּגוֹן. אֵשׁ אֲדָמָה חֲזָקָה בְּמֵרָאָה. אֵשׁ יִרְקָה חֲזָקָה בְּצִיּוּר. אֵשׁ לְבָנָה, הַגָּוֶן שְׂכוּלָל הַכֹּל. חֲשֶׁךְ חֲזָק בְּכָל הָאֲשִׁים, וְזֶה מִחֻזַּק אֶת הַתְּהוֹ"ו. חֲשֶׁךְ הוּא אֵשׁ, וְלֹא אֵשׁ חֲשׂוּבָה, פָּרַט לְמַתִּי שֶׁמִּחֻזַּק אֶת הַתְּהוֹ, וְזֶה סוּד (בְּרֵאשִׁית כו) וְתַכְהִינָה עֵינָיו מֵרְאוֹת וַיִּקְרָא אֶת עֵשׂוֹ וְגו'. חֲשֶׁךְ פָּנֵי רַע שֶׁמְסַבֵּיר פָּנִים לְרַע, וְאֵז נִקְרָא חֲשֶׁךְ שְׁשׂוּרָה עָלָיו לְחֻזַּק אוֹתוֹ, וְזֶה סוּד וְחֲשֶׁךְ עַל פָּנֵי תְהוֹם.

רו"ח הוּא קוֹל דְּשִׁאֲרֵי עַל בַּהוּ וְאֶתְקִיף לִיה וּמִחֻזַּק אוֹתוֹ וּמְנַהֵיג אוֹתוֹ בְּכָל מָה שְׁצָרִיף, וְזֶה סוּד (תְּהִלִּים כט) קוֹל ה' עַל הַמַּיִם. וְכֵן רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. אֲבָנִים שְׁקוּעוֹת בְּתוֹךְ הַתְּהוֹמוֹת שְׁמָהֶם יוֹצְאִים מִיָּם, וְעַל זֶה נִקְרָאוּ פְּנֵי הַמַּיִם. רוּחַ מְנַהֵיגָה וּמִחֻזַּקת לְאוֹתָם פְּנִים, פְּנֵי תְהוֹם, זֶה כְּמוֹ שְׁצָרִיף לוֹ וְזֶה כְּמוֹ שְׁצָרִיף לוֹ. תְּהוֹ"ו, עָלָיו שׂוּרָה שָׁם שְׁד"י. בַּה"ו, עָלָיו שְׂרוּי שָׁם צְבָאוֹת. חֲשֶׁךְ, עָלָיו שְׂרוּי שָׁם אֱלֹהִים. רוּחַ, עָלֶיהָ שְׂרוּי שָׁם יְהו"ה.

רוּחַ חֲזָק מְפָרֵק הָרִים לֹא בְרוּחַ יי וְגו' שְׁמָא דָּא לֹא הָוִי בִּיה, דְּהָא שְׁד"י

מְשַׁקְעִין גּוֹ גְּלִיפָּא (ג"א קְלִיפָּה) דְּתַהוּ נְפִיקֵי גּוֹ גְּלִיפָּא דְּמִשְׁקַעֲזֵן תַּמָּן. וּמִתַּמָּן מִשְׁכִּי תּוֹעֲלֵתָא לְעוֹלָמָא בְּצִיּוּרָא דְּלְבוּשָׁא, מִשְׁכִּי תּוֹעֲלֵתָא מְעִילָא לְתַתָּא וְסִלְקָא מִתַּתָּא לְעִילָא. וְעַל דָּא נְקוּבִין וּמְפוּלְמִין, הָנִי תְלוּיִן בְּאֵיִרָא. לְזַמְנִין תְלוּיִן בְּאֵיִרָא דְּסִלְקֵי מִתַּמָּן לְעִילָא. לְזַמְנִין מִטְמָרִין בְּיוֹמָא דְּעֵיבָא וּמְפִיקֵי מִיִּין מִגּוֹ תְהוֹמָא לְאַתְזָנָא תְהוֹ"ו מִתַּמָּן דְּהָא כְּדִין חֲדוּה וְשִׁטוֹתָא (ג"א וְשִׁטָּה) דְּקָא (ג"א דְּלֵא) אֶתְפַּשֵּׁט תְהוֹ בְּעוֹלָמָא.

חֲשֶׁךְ הוּא אֵשׁ אוֹכְמָא תְקִיף בְּגוֹן. אֵשׁ סוּמְקָא תְקִיף בְּחִיזוֹ. אֵשׁ יְרוּקָא תְקִיף בְּצִיּוּר. אֵשׁ חִיּוּרָא גּוֹן דְּכָלִיל כָּלָא. חֲשֶׁךְ תְקִיף בְּכָל אֲשִׁין וְדָא אֶתְקִיף לְתַהוֹ"ו. חֲשֶׁךְ הוּא אֵשׁ וְלֹא אִיהוּ אֵשׁ חֲשׂוּבָא בְּרַע אֶתְקִיף לְתַהוֹ, וְרָזָא דָּא (בְּרֵאשִׁית כו) וְתַכְהִינָה עֵינָיו מֵרְאוֹת וַיִּקְרָא אֶת עֵשׂוֹ וְגו'. חֲשֶׁךְ פְּנֵי רַע דְּאֶסְפֵּר אֲנַפִּין לְרַע, וּכְדִין אֶקְרִי חֲשֶׁךְ דְּשָׂרֵי עֲלִיָּה לְאַתְקַפָּא לִיה. וְרָזָא דָּא וְחֲשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם.

רו"ח הוּא קוֹל דְּשִׁאֲרֵי עַל בַּהוּ וְאֶתְקִיף לִיה וְאֶנְהִיג לִיה בְּכָל מָה דְּאֶצְטְרִיף. וְרָזָא דָּא (תְּהִלִּים כט) קוֹל יי עַל הַמַּיִם. וְכֵן רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. אֲבָנִין מְשַׁקְעֵן גּוֹ תְהוֹמֵי דְּנְפִיקֵי מִיָּא מְנַהֵן. וְעַל דָּא אֶקְרוּן פְּנֵי הַמַּיִם. רוּחַ אֶנְהִיג וְאֶתְקִיף לְאַנוּן פְּנִים פְּנֵי תְהוֹם, דָּא פְּמָה דְּאֶצְטְרִיף לִיה וְדָא כְּמָה דְּאֶצְטְרִיף לִיה. תְהוֹ"ו עֲלִיָּה שְׂרִיָּא שָׁם שְׁד"י. בַּה"ו עֲלִיָּה שְׂרִיָּא שָׁם צְבָאוֹת. חֲשֶׁךְ עֲלִיָּה שְׂרִיָּא שָׁם אֱלֹהִים. רוּחַ עֲלִיָּה שְׂרִיָּא שָׁם יְהו"ה.

רוּחַ חֲזָק מְפָרֵק הָרִים לֹא בְרוּחַ יי וְגו' שְׁמָא דָּא לֹא הָוִי בִּיה, דְּהָא שְׁד"י

שולט עליו בסוד (של סתר) היתהו.
ואחר הרוח רעש לא ברעש ה',
שהרי שם צבאות שולט בו בסוד
הבהו, ועל כף נקרא הבהו רעש,
שאינו בלא רעש. ואחר הרעש
אש לא באש ה', שהרי שם
אלהים שולט בו מצד החשף.
ואחר האש קול דממה דקה. כאן
נמצא שם יהו"ה. ארבעה פרקים
כאן, שהם פרקי הגוף ואיברים
ידועים של אותם ארבעה, והם
שנים עשר, וכאן שם חקוק של
שנים עשרה אותיות שנמסר
לאליהו במערה.

רבי בנימן לוי, מצאתי כתוב
שם בן י"ב אותיות י"ה ז"ה ז"ה ז"ה
ז"ה י"ה: תה"ו במספר קטן עם ג'
אותיות גימטריא ש' ש"ד שד"י.
בהו במספר קטן גימטריא
צבאות כזה ב' ב"ה בהו. חשף
במספר קטן עם הפולל גימטריא
אלהים. רוח במספר קטן עם
הפולל בגימטריא יהו"ה במספר
קטן. רעש במספר קטן עם
הפולל גימטריא בהו. קול דממה
דקה במספר קטן עם הפולל
יהו"ה וי"ב יותר פנגד שם י"ב
הנמסר לאליהו במערה. וכן דקה
במספר קטן עם השלשה אותיות
גימטריא יב"ק. נלעד"ן:

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור.
מכאן היא הראשית למצא גנזים
איך נברא העולם בפרט. שעד
כאן היה בכלל, ואחר כך חזר
להיות פלל, להיות פלל ופרט
וכלל. עד כאן היה הכל תלוי
באור מסוד אין סוף. פיון
שהתפשט הפח בהיכל העליון
הסוד של אלהים, כתוב בו
אמירה, ויאמר אלהים. שהרי
למעלה לא כתוב בו אמירה
בפרט, ואף על גב שבראשית

שְׁלֹטָא עֲלֵיהּ בְּרָזָא (דסתרא) דתהו.

ואחר הרוח רעש לא ברעש יי דהא שם
צבאות שלטא ביה ברזא דבהו. ועל
דא אקרי בהו רעש דלאו איהו בלא רעש.
ואחר הרעש אש לא באש יי. דהא שמא
דאלהים שלטא ביה מסטרא דחשף. ואחר
האש קול דממה דקה הכא אשתכח שם
יהו"ה. ארבע פרקין הכא דאנון פרקי גופא
ואברין ידיען דאנון ארבעה ואנון תריסר
והכא שמא גליפא. דתריסר אתוון דאתמסר
לאליהו במערה.

השלמה מההשממות (סימן כו)

רבי בנימן לוי, מצאתי כתוב שם בן י"ב
אותיות י"ה ז"ה ז"ה ז"ה ז"ה י"ה:
תה"ו במספר קטן עם ג' אותיות גימטריא ש' ש"ד
שד"י. בהו במספר קטן גימטריא צבאות
כזה ב' ב"ה בהו. חשף במספר קטן עם
הפולל גימטריא אלהים. רוח במספר קטן
עם הפולל בגימטריא יהו"ה במספר קטן.
רעש במספר קטן עם הפולל גימטריא בהו.
קול דממה דקה במספר קטן עם הפולל
יהו"ה וי"ב יותר פנגד שם י"ב הנמסר
לאליהו במערה. וכן דקה במספר קטן עם
השלשה אותיות גימטריא יב"ק. נלעד"ן: (עד כאן

מההשממות) (דף טז ע"ב).

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. (בראשית א)
מהכא איהו שירותא לאשפחא גניזין
היך אתברי עלמא בפרט. דעד הכא הוה
בכלל. ובתר אתהדר פלל. למהוי פלל ופרט
וכלל. עד הכא הוה כלל תליא באוירא
מרזא דאין סוף, פיון דאתפשט חילא
בהיכלא עלאה רזא דאלהים, פתיב ביה
אמירה ויאמר אלהים. דהא לעילא לא כתיב ביה אמירה ויאמר אלהים.

אמירה ויאמר אלהים. דהא לעילא לא כתיב ביה אמירה ויאמר אלהים.

גב דבראשית מאמר הוא, אכל לא כתוב ביה ויאמר.

הוא מאמר, אכל לא כתוב בו ויאמר.

דא ויאמר איהו קיימא למשאל ולמנדע. ויאמר חילא דאתרם וארמותא בחדשאי מרזא דאין סוף ברזא (נ"א ברשא) דמחשבה. ויאמר אלהים השתא אוליד ההוא היכלא ממה דאתעדיאת מזרעא דקדש, ואוליד בחדשאי. וההוא דאתילד (דאתיליד) אשתמע לבר. מאן דאוליד ליה אוליד בחדשאי דלא אשתמע פלל, פיון דנפק מניה, מאן דנפק, אתעביד קול דאשתמע לבר.

ויאמר הנה הוא עומד לשאל ולדעת. ויאמר, כח שהתרומום והקמתו בחדשאי מסוד אין סוף בסוד (נ"א בראש) המחשבה. ויאמר אלהים. עכשו הוליד אותו ההיכל ממה שהוסר מזרע של קדש והוליד בחדשאי. וההוא שמתילד, נשמע בחוץ מי שהוליד אותו. הוליד בחדשאי שלא נשמע פלל. פיון שיצא ממנו מה שיצא, נעשה קול שנסמע בחוץ.

יהי אור. כל מה דנפק ברזא דא נפק. יהי על רזא דאבא ואמא דאיהו י"ה. ולבתר אתהדר לנקודה קדמאה, למיהוי שירותא לאתפשטא למלה אתרא אור. ויהי אור, אור דכבר הוה. אור דא רזא סתימא אתפשטותא דאתפשט ואתבקע מרזא דסתרא דאור עלאה סתימא. בקע בקדמיתא ואפיק חד נקודה סתימא מרזא דיליה. דהא אין סוף בקע מאורא דיליה וגלי האי נקודה י. פיון דהאי י אתפשט, מה דאשתאר אשתכח אור מיהו רזא דההוא אור סתימאה.

יהי אור - כל מה שיצא בסוד זה יצא. יהי - על סוד של אבא ואמא, שהוא י"ה. אחר כך חזר לנקודה הראשונה להיות ראשית להתפשט לדבר אחר אור. ויהי אור - אור שפכר הנה. אור זה סוד נסתר, התפשטות שהתפשטה ונבקעה מסוד של סתר האור העליון הנסתר. בקע בתחלה והוציא נקדה נסתרת אחת מסוד שלו, שהרי אין סוף בקע מאור שלו וגלה נקדה זו י. פיון שי' זו התפשטה, מה שנסאר נמצא אור מאותו סוד של אותו אור נסתר.

בר אשתכח מניה נקודה קדמאה י, אתגלי לבתר עליה מטי ולא מטי. פיון דאתפשט נפק ואיהו הוא אור דאשתאר מאור. והינו אור דכבר הוה, והא קיימא. נפק ואסתלק ואתגניז ואשתאר חד נקודה מניה למיהוי מטי תדיר באורח גניזו בההיא נקודה מטי ולא מטי. נהיר ביה באורח נקודה קדמאה דנפק מניה. ובגין כך פלא אחיד דא בדא. נהיר בהאי ובהאי.

בשנמצאה ממנו נקדה ראשונה, י התגלטה אחר כך עליו, הגיע ולא הגיע. פיון שהתפשט, יצא, והוא הוא האור שנסאר מאור, והינו אור שפכר הנה, וזה עומד. יצא והסתלק ונגניז, ונשארה נקדה אחת ממנו שתהיה מגיעה תמיד בדרך גניזות באותה נקדה, מגיע ולא מגיע. מאיר בו בדרך נקדה ראשונה שיצאה ממנו, ולכן הפל אחוז זה בזה, מאיר בזה וכוה. בשעורה, הפל עולים ונאחזים בו, והוא מגיע ונגניז במקום אי"ן סוף, והכל נעשה אחד. אותה

בר סליק פלא סלקין ואתאחדן ביה ואיהו מטי ואגניז באתר דאי"ן סוף וכלא חד

נְקִדַת אֹר, היא אור, ומתפשט ומאירים בו שבע האותיות של א"ב ולא קרשו, ולחים היו. יצא חשך אחר כך, ויצאו בו שבע אותיות אחרות של הא"ב ולא נקראו, נקראו ועומדים לחים. יצא רקיע שהפריד מחלקת של שני צדדים, ויצאו בו שמונה אותיות אחרות. אז כ"ב. דלגו שבע אותיות של צד זה ושבע של צד זה, ונחקקו כלם באותו רקיע, והיו עומדים לחים. נקרא אותו רקיע, ונקראו האותיות, והתגלמו והצטרפו בצירייהם, ונחקקה שם התורה להאיר החוצה.

יהי אור - שהוא אל גדול סוד שיצא מאור ראשון. ויהי - סוד של חשך שנקרא אלהים, אור שנכלל שמאל בימין. ואז מסוד של אל יש אלהים, נכלל ימין בשמאל ושמאל בימין.

וירא אלהים את האור כי טוב - זה עמוד האמצעי. פי טוב - האיר מעלה ומטה ולכל שאר הצדדים בסוד יהו"ה, השם שאוחז את כל הצדדים. ויבדל אלהים וגו' - הפריד מחלקת להיות הפל שלם.

בתוב (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום, וכתוב וירא אלהים את האור כי טוב. בא ראה, אור זה שלמטה, כשמאיר מכת שנתן לו מהטוב שלמעלה, ולכן מנין ימות החמה שלש מאות וששים וחמשה, ארבעים ותשעה שבועות. מהם כנגד דרגה זו של צדיק שנקרא טוב, והוא שביעי, ויונק ממנו השמש הזה שלמטה. שבעה שבועות שבע פעמים, כנגד שבעה שבועות שבע פעמים, שהוא יונק מהאם העליונה שנקראת יובל, וכנגד שנות יובל שלמטה. נשאר

אתעביד. ההוא נקודה דאור, אור איהו. ואתפשט ונהירו ביה שבע אתון דאלפא ביתא ולא אקרישו ולחים הוו. נפק חשך לבתר ונפקו ביה שבע אתון אחרן דאלפא ביתא ולא אקרישו וקיימו לחים. נפק רקיע דאפריש מחלוקת דתרין סטרין ונפקו ביה תמניא אתון אחרנין. פדין כ"ב. דלגו שבע אתון דהאי סטרא ושבע דהאי סטרא, ואתגליפו כלהו בההוא רקיע והוו קיימי לחים. אקריש ההוא רקיע ואקרישו אתון ואגלימו ואתציריו בצירייהו. ואגליף תמן אורייתא לאנהרא לבר.

יהי אור דהוא אל גדול רזא דנפיק מאור קדמאה. ויהי רזא דחשך דאקרי אלהים אור דאתפליל שמאלא בימינא. וכדין מרזא דאל הוי אלהים, אתפליל ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא.

וירא אלהים את האור כי טוב דא עמודא דאמצעיתא פי טוב אנהיר עילא ותתא ולכל שאר סטרין ברזא יהו"ה שמא דאחיד לכל סטרין. ויבדל אלהים וגו' אפריש מחלוקת למהוי כלא שלים.

השלמה מהחשמטות (סימן ג)

בתוב (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום וכתוב וירא אלהים את האור כי טוב. תא חזי האי אור דלתתא כד נהיר מחילא דאתייהיב ליה מטוב דלעילא ובגין כך מנין ימות החמה שלש מאות וחמשה וששים. תשעה וארבעין שבועים, מנהון לקבל האי דרגא דצדיק דאימא טוב ואיהו שביעי, וניק מניה האי שמשא דלתתא. שבעה שבועים שבעה זמנין לקבל שבעה שבועין שבעה זמנין דאיהו יניק מאימא עלאה

משלש מאות וששים וחמשה עשרים ושנים ימים, כנגד עשרים ושנים אותיות של התורה שהעולם התחתון עומד עליהם.

שחרי צדיק שלמעלה נקרא תורה שבכתב, וכשהשתלמו אותם שלש מאות וששים וחמשה ימים, שבים שנית לקבל מדרגה זו של טוב, שדרגה זו וכל אותן שבע דרגות עליונות שבות שנית לקבל מן האם העליונה, והדרגה הזו שהלכנה ששולטת בלילה יונקת מהדרגה הזו שנקראת שכניה תחתונה, שיונקת מאותו צדיק. ובגלל שאותו צדיק ממלא אותה מאותם תפנוקים עליונים ויונקת ממנו, (נקראת) לבנה.

שכמו שהלכנה התחתונה הזו אין לה אור מעצמה אלא רק מה שנתן לה מהשמש, כך גם אותה דרגה שלמעלה, ודרגה זו נקראת ים החכמה למעלה. ועומדים שנים עשר שבטים עליונים קדושים, שלשה לצפון ושלשה לדרום, ושלשה למערב ושלשה למזרח, וים החכמה הזה עליהם. ובנגדם למטה שנים עשר שבטים עומדים סביב המזבח כדגמה הזאת. וכנגד הדרגה הזו עשה שלמה הים שלמטה עומד על שנים עשר בקר, והים הזה למעלה נקרא י"ם. מה הטעם נקרא ים? אלא משום אותה דרגה של צדיק שממלאת הים הזה נקרא יום, שכתוב (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום, וכתוב (תהלים צ) אור ירע לצדיק, וזה מאיר בסוד של השם הקדוש, שבו ממלא לים הזה שנקרא ה"א תחתונה (אחרונה של השם הקדוש). זהו שכתוב (קהלת א) כל הנחלים הלכים את הים, וכל זה

דאקרי יובלא, ולקבלה שני יובל דלתתא אשתארו משלש מאות וחמשה וששים עשרין ותריין יומין לקבל עשרין ותריין אתוון דאורייתא דעלמא תתאה אתקיים עלייהו.

דהא צדיק דלעילא תורה שבכתב אקרי וכד אשתלמו אינון שלש מאות וחמשה וששים יומין תייבין תניינות לקבלא מהאי דרגא טוב דהאי דרגא וכל אינון שבע דרגין עלאין תייבין תניינות לקבלא מאימא עלאה והאי דרגא דסיהרא דשלטא בליליא ינקא מהאי דרגא דאקרי שכינתא תתאה דינקא מההוא צדיק ובגין דההוא צדיק אמלי לה מהנהו תפנוקין עלאין וינקא מגיה (אקרי) סיהרא.

דבמה דהאי סיהרא תתאה לית לה נהורא מגרמה אלא מאי דאתיהיב לה מן שמשא, הכי נמי ההוא דרגא דלעילא והאי דרגא אקרי ימא דחכמתא לעילא וקיימי תריסר שבטין עלאין קדישין תלתא לצפונא ותלתא לדרומא ותלתא למערבא ותלתא למדינתא, והאי ימא דחכמתא עלייהו.

ולקבליהון לתתא י"ב שבטין קיימין סחרני מדבחא פהאי גוונא. ולקבל האי דרגא עבד שלמה ימא לתתא עומד על שנים עשר בקר. והאי ימא לעילא אקרי י"ם מאי טעמא אקרי ים אלא בגין ההוא דרגא דצדיק דאמלי להאי ים אקרי יום דכתיב (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום וכתוב (תהלים צ"ז) אור ירוע לצדיק, והאי נהיר ברזא דשמא קדישא דביה אמלי להאי ים דאקרי ה"א תתאה (בתראה דשמא קדישא). הדא הוא דכתיב (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים כ"ל דא דרגא דצדיק דאיקרי כל בגין דכל תפנוקין נפקין

דַּרְגַּת הַצַּדִּיק שֶׁנִּקְרָאת כּל, מִשּׁוֹם שֶׁכָּל הַתַּפְּנוּקִים יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ. הַנִּחְלָים אֵלּוּ חֲמֵשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁעָמַד, הוֹלְכִים אֶל הַיָּם לְמֵלֵא אוֹתָהּ, וְזוֹ הַדְּרָגָה נִקְרָאת בַּת שֶׁבַע. וּכְשֶׁמֵּאִיר הַצַּדִּיק הַזֶּה לַדְּרָגָה הַזֹּאת בְּסוּד שֶׁל שֶׁבַע שָׁבוּעוֹת שֶׁבַע פְּעָמִים הַשֶּׁמֶשׁ הַתַּחְתּוֹנָה מֵאִירָה בְּסוּד שֶׁל שֶׁבַע שָׁבוּעוֹת, שֶׁבַע פְּעָמִים לְלִבְנָה.

מִשּׁוֹם כִּי שְׁנַת הַלְּבָנָה שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים וְחֲמִשָּׁה יָמִים, אַרְבָּעִים וְתֵשְׁעָה שָׁבוּעוֹת, מֵהֵם כִּנְגֵד הַדְּרָגָה הַשְּׂבִיעִית הַזֹּאת הַיָּם הַעֲלִיּוֹן, שֶׁמֵּאִירָה מֵהַצַּדִּיק בַּתֵּשְׁעָה וְאַרְבָּעִים שָׁבוּעוֹת אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים. נִשְׁאָרוּ תְּרִיסַר יָמִים לְחֻשְׁבוֹן שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְחֲמִשִּׁים כִּנְגֵד שְׁנַיִם עֶשֶׂר שָׁבָטִים שֶׁסָּבִיב הַיָּם הַזֶּה לְשִׁמּוֹר מִשְׁמַרְת הַמִּשְׁכָּן בְּתְרִיסַר שְׁעָרִים עֲלִיוֹנִים שֶׁיֵּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם הַעֲלִיּוֹנָה, (בַּמְדֻרָה) וְדֶרֶךְ אוֹתָם שְׁעָרִים עֲלִיוֹנִים יוֹנְקִים אוֹתָם שָׁבָטִים מֵאִמָּא תַּחְתּוֹנָה, כֹּל אֶחָד לְצִדּוֹ כְּרָאוּי לוֹ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (יִחְזַקְאֵל מִח) שֶׁעַר יְהוּדָה אֶחָד, וְעַל זֶה כְּתוּב (יִשְׁעִיה מִג) כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי, זוֹ דַּרְגַּת צַדִּיק שֶׁמֵּאִיר בְּכַח שֶׁל שְׁמִי. וְלִכְבוֹדֵי בְּרֵאתוֹ - לְהֵאִיר לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא כְּבוֹדֵי בְּרֵאתוֹ, וְזֶהוּ יָם הַחֲכָמָה שֶׁנִּקְרָא כְּבוֹד ה' שְׁנַתְגָּלָה בְּמִשְׁכָּן.

יְצַרְתּוֹ - זֶה סוּד הַיּוֹם שֶׁלֹּמְטָה שֶׁהוּא כִּנְגֵד כֹּל שֶׁלֹּמְעָלָה, וְעַל כֵּן כְּתוּב (שֵׁם מִח) יוֹצֵר אוֹר. וּבְצַדִּיק הַזֶּה שֶׁלֹּמְעָלָה לֹא כְּתוּב בּוֹ יְצִירָה, עַד שֶׁיִּתְגַּלֶּה מַעֲשָׂהוּ לְמִטָּה וּמֵאִיר לְעוֹלָם שֶׁלֹּמְטָה מִמֶּנּוּ. אַף עֲשִׂיתִיו - זוֹ הַלְּבָנָה שְׁלֹמֶה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית

מִנִּיה הַנִּחְלָים אֵלּוּ חֲמֵשׁ דְּרָגִין דְּעַמִּיה הוֹלְכִים אֶל הַיָּם לְאִמְלִי (לְמַלְלִי) לָהּ וְהֵיא דְרָגָא אֶקְרִי בַת שֶׁבַע וְכַד נְהִיר הָאִי צַדִּיק לְהָאִי דְרָגָא בְּרֵזָא דְשֶׁבַע שָׁבוּעִין שֶׁבַע זְמַנִּין שֶׁמֵּשָׂא תַּתָּא נְהִיר בְּרֵזָא דְשֶׁבַע שָׁבוּעִין שֶׁבַע זְמַנִּין לְסִיְהָרָא.

בְּגִין כִּי שְׁנַת הַלְּבָנָה שְׁנִיָּה יוֹמִין, תֵּשְׁעָה וְאַרְבָּעִין שָׁבוּעִין מִנְהוּן לְקַבֵּל הָאִי דְרָגָא שְׂבִיעָאָה יִמָּא עַלְאָה דְנְהָרָא מִצַּדִּיק בְּמִ"ט שָׁבוּעִין נְהוּרִין עַלְאִין אֲשַׁתְּאָרוּ תְּרִיסַר יוֹמִין לְחוּשְׁפֵן שְׁנִיָּה לְקַבֵּל י"ב שְׁבָטִין דְּסַתְרֵינִי הָאִי יִמָּא לְמִיטְר מְטַרְת מִשְׁכָּנָא בְּתְרִיסַר תְּרַעִין עַלְאִין דְאִית בִּירוּשָׁלַיִם עַלְאָה (וּמְאֻרְחָא) וְאוֹרְחָא דְאִינוּן תְּרַעִין עַלְאִין יִנְקִין אִינוּן שְׁבָטִין מֵאִמָּא תַּתָּא כֹּל חַד לְסַטְרִיהַּ כְּדָקָא חֲזִי לִיהַּ דְדָא הוּא דְכְּתִיב (יִחְזַקְאֵל מִ"ח) שֶׁעַר יְהוּדָה אֶחָד וְעַל דָּא כְּתִיב (יִשְׁעִיה מִ"ג) כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי דָּא דְרָגָא צַדִּיק דְנְהִיר בְּחִילָא דְשְׁמִי וְלִכְבוֹדֵי בְּרֵאתוֹ לְאַנְהָרָא לְהֵהוּא אֲתֵר דְאֶקְרִי כְּבוֹדֵי בְּרֵאתוֹ, וְדָא יִמָּא דְחֲכָמְתָא דְאֶקְרִי כְּבוֹד ה' דְאֵתְגַלִּי בְּמִשְׁכָּנָא.

יְצַרְתּוֹ דָּא רֵזָא דִּיּוֹם דְלִתְתָּא דְאִיהוּ לְקַבֵּל כָּ"ל דְלְעִילָא וְעַל דָּא כְּתִיב (יִשְׁעִיה מִ"ה) יוֹצֵר אוֹר וְהֵאִי צַדִּיק דְלְעִילָא לָא כְּתִיב בִּיהַּ יְצִירָה עַד דִּיִּתְגַּלִּי עֲבִידְתִּיהַּ לְתַתָּא וְנְהִיר עַלְמָא תַּתָּא מִנִּיהַּ. אַף עֲשִׂיתִיו דָּא סִיְהָרָא לְתַתָּא הָדָא הוּא דְכְּתִיב וּבּוֹרָא חֲשָׁן כְּדִּי אֲתַחְבְּרוּ כְּדִין עוֹשֶׂה שְׁלוֹם שְׁלָמָא לְעַלְמָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בְּרֵאשִׁית א') וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. כְּדִין יְהוּדָא לְעִילָא

לְמִטָּה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וּבּוֹרָא חֲשָׁן. כִּשֶׁתַּחְבְּרוּ, אִז עוֹשֶׂה שְׁלוֹם,

(א) וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. וְאֵז יַחֲדוּ לְמַעַלָּה יַחֲדוּ לְמַטָּה, שְׁלוֹם לְמַעַלָּה שְׁלוֹם לְמַטָּה. כְּמוֹ זֶה יוֹסֵף לְמַטָּה, שֶׁהָרִי אַחֲזוּ בְּצַדִּיק שְׁלֹמֶעֱלָה. כְּשִׁמְשֵׁתְלָם לְמַטָּה, מוֹסִיף שְׁלוֹם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וּבְכָל הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים. כְּתוּב כָּאן (שם ט) וַיְהִי כְּדַבְּרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם, וְכְתוּב שָׁם (תהלים סח) בְּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם יַעֲמֹס לָנוּ. מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא שָׁמַע לְאַשְׁת פּוֹטִיפֶר יוֹם יוֹם, אֵז יָמִים הָעֲלִיּוֹנִים בְּשְׁלוֹם וּבְרֻכּוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרֻקִיעַ הַשָּׁמַיִם (בראשית א), שֶׁם שְׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מֵה זֶה שֶׁכְּתוּב (שיר ד) כִּלְכֵּךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵיךְ כָּךְ?

בֵּא רֵאָה, כְּשִׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, עֲשָׂאוּ מְאוֹתוֹ הָאוֹר הַנֶּאֱצָל מִלְּמַעַלָּה, וּבְרָא אֶת הַשָּׁמַיִם מְאוֹתוֹ רֻקִיעַ הָרְאשׁוֹן שֶׁהִכִּינוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְרָאוּ בְּתַחֲלָה, וְאוֹתוֹ הַרְקִיעַ הוֹלִיד כֹּל שְׂאֵר הַרְקִיעִים שֶׁנִּתְהוּוּ מִמֶּנּוּ.

וַאֲמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, אוֹתוֹ הַרְקִיעַ הוֹלִיד כֹּל הַמְּאֹרוֹת מְאוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁמִּקְבֵּל מִלְּמַעַלָּה, וּכְשִׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתוֹ רֻקִיעַ, נִטַּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַמְּאֹרוֹת וְהִנִּיחָם בְּאוֹתוֹ רֻקִיעַ הַנֶּקְרָא רֻקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְאוֹתוֹ רֻקִיעַ נִתְהוּוּ מִן הַשָּׁמַיִם. שֶׁאָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַב, הַרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן הוֹלִיד אֶת הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר תַּחְתּוֹ, וְהַשָּׁמַיִם הוֹלִידוּ אֶת הַרְקִיעַ הַזֶּה, וְנִקְרְאוּ רֻקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְנִטַּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמְּאֹרוֹת הַלְלוּ וּנְתַנֵּם בּוֹ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (בראשית א) וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרֻקִיעַ הַשָּׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמְּאֹרוֹת הַלְלוּ וְהִנִּיחָם בְּזֶה הַרְקִיעַ לְהִיּוֹת מִמְּשָׁלָה עַל

יַחֲדָא לְתַתָּא שְׁלָמָא לְעִילָא שְׁלָמָא לְתַתָּא. בְּגוֹזְנָא דָּא יוֹסֵף לְתַתָּא דְהָא אַחִיד בְּצַדִּיק דְלְעִילָא, וְכַד אֲשַׁתְּלִים לְתַתָּא אוֹסִיף שְׁלָמָא בְּכֻלְהוּ עַלְמִין וּבְכָל יוֹמִין עַלְאִין. כְּתִיב הָכָא וַיְהִי כְּדַבְּרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְכְתִיב הֵתָם (תהלים ס"ח) בְּרוּךְ יְיָ יוֹם יוֹם יַעֲמוֹס לָנוּ בְּגִין דְלֹא שָׁמַע לָהּ לְאַשְׁת פּוֹטִיפֶר יוֹם יוֹם, כְּדִין יוֹמִין עַלְאִין בְּשְׁלָמָא וּבְרֻכְתָּא בְּכֻלְהוּ עַלְמִין.

(בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרוֹת בְּרֻקִיעַ הַשָּׁמַיִם תִּפְּזוּ תְּנִינָן אָמַר רַבִּי יִצְחָק מְאִי דְכְּתִיב (שיר השירים ד') כִּלְכֵּךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין כָּךְ.

הָא חֲזִי, כְּשִׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ עֲשָׂאוּ מְאוֹתוֹ הָאוֹר הַנֶּאֱצָל לְמַעַלָּה וּבְרָא אֶת הַשָּׁמַיִם מְאוֹתוֹ רֻקִיעַ הָרְאשׁוֹן שֶׁהִכִּינוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְרָאוּ בְּתַחֲלָה וְאוֹתוֹ הַרְקִיעַ הוֹלִיד כֹּל שְׂאֵר הַשָּׁמַיִם (נ"א הַרְקִיעִים) שֶׁנִּתְהוּוּ מִמֶּנּוּ.

וַאֲמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב אוֹתוֹ הַרְקִיעַ הוֹלִיד כֹּל הַמְּאֹרוֹת מְאוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁמִּקְבֵּל לְמַעַלָּה וּכְשִׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתוֹ רֻקִיעַ נִטַּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַמְּאֹרוֹת וְהִנִּיחָם בְּאוֹתוֹ רֻקִיעַ הַנֶּקְרָא רֻקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְאוֹתוֹ רֻקִיעַ נִתְהוּוּ מִן הַשָּׁמַיִם דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַב הַרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן הוֹלִיד אֶת הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר תַּחְתּוֹ, וְהַשָּׁמַיִם הוֹלִידוּ הָאִי רֻקִיעַ וְנִקְרְאוּ רֻקִיעַ הַשָּׁמַיִם וְנִטַּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִנִּי מְאֹרוֹת וּנְתַנֵּם בּוֹ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית א) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרֻקִיעַ הַשָּׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִנִּי

הָאָרֶץ וְלֹהֶשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם הַבְּרִיּוֹת, וּשְׂגִיֵּיהֶם נִתְּנוּ אוֹרֵם בְּשׂוּהָ. אָמְרָה הַלְּבָנָה, אֵין נָאָה לִּהְשַׁתַּמֵּשׁ וְלֹהֶתְנַהֵג בְּשִׁנֵּי כְּתָרִים בְּשׂוּהָ. מָה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? הַמְעֵיט אוֹתָהּ, וְהֵינּוּ הַכִּפְּרָה שֶׁל שְׁעִיר אוֹתָהּ וְהֵינּוּ הַכִּפְּרָה שֶׁל שְׁעִיר רֹאשׁ חֹדֶשׁ שְׁנָאֲמַר בּוֹ (במדבר כח) חֲטָאת לָהּ.

אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב, בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת שְׂגִינּוּ אֶת זֶה, וְלֹא הִתְיַשְׁבּ בְּלִבֵּי הָעוֹנֵן. כְּשָׁבָא רַב נַחֲמָן, בָּאוּ וּשְׁאַלוּ אוֹתוֹ. אָמַר כְּמִשְׁמַעוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יַעֲקֹב, כְּלוּם אִתָּהּ רוּצָה לַעֲבֹר עַל דְּבָרֵי חֲבֵרֶיךָ? שְׁתַּק.

רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא בָּא לְרֹאוֹת אֶת רַבִּי אֶלְעָזָר חֲתָנּוּ. יֵצְאָה בְּתוֹ וְלִקְחָה יָדָיו לְנִשְׁק אוֹתָם. אָמַר לָהּ, לְכִי וּמַעֲטִי עֲצָמְךָ מִלְּפָנַי בַּעֲלֶיךָ, שֶׁהוּא קְדוֹשׁ. שְׁמַע רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, עַכְשָׁו יִדְעָתִי, אֲנִי נֹזֵר בְּדַבָּר אֶחָד, שֶׁהִיא מְרַגְלִית יִקְרָה שְׁנָאֲמַר עַל הַלְּבָנָה, כְּמוֹ שְׂגִינּוּ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לְלְבָנָה לְכִי וּמַעֲטִי אֶת עֲצָמְךָ, שֶׁחֲשָׁבָה הַלְּבָנָה שְׁלֹא נִתַּן לָהּ שְׁלִטוֹן. אָמַר לוֹ חֲמִיו, כִּי אֲנִי שְׁמַעְתִּי וְכִי הִיָּה מְסֻדָּר בְּלִבִּי, וְכִי שְׁלֹא לַעֲבֹר עַל דַּעַת חֲבֵרֵי שְׁתַּקְתִּי.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (דברים א) אֲשֶׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ עִם נוֹשַׁע בְּה' מִגֵּן עֲזָרְךָ וְאֲשֶׁר חָרַב גְּאוֹתֶיךָ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי גְאוֹתֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּחָרַב הוּא? לֹא כִּי! שְׁהֵרִי הַחָרַב נִתְּנָה לַעֲשׂוֹ, שְׁכַתּוּב (בראשית כ) וְעַל חֲרָבְךָ תִּחְיֶה. אֲלֹא כִּי שְׁמַעְתִּי מֵאֲבִי, שְׁאַלוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים, שְׁכַפְּאֲשֶׁר שׁוֹמְעִים דְּבָר וְלֹא מְתִישְׁבּ בְּלִבָּם, וְהֵם עוֹרְכִים קָרַב זֶה עִם זֶה כְּאוֹתָם עוֹרְכֵי קְרֻבוֹת בְּחָרַב, וְרוּצִים לַהֲרֹג זֶה

מְאוֹרוֹת וְהַנִּיחָם בְּיַד (ג"א בנה) הָרָקִיעַ לְהִיּוֹת מְמַשְׁלָה עַל הָאָרֶץ וְלֹהֶשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם הַבְּרִיּוֹת וּשְׂגִיֵּיהֶם נִתְּנוּ אוֹרֵם בְּשׂוּהָ. אָמְרָה הַלְּבָנָה אֵין נָאָה לִּהְשַׁתַּמֵּשׁ וְלֹהֶתְנַהֵג בְּשִׁנֵּי כְּתָרִים בְּשׂוּהָ. מָה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמְעֵיט אוֹתָהּ וְהֵינּוּ הַכִּפְּרָה שֶׁל שְׁעִיר רֹאשׁ חֹדֶשׁ שְׁנָאֲמַר בּוֹ (במדבר כ"ח) חֲטָאת לִי.

אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב וּבְכַמָּה אֶתְר תְּנִינָן דָּא וְלֹא אֲתִישְׁבָּא בְּלִבָּאֵי עֲנִינָא, כִּד אֲתָא רַב נַחֲמָן אֲתוּ וּשְׁיִילוּהוּ, מְשַׁמְעָן אָמַר (ג"א כמשמעו). אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יַעֲקֹב כְּלוּם אִתָּהּ רוּצָה לַעֲבֹר עַל דְּבָרֵי חֲבֵרֶיךָ, אֲשַׁתִּיק.

רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא אֲתָא לְמַחְמֵי לְרַבִּי אֶלְעָזָר חֲתָנִיה נִפְקַת בְּרַתִּיה וְשַׁקְלַת יְדוּהֵי לְנִשְׁקָא לְהוֹן, וְאָמַר לָהּ לְכִי וּמַעֲטִי אֶת עֲצָמְךָ מִקְּמִיָּה בַּעֲלֶיךָ דְּאִיהוּ קְדִישָׁא. שְׁמַע רַבִּי אֶלְעָזָר. אָמַר, כִּינָן יִדְעֵנָא אֲנָא מִדְּכֻרְנָא מְלָה חַד דְּאִיהֵי מְרַגְלָא יִקְרָא דְּאֲתָמַר עַל סִיְהָרָא כְּדִתְנִינָן דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לְסִיְהָרָא לְכִי וּמַעֲטִי אֶת עֲצָמְךָ דְּחֲשָׁבָה סִיְהָרָא דְּלֹא אֲתִיְהִיב שׁוּלְטָנָא לָהּ, אָמַר לִיה חֲמוּהֵי, אֲנָא כִּינָן שְׁמַעֵנָא וְכִי הוּהּ מְסוּדָּר בְּלִבָּאֵי וּבְגִין דְּלֹא אֲעַבְרָ עַל דַּעַתוּהֵי דְּחֲבֵרָאֵי שְׁתַּקְתִּי.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (דברים ל"ג) אֲשֶׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ עִם נוֹשַׁע בְּיָי מִגֵּן עֲזָרְךָ וְאֲשֶׁר חָרַב גְּאוֹתֶיךָ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְכִי גְאוֹתֶן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּחָרַב הוּא, לָאוּ הֵכִי, דְּהָא חָרַב לַעֲשׂוֹ אֲתִיְהִיבַת דְּכַתִּיב (בראשית כ"ז) וְעַל חֲרָבְךָ תִּחְיֶה אֲלֹא הֵכִי שְׁמַעֵנָא מֵאֲבִי דְּאֵלִין תַּלְמִידֵי חֲכָמִים דְּכִד שְׁמַעִין מְלָה וְלֹא אֲתִישְׁבָּא בְּלִבָּהוֹן וְאִינוּן מְגִיחֵי קְרָבָא

דין עם דין פאינון מגיחי

את זה עליה, ודבר זה שאמר
חברינו כך היא, וכך גזרנו בסוד
משנתנו.

שבאשר ברא הקדוש ברוך הוא
את השמש ואת הלבנה, גזר על
השמש להיות שלטון של עשו,
ועל הלבנה להיות בעולם הזה
שלטון של יעקב, ומנה עליהם
גדולים ותקופים עד שיבאו שתי
האמות הללו, ואותו גדול
שהתמנה על הלבנה בשביל
האמה של יעקב, רצה מן
הקדוש ברוך הוא שינתן שלטון
ללבנה בעולם הזה, כלומר
לאמה של יעקב. אמר הקדוש
ברוך הוא, וכי מה אני צריך
אמה של יעקב (חסר כאן). אלא
בעולם הבא, ולשלט בהם על כל
האמות, אבל בעולם הזה לכי
ומעטי את עצמך והשתעבדי
בגלות לזכות אותך לעולם הבא.

ובשבאו אמה של יעקב
והתרעמו לפני הקדוש ברוך הוא
על שנטל מהם השלטון ונתן
לעשו, אמר להם הקדוש ברוך
הוא: וכי מה אתם רוצים שלטון
בעולם הזה? שהרי אני ערב
להשליט אתכם לעולם הבא על
כל האמות, ולכן הביאו כפרה
עלי. כלומר, על אותה הבטחה
שאני ערב. לכו והביאו כפרה
והתעסקו בתורה, ועלי לתת לכם
שכר טוב, ועלי להשליט אתכם
על כל העמים, שעל מנת פן
מעטתי את הירח בעולם. בא
רבי יוסי ונשקו בראשו, וקרא
לבתו ואמר לה, כלי הגדול של
האור והמנוחה שגחלקה
בטובות יש לך. אשריך ואשרי
חלקך, ואשרי חלקי שזכיתי
לראותך כך.

רבי יוחנן אמר, זכו ישראל
שהאיר להם הקדוש ברוך הוא
ואינם צריכים למאור אחר,

קרבא בחרבא ובעיין לקטלא דין לדין עליה.
ומלה דא דקא אמרי חברנא כך היא וכך
גזרנא ברזא דמתניתין דילן.

דבר ברא קדשא בריך הוא לשמשא
ולסיהרא גזר על שמשא למהוי
שולטנא דעשו ועל סיהרא למהוי בעלמא
דין שולטנא דיעקב ומני עליהון תקיפין
רבובין עד דייתון תרין אומיאי אלין והוא
רבובא דאתמני על סיהרא בגין אומה דיעקב
בעא מן קדשא בריך הוא דיתייב שולטנא
לסיהרא בעלמא דין כלומר אומה דיעקב.
אמר קדשא בריך הוא, וכי מה אנא בעי
אומה דיעקב (חסר כאן). אלא בעלמא דאתי
לשלטאה בהו על כל אומיאי אבל בעלמא
דין לכי ומעטי את עצמך והשתעבדי בגלותא
למזפי לך בעלמא דאתי.

ובר אתו אומה דיעקב ואתרעמו קמיה
דקודשא בריך הוא, על דאתנטל מנהון
שולטנא ואתייהיב לעשו. אמר לון קדשא
ברוך הוא, וכי מה אתון בעאן שולטנא
בעלמא דין דהא אנא ערבנא לשלטאה לכו
לעלמא דאתי על כל אומיאי ובגין כך הביאו
כפרה עלי כלומר על אותה הבטחה שאני
ערב לכו והביאו כפרה והתעסקו בתורה
ועלי לתת לכם שכר טוב ועלי להשליט
אתכם על כל העמים שעל מנת פן מיעטתי
את הירח בעולם אתא רבי יוסי ונשקיה
ברישיה וקרא לברתיה ואמר לה קוטפיזא
דנהוריתא ובוצינא דאתפרשא בטבוון אית
גבך, זכאה אנת וזכאה חולקיך וזכאה חולקי
דזכינא למחמי כך.

רבי יוחנן אמר זכו ישראל דנהיר לון
קדשא בריך הוא ולית אנן צריכים

שכתוב (ישעיה ס) וְהָיָה לָךְ ה' לְאוֹר עוֹלָם. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, פִּיּוֹן שְׁנַתְחַלֵּף לָהֶם הַשְּׁלֹטוֹן, מוֹנִים חֹשְׁבוֹן לְלִבְנָה שְׁבָה מִנְהַגְתָּ נִהַג כְּצֵאֵן יוֹסֵף. וּמִזֶּם אֵין בָּךְ - שְׁלֹא נִמְצָא בָּהּ חֶסֶד בְּשִׁבִיל מוֹעֲדִין וְזִמְנִים:

וַיִּקְרָא אֱלֹהִים וְגו', מִהוּ וַיִּקְרָא קָרָא וְהִזְמִין לְהוֹצִיא מִהָאוֹר הַשְּׁלֵם הַזֶּה שְׁעוֹמֵד בְּאֲמֻצֵּעַ אוֹר אֶחָד שֶׁהוּא יְסוֹד הָעוֹלָם שְׁעָלָיו עוֹמְדִים הָעוֹלָמוֹת. וּמֵאוֹתוֹ אוֹר שְׁלֵם, עֲמוּד הָאֲמֻצֵּעַ, הַתְּפֹשֵׁט יְסוֹד חַי הָעוֹלָמִים, שֶׁהוּא יוֹם מִצַּד הַיָּמִין. וְלַחֲשׂוֹף קָרָא לֵילָה - קָרָא וְהִזְמִין וְהוֹצִיא מִצַּד הַחֲשׂוֹף נִקְבָּה אַחַת, הַלִּבְנָה שְׁשׁוֹלֶטֶת בְּלֵילָה וְנִקְרָאת לֵילָה, הַסּוֹד שֶׁל אֲדֹנָי, אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. נִכְנָס הַיָּמִין בְּאוֹתוֹ הָעֲמוּד הַשְּׁלֵם שְׁבֵאֲמֻצֵּעַ כְּלוּל בְּסוֹד הַשְּׁמָאל, וְעָלָה לְמַעְלָה עַד נִקְבָּה רֵאשׁוֹנָה, וְלוֹקַח וְאוֹחֵז שֵׁם דְּבָר [נ"א כח] שֶׁל שְׁלֹשׁ נִקְדוֹת: חוֹלָם שׁוֹר"ק חִיר"ק זָרַע קֹדֶשׁ. שְׁהָרִי אֵין זָרַע שְׁנֹרַע מְלֻבָּד בְּסוֹד הַזֶּה, וְהַתְּחַבֵּר הַכָּל בְּעֲמוּד הָאֲמֻצֵּעַ וְהוֹצִיא יְסוֹד הָעוֹלָם, וְלִכְּן נִקְרָא כָּל, שְׁאוֹחֵז אֶת הַכָּל בְּאוֹר הַהִשְׁתַּוְּקָקוֹת.

הַשְּׁמָאל לֹוֹהֵט בְּכַח וּמְרִיחַ, בְּכָל הַדְּרָגוֹת מְרִיחַ רִיחַ. וּמֵאוֹתוֹ לֵהֵט שֶׁל אֵשׁ הוֹצִיָּאה אוֹתָהּ נִקְבָּה הַסֶּהַר, וְאוֹתוֹ הִלֵּהט הָיָה חֲשׂוֹף, בְּגִלְל שֶׁהָיָה מִחֲשׂוֹף. וּשְׁנֵי הַצְּדָדִים הִלְלוּ הוֹצִיָּאוּ שְׁתֵּי הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ, אֶחָד זָכָר וְאֶחָד נִקְבָּה. הַיְסוֹד אַחֲזוּ בְּעֲמוּד הָאֲמֻצֵּעַ מֵאוֹתָהּ תּוֹסֶפֶת אוֹר שֶׁהִיָּתָה בּוֹ. שְׁפִיּוֹן שְׁאוֹתוֹ עֲמוּד הָאֲמֻצֵּעַ הַשְּׁתֵּלָם וְעָשָׂה שְׁלוֹם לְכָל הַצְּדָדִים, אֲז נּוֹסֵף בּוֹ אוֹר מְלַמְעָלָה וּמְכַל הַצְּדָדִים בְּחֻדוֹהָ שֶׁהַכָּל בּוֹ, וּמֵאוֹתָהּ תּוֹסֶפֶת

לְבוֹצִינָא אַחְרָא דְכְּתִיב (ישעיה ס) וְהָיָה לָךְ יְיָ לְאוֹר עוֹלָם. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, פִּיּוֹן שְׁנַתְחַלֵּף לָהֶו שׁוֹלֶטָנָא אֵינוֹן מוֹנִין חֲשִׁבָנָא לְסִיְהָרָא דְבָהּ מִנְהַגְתָּ נוֹהַג כְּצֵאֵן יוֹסֵף וּמִזֶּם אֵין בָּךְ דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח בָּהּ גְּרַעוֹנָא בְּגִין מוֹעֲדִין וְזִמְנִין. (עַד כֵּאֵן מִהַהֲשַׁמְמוֹת)

וַיִּקְרָא אֱלֹהִים וְגו', מִהוּ וַיִּקְרָא, קָרָא וְזִמְנִין לְאַפְקָא מִהָאֵי אוֹר שְׁלֵים דְקַיִימָא בְּאֲמֻצֵּעִיתָא, חַד נִהִירוּ דְאִיהוּ יְסוֹדָא דְעֵלְמָא דְעָלִיָּה קַיִימִין עֵלְמִין. וּמִהָהוּא אוֹר שְׁלֵים עֲמוּדָא דְאֲמֻצֵּעִיתָא אֲתַפְּשֵׁט יְסוֹדָא חַי עֵלְמִין דְאִיהוּ יוֹם מְסֻטְרָא דְיָמִינָא. וְלַחֲשׂוֹף קָרָא לֵילָה, קָרָא וְזִמְנִין וְאַפִּיק מְסֻטְרָא דְחֲשׂוֹף חַד נוֹקְבָא סִיְהָרָא דְשְׁלֵטָא בְּלֵילָא וְאַקְרִי לֵילָה רְזָא דְאֲדֹנָי אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. עָאל יָמִינָא כִּהָהוּא עֲמוּדָא שְׁלֵים דְבְּאֲמֻצֵּעִיתָא כְּלִיל בְּרִזָּא דְשְׁמָאלָא, וְסָלִיק לְעֵילָא עַד נִקְוֵדָה קְדָמָאָה וְנָטִיל וְאַחִיד (ד' ט"ו א') תַּמָּן מְלָה (נ"א ח"לא) דְתִלְתַּת נִקְוֵדִין חֲלָם שׁוֹר"ק חִיר"ק זָרַע קֹדֶשׁ. דְהָא לִית זָרַעָא דְאֲזִדְרַע בַּר בְּרִזָּא דָא, וְאַתְחַבֵּר כְּלָא בְּעֲמוּדָא דְאֲמֻצֵּעִיתָא. וְאַפִּיק יְסוֹדָא דְעֵלְמָא, וּבְגִין כֵּן אַקְרִי כָּל דְאַחִיד לְכָלָא בְּנִהִירוּ דְתִיאֻבְבָתָא.

שְׁמָאלָא לְהֵיט בְּתוֹקְפָא וְאַרְחַ, בְּכוּלְהוּ דְרִגִין אַרְחַ רִיחָא. וּמִהָהוּא לְהֵיטוּ דְאֲשָׂא אַפִּיק הָיָה נוֹקְבָא סִיְהָרָא. וְהָהוּא לְהֵיטוּ הָיָה חֲשׂוֹף בְּגִין דְהָוָה מִחֲשׂוֹף. וְתָרִין סְטָרִין אֵלִין אַפִּיקוּ תָרִין דְרִגִין אֵלִין חַד דְכָר וְחַד נוֹקְבָא. יְסוֹדָא אֶחָד בְּעֲמוּדָא דְאֲמֻצֵּעִיתָא מִהָהוּא תּוֹסֶפֶת נְהוּרָא דְהָוָה בֵּיהּ, דְכִיּוֹן דְהָהוּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצֵּעִיתָא אֲשַׁתְּלִים וְעֵבִיד שְׁלָם לְכָל סְטָרִין, כְּדִין אֲתוֹסֵף בֵּיהּ נִהִירוּ מְעֵילָא וּמְכַל

בְּחֻדוֹהָ שֶׁהַכָּל בּוֹ, וּמֵאוֹתָהּ תּוֹסֶפֶת

שֶׁל חֲדוּהָ יֵצֵא יְסוּד הָעוֹלָמִים וְנִקְרָא מוֹסָף. מִכָּאן יֵצְאוּ כָּל הַצְּבָאוֹת לְמִטָּה וְרוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת בְּסוּד יְהו"ה צְבָאוֹת, אֶל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת.

לַיְלָה אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ מִצַּד שֶׁל הַשָּׁמַיִם מֵאוֹתוֹ חֲשֵׁף. וּבְגִלְלַת שְׂפָאוֹת אוֹתוֹ הַחֲשֵׁף לְהַתְּכַלֵּל בְּיָמִין וְנִחְלַשׁ כְּחוֹ, הַתְּפַשֵּׁט מִמֶּנּוּ הַלְּיָלָה הַזֶּה. כְּשֶׁמִּתְחִיל לְהַתְּפַשֵּׁט הַלְּיָלָה הַזֶּה כְּשֶׁעֲדִין לֹא הִסְתִּים, אוֹתוֹ חֲשֵׁף נִכְנָס וְנִכְלָל בְּיָמִין, וְהַיָּמִין אוֹחֵז אוֹתוֹ וְנִשְׁאָר בַּחֲסָרוֹן הַלְּיָלָה הַזֶּה. וְכִמוֹ שְׂפָאוֹת הַחֲשֵׁף לְהַתְּכַלֵּל בְּאוֹר, כִּף הַלְּיָלָה תִּפְאוֹתוֹ לְהַתְּכַלֵּל בַּיּוֹם. הַחֲשֵׁף גּוֹרֵעַ אוֹרוֹ, וְלִכְּן הוֹצִיא דְרָגָה בַּחֲסָרוֹן וְלֹא בְּאוֹר. הַחֲשֵׁף לֹא מֵאִיר, אֲלֵא כְּשֶׁנִּכְלָל בְּאוֹר. לַיְלָה שִׁיּוּצָא מִמֶּנּוּ לֹא מֵאִיר אֲלֵא כְּאִשֶׁר נִכְלָל בַּיּוֹם. חֲסָרוֹן הַלְּיָלָה לֹא מִשְׁתַּלֵּם אֲלֵא בְּמוֹסָף. מֵה שְׁנוֹסֵף כָּאֵן - נִגְרַע כָּאֵן.

בְּמוֹסָף הֵיךְ בּוֹ סוּד שֶׁל הַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה וְסוּד שֶׁל עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי כְּכֹל הַצְּדָדִים, וְלִכְּן נוֹסְפוּ בּוֹ שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. בְּלַיְלָה נִגְרָעִים מִמֶּנּוּ שְׁנֵי אֵלֶּה, וְאֵז קָרָא כְּתוּב וַיִּקְרָא, וְנִגְרַע מִמֶּנּוּ וַי"ו, וְכְתוּב קָרָא לַיְלָה. כָּאֵן סוּד שֶׁל שְׁבַעִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת שֶׁל פֶּתֶר עֲלִיּוֹן.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַשָּׁמַיִם וְגו'. כָּאֵן בְּפֶרֶט הַסּוּד לְהַפְרִיד בֵּין מַיִם עֲלִיּוֹנִים לְתַחְתּוֹנִים בְּסוּד הַשָּׁמַיִם. [נ"א]

וְנִגְרָא [נ"א] כָּאֵן מִחֲלֻקַּת בְּסוּד הַשָּׁמַיִם. שְׂעָד כָּאֵן סוּד הַיָּמִין הוּא, וְכָאֵן הוּא סוּד הַשָּׁמַיִם, וְלִכְּן הִרְבּוּ מִחֲלֻקַּת [נ"א] בְּגִלְלַת זֶה לַיָּמִין. הַיָּמִין הוּא שְׁלֵמוֹת הַכֹּל, וְלִכְּן בְּיָמִין כְּתוּב הַכֹּל, שְׁתַּרִּי בּוֹ תְלוּיָהּ כָּל

סְטָרִין בְּחֲדוּהָ דְכָלָא בִּיה. וַיְמַהְיֶה תוֹסֶפֶת דְּחֲדוּהָ נְפִיק יְסוּדָא דְעֲלָמִין וְאִקְרִי מוֹסָף. מִהֲכָא נְפִיקִין כָּל חֲיִילִין לְתַתָּא וְרוּחִין וְנִשְׁמָתִין קְדִישִׁין בְּרִזָּא יְהו"ה צְבָאוֹת, אֶל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת.

לַיְלָה אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, מִסְטָרָא דְשָׁמַיִלָא מַהְיֶה חֲשֵׁף. וּבְגִין דְּהוּא חֲשֵׁף תִּיאוּבְתִיָּה לְאַתְּכַלֵּל בְּיָמִינָא וְחֲלַשׁ תּוֹקְפִיָּה, אֲתַפְּשֵׁט מִנִּיהָ הָאִי לַיְלָה. כִּד שְׂאִרִי לְהַתְּפַשֵּׁט הָאִי לַיְלָה עַד לֹא אִסְתִּים, הוּא חֲשֵׁף עָאֵל וְאַתְּכַלֵּל בְּיָמִינָא וַיְמִינָא אַחִיד לִיה, וְאַשְׁתָּאר בְּגִרְעוֹ הָאִי לַיְלָה. וְכִמָּה דְחֲשֵׁף תִּיאוּבְתִיָּה לְאַתְּכַלֵּל בְּאוֹר הַכִּי לַיְלָה תִּיאוּבְתִיָּה לְאַתְּכַלֵּל בַּיּוֹם. חֲשֵׁף גֵרַע נְהוּרִיָּה, וּבְגִין כִּף אִפִּיק דְרָגָא בְּגִרְעוֹ וְלֹא בְנְהִירוֹ. חֲשֵׁף לֹא נְהִיר אֲלֵא כִּד אֲתַכְלִיל בְּאוֹר. לַיְלָה דְנִפְק מִנִּיהָ לֹא נְהִיר אֲלֵא כִּד אֲתַכְלִיל בַּיּוֹם. גֵּרִיעוֹ דְלַיְלָה לֹא אִשְׁתַּלֵּים אֲלֵא בְּמוֹסָף. מֵה דְאַתּוֹסָף הֲכָא גֵרַע הֲכָא.

בְּמוֹסָף הָוָה בִּיה רִזָּא דְנִקְוָדָה עֲלָאָה וְרִזָּא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא כְּכֹל סְטָרִין, וּבְגִין כִּף אֲתוֹסָף בִּיה תְרִין אֲתוּוֹן. בְּלַיְלָא גֵרִיעוֹ בִּיה אֲלִין תְרִין. כִּדִּין קָרָא כְּתִיב וַיִּקְרָא וְנִגְרַע מִנִּיהָ וַי"ו וְכְתִיב קָרָא לַיְלָה. הֲכָא רִזָּא דְשָׁמָא דְשְׁבַעִין וְתְרִין אֲתוּוֹן גְּלִיפָא דְכְתָרָא עֲלָאָה:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַשָּׁמַיִם וְגו', הֲכָא בְּפֶרֶט רִזָּא לְאַפְרָשָׁא (ב"י) מִיִּין עֲלָאִין לְתַתָּאִי (לְתַתָּאִין) בְּרִזָּא דְשָׁמַיִלָא. (נ"א) וְאַחַבְרָה) הֲכָא מִחֲלוּקַת בְּרִזָּא דְשָׁמַיִלָא. דְעַד הֲכָא רִזָּא דְיָמִינָא הוּא, וְהֲכָא הוּא רִזָּא דְשָׁמַיִלָא, וּבְגִין כִּף אִסְגִּיאוֹ מִחֲלוּקַת (נ"א ב"י) בְּגִין דָּא לַיָּמִינָא. יָמִינָא

השלמות. כשמתעורר שמאל, מתעוררת מחלקת, ובאותה מחלקת מתחזקת אש הרגז, ויוצא ממנה מאותה מחלקת גיהנם. וגיהנם מתעורר בשמאל ונדבק. חכמתו של משה, בזה הסתפל ובמעשה בראשית השגיח התבונן. במעשה בראשית היתה מחלקת שמאל עם ימין, ובאותה מחלקת שהתעורר בו השמאל, יצא בו גיהנם ונדבק בו. העמוד האמצעי שהוא יום שלישי, נכנס ביניהם והפריד המחלקת והספים לשני צדדים. וגיהנם ירד למטה. ושמאל נכלל בימין, והיה שלום בכל.

כמו זה מחלקת קרח באהרן, שמאל בימין. הסתפל משה במעשה בראשית. אמר לי, ראוי להפריד מחלקת בין ימין ושמאל. השתפל להספים ביניהם. ולא רצה השמאל, והתחזק קרח בחזקו. אמר, ודאי גיהנם בפת של המחלקת שמאל צריך להתדבק [למעלה ולהכלל בימין] הוא לא רצה להתדבק למעלה ולהכלל בימין, ודאי ירד למטה בכח הרגז שלו. ועל זה לא רצה קרח להספים מחלקת זו ביד משה, בגלל שלא היה לשם שמים, ולא חשש לכבוד שלמעלה והכחיש מעשה בראשית. כיון שראה משה שהכחיש מעשה בראשית ונדחה הוא החוצה, אז ויחר למשה מאד. ויחר למשה - על שהכחישו אותו שלא הסכים לאותה מחלקת. מאד - על שהכחישו מעשה בראשית. ובכל הכחיש קרח - במעלה ובמטה, שפתוב (במדבר כו) בהצותם

איהו שלימא דכלא, ובגין כך בימינא כתיב כלא דהא ביה תלייא כל שלימו. כד אתער שמאלא אתער מחלוקת. ובההוא מחלוקת אתתקף אשא דרוגזא ונפיק מניה מההוא מחלוקת גיהנם. וגיהנם בשמאלא אתער ואתדבק.

חכמתא דמשה בהא אסתפל ובעובדא דבראשית אשגח. בעובדא דבראשית הוה מחלוקת שמאלא בימינא, ובההוא מחלוקת דאתער ביה שמאלא נפק ביה גיהנם ואתדבק ביה. עמודא דאמצעיתא דאיהו יום תלייתאי עאל בינייהו ואפריש מחלוקת ואספים לתרין סטרין. וגיהנם נחית לתתא. ושמאלא אתפליל בימינא והוה שלמא בכלא.

בנונא דא מחלוקת קרח באהרן שמאלא בימינא. אסתפל משה בעובדא דבראשית. אמר לי אתחזי לאפרשא מחלוקת בין ימינא לשמאלא. אשתדל לאספמא בינייהו. ולא בעי שמאלא ואתקף קרח בתוקפיה. אמר ודאי גיהנם בתוקפא דמחלוקת שמאלא אצטריו להתדבקא (ס"א לעילא ולאסתפללא בימינא) הוא לא בעי להתדבקא לעילא ולאסתפללא בימינא, ודאי יחות לתתא בתוקפא דרוגזא דיליה.

ועל דא לא בעי קרח לאספמא האי מחלוקת בינא דמשה בגין דלא הוה לשם שמים ולא חייש ליקרא דלעילא ואפחיש עובדא דבראשית. כיון דחמא משה דהוה מפחיש עובדא דבראשית ואתדחא איהו לבר, כדיון ויחר למשה מאד.

ויחר למשה על דאפחישו ליה דלא אספים ההוא מחלוקת. מאד על דאפחישו עובדא דבראשית. ובכלא אפחיש (דף פ"ג ע"ב) קרח בעילא

על ה'. הרי למטה ולמעלה. ועל זה נדבק כמו [במה] שראוי לו.

מחלקת שהתמקנה כמו שלמעלה, ועולה ולא יורדת, ומתקיימת בדרך ישר - זו מחלקת של שמאי והלל. והקדוש ברוך הוא הפריד ביניהם והספיק להם, וזו היתה מחלקת לשם שמים. ושמים הפרידו מחלקת, ועל זה התקיים. וזה היה כמו שמעשה בראשית. וקרח במעשה בראשית הכחיש את כל, ומחלקת של שמים היתה. ורצה להכחיש דברי תורה. ודאי היה בהתדבקות הגיהנם, ועל זה נדבק בו.

וסוד זה בספרו של אדם. כשחשף מתעורר, מתעורר בכחו וברא בו גיהנם ונדבק אתו באותה מחלקת. פיון ששוכף הרגז והפח, מתעוררת מחלקת בגון אחר, מחלקת של אהבה. ושתי מחלוקות היו, אחת ראשית ואחת סיום. וזוהי דרך הצדיקים - ראשית שלהם בקשי, וסוף שלהם במנוחה. קרח היה ראשית המחלקת כפי רגז וכח ונדבק בגיהנם. שמאי הסוף של המחלקת. כשרגז שכף, צריך לעורר מחלקת של אהבה ולהספמה על ידי השמים.

וזה סוד יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל. זו מחלקת ראשונה, התעוררות של רגז וכח רצה להפריד, והתעורר גיהנם עד שרגז והפח הצטננו. ואז ויעש אלהים את הרקיע וגו', התעוררה מחלקת של אהבה וחביבות וקיום העולם, ובסוד זה המחלקת של שמאי והלל, שתורה שבעל פה נכנסה באהבה לתורה שבכתב והיו בקיום שלם.

ובתפא. דכתיב, (במדבר כו) בהצותם על יי, הא תפא ועילא. ועל דא אתדבק כמה (במה) דאתחזי ליה.

מחלוקת דאתמקן כגוונא דלעילא וסליק ולא נחית ואתקיים בארץ מישר, דא מחלוקת דשמאי והלל. וקדשא בריך הוא אפריש בינייהו ואספיק לון. ודא הוה מחלוקת לשם שמים. ושמים אפריש מחלוקת. ועל דא אתקיים. ודא הוה כגוונא דעובדא דבראשית. וקרח בעובדא דבראשית אפחיש בכלא. ופלוגתא דשמים הוה. ובעא לאפחשא מלי דאורייתא. ודאי באתדבקותא דגיהנם הוה. ועל דא אתדבק בהדיה.

ורזא דא בספרא דאדם. חשף פד אתער אתער בתוקפיה וברא ביה גיהנם ואתדבק בהדיה בהווא מחלוקת. פיון דשכיף רוגזא ותוקפא, אתער מחלוקת כגוונא אחרא, מחלוקת דרחימו. ותרין מחלוקת הוו. חד שירותא וחד סיומא. ודא איהו ארחיון דצדיקיא שירותא דלהון בקשיו וסופא דלהון בנייחא. קרח הוה שירותא דמחלוקת כפום רוגזא ותוקפא ואתדבק בגיהנם. שמאי סופא דמחלוקת פד רוגזא בנייחא אצטריך לאתער מחלוקת דרחימו ולאספמא על ידא דשמים.

ורזא דא יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל, דא מחלוקת קדמאה אתערו דרוגזא ותוקפא בעא לאפרישא ואתער גיהנם עד דרוגזא ותוקפא אצטנן. וכדין ויעש אלהים את הרקיע וגו' אתער מחלוקת דרחימו וחביבו וקיומא דעלמא. וברזא דא מחלוקת שמאי והלל. דתורה שבעל פה עאלת ברחימו גפי תורה שבכתב והווי בקיומא שלים.

הַבְּדִלָּה אִיהוּ וְדָאֵי בְּשִׁמְאָלָא. כְּתִיב הַכָּא
הַבְּדִלָּה, וְיִהְיֶה מְבַדִּיל וְכְתִיב וַיִּבְדֵּל,
וְכְתִיב וַיִּבְדֵּל, וְכְתִיב שֵׁם (שם טו)
הַמְעֵט מִכֶּם כִּי הַבְּדִיל וְגו',
וְכְתִיב (דברים ו) בָּעֵת הַהִיא הַבְּדִיל
ה' אֶת שְׁבֻט הַלְוִי. שֶׁהָרִי וְדָאֵי
אֵין הַבְּדִלָּה אֶלָּא בְּשָׁנִי בְּמִקּוּם
שְׁמָאל. וְאִם תֹּאמַר הַבְּדִלָּה הִיא
בְּשָׁנִי וְדָאֵי, לְמַה הַבְּדִלָּה בְּלוֹי
שֶׁהוּא שְׁלִישִׁי? הַבְּדִלָּה צָרִיף
בְּשִׁמְעוֹן שֶׁהוּא שְׁנַי! אֶלָּא, אָף
עַל גַּב שְׁלוֹי הוּא שְׁלִישִׁי, לְדַעַת
יַעֲקֹב שְׁנֵי הָיָה שְׁנֵי, וְלַעֲוֹלָם בְּשָׁנֵי
הָיָה, וְהַפֵּל בְּדָרְךָ יֵשֶׁר בְּדָרְךָ שֶׁלֹּם
כְּרִאוּי.

הַבְּדִלָּה בְּמוֹצָאֵי שֶׁבֶת בֵּין
אוֹתָם שְׁשׁוּלְטִים בִּימֵי הַחֹל
לְשֶׁבֶת. וְכִשְׁיֹצֵאת הַשֶּׁבֶת, עוֹלָה
מִגִּיהֵנָם צַד אֶחָד מֵעֵין הַרְעָה וּפִ"א
מִשְׁחֵית מִמֶּנָּה רַע) שְׁרוּצָה לְשֶׁלֹּט
בְּשֶׁעָה שִׁיִּשְׂרָאֵל אוֹמְרִים (תהלים ז)
וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ, וְיֹצֵא
מֵאוֹתָהּ דְרָגָה שְׁנִקְרָאת שְׁמָאל
[שְׁאוּלָה], וְרוּצָה לְהַתְּעַרֵב בְּזֶרַע שֶׁל
יִשְׂרָאֵל וְלִשְׁלֹט עַל יִשְׂרָאֵל.

וְיִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה בְּהַדָּס
וְיִזֵּן וְאוֹמְרִים הַבְּדִלָּה, וְנִפְרָד
מֵהֶם, וּמָף אוֹתוֹ צַד וְנִכְנָס
לְמִקּוּמוֹ בְּשְׁאוּל, בְּמִקּוּם שְׁקָרָח
וְעֵדְתוֹ שֵׁם, שְׁכָתוּב (במדבר ט)
וַיִּרְדּוּ הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים
שְׁאוּלָה. וְהֵם לֹא יוֹרְדִים לְשֵׁם עַד
שְׁעוֹשִׂים יִשְׂרָאֵל הַבְּדִלָּה מֵהֶם,
שְׁכָתוּב (שם) הַבְּדִלוּ מִתּוֹף הָעֵדָה
וְגו'.

וְלַעֲוֹלָם הַבְּדִלָּה הִיא בְּשָׁנֵי,
שֶׁהוּא שְׁמָאל בְּרֵאשִׁית וְרִגְזוֹ
שְׁמַעֲוֹר הַשְּׁמָאל בְּמַחְלָקָת,
עֲדִין שְׁלֹא שׁוֹכֵף בְּמִנוּחָה, וְנִכְרָא
בּו גִיהֵנָם. אַז נִכְרָאוּ כָּל אוֹתָם
מִלְּאָכִים שְׁמַקְטָרִגִים לְרִבּוֹנָם
לְמַעַלָּה, וְאֶכְלָה אוֹתָם הָאֵשׁ
וְנִשְׂרָפוּ, וְכֵן כָּל שְׂאֵר אֵלֶּה
שְׁמַתְבְּטָלִים, וְאֵין לָהֶם קִיּוּם

הַבְּדִלָּה אִיהוּ וְדָאֵי בְּשִׁמְאָלָא. כְּתִיב הַכָּא
הַבְּדִלָּה, וְיִהְיֶה מְבַדִּיל וְכְתִיב וַיִּבְדֵּל,
וְכְתִיב הָתָם (במדבר טו) הַמְעֵט מִכֶּם כִּי הַבְּדִיל
וְגו', וְכְתִיב (דברים ו) בָּעֵת הַהִיא הַבְּדִיל יְי אֶת
שְׁבֻט הַלְוִי. דְּהָא וְדָאֵי לִית הַבְּדִלָּה אֶלָּא בְּשָׁנֵי
בְּאַתְר שְׁמָאלָא. וְאִי תִימָא הַבְּדִלָּה בְּשָׁנֵי אִיהוּ
וְדָאֵי אִמָּאֵי הַבְּדִלָּה בְּלוֹי דְּאִיהוּ תְּלִיתָאָה.
הַבְּדִלָּה בְּשִׁמְעוֹן אֶצְטָרִיף דְּאִיהוּ שְׁנֵי. אֶלָּא,
אָף עַל גַּב דְּלוֹי אִיהוּ תְּלִיתָאָה. לְדַעַתָּא
דִּיעֲקֹב שְׁנֵי הָוָה. וְלַעֲוֹלָם בְּשָׁנֵי הָוָה, וְכֹלָא
בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל בְּאַרְח שְׁלִים כְּדָקָא יְאוּת.

הַבְּדִלָּה בְּמוֹצָאֵי שֶׁבֶת בֵּין אֲנוּן דְּשְׁלִיטִין
בְּיוֹמֵי חוּל לְשֶׁבֶת. וְכַד נִפִּיק שֶׁבֶת
סְלָקָא מִגִּיהֵנָם חַד סְטָרָא מְעִינָא בִישָׂא (ס"א
טְסִירָא מִמֶּנָּה בִישָׂא) דְּבַעָא לְשֶׁלְטָאָה בְּשֶׁעַתָּא
דְּאַמְרִין יִשְׂרָאֵל (תהלים ז) וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָה
עֲלֵינוּ וְנִפִּיק מֵהָהוּא דְרָגָא דְּאַקְרִי שְׁמָאלָא (נ"א
שְׁאוּלָה) וְבַעֲי לְאַתְעַרְבָא בְּזֶרַע דִּישְׂרָאֵל
וְלִשְׁלְטָאָה עֲלֵיהוּ יִשְׂרָאֵל.

וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֵי עוֹבְדָא בְּהַדָּס וּבִיזִין וְאַמְרִי
הַבְּדִלָּה, וְאַתְפָּרַשׁ מִנִּיְהוּ, וּמָאִיף
הֵהוּא סְטָרָא וְעָאל לְדוֹכְתִּיה בְּשְׁאוּל אֶתְר
דְּקָרָח וְסִיעֲתִיה תַּמָּן דְּכְתִיב, (במדבר ט) וַיִּרְדּוּ הֵם
וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׁאוּלָה. וְאַנוּן לָא נַחְתִּי
תַּמָּן עַד דְּעֲבָדֵי יִשְׂרָאֵל הַבְּדִלָּה מִנְהוּן דְּכְתִיב,
(במדבר יט) הַבְּדִלוּ מִתּוֹף הָעֵדָה וְגו'.

וְלַעֲוֹלָם הַבְּדִלָּה בְּשָׁנֵי דְּאִיהוּ שְׁמָאלָא
בְּשִׁירוּתָא וְתוֹקְפָא וְרוּגְזָא דְּאַתְעַר
שְׁמָאלָא בְּמַחְלוּקָת עַד לָא שְׁכִיף בְּנִיחָא
וְאַתְפָּרַי בִּיה גִּיהֵנָם. כְּדִין אֶתְפָּרִיאוּ כָּל אֲנוּן
מִלְּאָכִים דְּקִטְרָגִי לְמֵאֲרִיהוּן לְעִילָא וְאַכִּיל
לוֹן נוֹרָא וְאַתּוֹקְדוּ. וְכֵן כָּל שְׂאֵר אֲנוּן
דְּמַתְבְּטָלִי וְלִית לוֹן קִיּוּמָא וְאַתְאַכְלוּ בְּנוֹרָא.

וּנְאָכְלוּ בָאֵשׁ. כְּמוֹ זֶה קָרָח
לְמַטָּה, וְהִפְלֵ כְּמוֹ זֶה.

יהי רקיע - התפשטה התפרדות
זו מזו. א"ל - כתף של ימין א"ל
גדול התפשט התפרדות מתוף
המים להשתלם השם הזה א"ל
ולהתפלל באותה התפרדות זה
בזה, והתפרד מאל אלהים הי"ם.
אלה התפרדו והתהפכו להיות
מים תחתונים ימ"ה, אותה
התפרדות שהתפשט בשני מים
עליונים הי"ם, זה הי"ם גדול.
הי"ם מים עליונים. ההפך של
האותיות האלה ימ"ה, מים
תחתונים. כיון שהתקנו, נעשו
הכל כלל אחד והתפרד שם זה
בכמה מקומות.

מים עליונים זכרים, ומים
תחתונים נקבות. בתחלה היו
מים במים, עד שנפרדו, להפיר
מים עליונים ותחתונים, זה
אלהים (מים עליונים). וזה אדנ"י (מים
תחתונים). וזו ה' עליונה וה'
תחתונה. מה פתוב? ויעש
אלהים את הרקיע. התפשטות זו
לקח שם זה אלהים מים
עליונים, ומים תחתונים אדנ"י.
ועם כל זה, כיון שהשתלמו מים
זכרים במים נוקבים, שם אלהים
התפשט בכל.

ואף על גב שהפריד בין מים
עליונים לתחתונים, מחלקת לא
התבטלה עד יום שלישי,
והספמה המחלקת, והכל
התישב במקומו פראוי. ובגלל
מחלקת זו, אף על פי שהוא
קיום העולם, לא כתוב כי טוב
בשני, שלא השתלם המעשה.
מים עליונים ומים תחתונים היו
כאחד, ולא היו תולדות בעולם
עד שנפרדו ונודעו, ולכן עשו
תולדות.

ועם כל זה, אף על גב שהבדלה
היתה בשני והמחלקת בו היתה

פְּגוּוּנָא דָּא קָרַח לְתַתָּא. וְכֹלָא כְּגוּוּנָא דָּא.
יְהוּ רְקִיעַ אַתְּפִשֵׁט פְּשִׁיטוּ דָּא מִן דָּא. א"ל
קִטְפָא יְמִינָא א"ל גְּדוּל אַתְּפִשֵׁט פְּשִׁיטוּ
מִן גּוּ מִיָּיא לְאַשְׁתְּלָמָא שְׁמָא דָּא א"ל
וְלֹאֲתַפְלְלָא בַּהוּא פְּשִׁיטוּ דָּא בְּדָא,
וְאַתְּפִשֵׁט מְאֵל אֱלֹהִים הִי"ם אֲלִין אַתְּפִשֵׁטוּ
וְאַתְהַפְּכוּ לְמַהוּי מִיִּין תַּתָּאִין ימ"ה הִהוּא
פְּשִׁיטוּ דְאַתְּפִשֵׁט בְּשַׁנִּי, מִיִּין עֲלָאִין הִי"ם זֶה
הִי"ם גְּדוּל. הִי"ם מִיִּין עֲלָאִין, הַפּוּכָא דְאַלִין
אַתּוּן ימ"ה מִיִּין תַּתָּאִין. כִּיּוֹן דְאַתְתַּקְנוּ
אַתְעֵבִידוּ כֹּלָא כֹּלָלָא חֲדָא וְאַתְּפִשֵׁט שְׁמָא דָּא
בְּכַמָּה דּוּכְתִי.

מִיִּין עֲלָאִין דְכוּרִין. וּמִיִּין תַּתָּאִין נּוֹקְבִי.
בְּקַדְמִיתָא הוּוּ מִים בְּמִים, עַד
דְאַתְּפִרְשׁוּ לְאַשְׁתְּמוּדְעָא מִיִּין עֲלָאִין וְתַתָּאִין,
דָּא אֱלֹהִים (נ"א מִיִּין עֲלָאִין). וְדָא אַדְנ"י (נ"א מִיִּין תַּתָּאִין).
וְדָא ה' עֵילָאָה וְה' תַּתָּאָה. מַה כְּתִיב וַיַּעַשׂ
אֱלֹהִים אֵת הַרְקִיעַ. אַתְּפִשֵׁטוּתָא דָּא נָטַל
שְׁמָא דָּא אֱלֹהִים מִיִּין עֲלָאִין. (דף יח ע"א)
תַּתָּאִין אַדְנ"י. וְעַם כֹּל דָּא כִּיּוֹן דְאַשְׁתְּלִימוּ
מִיִּין דְכוּרִין בְּמִיִּין נּוֹקְבִין, שְׁמָא דְאַלֹהִים
אַתְּפִשֵׁט בְּכֹלָא.

וְאַף עַל גַּב דְאַפְרִישׁ בֵּין מִיִּין עֲלָאִין
לְתַתָּאִין, מַחְלֻקַת לָא אַתְּבַטַּל עַד יוֹם
תְּלִיתָאִי וְאַסְפִּים מַחְלֻקַת וְאַתִּישֵׁב כֹּלָא
בְּדוּכְתִיָּה פְּדָקָא יְאוּת. וּבְגִין מַחְלֻקַת דָּא אָף
עַל פִּי דְאִיהוּ קִיּוּמָא דְעֲלָמָא לָא כְּתִיב כִּי טוֹב
בְּשַׁנִּי, דְלָא אֲשְׁתְּלִים עוּבְדָא. מִיִּין עֲלָאִין
וּמִיִּין תַּתָּאִין הוּוּ כְּחֲדָא וְלָא הוּוּ תּוּלְדִין
בְּעֲלָמָא עַד דְאַתְּפִרְשׁוּ וְאַשְׁתְּמוּדְעוּ. וּבְגִין כִּף
עֲבָדוּ תּוּלְדִין.

וְעַם כֹּל דָּא אָף עַל גַּב דְהִבְדְּלָה הוּי בְּשַׁנִּי
וּמַחְלֻקַת בֵּיהּ הָוָה, יוֹם תְּלִיתָאִי אַסְפִּים

- יום השלישי הספים כפל, שהוא שם שנחזק בחזקתו [ה"ה] ה"ה להספים בין מים עליונים ומים תחתונים. ה' עליונה ה' תחתונה, ו' ביניהם להשלים בשני צדדים. וסימן זה מי הירדן, מים עליונים, קמו ג' א' אחד. מים תחתונים ירדו לים, וישראל הלכו באמצע.

חמש רגיעים כתוב כאן, וחי העולמים הולך בהם ומנהיג בהם, וכלם כלולים זה בזה. ואלמלא מחלקת זו שהספמה על ידי האמצע, לא נכללו ולא השפירו [ג"א נתיירו] זה בזה. חמש מאות שנים הם שעץ החיים דבק בהם לעשות פרות ותולדות לעולם, וכל מימי בראשית ששופעים ונמשכים מבראשית נחלקו תחתיו על ידו, ודוד המלך לקח הכל, והוא חלק אחר כף, שכתוב (שמואל ב) ויחלק לכל העם לכל המון וגו', וכתוב (תהלים קד) תתן להם ילקוטון, וכתוב (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף וגו'.

בשעה שמחלקת מתעוררת בחזק השמאל, מתרבה ומתחזקת שלהבת הדינים, ויצאו משם קלפות, ונקרשו מיד בלי לחות כלל, והיו זכר ונקבה. ומהם נפרדו מינים רעים למיניהם, וכאן התקיפות של רוח הטמאה בכל אותן קלפות חזקות, והם סוד הערלה. אלה התחזקו במינים חזקים, אחד אפע"ה ואחד נח"ש, ושניהם אחד. אפע"ה מוליד [לשבעים] לשבע שנים בחבור אחד. חזר הכל לשבע שנים של נחש.

כאן הוא סוד הגיהנם שנקרא בשבעה שמות. יצר הרע נקרא בשבעה שמות. ובכמה דרגות התפשטה הטמאה מכאן לעולם,

בכלא דהוא שמא דאיגלה בגליפוי (ס"א יהוה) ה' לאסתפמא מיין עלאין ומיין תתאין ה' עלאה, ה' תתאה, ו' בינייהו. לאשלמא בתרין סטריין. וסימנא דא מי הירדן מיין עלאין קמו ג' א' אחד. מיין תתאין נחתו לימא. וישראל אזלי באמצעיתא.

חמש רגיעין פתיבי הכא וחי העולמים אזיל בהו ואנהיג בהו וכלהו כלילן דא בדא. ואלמלא האי מחלוקת דאסתפם על ידי דאמצעיתא לא אתפלילו ולא אשתיירו (ג"א אתיירו) דא בדא. חמש מאה שנין אנון דאילנא דחיי דביק בהו למעבד אפין ותולדין לעלמא וכל מימיו דבראשית דנגדין ואתמשכן מבראשית אתפלגו תחותיו על ידיה. ודוד מלכא נקיט פלא ואיהו פליג לבתר דכתיב, (שמואל ב) ויחלק לכל העם לכל המון וגו' וכתוב, (תהלים קד) תתן להם ילקוטון וכתוב, (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף וגו'.

בשעתא דאתער מחלוקת בתוקפא דשמאלא, אסגי ואתקף הורפילא דטיפסא ונפקו מתמן סטריין ואקרישו מיד בלא לחותא כלל והו דכר וניקבא. ומנהוון אתפרשו זיינין בישין לזנייהו, והכא תקיפו דרוח מסאבא בכל אנון תוקפין סטריין. ואנון רזא דערלה. אלין אתקפו בזיינין תקיפין, חד אפע"ה וחד נח"ש ותרווייהו חד. אפע"ה אוליד (ס"א לשבעין) לשבעא שנין בחבורא חדא, אתהדר פלא לשבע שנין דנחש.

הכא איהו רזא דגיהנם דאקרי בשבע שמות. יצר הרע בשבע שמות אקרי. ובכמה דרגין אתפשט מסאבו מהכא לעלמא

והכל מסוד השמאל טוב ורע, והוא ישוב העולם. כֵּאֵן שֶׁם חֲקוּק שֶׁל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה אוֹתוֹת מְמַנֶּה עַל גְּשָׁמֵי רִצּוֹן נְדָבָה וּבְרָכָה יִשׁוּבָא דְעֵלְמָא :

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם וְגו' בְּדֶרֶךְ קוֹ לַהֲיוֹת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, שְׁהָרִי מִסּוּד שֶׁל אוֹתָהּ נִקְדָּה וְרֵאשׁוֹנָה הַכֹּל יֵצֵא בְּנִסְתָּר, עַד שֶׁהִגִּיעַ וְהִתְפַּנֵּס לְהִיכָל עֲלִיוֹן, וּמִשָּׁם יֵצֵא בְּקוֹ יִשְׂרָאֵל לְשֹׂאֵר הַדְּרָגוֹת, עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְאוֹתוֹ מְקוֹם אֶחָד שְׁכּוֹנֵס הַכֹּל בְּכֻלּוֹ שֶׁל זָכָר וּנְקֵבָה. וּמִיְהוּ? חֵי הָעוֹלָמִים.

הַמַּיִם שְׁיוֹצְאִים מִלְמַעְלָה מֵהַעֲלִיּוֹנָה. מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם וְהַקְטָנָה. וְעַל זֶה וְי"ו, אֶחָד שְׁמַיִם וְאֶחָד מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם. אִזּוֹ וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה, זֹו ה' תַּחְתּוֹנָה. זֶה הַתְּגָלָה, וְכֹל הַשָּׂאֵר הַתַּפְסָה. וּמִתּוֹךְ הָאֲחֵרוֹנָה הַזֹּו נּוֹדַע בְּשֶׁכֶל אוֹתוֹ שֶׁהַתַּפְסָה. אֵל מְקוֹם אֶחָד, בְּגִלְגַּל שְׁכָאן הוּא קָשֶׁר הַיַּחְדוּד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן.

יְהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. שְׁנֵי יַחְדוּדִים, אֶחָד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן לְהַתְיַחַד בְּדִרְגוֹתָיו, וְאֶחָד שֶׁל הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן לְהַתְיַחַד בְּדִרְגוֹתָיו. קָשֶׁר הַיַּחְדוּד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן הוּא עַד כֵּאֵן. חֵי הָעוֹלָמִים שֶׁם מִתְבַּשֵּׁם, וְנִקְשֶׁר הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן בַּיַּחְדוּד שְׁלוֹ, וְלִכְּנֵן נִקְרָא מְקוֹם אֶחָד. כֹּל הַדְּרָגוֹת וְכֹל הָאִיבְרִים מִתְפַּנְסִים שָׁם, וְנִהְיִים כֻּלָּם בּוֹ אֶחָד, כִּי פְרוּד כֻּלָּל. וְאִין דְּרָגָה שֶׁמִּתְיַחֵד שָׁם בַּיַּחְדוּד אֶחָד אֵלָּא זֹו, וּבּוֹ מִתְפַּסִּים כֻּלָּם בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר בְּהַשְׁתַּוְקָקוֹת אַחַת. עַד כֵּאֵן בְּדִרְגָה זֹו מִתְיַחֵד הָעוֹלָם הַנְּגַלָה בְּעוֹלָם הַנִּסְתָּר.

הָעוֹלָם הַנְּגַלָה מִתְיַחֵד גַּם כֵּן לְמִשְׁטָה, וְעוֹלָם הַנְּגַלָה הוּא עוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. (ישעיהו ו) וְאִרְאֶה אֶת ה', (שמות כד) וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל,

וְכֹלֵא מְרִזָּא דְשְׁמַאלָא, טַב וּבִישׁ וְאִיהוּ יִשׁוּבָא דְעֵלְמָא. הֵכָא שְׁמַא גְּלִיפָא דְתַמְנֵי סְרִי אֲתוּוֹן מְמַנָּא עַל גְּשָׁמֵי רִצּוֹן נְדָבָה וּבְרָכָה יִשׁוּבָא דְעֵלְמָא :

(ר"ת יהו"ה) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם וְגו' בְּאֵרַח קוֹ לְמַהוּי בְּאֵרַח מִיִּשְׂרָאֵל. דְּהָא מְרִזָּא דְהֵיא נִקְוֵדָה קְדַמָּאָה נִפְקַ כְּלָא בְּסִתִּימוֹ. עַד דְּמִטִּי וְאֲתַפְנִישׁ לְהִיכָלֵא עֲלָאָה וּמִתַּמְן נִפְיָק בְּקוֹ מִיִּשְׂרָאֵל לְשֹׂאֵר דְּרָגִין. עַד דְּמִטִּי לְהֵהוּא אֲתַר חַד דְּכֻנִּישׁ כְּלָא בְּכֻלּוֹ דְּכַר וְנוֹקְבָא. וּמֵאֵן אִיהוּ חֵי עֲלִמִין.

הַמַּיִם דְּנִפְקִי מִלְעִיל מֵאֵת ה' עֲלָאָה. מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם ו' זְעִירָא. וְעַל דָּא ו'וֹ חַד שְׁמַיִם וְחַד מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם. כְּדִין וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה דָּא ה' תַּתָּאָה. דָּא אֲתַגְּלִי. וְכֹל שְׂאֵר אֲתַפְסִי. וּמִגּוֹ הָאִי בְּתִרְאֶה אֲשַׁתְּמַע בְּסוּכְלִתְנוּ הֵהוּא דְאֲתַפְסִי. אֵל מְקוֹם אֶחָד בְּגִין דְּהֵכָא הוּא קְשׁוּרָא דִּיחֻדָּא דְעֵלְמָא עֲלָאָה.

יְהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד תְּרִין יַחְדוּדִין חַד דְּעֵלְמָא עֲלָאָה לְאֲתִיחֵדָא בְּדִרְגוּי, וְחַד דְּעֵלְמָא תַּתָּאָה לְאֲתִיחֵדָא בְּדִרְגוּי. קְשׁוּרָא דִּיחֻדָּא דְעֵלְמָא עֲלָאָה עַד הֵכָא אִיהוּ. חֵי עֲלִמִין תַּמְן אֲתַבְסִים וְאֲתַקְשֶׁר עֵלְמָא עֲלָאָה בַּיַּחְדוּדָא דִּילֵיהּ. וּבְגִין כֵּן אִקְרִי מְקוֹם אֶחָד. כֹּל דְּרָגִין וְכֹל שְׁיִפִּין מִתְפַּנְשִׁין תַּמְן וְהוּוּ כִּלְהוּ בִּיה חַד כְּלָא פִירוּדָא כֻּלָּל. וְלִית דְּרָגָא דְאֲתִיחֵדָן תַּמְן בַּיַּחְדוּדָא חַד אֵלָּא הָאִי, וּבִיה אֲתַפְסִין כִּלְהוּ בְּאֵרַח סְתִים בְּתִיאֻבְתָּא חַד. עַד הֵכָא בְּדִרְגָא דָּא אֲתִיחֵד עֵלְמָא דְאֲתַגְּלִיָּא בְּעֵלְמָא דְאֲתַפְסִיָּא.

עֲלָמָא דְאֲתַגְּלִיָּא אֲתִיחֵד אוּף הַכִּי לְתַתָּא, וְעֵלְמָא דְאֲתַגְּלִיָּא אִיהוּ עֵלְמָא דְתַתָּא"ה. (ישעיהו ו) וְאִרְאֶה אֶת יי (שמות כד) וַיִּרְאוּ

אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל (במדבר יד) וְכָבוֹד יִי נִרְאָה (במדבר יז) וַיֵּרָא כְבוֹד יְיָ (יחזקאל א) כְּמִרְאֵה הַקֶּשֶׁת וְגו' פֶּן מִרְאֵה הַנִּגְהָ סָבִיב הוּא מִרְאֵה דְמוּת כְּבוֹד יְיָ. וְדָא אִיהוּ רְזָא וְתִרְאָה הַיִּבְשָׁה.

כְּמִרְאֵה הַקֶּשֶׁת (יחזקאל א) זֶה חַי עַלְמִין. וְזֶהוּ אֶת קִשְׁתִּי נִתְתִּי בַעֲנַן דָּא מַלְכוּת. נִתְתִּי מִן יוֹמָא דְאַתְבְּרִי עַלְמָא. בְּיוֹמָא (ד) י"ח ע"ב) דְעֵיבָא דְאַתְחִזִּי קִשֶׁת (דאֲתַעֲר שְׂמָאלָא לְאַתְתַּקְפָּא). מִרְאֵה דְמוּת כְּבוֹד ה' אֲתַעֲר שְׂמָאלָא לְאַתְתַּקְפָּא. נִפְקַת רַחַל וְתַקַּשׁ בְּלִדְתָּהּ. מִיכָא"ל בְּסִטְרָא דָּא, רְפָא"ל בְּסִטְרָא דָּא, גְּבִרְיָא"ל בְּסִטְרָא דָּא. וְאַנּוּן גְּוֹוִינִן דְאַתְחִזִּין בְּהֵהוּא דְמוּת חִיּוֹר וְסוּמְק וְיִרוּק.

בֵּן מִרְאֵה הַנִּגְהָ סָבִיב. נְהִירוּ דְאַתְפְּסִיָּא בְּגִלְגוּלָא דְחִיזוּ דְעֵינָא. הוּא מִרְאֵה דְמוּת כְּבוֹד יְיָ. גְּוֹוִינִן דְאַתְיַחְדָּא יַחּוּדָא תַּתְּאָה לְפּוּם יַחּוּדָא דְאַתְיַחְדָּא יַחּוּדָא דְלַעִילָא. יִי אֱלֹהֵינוּ יְיָ. גְּוֹוִינִן סְתִימִין דְלֹא אֲתַחֲזִין וְאַתְקַשְׁרִין אֶל מְקוּם אֶחָד יַחּוּדָא חָדָא בַעֲלָאָה. גְּוֹוִינִן בְּקִשְׁתָּא לְתַתְּאָה לְאַתְיַחְדָּא בְּהוּ. חִיּוֹר סוּמְק וְיִרוּק כְּגוֹוִינִן סְתִימִין. וְאַנּוּן יַחּוּדָא אַחְרָא רְזָא וְשָׂמוּ אֶחָד. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד יַחּוּדָא דְלְתַתְּאָה. יַחּוּדָא עַלְאָה (דבְּרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד. דָּא לְקַבִּיל דָּא. יְקוּוּ מְדִידוּ דְקוּ וּמְשַׁחְתָּא. הֲכָא שִׁית תִּיבִין. וְהֲכָא שִׁית תִּיבִין.

מְשַׁחְתָּא פּוֹצִינָא דְקַרְדִּינּוּתָא דְכְּתִיב, (ישעיה מ) מִי מִדְּד בְּשַׁעְלוּ מַיִם. וְדָא אִיהוּ יְקוּוּ הַמַּיִם. הֲכָא שְׁעוּרָא דְיוֹצֵר עַלְמִין יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, קְדוּ"ש קְדוּ"ש קְדוּ"ש דָּא אִיהוּ יְקוּוּ הַמַּיִם. יִי צְבָאוֹת. דָּא אִיהוּ אֶל מְקוּם אֶחָד בְּרְזָא דְשָׂמָא דָּא. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. דָּא וְתִרְאָה הַיִּבְשָׁה. רְזָא

(במדבר יד) וְכָבוֹד ה' נִרְאָה, (שם יז) וַיֵּרָא כְבוֹד ה', (יחזקאל א) כְּמִרְאֵה הַקֶּשֶׁת וְגו', פֶּן מִרְאֵה הַנִּגְהָ סָבִיב הוּא מִרְאֵה דְמוּת כְּבוֹד ה'. וְזֶהוּ סוּד וְתִרְאָה הַיִּבְשָׁה.

(שם) כְּמִרְאֵה הַקֶּשֶׁת - זֶה חַי הַעוֹלָמִים. וְזֶהוּ אֶת קִשְׁתִּי נִתְתִּי בַעֲנַן, זֶה מַלְכוּת, נִתְתִּי מִיּוֹם שְׁנַבְרָא הַעוֹלָם. בְּיוֹם מַעֲנַן כְּשִׁנְרָאִית הַקֶּשֶׁת וְכִשְׁמַחְעוּרִי הַשְּׂמָאלָא לְהַתְגַּבֵּר, מִרְאֵה דְמוּת כְּבוֹד ה' מִתְעוֹרֵר הַשְּׂמָאלָא לְהַתְגַּבֵּר. יוֹצֵאת רַחַל וְתַקַּשׁ בְּלִדְתָּהּ. מִיכָא"ל בְּצַד זֶה, רְפָא"ל בְּצַד זֶה, גְּבִרְיָא"ל בְּצַד זֶה, וְהֵם הַגְּוִינִים שְׁנַרְאִים בְּאוֹתָהּ דְמוּת - לְכֹן וְאַדָּם וְיִרְק.

בֵּן מִרְאֵה הַנִּגְהָ סָבִיב, הָאוּר שְׁהַתְפַּסָּה בְּגִלְגוּל מִרְאֵה הַעֵינִן, הוּא מִרְאֵה דְמוּת כְּבוֹד ה'. הַגְּוִינִים שְׁהַתְיַחְדּוּ הַיַּחּוּד הַתְּחִתּוֹן הֵם לְפִי יַחּוּד שְׁהַתְיַחְדּוּ יַחּוּד עֲלִיּוֹן. ה' אֱלֹהֵינוּ ה'. גְּוִינִים נִסְתָּרִים שְׁלֹא נִרְאִים וּמִתְקַשְׂרִים אֶל מְקוּם אֶחָד יַחּוּד אֶחָד בְּעֲלִיּוֹן, הַגְּוִינִים בְּקִשְׁתָּא לְמַטָּה לְהַתְיַחְדּוּ בְּהֵם. לְכֹן אָדָם וְיִרְק כְּמוֹ גְּוִינִים נִסְתָּרִים. וְהֵם יַחּוּד אַחֵר, סוּד וְשָׂמוּ אֶחָד. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד - הַיַּחּוּד שְׁלַמְטָה. יַחּוּד עֲלִיּוֹן - (דבְּרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד. זֶה כְּנִגְדָּא זֶה. יְקוּוּ - מְדִידוֹת שֶׁל קוּ וּמְדָה. כָּאֵן שְׁשׁ תְּבוּת, וְכָאֵן שְׁשׁ תְּבוּת.

מְדִידַת הַנִּיּוּצֵי הַחֻזְק, שְׁכַתּוּב (ישעיה מ) מִי מִדְּד בְּשַׁעְלוּ מַיִם. וְזֶהוּ יְקוּוּ הַמַּיִם. כָּאֵן שְׁעוּרִי שֶׁל יוֹצֵר הַעוֹלָמוֹת יו"ד ה"א וּא"ו ה"א. קְדוּ"ש קְדוּ"ש קְדוּ"ש - זֶהוּ יְקוּוּ הַמַּיִם. ה' צְבָאוֹת - זֶהוּ אֶל מְקוּם אֶחָד בְּסוּד שֶׁל שֵׁם זֶה. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ - זֶה וְתִרְאָה הַיִּבְשָׁה. סוּד תְּקִיקַת שֵׁם

היחוד כוז"ו במוכס"ז כוז"ו.
תדשא הארץ דשא עשב וגו',
כאן הוציאה כח באותם מים
שהתכנסו למקום אחד ושופעים
בתוכו תוף טמירות נסתרת,
ויוצאים בתוכו טמירים עליונים
ועבאות קדושים, שכל אותם בני
האמונה מתקנים אותם בתקון
האמונה באותה עבודת רבונם.

וזה סוד (תהלים קד) מצמיח חציר
לבהמה וגו'. זו בהמה שרוכצת
על אלה הרים, ומגדלים לה בכל
יום אותו חציר, וחציר הזה,
אותם מלאכים שליטים לפי
שעה שנבראו בשני ועומדים
למאכל של הבהמה הזו. בגלל
שיש אש אוכלת אש.

ועשב לעבודת האדם - עשב זה
האופנים האלה וחיית וקרובים,
שכלם מתקנים תוף תקונייהם
ועומדים להתתקן בשעה שבני
אדם באים לעבודת רבונם
בקרבניהם ובתפלה, שזוהי
עבודת האדם. ועשב זה מזמן
ומוכן לעבודת האדם להתתקן
בתקונו פראוי וכשהם מתתקנים
באותה עבודת האדם, אחר כך
יוצאים מהם מזונות וטרף
לעולם, שכתוב (שם) להוציא
לחם מן הארץ. וזהו עשב מזריע
זרע, שהרי חציר לא מזריע זרע,
אלא מזדמן למאכל של אש
קדושה, ועשב לתקון העולם.

וכך זה להוציא לחם מן הארץ.
כל התקונים של בני האדם
שמתקנים את עשב הארץ הזה,
שעבודתם לרבונם לספק על ידם
מאותה ארץ טרף ומזונות
לעולם הזה ולהתברך בני אדם
מברכות של מעלה.

עץ פרי עשה פרי - דרגה על
דרגה, זכר ונקבה. כמו שעץ פרי
מוציא כח של עץ עשה פרי, גם
כאן הוא מוציא, ומיהו? אלה

גליפא שמא דיחודא כוז"ו במוכס"ז כוז"ו.
תדשא הארץ דשא עשב וגו' השתא אפיקת
חילא באנון מיין דאתפנשו לאתר חד
ונגדין בגויה גו טמירו סתימאה. ונפקין
בגויה טמירין עלאין וחיילין קדישין. די כל
אנון בני מהימנותא מתקנן לון בתקוונא
דמהימנותא בההיא פולחנא דמאריהון.

ורוא דא (תהלים קד) מצמיח חציר לבהמה וגו'
דא בהמה דרביעאה על אלה טורין
ומגדלין לה בכל יומא ההוא חציר. וחציר
דא אנון מלאכין שליטין לפום שעתא
דאתפריאו בשני וקיימין למיכלא דהאי
בהמה. בגין דאית אשא אכלא אשא.

ועשב לעבודת האדם עשב דא אלין אופנין
וחיית וקרובים. דכלהו מתקנן גו
תקונייהו וקיימין לאתתקנא בשעתא דבני
נשא אתיין לפולחנא דמאריהון בקרבניהון
ובצלותא דדא איהו עבודת האדם. ועשב דא
אזדמן ואתעמד לעבודת האדם לאתתקנא
בתקוניה פדקא יאות. וכד אנון מתתקנן
בההיא עבודת האדם, לבתר מנייהו נפקי
מזוני וטרפין לעלמא דכתיב (תהלים קד) להוציא
לחם מן הארץ. ודא איהו עשב מזריע זרע,
דהא חציר לא מזריע זרע איהו אלא אזדמן
למיכלא דאשא קדישא. ועשב לתקוונא
דעלמא.

וכך דא להוציא לחם מן הארץ. כל תקונין
דבני נשא דקא מתקנא להאי עשב
ארץ. דפולחנא דלהון למאריהון לספקא על
ידיהון מההיא ארץ טרפי ומזוני להאי עלמא
ולאתברכא בני נשא מברכין דלעיל (דלעילא).

עץ פרי עושה פרי. דרגא על דרגא דכר
ונוקבא. פמה דעץ פרי אפיק חילא דעץ

אותם פְּרוּבִים וְתַמְרוֹת. מה זה תַּמְרוֹת? אלה אותם שעולים בעשן הקרבן ומתתקנים יחד עמו ומעמידים [ונקראים] תַּמְרוֹת עשן, וכלם קנימים בתקונייהם לעבודת האדם, מה שלא קים פן החציר, שהרי מוכן למאכל, שכתוב (איוב מ) הנה נא בהמות אשר עשיתי עמך חציר כבקר יאכל.

עין פרי עשה פרי - דמות זכר ונקבה. ודמות פניהם פני אדם, אלה אינם פאותם פְּרוּבִים. אלה פנים גדולות בדמות חתומה. פְּרוּבִים, פנים קטנות כמו תינוקות. פני אדם, כל הדמיות כלולות בהם. בגלל שהם פנים גדולות ומצטיירים בהם ציורים חקוקים כמו חקיקות שם המפרש בארבעת צדדי העולם, מזר"ח מער"ב צפון ודרום.

מִיבֹאֵר רְשֵׁים וְשֵׁם לְצַד דָּרוֹם, וְכָל הַפָּנִים מְסַתְּפִלִים אֵלָיו. פְּנֵי אָדָם, פְּנֵי אַרְיֵה, פְּנֵי שׁוֹר, פְּנֵי נֶשֶׁר. אָדָם הוּא זָכָר וְנִקְבָּה, וְלֹא נִקְרָא אָדָם פְּרֻט לְאֵלֶּה. מְצַטְיִרִים צִיּוּרִים שֶׁל רֶכֶב אֱלֹהִים רְבוּתִים, שְׁכָתוּב (תהלים סח) רֶכֶב אֱלֹהִים רְבוּתִים אֲלֵפֵי שְׁנָאן. שְׁנָאן כָּלֵל שֶׁל כָּל הַצִּיּוּרִים, שׁוֹר נֶשֶׁר אַרְיֵה. וְזֶהוּ אָדָם, הַתְּפֹשְׁטוֹת שֶׁנִּכְלָלָה כְּאֶחָד בְּסוּד זָכָר וְנִקְבָּה. וְכָל הָאֲלֵפִים וְרִבְבוֹת, כֻּלָּם יוֹצְאִים מֵהַסוּד הַזֶּה שְׁנָאן. וּמֵהַדְּמִיּוֹת הַלְלוּ נִפְרָדִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּצִדֵיהֶם כְּמוֹ שֶׁרְאוּי לָהֶם.

וְאֵלֶּה הֵם שְׁמֵשֶׁלְבִים אֶחָד בְּאֶחָד, וּכְלוּלִים אֶחָד בְּאֶחָד, לְהִיּוֹת כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּלוּל בְּחִבְרוֹ. שׁוֹר נֶשֶׁר אַרְיֵה אָדָם מִתְנַהֲגִים בְּסוּד שֶׁל אַרְבָּעָה שְׁמוֹת חֲקוּקִים עוֹלָם לְהַתְנַהֵג וּלְהַסְתַּכֵּל.

עוֹשֶׂה פְּרִי, אוֹף הֵכָא אֲפִיק אִיהוּ. וּמֵאֵן אִיהוּ אֵלִין אַנּוּן פְּרוּבִים וְתַמְרוֹת. מֵאֵי תַמְרוֹת. אֵלִין אַנּוּן דְּסִלְקֵי בְּתַנּוּנָא דְקַרְבָּנָא, וּמִתְתַּקְנֵי בְּהַדְיָה וְאַקְמָן (נ"א וְאַקְרִין) תַּמְרוֹת עֵשֶׂן. וְכִלְהוּ קְיִימִין בְּתַקוּנֵיהוּ לְעִבּוּדַת הָאָדָם, מַה דְּלֹא קְיִימָא כֵּן חֲצִיר דְּהָא אֲתַעְתַּד לְמִיכַל דְּכַתִּיב, הִנֵּה נָא בְּהֵמוֹת אֲשֶׁר עֲשִׂיתִי עִמָּךְ חֲצִיר כְּבָקָר יֹאכֵל.

עין פרי עשה פרי דיוקנא דכר ונוקבא. ודמות פניהם פני אדם. אלין לאו אנון פאנון פְּרוּבִים. אלין אפי רברבן בדיקנא חתימא. פְּרוּבִים אפי זוטרי כרביין. פני אדם כל (ד"ו) דיוקנין פלילין בהו. בגין דאנון אפיין רברבין ומצטיירין בהו ציורין גליפין פגלופי שְׁמָא מְפֹרֶשׁ בְּאַרְבַּע סְטְרֵי דְעֵלְמָא מְזַרְחָ מְעַרְבָּ צְפוֹן וְדָרוֹם.

מִיבֹאֵר רְשֵׁים רְשֵׁימוֹ לְצַד דָּרוֹם. וְכָל אֲנַפִּין מְסַתְּפִלִין לְגַבְיָה. פְּנֵי אָדָם פְּנֵי אַרְיֵה פְּנֵי שׁוֹר פְּנֵי נֶשֶׁר. אָדָם אִיהוּ דְכָר וְנוֹקְבָא, וְלֹא אִקְרִי אָדָם בַּר הַיְי וּמַנְיָה אֲצַטְיִירֵן צִיּוּרֵן דְרֶכֶב אֱלֹהִים רְבוּתִים דְכַתִּיב, רֶכֶב אֱלֹהִים רְבוּתִים אֲלֵפֵי שְׁנָאן.

שְׁנָאן פְּלָלָא דְכִלְהוּ צִיּוּרֵן שׁוֹר נֶשֶׁר אַרְיֵה. וְזֶהוּ אִיהוּ אָדָם (דף יט ע"א) פְּשִׁיטוֹ דְאֲתַפְלִיל כְּחָדָא בְּרֻזָא דְכָר וְנוֹקְבָא, וְכִלְהוּ אֲלֵפִין וְרִבְבָן כִּלְהוּ. נְפִיקֵי מֵהַנִּי רֻזָא שְׁנָאן. וּמֵהַנִּי דִּיוֹקְנִין מִתְּפֹרְשִׁין כָּל חַד וְחַד בְּסִטְרֵיהוּ כְּמַה דְאֲתַחֲזִי לֹון.

וְאֵלִין אַנּוּן דְקָא מְשֻׁלְבָן חַד בְּחַד וְכִלְיִל חַד בְּחַד לְמַהוּי כָּל חַד וְחַד כְּלִילִין בְּחִבְרִיָה, שׁוֹר נֶשֶׁר אַרְיֵה אָדָם אֲתַנְהֲגֵן בְּרֻזָא דְאַרְבַּע שְׁמָהּ גְלִיפָאן סְלִקִין לְאֲתַנְהֲגָא וּלְאֲסַתְּפִלָא.

עוֹלָה לְהַתְנַהֵג וּלְהַסְתַּפֵּל שׁוֹר
אֶל פְּנֵי אָדָם. עוֹלָה שֵׁם אֶחָד
מִתְעַטֵּר מִחֻקֵּק בְּסוּד שֶׁל שְׁנֵי
גִּוְנִים, וְהוּא א"ל. אִז חוֹזֵר
לְאַחֹר, וְהַכֶּסֶף חוֹקֵק וְגוֹלְף
אוֹתוֹ, וְנִרְשָׁם לְהַתְנַהֵג בְּסוּד
הַשֵּׁם הַזֶּה.

עוֹלָה לְהַתְנַהֵג וּלְהַסְתַּפֵּל נֶשֶׁר
אֶל פְּנֵי הָאָדָם. עוֹלָה שֵׁם אַחֵר,
מִתְעַטֵּר מִחֻקֵּק בְּסוּד שֶׁל שְׁנֵי
פְּנִים גִּוְנִים לְהִיּוֹת מוֹאֵר וְלַעֲלוֹת
בְּעֵלְיָה בְּעֵטוֹר שֶׁלֹּמְעֵלָה, וְהוּא
גְּדוּל. אִז חוֹזֵר לְאַחֹר, וְהַכֶּסֶף
חוֹקֵק וְגוֹלְף אוֹתוֹ, וְנִרְשָׁם
לְהַתְנַהֵג בְּסוּד הַשֵּׁם הַזֶּה.

עוֹלָה לְהַתְנַהֵג וּלְהַסְתַּפֵּל אֲרִיָּה
אֶל פְּנֵי אָדָם. עוֹלָה שֵׁם אַחֵר
מִתְעַטֵּר מִחֻקֵּק בְּסוּד שֶׁל שְׁנֵי
פְּנִים גִּוְנִים לְהַתְחַזֵּק וּלְהַתִּישֵׁר
בְּתַקְפָּה, וְהוּא גְבוּר. אִז חוֹזֵר
לְאַחֹר, וְהַכֶּסֶף חוֹקֵק וְגוֹלְף
אוֹתוֹ, וְנִרְשָׁם לְהַתְנַהֵג בְּסוּד
הַשֵּׁם הַזֶּה.

אֲדָם מְסַתְּפֵל בְּכֻלָּם, וְכֻלָּם
עוֹלִים וּמְסַתְּפִלִים בּוֹ. אִז כָּלָם
הַצְטִירוּ בְּחֻקֵּיכֶם בְּצִיּוּר זֶה
בְּסוּד שֵׁם אֶחָד שֶׁנִּקְרָא נוֹרָא. וְאִז
כְּתוּב עֲלֵיהֶם (יחזקאל א) וְדַמּוֹת
פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. כָּלָם כְּלוּלִים
בְּדַמּוֹת הַזֶּה. וְהַדַּמּוֹת הַזֶּה כּוֹלֵלֶת
אוֹתָם.

וְעַל סוּד זֶה נִקְרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא (נחמיה ט) הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר
וְהַנּוֹרָא. שְׁתֵּרֵי הַשְּׁמוֹת הַזֵּלוּ
חֻקֵּיכֶם הֵם לְמַעַלָּה בְּסוּד
הַמְרַכְּבָה הַעֲלִיּוֹנָה, כְּלוּלָה
בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יְהו"ה, שֶׁהוּא
הַשֵּׁם שְׂכּוֹלֵל הַכֹּל. דְּמִיּוֹת הָאֵלָה
מִחֻקּוֹת וּגְלוּפוֹת בְּכֶסֶף, וְהַכֶּסֶף
חֻקֵּק מְרַקֵּם בָּהֶם, אֶחָד לְיָמִין
וְאֶחָד לְשְׂמָאל וְאֶחָד לְפָנִים
וְאֶחָד לְאַחֹר, רְשׁוּם בְּאַרְבַּעַת
צַדֵּי הָעוֹלָם.

הַכֶּסֶף, כִּשְׁהוּא עוֹלָה, רְשׁוּם

סְלִיק לְאַתְנַהֵג וּלְאַסְתַּפֵּל שׁוֹר לְאַנְפֵי
אָדָם. סְלִיק שְׂמָא חַד מִתְעַטֵּרָא
מִחֻקָּא בְּרִזָּא דְתֵרִין גִּוְנִין וְאִיהוּ א"ל. כְּדִין
אַתְהֵדֵר לְאַחֹרָא וְכוּרְסִיָּה חֻקֵּיק וְגִלְיָה לִיה.

וְאַתְרֵשִׁים לְאַתְנַהֵג בְּרִזָּא דְשְׂמָא דָּא.

סְלִיק לְאַתְנַהֵג וּלְאַסְתַּפֵּל נֶשֶׁר לְאַנְפֵי
אָדָם. סְלִיק שְׂמָא אַחְרָא מִתְעַטֵּרָא
מִחֻקָּא בְּרִזָּא דְתֵרִין אַנְפִין גִּוְנִין לְאַתְנַהֵרָא
וּלְאַסְתַּלְקָא בְּסְלִיקוּ בְּעֵטוֹרָא דְלְעִילָא וְאִיהוּ
גְּדוּל. כְּדִין אַתְהֵדֵר לְאַחֹרָא וְכוּרְסִיָּה חֻקֵּיק
וְגִלְיָה לִיה וְאַתְרֵשִׁים לְאַתְנַהֵג בְּרִזָּא דְשְׂמָא
דָּא.

סְלִיק לְאַתְנַהֵג וּלְאַסְתַּפֵּל אֲרִיָּה לְאַנְפֵי
אָדָם. סְלִיק שְׂמָא אַחְרָא מִתְעַטֵּרָא
מִחֻקָּא בְּרִזָּא דְתֵרִין אַנְפִין גִּוְנִין
לְאַתְתַּקְפָּא וּלְאַתִּישֵׁרָא בְּתוּקְפָּא וְאִיהוּ גְבוּר.
כְּדִין אַתְהֵדֵר לְאַחֹרָא וְכוּרְסִיָּה חֻקֵּיק וְגִלְיָה
לִיה וְאַתְרֵשִׁים לְאַתְנַהֵג בְּרִזָּא דְשְׂמָא דָּא.

אֲדָם אֲסַתְּפֵל בְּכֻלְהוּ וְכֻלְהוּ סְלִיקִין
וּמְסַתְּפִלִין בֵּיה. כְּדִין כְּלְהוּ אֲצִטִּירוּ
בְּגְלוּפֵייהוּ בְּצִיּוּרָא דָּא בְּרִזָּא דְשְׂמָא חַד
דְּאַקְרֵי נוֹרָא. וְכְדִין כְּתִיב עֲלֵיהוּ (יחזקאל א)
וְדַמּוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם, כְּלְהוּ כְּלִילִין בְּהַאי
דִּיוּקְנָא. וְהַאי דִּיוּקְנָא כְּלִיל לִוְן.

וְעַל רִזָּא דָּא אַקְרֵי קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא (נחמיה ט)
הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. דְּהָא שְׂמָהֵן
אַלִין גְּלִפִין אַנוּן לְעִיל (לְעִילָא) בְּרִזָּא דְרֵתִיכָא
עֲלָאָה, כְּלִילָא בְּאַרְבַּע אַתְוּוֹן יְהו"ה דְּאִיהוּ
שְׂמָא דְכְּלִיל כְּלָא. דִּיוּקְנִין אַלִין מִחֻקְקוֹן
גְּלִיפִין בְּכוּרְסִיָּא. וְכוּרְסִיָּא גְּלִיפָא מְרַקְמָא
כְּהוּ חַד לְיָמִינָא וְחַד לְשְׂמָאלָא וְחַד לְקָמָא
וְחַד לְאַחֹרָא רְשִׁימָא בְּאַרְבַּע סְטֵרִין דְעֲלָמָא.
בְּרִסְוִיא כְּד סְלִקָא רְשִׁימָא בְּאַרְבַּע דִּיוּקְנִין

בארבע הדמיות הללו. ארבעה השמות העליונים הללו לוקחים את הפסא הזה, והפסא נכלל בהם, עד שלוקח ולוקט נפשות וענוגים של פסופים. כיון שלוקח ולוקט אותם ענוגים וכסופים, יורד מלא כמו עץ שמלא ענפים לכל צד ומלא פרות. כיון שהוא יורד, יוצאים ארבע הדמיות הללו מצירים בציריהם חקוקים מאירים נוצצים מלהטים, והם זורעים זרע על העולם, ואז נקרא עשב מזריע זרע, העשב שהם זורעים זרע על העולם.

כיון שיוצאת דמות אדם שפוללת כל הדמיות, אז כתוב עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ. לא מוציא זרע אלא לתועלת, דוקא על הארץ אשר זרעו בו. מכאן שאין רשות לבן אדם להוציא זרע ממנו לבטלה. החציר [סור] של פאן אינו מזריע זרע, ולכן התבטל ולא עומד בקיומו כמו האחרים האלה, שאין לו דמות להצטיר ולהחקק בדמות וציר כלל. אלא נראים ולא נראים. כל אותם שלא הצטירו בציר ודמות, אין להם קיום. עומדים לפי שעה ונאכלים באש אוכלת אש, וחוזרים כמו קדם וכן בכל יום.

כן אדם למטה יש לו דמות וציר, ואינו בקיום כמו של אלה שלמעלה. ציר ודמות שלמעלה מצטירים בציריהם כמו שהיו בלי מלבוש אחר להצטיר, ולכן הם בקיום תמיד. הציר של אדם למטה, מצטירים בציריהם במלבוש ולא בגון אחר. ולכן עומדים בקיום של זמן ועדן, ובכל לילה ולילה מתפשט רוח מהמלבוש הזה ועולה [למעלה]. ואותה אש אוכלת, אוכלת אותו. ואחר כך חוזרים כמו מקדם

אליו, אליו ארבע שמהן עליון נטליו להאי כרסויא, וכרסויא אתכליל בהו עד דנקטא ולקטא נפשין וענוגין דכסופין. כיון דנקטא ולקטא אנון ענוגין וכסופין, נחתא מלייא, פאילנא דמלייא ענפין לכל סטר ומלי אבין (איבין). כיון דנחתתי (דנחתתי) נפקי אליו ארבע דיוקנין מצטיירין בציריהו גליפן מנהרין נציצין מלהטין. ואנון זרעין זרעא על עלמא, כדין אתקרי, עשב מזריע זרע, עשב דאנון זרעין זרעא על עלמא.

נפקא (כיון) דיוקנא דאדם דכליל כל דיוקנין. כדין פתיב עץ פרי עושה פרי למינו. אשר זרעו בו על הארץ. לא אפיק זרעא אלא לתועלתא. על הארץ אשר זרעו בו דייקא. מכאן דלית רשו לבר נש לאפקא זרעא מניה לבטלא. חציר (נ"א דשא) (דשא) דהכא לאו איהו מזריע זרע. ובגין כך אתבטל ולא קיימא בקיומא כהני אחרנין, דלית ליה דיוקנא לאצטיירא ולא תגלפא בדיוקנא וצירא כלל. אלא אתחזון ולא אתחזון. כל אנון דלא אצטיירו בצירא ודיוקנא לית לון קיומא. קיימי לפום שעתא ואתאכילו באשא דאכלא אשא ומהדרין כמדלקדמין וכן בכל יומא. בר נש לתתא אית ליה דיוקנא וצירא, ולא איהו בקיומא כגוונא דהני דלעילא. צירא ודיוקנא דלעיל (דלעילא). מצטיירין בציריהו כמה דהויין בלא מלבושא אחרא לאצטיירא. ובגין כך אנון בקיומא תדיר. צירא דאדם לתתא מצטיירין בציריהו במלבושא ולא כגוונא (כגוונא) אחרא, ובגין כך

ומצטיירים בלבושיהם, ולכן אין להם עמידה כמו הדמיות הללו שלמעלה, ועל זה כתוב (איכה א) חדשים לבקרים, בני אדם שהם חדשים בכל יום ויום. מה הטעם רבה אמונתך? רבה היא ולא קטנה.

רבה אמונתך, ודאי גדולה, שיכולה לקחת כל בני העולם ולהכלילם בתוכה עליונה ותחתונה. מקום גדול ורב הוא שכולל הכל ולא מתמלא יותר, וסוד זה - (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא וגו'. הולכים לים, והים לוקח אותם ואוכל אותם בתוכו, ולא מתמלא. אחר כך הוא מוציא אותם כמו מקדם והולכים, ובגלל זה רבה אמונתך.

ביום זה כתוב פי טוב כי טוב פעמים. בגלל שיום הזה אחוז לשני צדדים ומפריד מחלקת, אמר לצד זה פי טוב ולצד זה פי טוב, ומסכים ביניהם. ולכן יש בו פעמים ויאמר ויאמר. כאן הסוד של שם של ארבע אותיות חקיקה מחוקקת עולה לשמים עשרה אותיות בארבע דמיות בארבעה צדדים רשום על הכפא הקדוש. ויאמר אלהים יהי מארת וכו'. מארת חסר, שנבראה אסברה לתניקות. שאחר שנגנו אור של אור הראשון, נבראה קלפה למח, ואותה קלפה מתפשטת ומוציאה קלפה אחרת. כיון שיוצאת, עולה ויורדת, מגיעה לגבי פנים קטנות, רוצה להתדבק בהם ולהצטרף בתוכם, ולא רוצה להפרד מהם, מפריד אותה הקדוש ברוך הוא משם ומוריד אותה למטה, כשברא אדם כדי לתקן זה בעולם הזה.

ולאצטיירא בגווייהו ולא בעאת לאפרשא מנייהו, אפרש לה קדשא בריך הוא מתמן ונחית לה לתתא, כד ברא אדם בגין לאתקנא האי בהאי עלמא.

קיימין בקיומא זמן ועדן. ובכל ליליא ולייליא מתפשט רוחא מהאי מלבושא וסלקא (לעלא). וההוא אשא דאכלא אכיל ליה. ובתר אתהדר כמלקדמין ומצטיירין בלבושייהו. ובגין כך לית לון קיומא כאנון דיוקנין דלעיל. ועל דא כתיב, (איכה ג) חדשים לבקרים. בני נשא דאנון חדשים בכל יומא ויומא. (דף יט ע"ב) מאי טעמא, רבה אמונתך, רבה איהו ולא זעירא.

רבה אמונתך ודאי רבה דיכלא לנטלא כל בני עלמא ולאכללא לון בגווה עלאה ותתאה. אחר רב וסגי איהו דכליל כלא ולא אתמלייא יתיר. ורזא דא (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא וגו' אזלי לגבי נמא ונמא נטיל לון ואכיל לון בגויה ולא אתמלייא. ובתר אפיק לון כמלקדמין ואזלי. ובגין דא רבה אמונתך.

ביומא דא כתיב פי טוב כי טוב תרי זמני. בגין דיומא דא אחיד לתרין סטרין ואפריש מחלוקת. אמר להאי סטרא כי טוב ולהאי סטרא כי טוב ואספם ביניהו. ובגין כך אית ביה תרין זמנין ויאמר ויאמר. הכא רזא דשמא דארבע אתוון גליפא מחקקא סליק לתריסר אתוון בארבע דיוקנין בארבע סטרין רשים על פורסייא קדישא:

ויאמר אלהים יהי מאורות וכו'. מארת חסר. דאתברי אסברה לרביי. דבתר דאתגניז נהירו אור קדמאה. אתברי קליפה למוחא, וההיא קליפה אתפשט ואפיק קליפה אחרא. כיון דנפקת סלקא ונחתא מטת לגבי אנפי זוטרי, בעאת לאתדבקא בהו

ולאצטיירא בגווייהו ולא בעאת לאפרשא מנייהו, אפרש לה קדשא בריך הוא מתמן ונחית לה לתתא, כד ברא אדם בגין לאתקנא האי בהאי עלמא.

בין שראתה את חנה דבוקה בצדו של אדם של יפי של מעלה וראתה דמות שלמה, פרחת משם, ורצתה כמו מקדם להתדבק בפנים קטנות. אותם שומרי השערים שלמעלה לא נתנו לה. גוף בהם הקדוש ברוך הוא והטיל אותה בשפולי הים, וישבה שם עד שחטא אדם ואשתו. אז הוציא אותה הקדוש ברוך הוא משפולי הים, ושולטת על כל אותם תינוקות פנים קטנות של בני אדם שראויים להענש בחטאי אבותיהם, והיא הולכת ומשוטטת בעולם. מתקרבת לשערי גן עדן שבארץ ורואה כרובים, שומרי שערי גן העדן, ויושבת שם אצל אותו להט החרב, בגלל שהיא יצאה מצד אותו להט.

בשעה שמתהפך אותו להט, בורחת ומשוטטת בעולם, ומוצאת תינוקות שראויים להענש, וצוחקת בהם והורגת אותם. וזהו בפגימת הלבנה שהקטינה את אורה, וזה מארת. כשנולד קין לא יכלה להתדבק בו. אחר כך התקרבה אליו והולידה רוחות ושדים ומעופפים.

אדם שמש מאה ושלושים שנים עם רוחות נקבות, עד שבאה נעמה, ומתוך יפיה טעו אחריה בני האלהים ענ"א ועזא"ל, והולידה מהם. ומנה התפשטו רוחות רעות ושדים בעולם, שהיא הולכת ומשוטטת בלילה [נ"א עם לילית] והולכת בעולם וצוחקת [נ"א צוחקות] בבני אדם ועושות להם שישפכו קרי. ובכל מקום שנמצאים בני אדם ישנים יחידים בבית, שורות עליהם, ואוחזות ונדבקות בהם, ולקחות מהם תאוה ומולידות מהם, ועוד פוגעות בו במחלות, והוא לא יודע. וכל זה בפגימת הלבנה.

בין דחמת לחנה דקא מתדבקא בסטרוי דאדם דשפירו דלעילא ודחמת דיוקנא שלים, פרחא מתמן, ובעאת במלקדמין לאתדבקא באנפוי זוטרי. אנון נטרי תרעין דלעיל לא שבקו לה. גוף קדשא ברוך הוא בה ואטיל לה בשפולי ימא. ויתבת תמן עד דחטא אדם ואנתתיה. פדין אפיק לה קדשא ברוך הוא משפולי ימא, ושלטא על כל אנון רבני אפי זוטרי דבני נשא דאתחזון לאענשא בחובי דאבוהון. ואיהי אזלא משטטא בעלמא. קריבת לתרעי גן עדן דארעא ודחמת כרובים נטרי תרעי דגן עדן ויתבא תמן לגבי ההוא להט החרב בגין דהיא נפקת מסטרא דההוא להט.

בשעתא דההוא להט אתהפך ערקת ומשטטת בעלמא ואשתפחת רבני דאתחזון לאתענשא וחיכת בהו וקטילת לון. ודא איהו בגריעו דסיהרא דאזעירת נהורא ודא מארת פד אתיליד קין לא יכלא לאתדבקא ביה. לבתר אתקריבת בהדיה ואולידת רוחין וטיסין.

אדם מאה ותלתין שנין שמש ברוחין נוקבין, עד דאתת נעמה ומגו שפירו דילה טעו בני האלהים בתרה עז"א ועזא"ל ואולידת מנייהו. ומנה אתפשטו רוחין בישיין ושדין בעלמא, דאיהי אזלת ומשוטטת בלילא [נ"א בלילית] ואזלת בעלמא וחיכת [נ"א וחיכו] בבני נשא ועבדי לון דאושדון קרי. ובכל אתר דאשפחן בני נשא ניימין יחידאין בביתא שרן עלייהו ואחידן לון ומתדבקן בהו ונטלי מנייהו תאובתא ואולידן מנייהו. ותו פגעין ביה במרעין ולא ידע. וכל דא בגריעו דסיהרא.

מֵאֲרֶת כַּד אֲתַתְּקַנַּת סְהָרָא, אֲתַהֲפֹכֵן אֲתוֹן
 (תהלים יח) אֲמַרְת יי צְרוּפָה. מְגֵן הוּא
 לְכָל הַחֹסִים בּוֹ. מְגֵן הוּא עַל כָּל אֲנוּן רִוְחִין
 בִּישִׁין וְקִסְטִירִין דְּמִשׁוּטְטִי בְּעֵלְמָא בְּגָרִיעוֹ
 דִּילָהּ לְכָל אֲנוּן דְּאֲחִידֵן בִּיהּ בְּהִימְנוּתִיהּ
 דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

שְׁלֵמָה מְלָפָה כַּד נַחִית לְעַמְקָא דְאַגּוּזָא
 דְכַתִּיב, (שיר השירים ו) אֶל גִּנַּת אֲגוּז
 יִרְדְּתִי, נָטַל קְלִיפָה דְאַגּוּזָא וְאֶסְתַּפַּל בְּכָל
 אֲנוּן קְלִיפִין וַיִּדַע (נ"א וְאֶסְתַּפַּל דְּכָל אֲנוּן לֹא נִבְרָאוּ אֶלָּא
 מֵעֵינֻנְיָא) דְּכָל אֲנוּן עֲנוּגִין דִּיהֵנְהוּ רִוְחִין קְלִיפִין
 דְּאַגּוּזָא לָאוּ אִיהוּ אֶלָּא לְאֲתַדְבָּקָא בְּבִנֵי נֶשְׁא
 (נ"א וְלֹאֲסַמְאָה) וְלֹאֲסַתָּאב לֹון דְכַתִּיב, (קהלת ב)

וְתַעֲנוּגוֹת בְּנֵי אָדָם שְׂדֵה וְשָׂדוֹת.

הֵנוּ תַעֲנוּגֵי בְּנֵי אָדָם דְּמַתְעַנְגִי בְּשִׁינְתָא
 דְּלִילָא, נַפְקָא מִנֵּיהּוּ שְׂדֵה וְשָׂדוֹת.
 וְכֹלָא אֲצִטְרִיךְ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַבְרִי
 בְּעֵלְמָא וְלֹאֲתַקְנָא עֵלְמָא בְּהוּ. וְכֹלָא מוּחָא
 לְגוּ וְכַמְּה קְלִיפִין חֲפִיָּא לְמוּחָא. וְכָל עֵלְמָא
 כְּהֵאֵי גּוֹנָא עֵילָא וְתַתָּא מְרִישׁ רִזָּא דְנִקּוּדָה
 עֵלְאָה עַד סוּפָא דְכָל דְרַגִּין. כְּלָהוּ (דף כ ע"א)
 אִיהוּ דָּא לְבוּשָׁא לְדָא, וְדָא לְדָא. דָּא מוּחָא
 לְגוּ מוּחָא וְקְלִיפָה (ס"א מוּחָא) רִוְחָא. דָּא לְגוּ מִן
 דָּא. וְדָא לְגוּ מִן דָּא. עַד דְּאֲשַׁתְּכַח דִּיהֵאֵי
 קְלִיפָה לְהֵאֵי וְהֵאֵי לְהֵאֵי.

נְקוּדָה קְדַמְאָה הָוָה נְהִירוֹ פְּנִימָאָה דְלִית
 לֵיהּ שְׁעוּרָא לְמַנְדַע זְכִיכוֹ וְדִקְיָקוֹ
 וְנִקְיוֹ דִּילֵיהּ. עַד דְּאֲתַפְּשֵׁט פְּשִׁיטוֹ. וְהֵהוּא
 פְּשִׁיטוֹ דִּיהֵאֵי נְקוּדָה אֲתַעֲבִיד חַד הֵיכְלָא
 לְאֲתַלְבְּשָׁא הֵהִיא נְקוּדָה נְהִירוֹ דְלָא יָדִיעַ
 לְסִגְיָאוֹ זְכוּכָא דִּילֵיהּ.

הֵיכְלָא דְאִיהוּ לְבוּשָׁא לְהֵהוּא נְקוּדָה

עוֹד, תַעֲנוּגֵי בְּנֵי אָדָם שְׂמַתְעַנְגִים
 בְּשִׁנַּת הַלֵּילָה יוֹצֵא מֵהֶם שְׂדֵה
 וְשָׂדוֹת, וְהַכֹּל הַצֵּטְרִיךְ הַקְּדוּשׁ
 בְּרִיךְ הוּא לְבְרָא בְּעוֹלָם וְלִהְתַּקֵּין
 בְּהֶם אֶת הָעוֹלָם, וְהַכֹּל מִחַ
 מִבְּפָנִים, וְכַמְּה קְלִפּוֹת חוֹפּוֹת עַל
 הַמַּח. וְכָל עוֹלָם כְּמוֹ זֶה, מַעֲלָה
 וּמַטָּה מְרָאשׁ סוּד הַנְּקֻדָּה הַעֲלִיּוֹנָה
 עַד סוּף כָּל הַדְּרָגוֹת. כְּלָם הֵם זֶה
 לְבוּשׁ לְזֶה, וְזֶה לְזֶה. זֶה מִחַ לְתוֹף
 מִחַ וְקְלִפָּה רִוְחַת. זֶה לְפָנִים מִזֶּה,
 וְזֶה לְפָנִים מִזֶּה, עַד שְׁנַמְצָא שְׂדֵה
 קְלִפָּה לְזֶה וְזֶה לְזֶה.

נְקֻדָּה רֵאשׁוֹנָה הֵיטָה אֹר פְּנִימִי
 שְׂאִין לוֹ שְׁעוֹר לְדַעַת הַזְּדַכְכוּת
 וְדִקְיָקוֹת וְנִקְיָוִת שְׁלוֹ, עַד
 שְׁהַתְּפִשְׁטָה מִמֶּנּוּ הַתְּפִשְׁטוֹת,
 וְאוֹתָהּ הַתְּפִשְׁטוֹת שֶׁל אוֹתָהּ נְקֻדָּה
 נַעֲשִׂית הֵיכָל אֲחַד לְהַתְּלַבֵּשׁ אוֹתָהּ
 נְקֻדָּה, אֹר שְׁלָא יָדוּעַ לְגַדֵּל הַזְּכוּף
 שְׁלוֹ.

הֵיכְלָא שְׁהוּא לְבוּשׁ לְאוֹתָהּ
 נְקֻדָּה נִסְתַּרְתָּהּ הִיא אֹר שְׂאִין לוֹ
 שְׁעוֹר, וְעַם כָּל זֶה לֹא דִקְיָק וּמְצַפֵּי

סְתִימָא אִיהֵי נְהִירוֹ דְלִית לֵיהּ שְׁעוּרָא. וְעַם כָּל דָּא לָאוּ

הוא כמו אותה נקדה קדמא טמיר וגניז. ההוא היכל אתפשט פשיטו אור קדמא. וההוא פשיטו איהו לבושא לההוא היכל דקיק וזכין פנימא יתיר. מבאן ולהלאה אתפשט דא בדא ואתלבש דא בדא. עד דאשתכח דא לבושא לדא ודא לדא. דא מוחא ודא קליפה. ואף על גב דדא לבושא. אתעביד איהו מוחא לדרגא אחרא. וכלא כגוונא דא אתעביד הכי לתתא. עד פי בצלם דא איהו בר נש בהאי עלמא מוחא וקליפה רוחא וגופא. וכלא איהו תקונא דעלמא.

מבאן והלאה התפשט זה בזה והתלבש זה בזה, עד שנמצא זה לבוש לזה, וזה לזה. זה מח וזו קלפה. ואף על גב שזה לבוש, נעשה הוא מח לדרגה אחרת. והכל כמו זה נעשה כף למטה, עד פי בצלם זה האדם הוא בעולם הזה, מח וקלפה, רוח וגוף, והכל הוא תקון של העולם.

בשהיתה הלכנה עם השמש בדבקות אחת, היתה הלכנה באור. כיון שנפרדה מהשמש והפקדה על כל חילותיה, הקטינה את עצמה, הקטינה את אורה, ונבראו קלפות על קלפות לגניזות המח. והכל תקון של המח. ועל זה יהי מארת חסר. וכל זה לתקון העולם, וזהו שכתוב להאיר על הארץ.

ויעש אלהים את שני המארת הגדלים. ויעש - רבוי ותקון של הכל פראוי. את שני המארת הגדלים - בהתקלה בחבור אחד. סוד זה השם השלם יחד הוי"ה אלהים, אף על גב שאינו בגלוי אלא בדרך נסתר. הגדלים - שנבראו [נ"א שנתדלו] בשם זה פזה להקרא בהם השם של הכל. מצפץ מצפץ אלו שמות עליונים של שלש עשרה מדות הרחמים. הגדלים - אלו התגדלו ועולים למעלה, בגלל שהם עליונים מסוד עליון, ועולים לתועלת העולם שמקים בהם העולמות. כמו זה שני המארת, שניהם כאחד עולים בגדלות אחת.

דקיק וזכין איהו כההיא נקודה קדמא טמיר וגניז. ההוא היכל אתפשט פשיטו אור קדמא. וההוא פשיטו איהו לבושא לההוא היכל דקיק וזכין פנימא יתיר. מבאן ולהלאה אתפשט דא בדא ואתלבש דא בדא. עד דאשתכח דא לבושא לדא ודא לדא. דא מוחא ודא קליפה. ואף על גב דדא לבושא. אתעביד איהו מוחא לדרגא אחרא. וכלא כגוונא דא אתעביד הכי לתתא. עד פי בצלם דא איהו בר נש בהאי עלמא מוחא וקליפה רוחא וגופא. וכלא איהו תקונא דעלמא.

בר הות סיהרא בשמשא בדבקותא חדא, הות סיהרא בנהירו. כיון דאתפרשא מן שמשא ואתפקדת על (כל) חילהא, אזעירת גרמה, אזעירת נהורא. ואתברון קליפין על קליפין לגניזו דמוחא. וכלא תקונא דמוחא. ועל דא יהי מארת חסר (כתוב). וכל דא לתקונא דעלמא. ודא הוא דכתיב להאיר על הארץ:

ויעש אלהים את שני המאורות הגדולים ויעש רבויא ותקונא דכלא כדקא יאות. את שני המאורות הגדולים בקדמיתא בחבורא חדא. רזא דא שמא שלים פחדא יהו"ה אלהים אף על גב דלא איהו באתגליא אלא בארחה סתים. הגדולים דאתבריא (נ"א דאתבריא) בשמא דא כדא לאתקרי בהו שמא דכלא. מצפץ מצפץ אליון שמקון עלאין דתליסר מכילן דרחמי. הגדולים, אליון אתבריא וסלקין לעילא. בגין דאנון עלאין מרזא עלאה וסלקין לתועלתא דעלמא דאתקיימא בהון עלמין. כגוונא דא שני המאורות תרווייהו כחדא סליקו ברבותא חדא.

רָא אֶת־יִשְׁבַּע סִיְהָרָא לְגַבֵּי שְׁמַשָּׁא. דָּא
 אַכְסִיף מִקְמֵי דָא. סִיְהָרָא אָמְרָה (שיר השירים)
 אֵיכָה תִרְעָה. שְׁמַשָּׁא אָמְרָה (שם) אֵיכָה
 תִּרְבִּיץ בְּצִהְרִים. שְׂרָגָא זְעִירָא אֵיכָדִין צִהִיר
 בְּצִהְרִים. (שם) שְׁלֵמָה אֶהְיֶה כְּעוֹטְיָהּ אֵיכָדִין
 בְּכִסּוּפָא. פְּדִין אֲזַעִירַת גְּרָמָה לְמַהוּי רִישָׁא
 לְתַתָּאי. דְּכַתִּיב צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן. אָמַר
 לָהּ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, זִילִי וְאֲזַעִירִי גְרָמָךְ.
 וּמִתְמָן לִית לָהּ נְהוּרָא בַר מִשְׁמַשָּׁא.

דְּבַקְדְּמִיתָא הוּוּ יִתְבִּי כְּחֻדָּא
 בְּשִׁקּוּלָא. לְבַתֵּר אֲזַעִירַת גְּרָמָה בְּכָל אַנּוּן
 דְּרִגִּין דִּילָהּ, אַף עַל גַּב דְּאִיהִי רִישָׁא
 עֲלִיָּהּ. דְּהָא לִית אֶתְתָּא בְּרַבּוּיָא בַר
 בְּבַעֲלָהּ פְּחֻדָּא. אֶת הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל יְהוּ"ה.
 וְאֶת הַמָּאוֹר הַקָּטָן אֱלֹהִיִּים סוּף כָּל דְּרִגִּין
 סוּפָא דְּמַחְשְׁבָהּ. בְּקֻדְמִיתָא אֶתְרָשִׁים אִיהוּ
 לְעִילָא בְּאַתּוּן דְּשְׁמָא קִדְשָׁא, אֶת רְבִיעָאָה
 דִּילָהּ. וּלְבַתֵּר אֲזַעִירַת גְּרָמָה לְאַתְקֵרִי
 בְּשְׁמָא דְּאֱלֹהִים.

וְעַם כָּל דָּא סִלְקָא לְכָל סְטֵרִין לְעִיל בְּאֶת ה'ִ
 בְּחַבּוּרָא דְּאַתּוּן דְּשְׁמָא קִדְשָׁא. לְבַתֵּר
 אֶתְפִּשְׁטוּ דְּרִגִּין מִסְטֵרָא דָּא וּמִסְטֵרָא דָּא.
 דְּרִגִּין דְּאַתְפִּשְׁטוּ מִסְטֵרָא דְּלַעִיל (דלעלא) אַקְרוּן
 מְמַשְׁלַת הַיּוֹם. דְּרִגִּין דְּאַתְפִּשְׁטוּן מִסְטֵרָא
 דְּתַתָּא (דלתתא) אַקְרוּן מְמַשְׁלַת הַלַּיְלָה. וְאֶת
 הַכּוֹכָבִים שְׂאָר חִילִין (חילין) וּמִשְׁיִרְיִין דְּלִית
 לוֹן חוּשְׁפְּנָא דְּכֻלְהוּ תְּלִיין בְּהַהוּא רְקִיעַ
 הַשָּׁמַיִם חֵי הַעוֹלָמִים. דְּכַתִּיב וַיִּתֵּן אוֹתָם
 אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם. לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. דָּא
 אָרֶץ עֲלָאָה לְתַתָּא כְּדוּגְמָא דָּא חֵי הַעוֹלָמִים.
 וְדָא לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ דָּא אָרֶץ תַּתָּאָה
 כְּדוּגְמָא דְּלַעִיל.

רָא הַתִּישְׁבָּה הַלְבָנָה אֲצִל
 הַשְּׁמַשׁ. זו הַתִּישְׁבָּה מִלְּפָנֵי זו.
 הַלְבָנָה אָמְרָה (שיר א) אֵיכָה תִרְעָה.
 הַשְּׁמַשׁ אָמְרָה (שם) אֵיכָה תִרְבִּיץ
 בְּצִהְרִים. גַּר קָטָן אֵיךְ מֵאִיר
 בְּצִהְרִים? (שם) שְׁלֵמָה אֶהְיֶה
 כְּעוֹטְיָהּ, אֵיךְ אֶהְיֶה כְּבוֹשָׁה? אֲזַ
 הַקְטִינָה עֲצָמָה לְהִיּוֹת רֹאשׁ
 לַתַּחְתּוֹנִים, שְׁפָתוֹב צְאִי לָךְ
 בְּעַקְבֵי הַצֹּאן. אָמַר לָהּ הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, לְכִי וְהַקְטִינִי אֶת
 עֲצָמָךְ.
 וּמִשָּׁם אֵין לָהּ אוֹר, רַק מִהַשְּׁמַשׁ.
 שְׁפַתְהָתְחִלָּה הָיוּ יוֹשְׁבִים כְּאַחַד
 שְׁקוּלִים, אַחַר כֵּן הַקְטִינָה אֶת
 עֲצָמָה בְּכָל אוֹתָם דְּרָגוֹת שְׁלָהּ,
 אַף עַל גַּב שְׁהִיא רֹאשׁ עֲלֵיהֶם,
 שְׁהָרִי אֵין אֲשֶׁה בְּגִדְלוֹת רַק עִם
 בְּעִלָּה כְּאַחַד. אֶת הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל -
 יְהוּ"ה. וְאֶת הַמָּאוֹר הַקָּטָן -
 אֱלֹהִיִּים, סוּף כָּל הַדְּרָגוֹת, סוּף
 הַמַּחְשְׁבָּה. בְּהַתְחִלָּה נִרְשַׁם הוּא
 לְמַעַלָּה בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
 הַקְדוֹשׁ הָאוֹת הַרְבִּיעִית שְׁלוֹ,
 וְאַחַר כֵּן הַקְטִינָה עֲצָמָה לְהַקְרָא
 בְּשֵׁם שֶׁל אֱלֹהִים.
 וְעַם כָּל זֶה עוֹלָה לְכָל הַצְּדָדִים
 לְמַעַלָּה בְּאוֹת ה'ִ בְּחַבּוּר
 הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ. אַחַר
 כֵּן הַתְּפִשְׁטוּ דְּרָגוֹת מִצַּד זֶה
 וּמִצַּד זֶה. הַדְּרָגוֹת שֶׁהַתְּפִשְׁטוּ
 מִצַּד שְׁלֵמָעֵלָה נִקְרְאוּ מְמַשְׁלַת
 הַיּוֹם, וְהַדְּרָגוֹת שֶׁהַתְּפִשְׁטוּ מִצַּד
 שְׁלֵמָטָה נִקְרְאוּ מְמַשְׁלַת הַלַּיְלָה.
 וְאֶת הַכּוֹכָבִים - שְׂאָר הַצְּבָאוֹת
 וְהַמַּחְנוֹת שְׂאִין לָהֶם חֻשְׁבוֹן,
 שְׁכֻלָם תְּלוּיִים בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ
 הַשָּׁמַיִם חֵי הַעוֹלָמִים, שְׁפָתוֹב
 וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ
 הַשָּׁמַיִם. לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ - זו
 אָרֶץ הַעֲלִיוֹנָה לְמַטָּה, כְּדוּגְמָא זו
 חֵי הַעוֹלָמִים. וְזֶה לְהָאִיר עַל
 הָאָרֶץ, זו אָרֶץ הַתַּחְתּוֹנָה כְּדוּגְמָא
 שְׁלֵמָעֵלָה.

מַלְבוֹתָא דְדוּד. אֲתַתְּקֵן בְּיוֹמָא דָּא (וְדָא הוּא)
 רַגְלָא וְסַמְכָא רְבִיעָאָה דְכוּרְסֵיָא,
 אֲתַתְּקֵנוּ אֲתוּוֹן וְאֲתִישְׁרוּ עַל הוֹכְתִייהוּ. וְעַם
 כָּל דָּא, עַד יוֹם שְׁתִיתָאָה דְאֲתַתְּקֵן דִּיוֹקְנָא
 דְאָדָם תְּקוּנָא כְּדָקָא יָאוּת לָא אֲתִישֵׁב
 בְּדוֹכְתִיָּה. וְכַדִּין אֲתַתְּקֵן פּוּרְסֵיָא עַלְאָה
 וְכוּרְסֵיָא תַּתָּאָה. וְעַלְמִין פְּלָהוּ אֲתִישְׁבוּ
 בְּדוֹכְתִייהוּ. וְאֲתוּוֹן פְּלָהוּ אֲתַתְּקֵנָן (דף כ ע"ב) עַל
 גַּלְגְּלֵי בַפְּשִׁיטוּ דְטוּפְסִירָא דְקוּטְרָא.

וְיוֹמָא רְבִיעָאָה אִיהוּ יוֹמָא מְאִיס מְבוּנִים
 כְּמָה דְאֵת אָמַר (תהלים קיח) אַבְּן מְאִסוּ
 הַבוּנִים. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים א) בְּנֵי אִמִּי
 נַחְרוּ בִּי. דְהָא נְהוּרָא דָּא אֲזַעֲרִת גְּרָמָה
 וְנְהִירוּ דִּילָהּ. וְקְלִיפִין אֲתַקְנוּ עַל הוֹכְתִייהוּ.
 כָּל אַנוּן נְהוּרִין דְנִהְרָן פְּלָהוּ תְלִיין בְּהַאי
 רְקִיעַ הַשְּׁמַיִם לְאֲתַקְנָא כְּהוּ כוּרְסֵיָא דְדוּד.
 אֲלִין נְהוּרִין מְצִיִּירָן צִיּוּרָא דְלִתְתָא לְאֲתַקְנָא
 צִיּוּרָא דְכְּלָהוּ דְאַנוּן בְּכָלְלָא דְאָדָם
 צִיּוּרָא פְּנִימָאָה. דְכָל צִיּוּרָא פְּנִימָאָה אֲקָרִי
 הָכִי. וּמַהֲכָא כָּל צִיּוּרָא דְאֲתַכְּלִיל בְּאֲתַפְּשִׁטוּ
 דָּא אֲקָרִי אָדָם. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (יחזקאל לד)
 אָדָם אֲתָם. אֲתָם קְרוּיִן אָדָם וְלֹא שְׂאֵר עַמּוּן
 עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְכִים וּמְזֻלוֹת.

וְכָרְ רֹחַא אֲקָרִי אָדָם. רֹחַא דְסִטְר קְדִישָׁא
 גּוּפָא דִּילִיָּה לְבוּשָׁא (דָּאָדָם) אִיהוּ. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (איוב י) עוֹר וּבָשָׂר תְּלַבִּישְׁנִי וְגו'. בְּשָׂרָא
 דְאָדָם לְבוּשָׁא אִיהוּ. וּבְכָל אֲתַר פְּתִיב בְּשָׂר
 אָדָם, אָדָם לְגו'. בְּשָׂר לְבוּשָׁא דְאָדָם גּוּפָא
 דִּילִיָּה. טְסִירִין דְלִתְתָא דְאֲתַתְּקֵן בְּהַתּוּכָא
 דְרוּחָא דָּא. אֲצִטְיִירוּ מְגִיָּה צִיּוּרִין דְאֲתַלְבִּשְׁן
 בְּלְבוּשָׁא אֲחָרָא. כְּגוּן צִיּוּרָא דְבַעֲיָרִי דְכִיּוּן
 (דברים יד) שׁוֹר שֶׁהָ כְּשָׁבִים וְשֶׁהָ עֲזִים אֵיל וְצִבִּי
 וַיַּחְמֹר וְגו' אַנוּן דְבַעֲיִין לְאֲתַכְּלִיל בְּלְבוּשָׁא

מַלְבוֹת דְדוּד הַתַּתְּקֵנָה בְּיוֹם זֶה
 (זוהוּ הוּא) רַגְלָא וְתַמְיָכָה רְבִיעִית שֶׁל
 הַפְּסָא, הַתַּתְּקֵנוּ הָאוֹתִיּוֹת
 וְהַתִּישְׁרוּ עַל מְקוּמָן. וְעַם כָּל זֶה,
 עַד הַיּוֹם הַשְּׁשִׁי שֶׁהַתַּתְּקֵנָה דְמוֹת
 הָאָדָם תְּקוּן פְּרָאוּי, לֹא הַתִּישֵׁב
 בְּמְקוּמוֹ, וְאִזּוּ הַתַּתְּקֵן פְּסָא עַלִּיּוֹן
 וְכִפְסָא תַּתְּחוּן, וְהַעוֹלָמוֹת כָּלֵם
 הַתִּישְׁבוּ בְּמְקוּמָם, וְכָל הָאוֹתִיּוֹת
 הַתַּתְּקֵנוּ עַל גַּלְגְּלֵיהֶם
 בְּהַתַּפְּשִׁטוֹת שֶׁל תְּפִיסַת הַקֶּשֶׁר.
 יוֹם רְבִיעִי הוּא יוֹם מְאוּס

מְבוּנִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קיח)
 אַבְּן מְאִסוּ הַבוּנִים. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
 (שיר א) בְּנֵי אִמִּי נַחְרוּ בִּי. שְׁהִירִי
 אוֹרְהָ זֶה הַקִּטְיָנָה עֲצָמָה וְהָאוֹר
 שֶׁלָּהּ, וְהַקְּלִפּוֹת נִתְקְנוּ עַל
 מְקוּמָם. כָּל אוֹתָם הַמְּאוּרוֹת
 שְׁמַאֲרִים, כָּלֵם תְּלוּיִים בְּרְקִיעַ
 הַשְּׁמַיִם הַזֶּה לְהַתְּקִין בְּהֶם פְּסָא
 דְדוּד (מַלְכוּת).

הַמְּאוּרוֹת הִלְלוּ מְצִיִּירִים צִיּוּר
 שְׁלִמְטָה לְהַתְּקִין צִיּוּר שֶׁל כָּלֵם
 שֶׁהֵם בְּכָלְלָא שֶׁל אָדָם, צִיּוּר
 פְּנִימִי. שְׁכָל צִיּוּר פְּנִימִי נִקְרָא
 כְּךָ. וּמִכָּאֵן שְׁכָל צִיּוּר שְׁנַכְלָל
 בְּהַתַּפְּשִׁטוֹת זֶה נִקְרָא אָדָם. זֶהוּ
 שְׁכַתּוּב (יחזקאל לד) אָדָם אֲתָם,
 אֲתָם קְרוּיִים אָדָם וְלֹא שְׂאֵר
 עַמּוּם עַפְּוִים.

וְכָרְ רֹחַ נִקְרָאֵת אָדָם. רֹחַ שֶׁל
 צַד קְדֻשָׁה גּוּפּוֹ הוּא לְבוּשׁ [שֶׁל
 אָדָם], וְעַל זֶה כְּתוּב (איוב י) עוֹר
 וּבָשָׂר תְּלַבִּישְׁנִי וְגו'. בְּשָׂר שֶׁל
 אָדָם הוּא לְבוּשׁ. וּבְכָל מְקוּם
 כְּתוּב בְּשָׂר אָדָם, אָדָם לְפָנִים.
 בְּשָׂר, לְבוּשׁ הָאָדָם גּוּפּוֹ. רֹחוֹת
 שְׁלִמְטָה שְׁנַתְּכִים בְּהַתּוּף שֶׁל רֹחַ
 זֶה הַצִּטְיִירוֹ מִמֶּנּוּ צִיּוּרִים
 שֶׁהַתְּלַבְּשׁוּ בְּלְבוּשׁ אַחַר, כְּמוֹ
 צִיּוּר שֶׁל בְּהֵמוֹת טְהוּרוֹת, (דברים
 יד) שׁוֹר שֶׁהָ כְּשָׁבִים וְשֶׁהָ עֲזִים
 אֵיל וְצִבִּי וַיַּחְמֹר וְגו'. אוֹתָם
 שְׁצִרְיָכִים לְהַכְּלִיל בְּלְבוּשׁ שֶׁל

אָדָם, אוֹתוֹ רוּחַ פְּנִימִי שֶׁל אוֹתָם צִדְדִים (ס"א ציורים) עוֹלָה בְּאוֹתוֹ שֶׁם שְׁנֵקְרָא בוֹ גּוֹפוֹ לְבוּשׁ שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁם בֶּשֶׂר שׁוֹר. שׁוֹר הוּא פְּנִימִי שֶׁל אוֹתוֹ גּוֹף. הַבֶּשֶׂר שֶׁלוֹ לְבוּשׁ, וְכֵן כָּלֵם.

כְּמוֹ זֶה בְּצַד הָאֲחֵר הַטְּמֵא, רוּחַ שֶׁהַתְּפִשְׁטָה בִּשְׂאֵר עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹרִים יוֹצֵאת מִצַּד טְמֵאָה שְׂאִינוֹ אָדָם. וּמִשׁוֹם כֶּף לֹא עוֹלָה בְּשֵׁם זֶה. הַשֵּׁם שֶׁל אוֹתוֹ רוּחַ טְמֵא לֹא עוֹלָה בְּשֵׁם שֶׁל אָדָם וְאִין בוֹ חֵלֶק. הַגּוֹף שֶׁלוֹ לְבוּשׁ שֶׁל אוֹתוֹ טְמֵא, בֶּשֶׂר טְמֵא יִטְמֵא לְתוֹף בֶּשֶׂר לְבוּשׁוֹ. מִשׁוֹם כֶּף, בְּעוֹד שְׁשׁוּרָה אוֹתוֹ רוּחַ בְּאוֹתוֹ גּוֹף נִקְרָא טְמֵא. יוֹצֵא רוּחַ מְאוֹתוֹ הִלְבוּשׁ - לֹא נִקְרָא טְמֵא וְלֹא עוֹלָה אוֹתוֹ לְבוּשׁ בְּשֵׁם.

הַרוּחוֹת לְמִטָּה שְׁנֹתֵכִים בְּהַתּוֹף שֶׁל רוּחַ זוֹ מְצַטְטִירִים מִמֶּנּוּ צִיּוּרִים שְׁמַתְלִבְשִׁים בְּלְבוּשׁ אֲחֵר כְּמוֹ צִיּוּרֵי בְּהֵמוֹת טְמֵאוֹת, וְהַתּוֹרָה פְּתַחָה בָּהֶם (ויקרא י"א) וְזֶה לָכֶם הַטְּמֵא. כְּגוֹן חֲזִיר וְעוֹפּוֹת וּבְהֵמוֹת שֶׁל אוֹתוֹ הַצַּד, רוּחַ עוֹלָה בְּאוֹתוֹ הַשֵּׁם הַגּוֹף הִלְבוּשׁ שֶׁלוֹ. וְהַגּוֹף נִקְרָא בֶּשֶׂר חֲזִיר, חֲזִיר לְתוֹף בֶּשֶׂר הִלְבוּשׁ שֶׁלוֹ. וְלִכֵּן שְׁנֵי הַצִּדְדִים הִלְלוּ נִפְרָדִים. אֵלֶּה נִכְלָלוּ בְּסוּד אָדָם, וְאֵלֶּה נִכְלָלוּ בְּסוּד שֶׁל טְמֵא. כָּל מִין הוֹלֵף לְמִינוֹ וְחוֹזֵר לְמִינוֹ.

הַמְּאוֹרוֹת הַעֲלוּנִים שְׂמֵאִירִים, מְאִירִים בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם וְכוּ', לְצִיר לְמִטָּה צִיּוּרִים כְּרֵאוּי, שְׁכַתוֹב וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם וְכוּ' וְלְמִשַׁל בְּיוֹם וּבְלֵילָה. שֶׁלְטוֹן שֶׁל שְׁנֵי אוֹרוֹת אֵלֶּה זֶהוּ שֶׁלְטוֹן כְּרֵאוּי.

הַמְּאוֹר הַגְּדוֹל שֶׁלְטוֹנוֹ בְּיוֹם,

דָּאָדָם הֵהוּא רוּחָא פְּנִימָאָה דְּאֲנוּן סְטֵרִין (ס"א ציורים), סְלִיק בְּהֵהוּא שְׂמָא דְּאֲתִקְרִי בְּהַ גּוֹפָא דִּילֵיהּ לְבוּשָׂא דְּהֵהוּא שְׂמָא בֶּשֶׂר שׁוֹר. שׁוֹר אִיהוּ פְּנִימָאָה דְּהֵהוּא גּוֹפָא. בֶּשֶׂר דִּילֵיהּ לְבוּשָׂא. וְכֵן כָּלְהוּ.

בְּגוֹזְנָא דָּא בְּסֵטְרָא אֲחֵרָא מְסֵאָבָא, רוּחָא דְּאֲתִפְשֵׁט בִּשְׂאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזוֹלוֹת נִפְקָא מִסֵּטְרָא דְּמְסֵאָבוֹ לָאו אִיהוּ אָדָם. וּבְגִין כֶּף לֹא סְלִיק בְּשְׂמָא דָּא. שְׂמָא דְּהֵהוּא רוּחָא טְמֵא לֹא סְלִיק בְּשְׂמָא דְּאָדָם וְלִית בֵּיהּ חוּלְקָא. גּוֹפָא דִּילֵיהּ לְבוּשָׂא דְּהֵהוּא טְמֵא בֶּשֶׂר טְמֵא יִטְמֵא לְגוֹ בֶּשֶׂר לְבוּשָׂא דִּילֵיהּ, בְּגִין כֶּף בְּעוֹד דְּשָׂרֵי הֵהוּא רוּחָא בְּהֵהוּא גּוֹפָא אֲתִקְרִי טְמֵא. נִפְקַר רוּחָא מְהֵהוּא לְבוּשָׂא לָאו אֲקִרֵי טְמֵא וְלֹא סְלִיק הֵהוּא לְבוּשָׂא בְּשְׂמָא. טְסִירִין לְתַתָּא דְּאֲתַהֲתַן בְּהַתּוֹכָא דְּרוּחָא דָּא. אֲצִטְטִירִין מִנֵּיהּ צִיּוּרִין דְּאֲתַלְבְּשֵׁן בְּלְבוּשָׂא אֲחֵרָא כְּגוֹן צִיּוּרֵי בְּעִירֵי מְסֵאָבֵי. וְאוֹרֵייתָא פְּתַח בְּהוּ (ויקרא י"א) וְזֶה לָכֶם הַטְּמֵא. כְּגוֹן חֲזִיר וְעוֹפֵי וּבְעִירֵי דְּהֵהוּא סְטֵרָא רוּחָא סְלִיק בְּהֵהוּא שְׂמָא גּוֹפָא לְבוּשָׂא דִּילֵיהּ. וּגּוֹפָא בֶּשֶׂר חֲזִיר אֲקִרֵי. חֲזִיר לְגוֹ בְּשָׂרָא לְבוּשָׂא דִּילֵיהּ. וּבְגִין כֶּף אֵלִין תְּרִין סְטֵרִין מִתְּפַרְשֵׁן. אֵלִין אֲתַפְלִילוּ בְּרִזָּא דְּאָדָם. וְאֵלִין אֲתַפְלִילוּ בְּרִזָּא דְּטְמֵא. כָּל זֵינָא אֲזִיל לְזֵינֵיהּ וְאֲתַהֲדֵר לְזֵינֵיהּ.

נְהוּרִין עֲלֵאִין דְּקָא מְנַהֲרִין נְהוּרִין בְּהֵהוּא רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם וְכוּ' לְאֲצִטְטִירָא לְתַתָּא צִיּוּרִין כְּדָקָא חֲזִי. דְּכַתִּיב וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם וְכוּ'. וְלְמִשׁוֹל בְּיוֹם וּבְלֵילָה. שֶׁלְטוֹנוֹ דְּתְרִין נְהוּרִין דָּא אִיהוּ שֶׁלְטוֹנוֹ כְּדָקָא חֲזִי.

מְאוֹר גְּדוֹל שֶׁלְטוֹנוֹ בְּימָמָא. מְאוֹר קָטָן שֶׁלְטוֹנוֹ בְּלֵילָא. וְרִזָּא דָּא מְהָכָא

שֶׁלִטְנוּתָא דְדְכוּרָא בִימְמָא לְמִנְאָה (נ"א לְמִלְאָה) בִּיתְהָ דְאַצְטְרִיךְ וְלֹאֲעֵלָא בִּיהַ טְרַפָּא וּמְזוּנָא. פִּינּוּן דְעָאֵל לִילְיָא וְנוֹקְבָא נְקִיט פְּלָא לִית שׁוֹלְטָנוּ דְבִיתָא בַר בְּנוֹקְבָא, דְהָא כְּדִין שֶׁלִטְנוּ דִילָה (וְלֹא דְדְכוּרָא) דְכִתְיִב, (מְשִׁלִי לֹא) וְתַקָּם בְּעוּד לִילָה וְתַתַּן טְרַף לְבִיתָהּ. הִיא וְלֹא הוּא. מְמַשְׁלֵת הַיּוֹם דְדְכוּרָא. מְמַשְׁלֵת הַלֵּילָה דְנוֹקְבָא.

מאור קטן שלטונו בלילה. וסוד זה, מכאן שלטון הזכר ביום לצוות (נ"א למלא) לביתו בכל מה שצריך ולהכניס בו טרף ומזון. פינן שנכנס הלילה והנקבה לזקחת הכל, אין שלטון הבית - רק בנקבה, שהרי אז השלטון שלה (ולא של הזכר), שפתיב (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה. היא ולא הוא. ממשלת היום של הזכר, וממשלת הלילה של הנקבה.

(מאור גדול דא הוא שמשא ואית ביה תרין עשר פתחין. אית ביה תרי עשר שעתי. ושמשא שליט על יומא. מאור קטן אית ביה תרי עשר פתחין ודא סיהרא ושליטא על ליליא. וליליא אית ביה תריסר שעתי. ועל דא ביום ההוא ויהי יי אחר ושמו אחר. שמשא ותריסר פתחין אהעבידו י"ג מילין דרחמי. ליל סיהרא ותריסר פתחין ואתעבידו י"ג ואתעבידו שמשא וסיהרא חד. ויום ולילה אחר. תרא הוא דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחר וירא דא לעילא). ואת הפוככים. פינן דנוקבא פקידת ביתא ואתפניסת לבעלה לית שולטנו לביתא אלא לעולמתן דאשתארן בביתא לאתקנא כל תקוני ביתא. ובתר אתהדר ביתא לשלטנו דדכוּרָא ביממא כלא כדקא חזי:

(מאור גדול זהו השמש, ויש בו שנים עשר פתחים, יש בו שתיים עשרה שעות, ושמש שולט על היום. המאור הקטן יש בו שנים עשר פתחים, וזו הלכנה, ושולטת על הלילה, ובלילה יש שתיים עשרה שעות, ועל זה ביום ההוא יהיה ה' אחר ושמו אחר. השמש ושנים עשר פתחים נעשים שלש עשרה מדות הרחמים. ליל הלכנה ושנים עשר פתחים ונעשו שלשה עשר. ונעשו השמש והלכנה אחר, ויום ולילה אחר. זהו שכתוב ויהי ערב ויהי בקר יום אחר, וסוד זה למעלה). ואת הפוככים - פינן שהנקבה פוקדת את הבית ומתפנסת לבעלה, אין שלטון לבית אלא רק לעלמות שנשארו בבית להתקין כל תקוני הבית, ואחר כך חוזר הבית לשלטון הזכר ביום, והכל פראוי.

ויעש אלהים את שני המאורות. דא מאור ודא מאור. בגין כן אנון נהורין דסלקי לעילא אקרון מאורי אור. ואנון נהורין דנחתו לתתא אקרון מאורי אש דאנון דרגין לתתא ושליטי כל יומוי דחול. ועל דא כד נפיק שפתא מברכין על שרגא דהא אתיהיב לון רשו לשלטאה. אצבעאן דבר נש אנון סתרא דדרגין ורזין דלעילא, ואית בהו פנימאין ואחורים. אחורים אנון לבר ואנון רמז לטופרין דאצבען. ובגין כן אית (דף כא ב) רשו לאסתפלא בטופרין במוצאי שבת דהא נהרין מההוא שרגא ונהרין מההוא אש לשלטאה.

ויעש אלהים את שני המארות. זה מאור וזה מאור. משום כן אותם מאורות שעולים למעלה נקראים מאורי אור, ואותם מאורות שירדו למטה נקראים מאורי אש, שהם דרגות למטה ושולטים כל ימי החל. ועל כן, כשהשבת יוצאת, מברכים על גר, שהרי נתנה להם רשות לשלט. האצבעות של בן אדם הם סתר של דרגות וסודות שלמעלה, ויש בהם פנימיים ואחוריים. אחוריים הם לחוץ, והם רמז לצפוני האצבעות.

ולכן יש רשות להסתכל בצפונים במוצאי שבת, שהרי מאירים מאותו הנה ומאירים מאותה אש לשלט.

אֲלֵה נְרָאִים. אֲצַבְעוֹת שֶׁל בְּפָנִים
 אֵין רְשׁוֹת לְהִרְאוֹת בְּאוֹתוֹ נֵר,
 שְׁהָרִי מְלַמְעֵלָה מְאִירִים וְנִקְרָאִים
 פָּנִים פְּנִימִיּוֹת. וְזֶה סוּד וְרֵאִית
 אֶת אַחֲרֵי וּפְנֵי לֹא יֵרָאוּ. שְׁלֹא
 יִסְתַּכַּל בֶּן אָדָם בְּמוֹצְאֵי שַׁבַּת
 בְּאֲצַבְעוֹת לְפָנִים בְּשַׁעֲה שְׁאוֹמֵר
 בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ. וְרֵאִית אֶת
 אַחֲרֵי - אֵלוֹ פָּנִים שֶׁל בַּחוּץ
 שְׁנִרְמָזוּ בְּצַפְרִינִים. (ס) וּפְנֵי לֹא
 יֵרָאוּ - אֵלוֹ הָאֲצַבְעוֹת לְפָנִים.
 אֵלָה שׁוֹלְטִים בְּשַׁבַּת, וְאֵלָה
 שׁוֹלְטִים בַּחֹל.

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שׁוֹלֵט לְבָדוֹ בְּאוֹתָם פָּנִים
 פְּנִימִיִּים עַל כִּפְסֵי כְבוֹדוֹ, וְכֻלָּם
 נִכְלָלִים בּוֹ וְהַשְׁלֵטוֹן הוּא שְׁלוֹ.
 וְלִכֵּן מוֹרִישׁ מְנוּחָה לְכָל
 הָעוֹלָמוֹת, וְיִוְרָשִׁים יִרְשֶׁה זֶה
 הָעָם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שְׁנִקְרָאִים עִם
 אֶחָד בְּאֶרֶץ. מְאוּרֵי אֹר מְצַד
 הַיָּמִין שֶׁהוּא אֹר רֵאשׁוֹן שֶׁהִיא
 בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן. שְׁבִיּוֹם הַשַּׁבָּת
 מְאִירִים אוֹתָם מְאוּרֵי אֹר
 בְּלִבְדָם וְשׁוֹלְטִים, וּמֵהֶם מְאִירִים
 כָּלֵם לְמַטָּה.

וּבְשִׁיּוֹצֵאת שַׁבַּת, נִגְנְזִים [אוֹתָם]
 מְאוּרֵי אֹר שְׁלֹא מְתַגְלִים,
 וּמְאוּרֵי הָאֵשׁ שׁוֹלְטִים כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד עַל מְקוֹמָם. מְתֵי שׁוֹלְטִים
 בְּמוֹצְאֵי שַׁבַּת? עַד עָרֵב יוֹם
 הַשַּׁבָּת. וְעַל זֶה צְרִיכִים לְהִיּוֹת
 מְאוּרֵים מְאוֹתוֹ הַנֵּר בְּמוֹצְאֵי
 שַׁבַּת.

וְהַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב, שְׁלֹא יִכּוֹלָה
 הָעֵינַן לְשַׁלֵּט בָּהֶם בְּגִלְל שֶׁהֵם
 רְצוּא וְשׁוּב. חַיּוֹת שְׁמִתְגַּלּוֹת הֵם
 שֶׁל אוֹתוֹ הָאוֹפֵן נִמְצָא בְּתוֹכָם,
 וּמִיָּהוּ זֶה? מִטְטְרוּן, שֶׁהוּא
 גְּדוֹל וְנִכְבָּד מִשְׁאֵר אֵלָה [נ"א
 הַצְּבָאוֹת], וְעַלְיוֹן חֲמֵשׁ מְאוֹת
 פָּרְסוֹת. חַיּוֹת שְׁמִסְתְּרוֹת הֵן
 [רְבוּצוֹת] תַּחַת שְׁתֵּי אוֹתֵיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת
 שְׁמִתְפֹּסוֹת. י"ה אוֹתֵיּוֹת שׁוֹלְטוֹת

אֲלֵין אֲתַחְזִיין, אֲצַבְעָאן לְגוֹ לֹא אֵית רְשׁוֹ
 לְאֲתַחְזִיֵּיא בְּהֵוּא שְׁרָגָא דְהָא מְלַעִילָא
 נְהָרִין וְאִקְרוּן פָּנִים פְּנִימָאִין. וְרִזָּא דָא וְרֵאִית
 אֶת אַחֲרֵי וּפְנֵי לֹא יֵרָאוּ. דְלֹא יִסְתַּכַּל בְּרֵשׁ
 בְּמוֹצְאֵי שַׁבַּת בְּאֲצַבְעָן לְגוֹ בְּשַׁעֲתָא דְאָמֵר
 בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ. וְרֵאִית אֶת אַחֲרֵי אֲלֵין
 פָּנִים דְלִבְר דְאֲתַרְמִיזוּ בְּטוּפְרֵי. (ס) וּפְנֵי לֹא
 יֵרָאוּ אֲלֵין אֲצַבְעָאן לְגוֹ. אֲלֵין שְׁלֵטֵי בְּשַׁבַּתָא
 וְאֲלֵין שְׁלֵטֵי בַּחֹל.

וּבְיוֹמָא דְשַׁבַּתָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁלֵט
 בְּלַחֲדוּדֵי בְּאַנּוּן פָּנִים פְּנִימָאִין עַל
 פְּרִסֵי (ה) יְקָרִיָּה וְכֻלְהוּ אֲתַפְלִילֵן בֵּיה
 וְשְׁלֵטְנוּתָא דִּילֵיה אִיהוּ. וּבְגִין כֶּף אַחְסִין
 נִיחָא לְכָל עַלְמִין. וְיִרְתִּין יְרוּתָא דִּיוֹמָא דָא
 עָמָא קְדִישָׁא דְאִקְרוּן עָמָא חַד בְּאַרְעָא.
 מְאוּרֵי אֹר מְסֻטְרָא דִּימִינָא דְאִיהוּ אֹר
 קְדָמָה דְהוּא בְּיוֹמָא קְדָמָה. דְבְּיוֹמָא
 דְשַׁבַּתָא נְהָרִין אַנּוּן מְאוּרֵי אֹר בְּלַחֲדוּדֵיהוּ
 וְשְׁלֵטִין. וּמִנֵּיהוּ נְהָרִין כֻּלְהוּ לְתַתָּא.

וְכֵר נְפִיק שַׁבַּתָא גְּנִיזִין (אנני) מְאוּרֵי אֹר דְלֹא
 אֲתַגְלִיין. וּמְאוּרֵי הָאֵשׁ שְׁלֵטִין כָּל חַד
 וְחַד עַל דּוּכְתֵייהוּ. אִימְתֵי שְׁלֵטִין בְּמוֹצְאֵי
 שַׁבַּת עַד מְעַלֵי יוֹמָא דְשַׁבַּתָא. וְעַל דָּא
 אֲצַטְרִיכוּ לְאֲתַנְהָרָא מֵהֵוּא שְׁרָגָא בְּמוֹצְאֵי
 שַׁבַּת.

וְהַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב. דְלֹא יִכּוֹל עֵינָא לְמַשְׁלֵט
 בְּהוּ בְּגִין דְאַנּוּן רְצוּא וְשׁוּב. חַיּוֹת
 דְאֲתַגְלִיין אַנּוּן דְהֵוּא אוֹפֵן קָאִים בְּגוּוֹיֵיהוּ,
 וּמֵאֵן אִיהוּ דָא מִטְטְרוּן דְאִיהוּ רַב וְיִקְרִי
 מִשְׁאֵר אֲלֵין (נ"א תִּילִין), וְעַלְאָה חֲמֵשׁ מְאָה
 פְּרִסֵי. חַיּוֹת דְמִטְמָרְן אַנּוּן (רְבִיעָאן) תַּחַת תַּרְיַן
 אֲתַוּוֹן עַלְאִין דְאֲתַפְסִיין. י"ה אֲתַוּוֹן שְׁלֵטִין
 עַל ו"ה. אֲלֵין רְתִיכָא לְאֲלֵין. וְהֵוּא טְמִירָא

על ו"ה. אלה מרכבה לאלה. ואותו הטמיר של כל הטמירים שלא נודע כלל שולט על הכל ורוכב על הכל. החיות שמתגלות הם למטה תחת אלה העליונות שנסתרות ומוארות מהן, ומתנהגים בגללם.

החיות העליונות כלן כלולות ברקיע השמים, ועליהם כתוב יהי מארת ברקיע השמים, והיו למארת ברקיע השמים. כלם תלויים באותו רקיע השמים. הרקיע שעל גבי החיות, זה אותו שכתוב (יחזקאל א) ודמות על ראשי הסיה רקיע פעין הקרח. זה אותו קדמון (נ"א ה' קדמון).

שְׁהָרִי מִשֵּׁם וְהִלָּאָה אֵין מִי שְׁיִכּוּל לְהִסְתַּפֵּל וְלִדְעַת. מִה הַטַּעַם? מִשׁוּם שֶׁהוּא נִסְתָּר בְּמַחְשָׁבָה, וּמַחְשַׁבַת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא טְמִירָה וְנִסְתָּרָת עֲלִיוֹנָה. מַחְשַׁבַת בֵּן הָאָדָם בְּכָל הָעוֹלָם [לא יבול] לְהִתְדַבֵּק וְלִדְעַת אוֹתָהּ. דְּבָרִים הַתְּלוּיִים בְּמַחְשָׁבָה עֲלִיוֹנָה אֵין מִי שְׁיִכּוּל לְהַשִּׁיג אוֹתָם. הַמַּחְשָׁבָה [עֲלִוִיָּה] מִמֶּשׁ עַל אַחַת כְּפָה וְכַמָּה. לְפָנִים מִהַמַּחְשָׁבָה מִיְהוּ שְׁעוּשָׁה רְעִיוֹנוֹת? שְׁהָרִי אֵין הַשְּׂכָלָה לְשָׂאֵל, וְכָל שֶׁכֵּן לִדְעַת.

בְּאִיִן סו"ף אֵין בּוֹ רֶשֶׁם כָּלָל, וּשְׂאֵלָה לֹא תְלוּיָהּ בּוֹ, וְלֹא רְעִיוֹן לְהִסְתַּפֵּלוֹת הַמַּחְשָׁבָה כָּלָל. מִתּוֹךְ נִסְתָּר הַנִּסְתָּר, מֵרֹאשׁ תַּחְתִּית שֶׁל הָאֵין סו"ף, מֵאִיר אֹר דְּקִיק וְלֹא יְדוּע, נִסְתָּר בְּסִתָּר (נ"א בְּרֶשֶׁם) כְּחַד הַמַּחֲט. סוּד נִסְתָּר שֶׁל הַמַּחְשָׁבָה לֹא יְדוּע, עַד שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט מִמֶּנּוּ אֹר. בְּמִקּוֹם שִׁישׁ בּוֹ רְשׁוּמִים שֶׁל כָּל הָאוֹתוֹת, מִשֵּׁם יוֹצְאִים.

בְּרֹאשׁ הַכֹּל. א רֹאשׁ וְסו"ף שֶׁל כָּל הַדְּרָגוֹת. הַרְשֵׁם שֶׁנֶּרְשָׁמִים בּוֹ בּוֹ דְּמִוֹת רַבּוֹת, אֵינוֹ אֶלָּא אֶחָד.

לְכָל טְמִירִין דְּלֹא אֶתִידַע כָּלָל שְׁלִיט עַל כֹּלָּא וְרֹכֵיב עַל כֹּלָּא. חִיּוֹת דְּאֶתְגַּלְיִין אֲנוּן לְתַתָּא תַּחֲתוֹת אֵלִין עֲלָאִין דְּמִטְמָרן, וְאֶתְנַהֲרן מִבְּנִייהוּ, וְנִטְלִין בְּגִינְיִיהוּ.

חִיּוֹת עֲלָאִין כְּלִיזן בְּרַקִיעַ הַשָּׁמַיִם. וְעֲלִייהוּ כְּתִיב יְהִי מְאֹרֵת בְּרַקִיעַ הַשָּׁמַיִם וְהָיוּ לְמְאֹרֵת בְּרַקִיעַ הַשָּׁמַיִם. כְּלִיזוּ תְלִיין בְּהֵוֹא רַקִיעַ הַשָּׁמַיִם. רַקִיעַ שְׁעַל גְּבִי חִיּוֹת דָּא הֵוֹא דְכְתִיב, (יחזקאל א) וְדַמּוֹת עַל רֹאשֵׁי הַחִיָּה רַקִיעַ פְּעִין הַקְּרַח דָּא הֵוֹא קְדָמוֹן (נ"א ה' קדמון).

דְּהָא מִתְמָן וְלְהִלָּאָה לִית מָאן דְּיִכִּיל לְאַסְתַּכְּלָא וְלִמְנַדַּע. מָאִי טַעְמָא מִשׁוּם דְּאִיהוּ סְתִים בְּמַחְשָׁבָה. וּמַחְשָׁבָה דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טְמִירָא סְתִימָא עֲלָאָה. מַחְשָׁבָה דְּבַר נֶשׁ בְּכָל עֲלָמָא (ס"א לא יביל) לְאַתְדַּבְּקָא וְלִמְנַדַּע לָהּ. מִלִּין דְּתְלִיין בְּמַחְשָׁבָה עֲלָאָה לִית מָאן דְּיִכִּיל לְאַתְדַּבְּקָא לוּן. מַחְשָׁבָה (עֲלָאָה) מִמֶּשׁ עַל אַחַת כְּפָה וְכַמָּה. לְגוֹ מִן מַחְשָׁבָה מָאן אִיהוּ דְּעֵבִיד רְעִיוֹנִי. דְּהָא לִית סוּכְלָתְנוּ לְמִשְׂאֵל כָּל שֶׁכֵּן לְמִנְדַּע.

אִיִן סו"ף לִית בֵּיה רְשׁוּמָא כָּלָל וְלֹא תְלִיא שְׂאֵלְתָא בֵּיה וְלֹא רְעִיוֹנָא לְאַסְתַּכְּלוֹתָא דְּמַחְשָׁבָה כָּלָל. מְגוֹ סְתִימָא דְּסְתִימָא, מְרִישׁ נְחִיתוֹ דְּאֵין סו"ף, נְהִיר נְהִירוֹ דְּקִיק וְלֹא יְדִיעַ. סְתִים בְּסְתִימוֹ (נ"א בְּרֶשֶׁמוֹ) פְּחִדוּדָא דְּמַחְטָא. רְזָא סְתִימָא דְּמַחְשָׁבָה לֹא יְדִיעַ עַד דְּאַתְפַּשֵּׁט נְהִירוֹ מִגְּיָה. בְּאַתְר דְּאִית בֵּיה רְשִׁימִין דְּאַתְוּוֹן כְּלִיזוּ. מִתְמָן נִכְקָן.

בְּרִישׁ כֹּלָּא. א רִישָׁא וְסוּפָא דְּכָל הַדְּרָגִין. רְשִׁימוֹ דְּאַתְרֵשִׁים בֵּיה הַדְּרָגִין כְּלִיזוּ.

כָּל הַדְּרָגוֹת, וְלֹא נִקְרָא אֶלָּא אֶחָד. לְהַרְאוֹת שְׂאֵף עַל גַּב שִׁישׁ

וְדָאֵי הִיא הָאוֹת שְׁעֵלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים תְּלוּיִים בָּהּ. רֵאשִׁית שֶׁל אֶלֶף, סֵתֵר שֶׁל סוּד הַמַּחְשָׁבָה הָעֲלִיּוֹנָה. וְאוֹתָהּ הַתְּפֹשְׁטוֹת שֶׁל אוֹתוֹ רְקִיעַ עֲלִיּוֹן, הַפֶּל נִסְתָּר בְּאוֹתוֹ הָרֵאשׁ. בְּגִלְל שְׁפִשְׁיוּצָאֵת א' מְרַקֵּיעַ הִזָּה, בְּדַמוֹת שֶׁל סוּד רֵאשׁ הַמַּחְשָׁבָה יוֹצֵאת. בְּאוֹתוֹ אֲמַצֵּעַ שֶׁל אֶלֶף פְּלוּלִים בּוֹ שֵׁשׁ דְּרָגוֹת, סוּד שֶׁל כָּל הַחַיּוֹת הַנִּסְתָּרוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת [כ"א שְׁעוּלוֹת] [כ"א שְׁתַּלְיוּת] מִתּוֹךְ הַמַּחְשָׁבָה.

אוֹר אֶחָד שְׁמַאִיר וְנִגְנֹו, זֶה אוֹר שֶׁל אוֹת ט שֶׁל בְּרֵאשִׁית. חֹם הַיּוֹם שֶׁהִיָּה יוֹשֵׁב אֲבָרְהָם פֶּתַח הָאֵהֶל, שֶׁהוּא פֶּתַח מְלֻמְטָה לְמַעְלָה, וְחֹם הַיּוֹם מַאִיר עַל אוֹתוֹ פֶּתַח וּמַאִיר מִשָּׁם.

שְׁנֵי אוֹר שְׁהוּלְךָ לְהִיּוֹת חֲשׂוֹף לְעַת פְּנוֹת עָרֵב. הַסוּד שֶׁל תְּפִלַּת יִצְחָק לְהַתְקִין דְּרָגָה זוֹ, שְׁכַתּוֹב (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשׂוּדָה לְפָנוֹת עָרֵב. הַסְתַּפְלוֹת שֶׁל עָרֵב, וְחֲשׂוּכִים כָּלֵם אֲצִלוֹ. בְּפָנוֹת הָעָרֵב הִזָּה הַסְתַּפֵּל יִעֲקֹב בְּאוֹתוֹ מִמְנָה שֶׁל עֲשׂוֹ.

שְׂרִישֵׁי, אוֹר שְׁפּוֹלֵל שְׁנֵי אֵלוֹ, אוֹר שְׁמַאִיר בְּרִפּוּאָה, סוּד הַכְּתוּב בְּיַעֲקֹב (בראשית לב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ וְגו'. וְדָאֵי פְּשׁוּנְכֵלֵל בְּאוֹתוֹ פְּנוֹת עָרֵב. מִכָּאן וְהִלָּאָה זֶהוּ צִלַּע עַל יָרְכוֹ. זֶהוּ נִצַּח יִשְׂרָאֵל.

עַר יָרְכוֹ, יָרְכוֹ כְּתוּב וְלֹא יָרְכִיו, זֶה דְּרָגָה רְבִיעִית, שֶׁלֹּא הַתְּנַבֵּא אִישׁ מִשָּׁם עַד שֶׁבֵּא שְׁמוּאֵל, וְעֲלִיו כְּתוּב (שמואל א טו) וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל וְגו'. אֲזַ נִתְקַן שֶׁהִיָּה חֲלָשׁ כְּשֶׁהַסְתַּפֵּן יִעֲקֹב אֲבִינוֹ עִם הַמִּמְנָה שֶׁל עֲשׂוֹ.

וַיַּעַ בְּכָף יָרְכוֹ. כְּשֶׁבֵּא אֲצֵל יִעֲקֹב, לָקַח כַּח מְאוֹתוֹ פְּנוֹת עָרֵב בְּדִין הַקָּשָׁה. וַיַּעֲקֹב הָיָה נִכְלָל בּוֹ

וְלֹא אֶקְרִי אֶלֶא אֶחָד. לְאַחְזָאָה דְּאָף עַל גַּב דְּאִית בֵּיה דְּיוֹקְנִין סְגִיִּין לָאו אִיהוּ אֶלֶא חַד. וְדָאֵי אִיהוּ אֶת דְּעֶלְאִין וְתַתְּאִין תְּלִיין בֵּיה. רֵאשִׁיתָא דְּאֶלֶף טְמִירוֹ דְּרִזָּא דְּמַחְשָׁבָה עֲלָאָה. וְהִהוּא אֶתְפֹּשְׁטוֹ דֶּהֱהוּא רְקִיעַ עֲלָאָה כֻּלָּא סְתִימָה בְּהִהוּא רִישָׁא. בְּגִין דְּכַד נְפִיק א' מִהֵאֵי רְקִיעַ בְּדִיוֹקְנָא דְּרִזָּא דְּרִישָׁא דְּמַחְשָׁבָה נְפָקָא. בְּהִהוּא אֲמַצְעִיתָא דְּאֶלֶף שִׁית דְּרָגִין כְּלִילָן בֵּיה רִזָּא דְּכֻלְהוּ חַיּוֹת טְמִירִין עֲלָאִין (כ"א דְּסֻלְקוֹ) (כ"א דְּתַלְיוֹ) מְגוֹ מַחְשָׁבָה.

חַד נְהִירוֹ דְּנְהִיר וְאַתְגְּנִיו. דְּהָא נְהִירוֹ דְּאֶת (ט) דְּבְרֵאשִׁית (כ"א ב' דְּבְרֵאשִׁית). חוֹם הַיּוֹם דֶּהוּא אֲבָרְהָם יְתִיב פֶּתַח הָאֵהֶל דְּאִיהִי פֶתַח מִתְּתָא לְעִילָא. וְחוֹם הַיּוֹם נְהִיר עַל הִהוּא פֶתַח וְנְהִירָא מִתְּתָן.

הַתְּנַבֵּא נְהִירוֹ דְּאֲזִיל לְאַתְחַשְׁכָּא לְעַת פְּנוֹת עָרֵב. רִזָּא דְּצִלוֹתָא דְּיִצְחָק לְאַתְקַנָּא הֵאֵי דְּרָגָא דְּכְתִיב, (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשׂוּדָה לְפָנוֹת עָרֵב. אֶסְתַּפְלוֹתָא דְּעָרֵב וְחֲשׂוּכָן כְּלָהוּ לְגַבִּיָּה. בְּהֵאֵי פְּנוֹת עָרֵב וְאַסְתַּפֵּל (נ"א אֶסְתַּפְּחוּ) יִעֲקֹב בְּהִהוּא מִמְנָא דְּעֲשׂוֹ. תְּלִיתָאָה נְהִירוֹ דְּכֻלִּיל תְּרִין (דף כא ע"ב) אֶלִּין. נְהִירוֹ דְּנְהִיר בְּאַסְוֹתָא. רִזָּא דְּכְתִיב בְּיַעֲקֹב (בראשית לב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ וְגו'. וְדָאֵי כַּד אֶתְפְּלִיל בְּהִהוּא פְּנוֹת עָרֵב. מִכָּאן וְהִלָּאָה זֶהוּ צִלַּע עַל יָרְכוֹ. דָּא אִיהוּ נִצַּח יִשְׂרָאֵל.

עַר יָרְכוֹ יָרְכוֹ כְּתִיב וְלֹא יָרְכִיו, דָּא דְּרָגָא רְבִיעִאָה. דְּלֹא אֶתְנַבֵּי בַר נֶשׁ מִתְּתָן עַד דְּאֶתָא שְׁמוּאֵל, וְעֲלִיָּה כְּתִיב, (שמואל א טו) וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל וְגו', כְּדִין אֶתְקַן דֶּהוּא חֲלָשָׁא מִכַּד אֶסְתַּפֵּן יִעֲקֹב אֲבִינוֹ בְּמִמְנָא דְּעֲשׂוֹ.

וַיַּעַ בְּכָף יָרְכוֹ כַּד אֶתָא לְגַבִּי דְּיַעֲקֹב נִטְל

וְלֹא יָכַל לוֹ. וַיֵּרָא פִּי לֹא יָכַל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ. לָקַח תְּקַף הַדִּין מִשָּׁם, בְּגַלְל שְׂיִרְךָ הוּא מַחוּץ לַגּוֹף. שְׂיִעֲקֵב הִיָּה גוֹף, וְגוּפוֹ הִיָּה כְּלוּל בְּסוּד שֶׁל שְׂתֵי דְרָגוֹת בְּסוּד שְׁנֵי אָדָם. כִּיּוֹן שֶׁלָּקַח תְּקַף מַחוּץ לַגּוֹף, מִיָּד - וַתִּקַּע כַּף יָרֵךְ יַעֲקֹב.

וְלֹא הִתְנַבֵּא אִישׁ מִשָּׁם עַד שֶׁבָּא שְׁמוּאֵל, וְעַל זֶה נִצַּח יִשְׂרָאֵל כְּתוּב בּוֹ, כִּי לֹא אָדָם הוּא. יְהוֹשֻׁעַ נִתְנַבֵּא מֵהוֹדוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, שְׁפָתוֹב (במדבר כז) וְנִתְּתָה מֵהוֹדֶךָ עָלָיו. הוֹד. וְזוֹ דְרָגָה חֲמִישִׁית. נִצַּח - יָרֵךְ שְׁמַאל שֶׁל יַעֲקֹב. וְלָכֵן כָּא דוֹד וְכָלֵל אוֹתוֹ בְּיַמִּין, שְׁפָתוֹב (תהלים טו) נְעֻמוֹת בְּיַמִּינֶךָ נִצַּח. יַמִּינֶךָ לֹא כְּתוּב אֶלֶּא בְּיַמִּינֶךָ. מֵה הַטַּעַם נִחְלָשָׁה יָרֵךְ יַעֲקֹב? בְּגַלְל שֶׁהִתְקַרַּב אֵלָיו צַד הַטְּמֵאָה וְלָקַח מִמֶּנּוּ כַח, וְהִתְעַכֵּב עַד שְׁמוּאֵל. וְעַל זֶה כָּא לְהַזְכִּיר שֶׁזָּהוּ יָרֵךְ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁפָתוֹב וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה כָּל דְּבָרָיו הָיוּ בְּדִין בְּרֵאשִׁית וְלִבְסוּף.

וְעוֹד, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּלֵל אוֹתוֹ אַחַר כֵּךְ בְּהוֹד, מִתִּי? לְאַחַר שֶׁשִּׁמַּשׁ מְלָכִים. וְעַל זֶה הוּא שְׁקוּל כְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. מֵה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּשְׁנֵי צְדָדִים שְׁלֹמְעֵלָה - גַּם הוּא לְמַטָּה כְּמוֹ שְׂאוֹתָם שְׁנֵי הַצְּדָדִים, וּמִי הֵם? נִצַּח וְהוֹד, כְּמוֹ שֶׁמֹּשֶׁה וְאַהֲרֹן שְׁלֹמְעֵלָה. וְכָל הַדְּרָגוֹת אַחֲזוּזוֹת זוֹ בְּזוֹ, שְׁפָתוֹב (שם טז) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ. שְׁהָרִי שֶׁשָּׂה צְדָדִים נִכְלָלוּ וְאַחֲזוּזוֹת זוֹ בְּזוֹ.

כְּמוֹ שְׂאֵלָה אַחֲזוּזִים, מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּשְׁמוּאֵל - כֵּךְ גַּם אַחֲזוּזִים יַעֲקֹב מֹשֶׁה וְיוֹסֵף. יַעֲקֹב בְּעַל הַבַּיִת. מֵת יַעֲקֹב - נִטְלָה מֹשֶׁה אֶת הַבַּיִת, וְצָנָה אוֹתָהּ בְּחַיָּיו. יוֹסֵף

תְּקַפָּא מֵהֵהוּא פְּנוֹת עָרֵב בְּדִינָא תְּקִיפָא. וַיַּעֲקֹב הָיָה אֶתְּפָלִיל בֵּיהּ וְלֹא יָכִיל לֵיהּ. וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכוֹל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ. נִטְלָה תְּקַפָּא דְּדִינָא מִתַּמָּן. בְּגִין דְּיִרְכָא אִיהוּ לְבַר מַגּוּפָא. דְּיַעֲקֹב גּוּפָא הָיָה, וְגוּפִיהּ הָיָה כְּלוּל בְּרִזָּא דְּתָרִין דְּרָגִין בְּרִזָּא דְּאֶקְרִי אָדָם. כִּיּוֹן דְּנִטְלָה תְּקַפָּא לְבַר מַגּוּפָא, מִיָּד וַתִּקַּע כַּף יָרֵךְ יַעֲקֹב.

וְלֹא אִתְּנַבֵּי בַר נֶשׁ מִתַּמָּן עַד דְּאֵתָא שְׁמוּאֵל. וְעַל דָּא נִצַּח יִשְׂרָאֵל פְּתִיב בֵּיהּ פִּי לֹא אָדָם הוּא. יְהוֹשֻׁעַ אִתְּנַבֵּי מֵהוֹדוֹ שֶׁל מֹשֶׁה דְּכְתִיב (במדבר כז) וְנִתְּתָה מֵהוֹדֶךָ עָלָיו. הוֹד. וְדָא דְרָגָא חֲמִישִׁאָה. נִצַּח יִרְכָא שְׁמַאלָא דְּיַעֲקֹב. וּבְגִין כֵּךְ אֵתָא דוֹד וְכָלִיל לֵיהּ בְּיַמִּינָא דְּכְתִיב, (תהלים יו) נְעֻמוֹת בְּיַמִּינֶךָ נִצַּח. יַמִּינֶךָ לֹא כְּתִיב אֶלֶּא בְּיַמִּינֶךָ. מָאִי טַעְמָא אִתְחַלֵּשׁ יִרְכָא דְּיַעֲקֹב, בְּגִין דְּאִתְקַרַּב בֵּיהּ סֵטֶר מְסַאָבָא וְנָקִיט תְּקַפָּא מִנִּיהּ וְאִתְעַכֵּב עַד שְׁמוּאֵל, וְעַל דָּא אֵתָא לְאַדְפְּרָא דְּדָא אִיהוּ יִרְכָא דְּיִשְׂרָאֵל דְּכְתִיב וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא כָּל מִלּוּי הָיוּ בְּדִינָא בְּשִׁירוּתָא וּבְסוּפָא.

וְתוֹ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלוּל לֵיהּ לְבַתָּר בְּהוֹד. אִימְתִי לְבַתָּר דְּמִשַּׁח מְלָכִין. וְעַל דָּא שְׁקִיל אִיהוּ כְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. מֵה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּתָרִין סֵטְרִין דְּלְעִילָא, אִף הוּא לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא דְּאֲנוּן תָּרִין סֵטְרִי. וּמָאֵן אֲנוּן. נִצַּח וְהוֹד. כְּגוּוֹנָא דְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן דְּלְעִילָא. וְכִלְהוּ דְּרָגִין אַחֲזִדָן דָּא בְּדָא דְּכְתִיב, (תהלים טז) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ. דְּהָא שִׁית סֵטְרִין אִתְּפָלִילוּ וְאַחֲזִדָן דָּא בְּדָא.

בְּמָה דְּאֵלִין אַחֲזִדָן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּשְׁמוּאֵל, אוֹף הָכִי אַחֲזִדָן (כ"א דָּא בְּדָא) יַעֲקֹב מֹשֶׁה וְיוֹסֵף. יַעֲקֹב מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא. מִית יַעֲקֹב נִטְלָה מֹשֶׁה בֵּיתָא וּמִנֵּי לָהּ בְּחַיָּיו. יוֹסֵף עַל יָדֵי

על ידי יעקב ומשה היה צדיק.
[ושגורם לא שמשו הבית אלא ביוסף, בגלל שהיה צדיק].

יעקב ביוסף לקח את הבית, שכתוב (בראשית לו) אלה תלדות יעקב יוסף. משה לא שמש בה עד שלקח אותו את יוסף. כשיצאה השכינה מהגלות, לא יכול להזדווג בה, רק ביוסף, שכתוב (שמות יג) ויקח משה את עצמות יוסף עמו. למה כתוב עמו? אלא גוף לא מזדווג בנקבה עד שמזדווג עם הברית. ועל זה משה לקח לו את יוסף עמו. פיון שהיה עמו, שמש בנקבה פראוי. ולכן יעקב משה ויוסף הולכים כאחד.

יעקב מת, וגופו הכניסו אותו לארץ הקדושה. יוסף מת, גופו לא נקבר בארץ הקדש, אלא עצמותיו. משה [מת] - לא זה ולא זה, למה? אלא יעקב בעלה הראשון של הגבירה היה. מת יעקב - הזדווגה במשה. ובעוד שמשו היה בעולם הזה, צוה אותה פראוי, והוא היה בעלה השני. את יעקב הכניסו לארץ הקדושה כשגופו שלם, בגלל שהוא גוף. יוסף - עצמותיו ולא גופו, בגלל שעצמות הם צבאות ומחנות שלמעלה, וכלם יוצאים מאותו צדיק. והצדיק נקרא צבאות. מה הטעם? בגלל שכל צבאות ומחנות עליונים יוצאים ממנו, ועל זה עצמותיו, שהן צבאות, נכנסו לארץ.

משה היה בחוץ, ולא נכנס לשם לא גופו ולא עצמותיו. אלא נכנסה השכינה לארץ. אחר שמשו מת וחזרה לבעלה הראשון, ודאי הוא יעקב. מכאן נקבה שנשאת לשנים באותו העולם, היא חוזרת לראשון. משה היה בחוץ, פיון שבעלה הראשון היה בארץ.

דיעקב ומשה הנה צדיק. (והרנוייהו לא שמשו ביתא אלא ביוסף בגין דהנה צדיק).

יעקב ביוסף נטל ביתא דכתיב, (בראשית לו) אלה תלדות יעקב יוסף. משה לא שמש בה עד דנטל ליה ליוסף. כד נפקת שכינתא מן גלותא לא יכול לאזדווגא בה אלא ביוסף דכתיב, (שמות יג) ויקח משה את עצמות יוסף עמו. אמאי כתיב עמו. אלא גופא לא אזדווג בנוקבא עד דאזדווג בהדי ברית. ועל דא משה נטל ליה ליוסף עמיה. פיון דהנה עמיה שמש בנוקבא כדקא יאות. ובגין כך יעקב משה ויוסף כחדא אזלי.

יעקב מית וגופיה אעלו ליה בארעא קדישא. יוסף מית גופיה לא אתקבר בארעא קדישא אלא גרמוי. משה (מית) לא האי ולא האי. אמאי. אלא יעקב בעלה קדמאה דמטרוניתא הנה. מית יעקב אזדווגא ביה במשה. ובעוד דהנה משה בהאי עלמא מני לה כדקא יאות ואיהו הנה בעלה תניינא. יעקב אעילו ליה לארעא קדישא גופיה שלים בגין דאיהו גופא. יוסף גרמוי ולא גופיה בגין דגרמין אנון חיילין ומשריין דלעילא וכלהו נפקי מההוא צדיק. וצדיק צבאות אקרי. מאי טעמא, בגין דכל צבאות ומשריין עלאין מניה נפקין. ועל דא גרמוי דאנון צבאות אעלו בארעא.

משה הנה לבר ולא עאל תמן לא גופיה ולא גרמוי אלא אעלת שכינתא בארעא. בתר דמית משה ואתהדרת לבעלה קדמאה ודאי איהו יעקב. מכאן נוקבא דאתנסיבת בתרין, בההוא עלמא אהדרת לקדמאה. משה הנה לבר פיון דבעלה קדמאה הנה בארעא.

מֹשֶׁה זָכָה בְּחַיָּו מַה דְּלָא זָכָה בִּיהַי יַעֲקֹב. בּוּ יַעֲקֹב שְׁמֵשׁ בַּהּ בְּהוּוּא עֲלֵמָא, מֹשֶׁה עוֹלָם, וּמֹשֶׁה בְּעוֹלָם הָהָא. וְאִם תֵּאמַר שֶׁהָא הִנֵּה הַחֲסָרוֹן שֶׁל מֹשֶׁה - לֹא כִּף! אֲלֵא כִּשְׂיִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, מִצַּד הַיּוֹבֵל הָיָה, וְכָל אוֹתָם שְׁשִׁים רַבּוּא הָיוּ מְעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן. וּבְאוֹתָהּ הִדְמוּת הַלְכוּ בְּמִדְבָּר, וְאֶחָד מֵהֶם לֹא נִכְנַס לְאֶרֶץ, אֲלֵא בְּנֵיהֶם תּוֹלְדוֹתֵיהֶם כְּרֵאוּי, שֶׁהֵם תִּקּוּן הַלְבָנָה, וְכָל מַעֲשֵׂי הָאֶרֶץ הָיוּ תִקּוּן הַלְבָנָה.

מֹשֶׁה שְׁמֵשׁ בְּלְבָנָה בְּעוֹד שֶׁהוּא בְּגוּף וְצוּה אוֹתָהּ לְרִצּוֹנוֹ, וְכִשְׁנִפְטַר מִהַעוֹלָם הָהָא, עָלָה בְּעֲלִיָּה עֲלִיּוֹנָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְחִזַּר בְּרוּחַ לִיּוֹבֵל הַעֲלִיּוֹן (בִּינָה), וְשֵׁם נִדְבַק בְּאוֹתָם שְׁשִׁים רַבּוּא שֶׁהָיוּ שְׁלוֹ. מַה שְּׁלֹא הָיָה כֵּן לִיעֲקֹב, שֶׁהוּא חִזַּר בְּרוּחַ לְתוֹף הַשְּׁמִטָּה מַה שְּׁלֹא הָיָה כִּף בְּחַיָּו, וְהָיָה כֵּן שְׁבִית אַחַר הָיָה לוֹ.

וְאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה נִתְמַקְנָה בְּתִקּוּן (הַעוֹלָם שְׁלֵמָה) בְּכַח שְׁלֵמָעֵלָה. וְעַל זֶה לֹא רֵאוּי לְהִיּוֹת כְּלָם כְּאֶחָד. אֲלֵא שֶׁל הַעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן הָיוּ לְבָדָם כְּלָם בְּרוּחַ, וְאֲלֵא שֶׁל הַעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן הָיוּ כְּלָם לְבָדָם בְּגוּף, וְלֹא רֵאוּי לְהִיּוֹת אֲלֵא וְאֲלֵא בְּתוֹף הַלְבָנָה, אֲלֵא אֲלֵא תוֹף הַלְבָנָה וְאֲלֵא בְּחוּץ, לְהָאִיר אֲלֵא מִתּוֹף אֲלֵא. וְכָלֵם שְׁנַכְנְסוּ בְּאֶרֶץ, דְּמוּת הָרֵאוּשׁוֹנִים הָיוּ, וְלֹא הָיוּ בְּעֲלִיָּה עֲלִיּוֹנָה כְּמוֹתָם, בְּגִלְל שְׁלֹא יְהִיָּה דוֹר וְלֹא הָיָה מִקְדָּם כְּמוֹ אוֹתָם רֵאוּשׁוֹנִים שְׁנִרְאָה לָהֶם זִיו כְּבוֹד רַבּוֹנָם פְּנִים בְּפְנִים.

יעֲקֹב שְׁמֵשׁ בְּנִשְׁוֹתָיו בְּגוּף, אַחַר כִּף נִדְבַק רִיחַ בְּרוּחַ. מֹשֶׁה נִפְרַד מֵאִשְׁתּוֹ וְשְׁמֵשׁ כְּשֶׁהוּא בְּגוּף בְּאוֹתָהּ רִיחַ קְדוּשָׁה. אַחַר כִּף נִדְבַק רִיחַ בְּרוּחַ עֲלִיּוֹנָה טְמִירָה

מֹשֶׁה זָכָה בְּחַיָּו מַה דְּלָא זָכָה בִּיהַי יַעֲקֹב. יַעֲקֹב שְׁמֵשׁ בַּהּ בְּהוּוּא עֲלֵמָא, מֹשֶׁה בְּהָאֵי עֲלֵמָא. וְאִי תִימָא דְגָרִיעוּ דְּמֹשֶׁה הָהָא. לֹא הָכִי. אֲלֵא כִּד נִפְקֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם מִסְטָרָא דִּיּוֹבֵלָא הָהָא. וְכָל אֲנוּן שְׁתִּין רַבְרָבָן מְעֵלְמָא עֲלֵאָה הָוּ. (דף כב ע"א) וּבְהוּוּא דִּיּוֹקְנָא אֲזֵלוּ בְּמִדְבָּרָא וְחַד מְנַהוּן לָא עֲאֵלוּ בְּאַרְעָא. אֲלֵא בְּנֵיהוֹן תּוֹלְדִין דְּלַהוֹן כְּדָקָא חַיִּי דְּאֲנוּן תִּקּוּנָא דְּסִיְהָרָא. וְכָל עוֹבְדֵי אֶרְעָא תִקּוּנָא דְּסִיְהָרָא הָהָא.

מֹשֶׁה שְׁמֵשׁ בְּסִיְהָרָא בְּעוֹד דְּאִיהוּ בְּגוּפָא וּמַנִּי לָהּ לְרַעוּתֵיהָ. כִּד אֲתַפְטַר מֵהָאֵי עֲלֵמָא סְלִיק בְּסְלִיקוּ עֲלֵאָה בְּרוּחָא קְדִישָׁא וְאֲתַהֲדַר בְּרוּחָא לִיּוֹבֵלָא עֲלֵאָה וְתַמָּן אֲתַדְבָּקוּ בְּאֲנוּן שִׁתִּין רַבּוּא דְּהוּוּ דִּילֵיהָ. מַה דְּלָא הָהָא כֵּן לִיעֲקֹב דְּהוּא אֲתַהֲדַר בְּרוּחָא לְגוּ שְׁמִטָּה מַה דְּלָא הָהָא כֵּן בְּחַיָּו (בִּינָה) כִּיּוֹן דְּבִיתָא אַחְרָא הָהָא לֵיהָ.

וְאַרְעָא קְדִישָׁא בְּתִקּוּנָא (דְּעֵלְמָא נִיא דְּלַתְמָא) אֲתַתְקַנַּת בְּחִילָא דְּלַעֲיִלָא. וְעַל דָּא לֹא אֲתַחֲזוּן לְמַהוּי כְּלַהוּ כְּלַהוּ בְּחִדָּא. אֲנוּן דְּעֵלְמָא עֲלֵאָה הָוּ בְּלַחֲוֹדֵייהוּ כְּלַהוּ בְּרוּחָא. וְאֲנוּן דְּעֵלְמָא תַתָּאָה הָוּ בְּלַחֲוֹדֵייהוּ כְּלַהוּ בְּגוּפָא. וְלֹא אֲתַחֲזוּן לְמַהוּי אֲלִין וְאֲלִין גּוּ סִיְהָרָא. אֲלֵא אֲלִין גּוּ סִיְהָרָא. וְאֲלִין לְבַר. לְנַהָרָא אֲלִין מְגוּ אֲלִין. וְכְלַהוּ דְּעֵאֵלוּ בְּאַרְעָא דִּיּוֹקְנָא דְּקְדָמָאֵי הָוּ. וְלֹא הָוּ בְּסְלִיקוּ עֲלֵאָה כְּוֹתֵייהוּ. בְּגִין דְּלֹא יְהָא דְרָא וְלֹא הָהָא מִקְדָּמַת דְּנָא כְּאֲנוּן קְדָמָאֵי דְּאֲתַחֲזִיא לְהוֹן זִיו יִקְרָא דְּמֵאֲרִיְהוֹן אֲפִין בְּאֲפִין.

יעֲקֹב שְׁמֵשׁ בְּנִשְׁוִי בְּגוּפָא. לְבַתֵּר אֲתַדְבַּק רִיחָא בְּרוּחָא. מֹשֶׁה אֲתַפְרַשׁ מֵאֲתַתֵּיהָ וְשְׁמֵשׁ כִּד אִיהוּ בְּגוּפָא בְּהוּוּא רִיחָא קְדִישָׁא.

שֶׁל מַעֲלָה, וְכָל הַדְּרָגוֹת הַיּוֹ
נִדְבָקִים כִּלְוֹן כְּאַחַד. רוּחוֹ שֶׁל
מֹשֶׁה הָיָא מְהִיבֵל, גּוֹפּוֹ
מִהַשְׁמַטָּה. רוּחוֹ שֶׁל יַעֲקֹב
לְהִתְדַבֵּק בְּשִׁמְטָה. גּוֹף שֶׁל נְשׁוֹתָיו
הָיָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. כָּל אוֹתָם
מְאוּרוֹת עֲלִיּוֹנִים בְּדַמּוֹת שְׁלֵהֶם
לְמַטָּה בְּאַרְץ [נ"א בְּדַמּוֹתָם לְמַטָּה מֵהֶם
בְּדַמּוֹתָם לְמַטָּה בְּאַרְץ], וְכֻלָּם תְּלוּיִים
בְּרַקִיעַ הַשָּׁמַיִם. כָּאֵן סוּד שֶׁל שְׁנֵי
שְׁמוֹת כְּלוּלִים כְּאַחַד וְתַקּוּנָם
שְׁלֹשָׁה, וְחוּזְרִים לְאַחַד זֶה כְּנֶגֶד
זֶה. וְהוּא שֵׁם גְּלוּף חֲקוּק כְּלוּלִים
בְּסוּד זֶה שֶׁל הָאֱמוּנָה.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם. סוּד
ה' לִירְאָיו וְגו' (תהלים כה). פֶּתַח אֲתוֹ
זֶקֶן הַזְּקֵנִים וְאָמַר: שְׁמַעוֹן שְׁמַעוֹן,
מִי הוּא שְׁאֹמֵר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
נַעֲשֵׂה אָדָם? מִיֵּהוּ כָּאֵן אֱלֹהִים
זֶה? בֵּין כֹּף פֶּרַח אוֹתוֹ זֶקֶן הַזְּקֵנִים
וְלֹא רָאָה אוֹתוֹ. וְכִמּוֹ שֶׁשְׁמַע רַבִּי
שְׁמַעוֹן, שֶׁהִיָּה קוֹרֵא לוֹ שְׁמַעוֹן
וְלֹא רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לְחֻבְרֵיו:
וְדַאי זֶהוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
שְׁנֹאמֵר בּוֹ (דְּנִיאל ז) וְעַתִּיק יוֹמִין
יּוֹשֵׁב. הָרִי כַּעַת זוֹהִי שַׁעַה לְפֶתַח
בְּסוּד הַזֶּה, שְׁוֹדַאי יֵשׁ כָּאֵן סוּד
שֶׁלֹּא נִתֵּן רְשׁוּת לְהַתְּגַלּוֹת, וְכַעַת
מִשְׁמַע שְׁנִתְּנָה רְשׁוּת לְהַתְּגַלּוֹת.
פֶּתַח וְאָמַר, (מִשְׁל) לְמַלְךְ שֶׁהִיוּ לוֹ
כְּמָה בְּנֵינִים לְבָנוֹת וְהִיָּה לוֹ אֶמֶן,
וְאוֹתוֹ אֶמֶן לֹא הָיָה עוֹשֶׂה דְבָר
אֶלֹא מִרְשׁוֹת הַמַּלְךְ, כְּמוֹ שְׁאֵתָה
אוֹמֵר (מִשְׁלִי ח) וְאַהֲיָה אֶצְלוֹ אֶמֶן.
הַמַּלְךְ הוּא וְדַאי חֲכָמָה עֲלִיּוֹנָה
לְמַעֲלָה, וְעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי (הוּא) מַלְךְ
לְמַטָּה. אֱלֹהִים אֶמֶן לְמַעֲלָה, וְזוֹ
אִם הָעֲלִיּוֹנָה. אֱלֹהִים אֶמֶן לְמַטָּה,
וְזוֹ שְׁכִינָה שְׁלֹמְטָה.

וְרֵאשָׁה אֵין רְשׁוּת לַעֲשׂוֹת דְּבָר
בְּלִי רְשׁוּת בְּעֵלָה, וְכָל הַבְּנֵינִים

לְבַתָּר אֲתַדְּבַק רוּחָא בְּרוּחָא עַלְמָה טְמִירָא
דְּלַעֲיִלָא. וְכָל דְּרַגִין הוּוּ מִתְּדַבְּקֵן כְּלַהוּ
כְּחַדָא. רוּחָא דְּמֹשֶׁה דְּיוֹבְלָא אִיהוּ גּוֹפִיָה
דְּשִׁמְטָה. רוּחָא דְּיַעֲקֹב לְאַתְּדַבְּקָא בְּשִׁמְטָה,
גּוֹפִיָה דְּנִשְׁוֵי הָוָה בְּהַאי עַלְמָא. כָּל אֲנוּן
נְהוּרִין עַלְאִין בְּדִיוּקְנָא דְּלַהוּן לְתַתָּא בְּאַרְעָא
(נ"א בְּדִיוּקְנָא דְּלַהוּן לְתַתָּא מִנְהוּן בְּדִיוּקְנָא דְּלַהוּן לְתַתָּא בְּאַרְעָא)
וְכַלְהוּ תְּלִיין בְּרַקִיעַ הַשָּׁמַיִם. הֵכָא רְזָא
דְּתָרִין שְׁמָהֵן כְּלִילֵן כְּחַדָא וְשְׁכְלוּלָא דְּלַהוּן
תְּלַתָּא וְאַתְּהִדְרֵן לְחַד דָּא לְקַבֵּל דָּא. וְאִיהוּ
שְׁמָא גְּלִיפָא מְחַקְקָא כְּלִילֵן בְּהַאי בְּרִזָּא
דְּמַהִימְנוּתָא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם (תהלים כה) סוּד יי
לִירְאָיו וְגו' פֶּתַח הַהוּא סְבָא דְּסָבִין
וְאָמַר, שְׁמַעוֹן שְׁמַעוֹן מֵאֵן הוּא דְּאָמַר וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם. (וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים) מֵאִי נִיְהוּ הֵכָא
הַאי אֱלֹהִים. אֲדַהֲכִי פֶרַח הַהוּא סְבָא דְּסָבִין
וְלֹא חֲמָא לִיָּה. וְכִמּוֹ דְּשְׁמַע רַבִּי שְׁמַעוֹן
דְּהָוָה קָרִי לִיָּה שְׁמַעוֹן וְלֹא רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר
לְחֻבְרֵיו וְדַאי הַאי הוּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְּאַתְּמַר בֵּיה (דְּנִיאל ז) וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִיב. הָא כַּעַן
אִיהוּ שַׁעַתָּא לְמַפְתַּח בְּהַאי רְזָא. דְּוְדַאי הֵכָא
אִית רְזָא דְּלֹא אֲתִיְהִיב רְשׁוֹ לְאַתְּגַלְיָא. וְכַעַן
מִשְׁמַע דְּרְשׁוּתָא אֲתִיְהִיב לְאַתְּגַלְיָא.

פֶּתַח וְאָמַר לְמַלְכָּא דְּהָוָה לִיָּה כְּמָה בְּנֵינִין
לְמַבְנִי. וְהָוָה לִיָּה אוּמְנָא. וְהַהוּא
אוּמְנָא לֹא הָוָה עֶבֶד מְדַעַם אֶלֹא מְרִשׁוֹ
דְּמַלְכָּא כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (מִשְׁלִי ח) וְאַהֲיָה אֶצְלוֹ
אֶמֶן. מַלְכָּא וְדַאי אִיהוּ חֲכָמָה עַלְמָה
לַעֲיִלָּא. וְעַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא (אִיהוּ) מַלְכָּא
לְתַתָּא. אֱלֹהִים אוּמְנָא לַעֲיִלָּא וְדָא אִימָא
עַלְמָה. אֱלֹהִים אוּמְנָא לְתַתָּא וְדָא שְׁכִינְתָּא דְּלְתַתָּא.

וְאַתְּתָא לִית לָהּ רְשׁוֹ לְמַעְבַּד מְדַעַם בְּלֹא רְשׁוּת בְּעֵלָה. וְכָל בְּנֵינִין דְּהוּוּ

שְׁהוּ בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, הִיָּה אוֹמֵר
 אֲבִ"א בְּאֲמִירָה לְאִמָּ"א, יְהִיָּה
 כְּזֶה וְכֹה, וּמִיָּד נִהְיֶה, כְּמוֹ
 שְׁנֹאֲמֵר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר
 וַיְהִי אוֹר. וַיֹּאמֶר, הִיָּה אוֹמֵר
 לְאֱלֹהִים יְהִי אוֹר. בְּעַל הַבְּנִיָּן
 הוּא אוֹמֵר, וְהָאֵמֶן עוֹשֶׂה מִיָּד.
 וְכֵן כָּל הַבְּנִיָּנִים בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת
 הִיָּה אוֹמֵר יְהִי רְקִיעַ, יְהִי מְאֹרֹת,
 וְהַכֹּל נַעֲשֶׂה מִיָּד. כְּשֶׁהֲגִיעַ
 לְעוֹלָם הַפְּרוּד, שֶׁהוּא עוֹלָם
 הַנִּבְדָּלִים, אָמַר הָאֵמֶן לְבַעַל
 הַבְּנִיָּן, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדַמוֹתֵנוּ. אָמַר בְּעַל הַבְּנִיָּן, וַדַּאי
 טוֹב הוּא לַעֲשׂוֹתוֹ, אֲבָל עֲתִיד
 הוּא לְחַטָּא לְפָנֶיךָ בְּגַלְלֵי שֶׁהוּא
 כְּסִיל. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם י) בֵּן חָכָם
 יִשְׁמַח אָב וּבֵן כְּסִיל תּוֹנֵת אִמּוֹ.
 הִיא אֲמָרָה, אַחַר שֶׁחָטְאוּ תְלוּי
 בְּאִמָּ"א וְלֹא בְּאֲבִ"א, אֲנִי רֹצֵחַ
 לְבָרָא אוֹתוֹ בְּדַמוֹת שְׁלִי. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
 בְּצַלְמוֹ, וְלֹא רֹצֵחַ לְשִׁתְּףֵי בּוֹ
 אֲבִ"א. בְּזִמְנֵן שֶׁחָטְא מֵהַ כְּתוּב?
 (ישעיה ג) וּכְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלְחָה
 אִמְכֶם. אָמַר הַמֶּלֶךְ לְאִמָּ"א, וְלֹא
 אֲמַרְתִּי לָךְ שֶׁעֲתִיד הוּא לְחַטָּא !
 בְּאוֹתוֹ זִמְנֵן גָּרַשׁ אוֹתוֹ וּגְרַשׁ אֶת
 אִמּוֹ עִמּוֹ. וְלִכְּנֵן כְּתוּב (משלי י) בֵּן
 חָכָם יִשְׁמַח אָב וּבֵן כְּסִיל תּוֹנֵת
 אִמּוֹ. בֵּן חָכָם - זֶה אָדָם שֶׁהוּא
 בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת. וּבֵן כְּסִיל - זֶה
 אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה.

קָמוּ כָּל הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ, רַבִּי
 רַבִּי, וְכִי יֵשׁ פְּרוּד בֵּין אֲבִ"א
 וְאִמָּ"א, שֶׁמִּצַּד שֶׁל אֲבִ"א הוּא
 בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת וּמִצַּד הָאִמָּ"א
 בְּבְרִיאָה? אָמַר לָהֶם, חֲבָרִים
 חֲבָרִים, לֹא כֵּן זֶה, שֶׁהָרִי אָדָם
 שֶׁל אֲצִילוֹת זָכַר וּנְקֵבָה הִיָּה מִצַּד
 אֲבִ"א וְאִמָּ"א, וְזֶהוּ וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. יְהִי
 אוֹר מִצַּד הָאֲבִ"א, וַיְהִי אוֹר מִצַּד
 הָאִמָּ"א. וְזֶהוּ אָדָם דּוּ פְּרָצוּפִים.

בְּאֵרַח אֲצִילוֹתָא הָוָה אָמַר אֲבִ"א בְּאֲמִירָה
 לְגַבֵּי אִמָּ"א יְהִי כְדִין וְכְדִין, וּמִיָּד הָוָה. כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר.
 וַיֹּאמֶר הָוָה אָמַר לְאֱלֹהִים, יְהִי אוֹר. מְאִרִי
 דְּבִנְיָנָא אִיהוּ אוֹמֵר וְאוּמָנָא עֲבִיד מִיָּד. וְהָכִי
 כָּל בְּנִיָּנִין בְּאֵרַח אֲצִילוֹתָא הָוָה אָמַר יְהִי
 רְקִיעַ, יְהִי מְאֹרֹת, וְכֹלָא אֲתַעֲבִיד מִיָּד. כִּד
 מְטָא לְעֵלְמָא דְּפְרוּדָא דְּאִיהוּ עוֹלָם הַנִּבְדָּלִים,
 אָמַר אוּמָנָא לְמִאֲרִי בְּנִיָּנָא נַעֲשֶׂה אָדָם
 בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ. אָמַר מְאִרִי בְּנִיָּנָא וַדַּאי
 טוֹב הוּא לְמַעַבְדֵי לִיהִי. אֲבָל עֲתִיד הוּא לְמַחֲטִי
 קָמוּ בְּגִין דְּאִיהוּ כְּסִיל הָדָא הוּא דְּכָתִיב, (משלי
 י) בֵּן חָכָם יִשְׁמַח אָב וּבֵן כְּסִיל תּוֹנֵת אִמּוֹ.

אִיהוּ אֲמָרָה בְּתַר דְּחוּבִיָּה תְלִיָּא בְּאִמָּ"א וְלֹא
 בְּאֲבִ"א אֲנָא בְּעִינָא לְמַבְרִי לִיהִי
 בְּדִיוֹקְנָא דִּילִי. הָדָא הוּא דְּכָתִיב וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ וְלֹא בְּעַא
 לְאִשְׁתַּתְּפָא בִּיהִי אֲבִ"א. בְּזִמְנָא דְּחָב מַה כְּתִיב
 (דף כב ע"ב) (ישעיה ג) וּכְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם. אָמַר
 מְלָכָא לְאִמָּ"א וְלֹא אֲמַרְתִּי לָךְ דְּעֲתִיד הוּא
 לְמַחֲטִי. בְּהִהוּא זִמְנָא תְרִיף לִיהִי וְתְרִיף אִמָּא
 עִמִּיהִי. וּבְגִין דָּא כְּתִיב, (משלי י) בֵּן חָכָם יִשְׁמַח
 אָב וּבֵן כְּסִיל תּוֹנֵת אִמּוֹ. בֵּן חָכָם, דָּא אָדָם
 דְּאִיהוּ בְּאֵרַח אֲצִילוֹת. וּבֵן כְּסִיל, דָּא אָדָם
 דְּבְרִיאָה.

קָמוּ כָּלֵהוּ חֲבָרִיָּא וְאָמְרוּ רַבִּי רַבִּי, וְכִי אִית
 פְּרוּדָא בֵּין אֲבִ"א וְאִמָּ"א דְּמַסְטְרָא
 דְּאֲבִ"א אִיהוּ בְּאֵרַח אֲצִילוֹת וּמַסְטְרָא
 דְּאִמָּ"א בְּבְרִיאָה. אָמַר לוֹן חֲבָרִיָּא חֲבָרִיָּא
 לָאו הָכִי הוּא, דְּהָא אָדָם דְּאֲצִילוֹתָא דְּכַר
 וְנוֹקְבָא הָוָה מַסְטְרָא דְּאֲבָא וְאִמָּ"א. וְדָא
 אִיהוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. יְהִי
 אוֹר מַסְטְרָא דְּאֲבָא, וַיְהִי אוֹר מַסְטְרָא

אֲבָרָ לְזֶה אֵין בּוֹ צֶלֶם וּדְמוּת,
אֵלָא אִם הָעֲלִינָה הִיָּה לָהּ כְּנֹי
אֶחָד שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִים,
וְאוֹתוֹ כְּנֹי הוּא אֹר וְחֻשְׁף. וּבְגִלְל
אוֹתוֹ חֻשְׁף שְׁהִיָּה בְּאוֹתוֹ כְּנֹי,
אָמַר אֲבָא שְׁעִתִּיד לְחֻטָּא לְאָדָם
שֶׁל אֲצִילוֹת (נ"א שֶׁל בְּרִיאָה) שֶׁהוּא אֹר
לְבוּשׁ עֲלִיּוֹן (נ"א עֲלִיּוֹן).

וְזֵהוּ הָאֹר שֶׁבְּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּיוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁגָּנַז אוֹתוֹ
לְצַדִּיקִים. וְאוֹתוֹ חֻשְׁף שֶׁנִּבְרָא
בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן לְרִשְׁעִים, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוּאֵל א-ב) וּרְשָׁעִים בַּחֻשְׁף
יִדְמוּ, וּבְגִלְל אוֹתוֹ חֻשְׁף שְׁהִיָּה
עֲתִיד לְחֻטָּא לְאוֹתוֹ אֹר, לֹא רָצָה
אֲבָא לְהַשְׁתַּתֵּף בּוֹ. וּבְגִלְל זֶה אָמַר
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ - אוֹתוֹ הָאֹר.
כְּדְמוּתֵנוּ - אוֹתוֹ חֻשְׁף, שֶׁהוּא
לְבוּשׁ לְאֹר, כְּמוֹ שֶׁגּוֹף הוּא לְבוּשׁ
לְנִשְׁמָה. זֵהוּ שֶׁכְּתוּב (איוב י) עוֹר
וּבָשָׂר תִּלְבַּשׁנִי. שְׁמַחוּ כֻלָּם
וְאָמְרוּ, אֲשֶׁרֵי חִלְקֵנוּ שְׁזַכִּינוּ
לְשִׁמְעַ דְּבָרִים שְׁלֹא נִשְׁמְעוּ עַד
עַתָּה.

פְּתַח עוֹד רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (דְּבָרִים
לב) רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין
אֱלֹהִים עִמָּדֵי וְגו'. אָמַר, חֲבָרִים
שְׁמַעוּ דְּבָרִים עֲתִיקִים שְׁרָצִיתִי
לְגִלּוֹת אַחַר שְׁנַתְּנָה (ל') רְשׁוֹת
עֲלִינָה לֹמַר. מִי זֶה שְׁאָמַר רְאוּ
עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא? אֵלָא זֵהוּ
עֵלֶת עַל כָּל הָעֲלִינִים, אוֹתוֹ
שֶׁנִּבְרָא עֵלֶת הָעֵלֹת, עֵלֶת
מִהָעֵלֹת הָאֵלֹה, שְׁלֹא יַעֲשֶׂה אֶחָד
מִהָעֵלֹת הַלְלוּ שׁוֹם מַעֲשֶׂה עַד
שֶׁיִּקַּח רְשׁוֹת מֵאוֹתוֹ שְׁעֲלִיו, כְּמוֹ
שֶׁבִּאֲרָנוּ לְמַעְלָה בְּנַעֲשֶׂה אָדָם.

נַעֲשֶׂה וְדָאֵי. עַל שְׁנַיִם נֶאֱמַר.
שְׁאָמַר זֶה לְאוֹתוֹ שֶׁלְּמַעְלָה מִמֶּנּוּ
נַעֲשֶׂה. וְלֹא עוֹשֶׂה דְּכָר אֵלָא
בְּרְשׁוֹת וְאִמְרָה מֵאוֹתוֹ שֶׁלְּמַעְלָה
מִמֶּנּוּ. וְאוֹתוֹ שֶׁלְּמַעְלָה מִמֶּנּוּ לֹא

עָבִיד מִדְּעַם אֵלָא בְּרִשׁוֹ

דְּאִמְ"א. וְדָא אִיהוּ אָדָם דּוּ פְּרָצוּפִין.
אֲבָרָ לְהָאֵי לִית בֵּיה צֶלֶם וּדְמוּת. אֵלָא
אִמָּא עֲלָאָה הָיָה לִיה חַד כְּנֹי"י
דְּסָלִיק לְחֻשְׁבָּן אֱלֹהִים. וְהָהוּא כְּנֹי אִיהוּ
אֹר וְחֻשְׁף. וּבְגִין הָהוּא חֻשְׁף דְּהָיָה בְּהָהוּא
כְּנֹי, אָמַר אֲבָא דְּעֲתִיד לְמַחְטִי לְאָדָם
דְּאֲצִילוֹת (נ"א דְּבְרִיאָה) דְּאִיהוּ אֹר לְבוּשׁ עֲלָא"ה
(נ"א עֲלִיּוֹן).

וְהָאֵי אִיהוּ אֹר דְּבְרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּיוֹם רֵאשׁוֹן דְּגָנְזוּ לְצַדִּיקֵיִיא. וְהָהוּא
חֻשְׁף דְּאֲתַבְּרִי בְּיוֹמָא קְדָמָאָה לְרִשְׁיַעֲיַיא
כְּמָה דְּאֲתַ אָמַר, (שְׁמוּאֵל א ב) וּרְשָׁעִים בַּחֻשְׁף
יִדְמוּ, וּבְגִין הָהוּא חֻשְׁף דְּהָיָה עֲתִיד
לְמַחְטִי לְהָהוּא אֹר, לֹא בַּעַא אֲבָא
לְאֲשַׁתְּתַּפָּא בֵּיה. וּבְגִין דָּא אָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצַלְמֵנוּ הָהוּא אֹר. כְּדְמוּתֵנוּ הָהוּא חֻשְׁף
דְּאִיהוּ לְבוּשָׁא לְאֹר. כְּגוֹוְנָא דְּגוּפָא דְּאִיהוּ
לְבוּשָׁא לְנִשְׁמַתָּא הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (איוב י)
עוֹר וּבָשָׂר תִּלְבַּשׁנִי. חָדוּ כְּלָהוּ וְאָמְרוּ
זַפָּאָה חוֹלְקָנָא דְּזַכִּינָא לְמַשְׁמַע מְלִין דְּלָא
אֲשַׁתְּמַעוּ עַד כְּעַן.

פְּתַח עוֹד רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (דְּבָרִים לב) רְאוּ
עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים
עִמָּדֵי וְגו'. אָמַר חֲבָרֵיִיא שְׁמַעוּ מְלִין עֲתִיקִין
דְּבַעֲינָא לְגִלְאָה בְּתַר דְּאֲתִיָּהִיב רְשׁוֹ עֲלָאָה
לְמִימַר. מָאֵי נִיְהוּ דְּאָמַר רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי
אֲנִי הוּא. אֵלָא דָּא הוּא עֵילֶת עַל כָּל עֲלָאִין.
הָהוּא דְּאֲתַקְרִי עֵלֶת הָעֵלֹת עֵלֶת מֵאֲלִין
עֵלֹת. דְּלֹא יַעֲבִיד חַד מֵאֲלִין עֵלֹת שׁוֹם
עוֹבְדָא עַד דְּנִטִּיל רְשׁוֹת מִהָהוּא דְּעֲלִיָּה.
כְּמָה דְּאוּקִימְנָא לְעֵילָא בְּנַעֲשֶׂה אָדָם.

נַעֲשֶׂה וְדָאֵי. עַל תְּרִין אֲתַמַּר. דְּאָמַר דָּא
לְהָהוּא דְּלְעֵילָא מִינִיָּה נַעֲשֶׂה. וְלֹא

עושה דבר עד שלוקח עצה מחברו. אבל אותו שנקרא עלת על כל עלות, שאין למעלה ממנו ולא למטה שנה לו, כמו שנאמר (ישעיה מ) ואל מי תדמיוני ואשׁוה יאמר קדוש. אמר, ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי, שלוקח ממנו עצה, כמו שאותו שאמר ויאמר אלהים נעשה אדם. כמו כל החברים ואמרו, רבי, תן לנו רשות לדבר במקום זה. אמרו, והרי לא בארת למעלה שעלת העלות אמר לכת"ר נעשה אדם? אמר להם, היו שומעים אוננים מה שפיכם מדבר! והרי לא אמרתי לכם עכשו שיש מי שנקרא עלת העלות, ונה אינו אותו שנקרא עלת על כל עלות, שלעלת על כל עלות אין לו שני שלוקח ממנו עצה, שהוא יחיד לפני הכל, ואין לו שותף.

ורבן אמר ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי, שלוקח ממנו עצה, שאין לו שני ולא שותף ולא חשבון. שיש אחד בשותף כמו זכר ונקבה, ונאמר בהם (שם נא) כי אחד קראתיו, אבל הוא אחד בלי חשבון ולא שתוף, ולכן אמר ואין אלהים עמדי. כמו כלם והשתטחו לפניו ואמרו, אשרי האיש שרבונו מסכים עמו לגלות סודות טמירים שלא היו מתגלים למלאכים קדושים.

אמר להם, חברים, יש לנו להשלים הפסוק, שפמה סודות טמירים יש בפסוק הזה (דברים לב) אני אמית ואחיה וגו'. אני אמית ואחיה - בפסירות. אחיה - מצד של הימין חיים, ומצד השמאל מות. ואם לא מסכימים שניהם עם עמוד האמצעי, לא מתקם הדין, שהם במושב שלשה פאחד.

ומסטרן דשמאלא מותא.

ואמירה מההוא דלעילא מיניה. וההוא דלעילא מניה לא עביד מדעם עד דנטיל עצה מחבריה. אבל ההוא דאתקרי עלת על כל עלות דלית לעילא מניה ולא לתתא שוה ליה. כמה דאת אמר, (ישעיה מ) ואל מי תדמיוני ואשׁוה יאמר קדוש. אמר ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי, דנטיל עצה מניה. פגוונא דההוא דאמר ויאמר אלהים נעשה אדם.

קמו פלהו חבריאי ואמרו רבי הב לנא רשו למללא בהאי אתר. אמרו והא לא אוקמת לעילא דעלות העלות אמר לכת"ר נעשה אדם. אמר לון הו שמעין אודניכו מה דפומכון ממללן. והא לא אמרית לנו השתא דאית דאתקרי עלת העלות ולא איהו ההוא דאתקרי עלת על כל עלות. דלעלת על כל עלות לית ליה תניינא דנטיל עצה מניה דאיהו יחיד קדם פלא ולית ליה שותפא.

ובגין דא אמר ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי דנטיל עצה מניה, דלא אית ליה תניינא ולא שותפא ולא חושבנא. דאית אחד בשתוף פגון דכר ונוקבא ואתמר בהון (ישעיה נא) כי אחד קראתיו אבל איהו חד בלא חשבון ולא שתוף. ובגין דא אמר ואין אלהים עמדי. כמו כלהו ואשתטחו קמיה ואמרו זפאה בר נש דמאריה אסתפם עמיה לגלאה רזין טמירין דלא הו מתגליין למלאכייא קדישייא.

אמר לון חבריאי, אית לן לאשלמא קרא, דכמה רזין טמירין אית בהאי קרא. (דברים לב) אני אמית ואחיה וגו' אני אמית ואחיה בספירן. אחיה מסטרן דימינא חיי.

וְלַפְעָמִים מְסַכְּמִים שְׁלֹשָׁה
לְעִשׂוֹת דִּין, וְיָבֵא יו"ד [מין] שְׁהִיא
פְּשוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, שְׁהוּא
יְהו"ה יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְזוֹ
שְׁכִינָה נִקְרָאת יָד יְמִין מִצַּד
הַחֶסֶד. יָד שְׂמָאל מִצַּד הַגְּבוּרָה.
יָד יְהו"ה מִצַּד עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי.
כְּשֶׁבֶן אָדָם שָׁב בְּתֻשׁוּכָה, הֵיךְ הַזֶּה
מִצִּילָה אוֹתוֹ מִהַדִּין. אָבֵל כְּשֶׁדָּן
עֵלֶת עַל כָּל הָעֲלוֹת, נֹאמֵר בּוֹ וְאִין
מִיָּדִי מִצִּיל.

וְעוֹד, שְׁלֹשׁ פְּעָמִים נֹאמֵר בְּפִסּוּק
זֶה אֲנִי אֲנִי אֲנִי, שֵׁשׁ בָּהֶם א' א'
א' י' י', שְׁנַרְמְזוּ בְּיו"ד ה"י וְא"ו
ה"י יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְיֵשׁ
בָּהֶם שְׁלֹשׁ וָיִם, ו' ו' ו' - וְאַחֲתִיה
וְאֲנִי וְאִין - שְׁנַרְמְזוּ בְּשֵׁמוֹת
הָאֵלֶּה. וְעַם כָּל זֶה שְׁהָרִי בְּאֵרוֹ אֵת
הַפִּסּוּק הַזֶּה הַחֲבָרִים אֲצֵל אֱלֹהִים
אֲחֵרִים, כְּמוֹ שְׁנֹאמֵר רְאוּ עֲתָה פִי
אֲנִי אֲנִי הוּא - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְשְׁכִינְתּוֹ שְׁנֹאמֵר בָּהֶם אֲנִי
וְהוּא. וְאִין אֱלֹהִים עֲמָדִי - זֶה
סַמָּא"ל וְנַח"ש. אֲנִי אֲמִית וְאַחֲתִיה
- אֲנִי אֲמִית בְּשְׁכִינְתִּי לְמִי שְׁהוּא
רְשָׁע, וְאֲנִי אֲחִיהָ בַּה אֵת מִי שְׁהוּא
צַדִּיק. וְאִין מִיָּדִי מִצִּיל - זֶה יו"ד
יְהו"ה שְׁהוּא יְהו"ה יו"ד ה"א
וְא"ו ה"א, וְהוּא כּוּז"ו בְּמוֹכַס"ז
כּוּז"ו, וְהַכֵּל אֲמֵת. אָבֵל מַה
שְׁנֹתְבָאָר לְמַעְלָה עֵלֶת הָעֲלִיּוֹן
שְׁהוּא עֵלֶת עַל כָּל הָעֲלוֹת, וְהַסּוּד
הַזֶּה לֹא נִמְסָר לְכָל חֶסֶק וְנִבְיָא נְבִיא
אָבֵל מַה שְׁנֹאמֵר לְמַעְלָה עַל עֲלִיּוֹן שְׁהוּא עַל הָעֲלוֹת,
הַסּוּד הַזֶּה לֹא נִמְסָר אֵלָּא לְכָל חֶסֶק וְנִבְיָא.

בֹּא רְאֵה כְּמָה עֲלוֹת הֵם נִסְתָּרִים
שְׁהֵם מִתְּלַבְּשִׁים וְהֵם מוֹרְכָבִים
בְּסִפְרוֹת, וְהַסְּפִירוֹת מְרַכְּבָה לָהֶם,
שְׁהֵם טְמִירִים מִמַּחְשַׁבַת בְּנֵי אָדָם,
וְעֲלֵיהֶם נֹאמֵר (קְהֵלֶת ה) כִּי גִבְהָ מֵעַל
גִּבְהָ שְׁמֵר וְגו'. אֲרוֹת מְצַחֲצָחִים
אֵלֶּה עַל אֵלֶּה. וְאֵלֶּה שְׁמַקְבִּלִים

וְאִי לֹא אִסְתַּפְּמֵן תְּרוּיָהוּ בְּעֲמוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא לֹא אֲתַקְיִים דִּינָא. דְּאֲנוּן בְּמוֹתְב
תְּלַתָּא כַּחְדָּא. וְלְזַמְנִין (דף כג ע"א) אִסְתַּפְּמוּ
תְּלַתָּא לְמַעַבְד דִּינָא, וְיִיתִי יו"ד (מִינָא) דְּאִיהִי
פְּשוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים דְּאִיהוּ יְהו"ה יו"ד
ה"א וְא"ו ה"א. וְדָא שְׁכִינְתָּא אֲתַקְרִי יָד
יְמִין מְסַטְרָא דְחֶסֶד. יָד שְׂמָאל מְסַטְרָא
דְּגְבוּרָה. יָד יְהו"ה מְסַטְרָא דְעֲמוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא. כִּד בַּר נֶשׁ תָּב בְּתִיּוּבְתָא הֵאִי יָד
שְׁזִיב לִיה מִן דִּינָא. אָבֵל כִּד דָּן עֵלֶת עַל כָּל
הָעֲלוֹת אֲתַמַּר בֵּיה וְאִין מִיָּדִי מִצִּיל.

וְעוֹד תְּלַת זְמַנִּין אֲתַמַּר בְּהֵאִי קְרָא אֲנִי אֲנִי
אֲנִי. דְּאִית בְּהוֹן א' א' א' י' י' י'.
דְּאֲתַרְמִיזוּ בְּיו"ד ה"י וְא"ו ה"י, יו"ד ה"א
וְא"ו ה"א. וְאִית בְּהוֹן ג' ווִין ו' ו' ו' - וְאַחֲתִיה
וְאֲנִי וְאִין דְּאֲתַרְמִיזוּ בְּאֵלִין שְׁמָהָן. וְעַם כָּל
דָּא דְּהֵאִי קְרָא הָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא לְגַבֵּי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים. כְּמָה דְּאֵת אֲמַר רְאוּ עֲתָה כִי
אֲנִי אֲנִי הוּא, דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְשְׁכִינְתִּיה דְּאֲתַמַּר בְּהוּ אֲנִי וְהוּא. וְאִין
אֱלֹהִים עֲמָדִי דָּא סַמָּא"ל וְנַח"ש. אֲנִי אֲמִית
וְאַחֲתִיה, אֲנִי אֲמִית בְּשְׁכִינְתִּי לְמָאן דְּאִיהוּ
חֲזִיב. וְאֲנִי אֲחִיהָ בַּה לְמָאן דְּאִיהוּ זְפָאִי.
וְאִין מִיָּדִי מִצִּיל דָּא יו"ד יְהו"ה דְּאִיהוּ
יְהו"ה, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א וְאִיהוּ כּוּז"ו
בְּמוֹכַס"ז כּוּז"ו וְכֻלָּא קְשׁוּט. אָבֵל מַה
דְּאֲתַמַּר לְעִילָא עֵלֶת עֲלָאָה דְּאִיהוּ עֵלֶת עַל
כָּל הָעֲלוֹת. וְהֵאִי רְזָא לֹא אֲתַמַּסֵּר לְכָל
חֲפִימָא וְנִבְיָאָה (נִיא אָבֵל מַה דְּאֲתַמַּר לְעִילָא עַל עֲלָאָה דְּאִיהוּ
עַל הָעֲלוֹת הֵאִי רְזָא לֹא אֲתַמַּסֵּר אֵלָּא לְכָל חֲפִימָא וְנִבְיָאָה).

תָּא חֲזִי, כְּמָה עֲלוֹת אֲנוּן סְתִימִין דְּאֲנוּן
מִתְּלַבְּשִׁין וְאֲנוּן מוֹרְכָבִין בְּסִפְרִין,
וְסִפְרִין מְרַכְּבָה לְגַבֵּייהוּ, דְּאֲנוּן טְמִירִין מִמַּחְשַׁבְתָּא דְּבִנֵּי נֶשָׁא, וְעֲלֵייהוּ

הם חשוכים מאחרים שעליהם שמקבלים מהם. ולעלת [על כל] העלות אין אור עומד לפניו, שכל האורות חשוכים לפניו.

ו"ן, מה מעשהו? כמנן ימות השבוע, ללמדך שכל יום יש לו פח. ומה מעשהו כאן? ללמדך שפשם שיש חכמה גדולה באון לאין תכלית, כך יש הפח ההוא בכל האברים. ואיזה אברים? שבע שיש באדם, שכתוב (בראשית ט) כי בצלם אלהים עשה את האדם:

רעיא מהימנא

אמר לו, מנורה הקדושה, אחר שאמר (בראשית א) נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, מהו שאמר אחר כך ויברא אלהים את האדם בצלמו? אמר לו, מה שבארו על כך בעלי המשנה, שמהם אמרו נברא, ומהם אמרו לא נברא, והקדוש ברוך הוא ברא אותו, שכתוב (שם) ויברא אלהים את האדם בצלמו.

אמר לו, אם כך הוא, לא יתן חלק ביד אחד מהם ולא נעשה בדימות שלהם, אלא באיקונין של המלך, בצלמו כדמותו, שהוא צלם ודמות תבניתו. אמר, כך נודע? אמר, חס ושלום, אלא אני אומר שנברא בכל והשליטו על הכל, שאם היה כל אחד נותן בו חלקו, בזמן שהיה כועס עליו כל אחד היה נוטל חלקו ממנו, פי כמה נחשב הוא?!

א"ת הקדוש ברוך הוא ברא אותו כל אחד בדימותו, זוהי מלכות הקדושה שהיא תמונת כל, שבה הסתפל הקדוש ברוך הוא וברא את העולם וכל הבריות שברא בעולם, וכלל בה עליונים ותחתונים בלי פרווד כלל, וכלל

אתמר (קהלת ה) **כי גבוה מעל גבוה שומר וגו'.** נהורין מצוהצחין אלין על אלין. ואלין דמקבלין אנון חשוכין מאחרנין דעלייהו דמקבלין מנייהו. ועלת (על כל) העלות לית נהורא קיימא קמיה דכל נהורין מתחשכן קמיה.

השלמה מההשמטות (סימן ל"ג)

ו"ן מאי עבידתיה, כמנן ימי השבוע. ללמדך שכל יום יש לו פח. ומאי עבידתיה הכא ללמדך שפשם שיש חכמה גדולה באון לאין תכלית, כך יש הפח ההוא בכל האברים, ומאי אברים, שבע שיש באדם. דכתיב כי בצלם אלהים עשה את האדם. ע"כ: (עד כאן מההשמטות)

רעיא מהימנא

השלמה מההשמטות (סימן ד)

אמר ליה בוצינא קדישא בתר דאמר (בראשית א) נעשה אדם בצלמנו כדמותנו מאי ניהו דאמר לבתר ויברא אלהים את האדם בצלמו, אמר ליה מה דאוקמוה על דא מארי מתניתין דמנהון אמרו (הוא) נברא ומנהון (אמרו) לא נברא וקדשא בריך הוא ברא ליה, דכתיב (בראשית א) ויברא אלהים את האדם בצלמו.

אמר ליה אי הכי איהו לא יהיב חלקא ביד חד מנייהו ולא אתעביד בדיוקנא דילהון אלא באיקונין דמלכא בצלמו כדמותו דאיהו צלם ודמות תבניתו. אמר הכי אשתמודע. אמר חס ושלום. אלא אנא אימא דאתברי בכלא ואשליטיה על פלא. דאי הוה יהיב כל חד חולקיה בזמנא דהוה כעסיה עליה כל חד הוה נטיל חולקיה מניה, פי כמה נחשב הוא.

אלא קדשא בריך הוא ברא ליה כל חד בדיוקניה, דא מלכות קדישא דאיהי תמונת כל, דבה אסתכל

קדשא בריך הוא וברא עלמא וכל בריין דברא בעלמא וכלל בה עלאין ותתאין בלא

❁ לוח זוהר ש"ס דף היומי מסַכַת בְּרֻכּוֹת ❁

זוהר עמודים:	דף הש"ס	דף היומי
ח"א א-ב	ברכות דף ב	דף היומי
ח"א ג-ד	ברכות דף ג	דף היומי
ח"א ה-ו	ברכות דף ד	דף היומי
ח"א ז-ח	ברכות דף ה	דף היומי
ח"א ט-י	ברכות דף ו	דף היומי
ח"א יא-יב	ברכות דף ז	דף היומי
ח"א יג-יד	ברכות דף ח	דף היומי
ח"א טו-טז	ברכות דף ט	דף היומי
ח"א יז-יח	ברכות דף י	דף היומי
ח"א יט-כ	ברכות דף יא	דף היומי
ח"א כא-כב	ברכות דף יב	דף היומי
ח"א כג-כד	ברכות דף יג	דף היומי
ח"א כה-כו	ברכות דף יד	דף היומי
ח"א כז-כח	ברכות דף טו	דף היומי
ח"א כט-ל	ברכות דף טז	דף היומי
ח"א לא-לב	ברכות דף יז	דף היומי
ח"א לג-לד	ברכות דף יח	דף היומי
ח"א לה-לו	ברכות דף יט	דף היומי
ח"א לז-לח	ברכות דף כ	דף היומי
ח"א לט-מ	ברכות דף כא	דף היומי
ח"א מא-מב	ברכות דף כב	דף היומי
ח"א מג-מד	ברכות דף כג	דף היומי
ח"א מה-מו	ברכות דף כד	דף היומי
ח"א מז-מח	ברכות דף כה	דף היומי
ח"א מט-נ	ברכות דף כו	דף היומי
ח"א נא-נב	ברכות דף כז	דף היומי
ח"א נג-נד	ברכות דף כח	דף היומי
ח"א נה-נו	ברכות דף כט	דף היומי
ח"א נז-נח	ברכות דף ל	דף היומי
ח"א נט-ס	ברכות דף לא	דף היומי
ח"א סא-סב	ברכות דף לב	דף היומי
ח"א סג-סד	ברכות דף לג	דף היומי
ח"א סה-סו	ברכות דף לד	דף היומי
ח"א סז-סח	ברכות דף לה	דף היומי
ח"א סט-ע	ברכות דף לו	דף היומי
ח"א עא-עב	ברכות דף לז	דף היומי
ח"א עג-עד	ברכות דף לח	דף היומי
ח"א עה-עו	ברכות דף לט	דף היומי
ח"א עז-עח	ברכות דף מ	דף היומי
ח"א עט-פ	ברכות דף מא	דף היומי
ח"א פא-פב	ברכות דף מב	דף היומי
ח"א פג-פד	ברכות דף מג	דף היומי
ח"א פה-פו	ברכות דף מד	דף היומי
ח"א פז-פח	ברכות דף מה	דף היומי
ח"א פט-צ	ברכות דף מו	דף היומי
ח"א צא-צב	ברכות דף מז	דף היומי

❁ לוח זוהר ש"ס דף היומי מסַּכֶּת בְּרִכּוֹת ❁

זוהר עמודים:	דף הש"ס	דף היומי
ח"א צג-צד	ברכות דף מח	דף היומי
ח"א צה-צו	ברכות דף מט	דף היומי
ח"א צז-צח	ברכות דף נ	דף היומי
ח"א צט-ק	ברכות דף נא	דף היומי
ח"א קא-קב	ברכות דף נב	דף היומי
ח"א קג-קד	ברכות דף נג	דף היומי
ח"א קה-קו	ברכות דף נד	דף היומי
ח"א קז-קח	ברכות דף נה	דף היומי
ח"א קט-קי	ברכות דף נו	דף היומי
ח"א קיא-קיב	ברכות דף נז	דף היומי
ח"א קיג-קיד	ברכות דף נח	דף היומי
ח"א קטו-קטז	ברכות דף נט	דף היומי
ח"א קיז-קיח	ברכות דף ס	דף היומי
ח"א קיט-קכ	ברכות דף סא	דף היומי
ח"א קכא-קכב	ברכות דף סב	דף היומי
ח"א קכג-קכד	ברכות דף סג	דף היומי
ח"א קכה-קכו	ברכות דף סד	דף היומי

❦ לוח זוהר ש"ס דף היומי מִסְכַּת שֶׁבַת ❦

זוהר עמודים:	דף הש"ס	דף היומי
ח"א קכז-קכח	שבת דף ב	דף היומי
ח"א קכט-קל	שבת דף ג	דף היומי
ח"א קלא-קלב	שבת דף ד	דף היומי
ח"א קלג-קלד	שבת דף ה	דף היומי
ח"א קלה-קלו	שבת דף ו	דף היומי
ח"א קלז-קלח	שבת דף ז	דף היומי
ח"א קלט-קמ	שבת דף ח	דף היומי
ח"א קמא-קמב	שבת דף ט	דף היומי
ח"א קמג-קמד	שבת דף י	דף היומי
ח"א קמה-קמו	שבת דף יא	דף היומי
ח"א קמז-קמח	שבת דף יב	דף היומי
ח"א קמט-קנ	שבת דף יג	דף היומי
ח"א קנא-קנב	שבת דף יד	דף היומי
ח"א קנג-קנד	שבת דף טו	דף היומי
ח"א קנה-קנו	שבת דף טז	דף היומי
ח"א קנז-קנח	שבת דף יז	דף היומי
ח"א קנט-קס	שבת דף יח	דף היומי
ח"א קסא-קסב	שבת דף יט	דף היומי
ח"א קסג-קסד	שבת דף כ	דף היומי
ח"א קסה-קסו	שבת דף כא	דף היומי
ח"א קסז-קסח	שבת דף כב	דף היומי
ח"א קסט-קע	שבת דף כג	דף היומי
ח"א קעא-קעב	שבת דף כד	דף היומי
ח"א קעג-קעד	שבת דף כה	דף היומי
ח"א קעה-קעו	שבת דף כו	דף היומי
ח"א קעז-קעח	שבת דף כז	דף היומי
ח"א קעט-קפ	שבת דף כח	דף היומי
ח"א קפא-קפב	שבת דף כט	דף היומי
ח"א קפג-קפד	שבת דף ל	דף היומי
ח"א קפה-קפו	שבת דף לא	דף היומי
ח"א קפז-קפח	שבת דף לב	דף היומי
ח"א קפט-קצ	שבת דף לג	דף היומי
ח"א קצא-קצב	שבת דף לד	דף היומי
ח"א קצג-קצד	שבת דף לה	דף היומי
ח"א קצה-קצו	שבת דף לו	דף היומי
ח"א קצז-קצח	שבת דף לז	דף היומי
ח"א קצט-ר	שבת דף לח	דף היומי
ח"א רא-רב	שבת דף לט	דף היומי
ח"א רג-רד	שבת דף מ	דף היומי
ח"א רה-רו	שבת דף מא	דף היומי
ח"א רז-רח	שבת דף מב	דף היומי
ח"א רט-רי	שבת דף מג	דף היומי
ח"א ריא-ריב	שבת דף מד	דף היומי
ח"א ריג-ריד	שבת דף מה	דף היומי
ח"א רטו-רטז	שבת דף מו	דף היומי

❖ לוח זוהר ש"ס דף היומי מִסְכַּת שַׁבַּת ❖

דף היומי	דף הש"ס	זוהר עמודים:
דף היומי	שבת דף מז	ח"א ריז-ריח
דף היומי	שבת דף מח	ח"א ריט-רכ
דף היומי	שבת דף מט	ח"א רכא-רכב
דף היומי	שבת דף נ	ח"א רכג-רכד
דף היומי	שבת דף נא	ח"א רכה-רכו
דף היומי	שבת דף נב	ח"א רכז-רכח
דף היומי	שבת דף נג	ח"א רכט-רל
דף היומי	שבת דף נד	ח"א רלא-רלב
דף היומי	שבת דף נה	ח"א רלג-רלד
דף היומי	שבת דף נו	ח"א רלה-רלו
דף היומי	שבת דף נז	ח"א רלז-רלח
דף היומי	שבת דף נח	ח"א רלט-רמ
דף היומי	שבת דף נט	ח"א רמא-רמב
דף היומי	שבת דף ס	ח"א רמג-רמד
דף היומי	שבת דף סא	ח"א רמה-רמו
דף היומי	שבת דף סב	ח"א רמז-רמח
דף היומי	שבת דף סג	ח"א רמט-רנ
דף היומי	שבת דף סד	ח"א רנא-רנב
דף היומי	שבת דף סה	ח"א רנג-רנד
דף היומי	שבת דף סו	ח"א רנה-רנו
דף היומי	שבת דף סז	ח"א רנז-רנח
דף היומי	שבת דף סח	ח"א רנט-רס
דף היומי	שבת דף סט	ח"א רסא-רסב
דף היומי	שבת דף ע	ח"א רסג-רסד
דף היומי	שבת דף עא	ח"א רסה-רסו
דף היומי	שבת דף עב	ח"א רסז-רסח
דף היומי	שבת דף עג	ח"א רסט-רע
דף היומי	שבת דף עד	ח"א רעא-רעב
דף היומי	שבת דף עה	ח"א רעג-רעד
דף היומי	שבת דף עו	ח"א רעה-רעו
דף היומי	שבת דף עז	ח"א רעז-רעח
דף היומי	שבת דף עח	ח"א רעט-רפ
דף היומי	שבת דף עט	ח"א רפא-רפב
דף היומי	שבת דף פ	ח"א רפג-רפד
דף היומי	שבת דף פא	ח"א רפה-רפו
דף היומי	שבת דף פב	ח"א רפז-רפח
דף היומי	שבת דף פג	ח"א רפט-רצ
דף היומי	שבת דף פד	ח"א רצא-רצב
דף היומי	שבת דף פה	ח"א רצג-רצד
דף היומי	שבת דף פו	ח"א רצה-רצו
דף היומי	שבת דף פז	ח"א רצז-רצח
דף היומי	שבת דף פח	ח"א רצט-ש
דף היומי	שבת דף פט	ח"א שא-שב
דף היומי	שבת דף צ	ח"א שג-שד
דף היומי	שבת דף צא	ח"א שה-שו
דף היומי	שבת דף צב	ח"א שז-שח

❖ לוח זוהר ש"ס דף היומי מִסְכַּת שַׁבַּת ❖

זוהר עמודים:	דף הש"ס	דף היומי
ח"א שט-שי	שבת דף צג	דף היומי
ח"א שיא-שיב	שבת דף צד	דף היומי
ח"א שיג-שיד	שבת דף צה	דף היומי
ח"א שטו-שטז	שבת דף צו	דף היומי
ח"א שיז-שיח	שבת דף צז	דף היומי
ח"א שיט-שכ	שבת דף צח	דף היומי
ח"א שכא-שכב	שבת דף צט	דף היומי
ח"א שכג-שכד	שבת דף ק	דף היומי
ח"א שכה-שכו	שבת דף קא	דף היומי
ח"א שכז-שכח	שבת דף קב	דף היומי
ח"א שכט-של	שבת דף קג	דף היומי
ח"א שלא-שלב	שבת דף קד	דף היומי
ח"א שלג-שלד	שבת דף קה	דף היומי
ח"א שלה-שלו	שבת דף קו	דף היומי
ח"א שלז-שלח	שבת דף קז	דף היומי
ח"א שלט-שמ	שבת דף קח	דף היומי
ח"א שמא-שמב	שבת דף קט	דף היומי
ח"א שמג-שמד	שבת דף קי	דף היומי
ח"א שמה-שמו	שבת דף קיא	דף היומי
ח"א שמז-שמח	שבת דף קיב	דף היומי
ח"א שמט-שנ	שבת דף קיג	דף היומי
ח"א שנא-שנב	שבת דף קיד	דף היומי
ח"א שנג-שנד	שבת דף קטו	דף היומי
ח"א שנה-שנו	שבת דף קטז	דף היומי
ח"א שנז-שנח	שבת דף קיז	דף היומי
ח"א שנט-שס	שבת דף קיח	דף היומי
ח"א שסא-שסב	שבת דף קיט	דף היומי
ח"א שסג-שסד	שבת דף קכ	דף היומי
ח"א שסה-שסו	שבת דף קכא	דף היומי
ח"א שסז-שסח	שבת דף קכב	דף היומי
ח"א שסט-שע	שבת דף קכג	דף היומי
ח"א שעא-שעב	שבת דף קכד	דף היומי
ח"א שעג-שעד	שבת דף קכה	דף היומי
ח"א שעה-שעו	שבת דף קכו	דף היומי
ח"א שעז-שעח	שבת דף קכז	דף היומי
ח"א שעט-שפ	שבת דף קכח	דף היומי
ח"א שפא-שפב	שבת דף קכט	דף היומי
ח"א שפג-שפד	שבת דף קל	דף היומי
ח"א שפה-שפו	שבת דף קלא	דף היומי
ח"א שפז-שפח	שבת דף קלב	דף היומי
ח"א שפט-שצ	שבת דף קלג	דף היומי
ח"א שצא-שצב	שבת דף קלד	דף היומי
ח"א שצג-שצד	שבת דף קלה	דף היומי
ח"א שצה-שצו	שבת דף קלו	דף היומי
ח"א שצז-שצח	שבת דף קלז	דף היומי
ח"א שצט-ת	שבת דף קלח	דף היומי

❧ לוח זוהר ש"ס דף היומי מסכת שבת ❧

זוהר עמודים:	דף הש"ס	דף היומי
ח"א תא-תב	שבת דף קלט	דף היומי
ח"א תג-תד	שבת דף קמ	דף היומי
ח"א תה-תו	שבת דף קמא	דף היומי
ח"א תז-תח	שבת דף קמב	דף היומי
ח"א תט-תי	שבת דף קמג	דף היומי
ח"א תיא-תיב	שבת דף קמד	דף היומי
ח"א תיג-תיד	שבת דף קמה	דף היומי
ח"א תטו-תטז	שבת דף קמו	דף היומי
ח"א תיז-תיח	שבת דף קמז	דף היומי
ח"א תיט-תכ	שבת דף קמח	דף היומי
ח"א תכא-תכב	שבת דף קמט	דף היומי
ח"א תכג-תכד	שבת דף קנ	דף היומי
ח"א תכה-תכו	שבת דף קנא	דף היומי
ח"א תכז-תכח	שבת דף קנב	דף היומי
ח"א תכט-תל	שבת דף קנג	דף היומי
ח"א תלא-תלב	שבת דף קנד	דף היומי
ח"א תלג-תלד	שבת דף קנה	דף היומי
ח"א תלה-תלו	שבת דף קנו	דף היומי
ח"א תלז-תלח	שבת דף קנז	דף היומי

❧ לוח זוהר ש"ס דף היומי מַסְכַּת עֵירוּבִין ❧

זוהר עמודים:	דף הש"ס	דף היומי
ח"א תלט-תמ	ערובין דף ב	דף היומי
ח"א תמא-תמב	ערובין דף ג	דף היומי
ח"א תמג-תמד	ערובין דף ד	דף היומי
ח"א תמה-תמו	ערובין דף ה	דף היומי
ח"א תמז-תמח	ערובין דף ו	דף היומי
ח"א תמט-תנ	ערובין דף ז	דף היומי
ח"א תנא-תנב	ערובין דף ח	דף היומי
ח"א תנג-תנד	ערובין דף ט	דף היומי
ח"א תנה-תנו	ערובין דף י	דף היומי
ח"א תנז-תנח	ערובין דף יא	דף היומי
ח"א תנט-תס	ערובין דף יב	דף היומי
ח"א תסא-תסב	ערובין דף יג	דף היומי
ח"א תסג-תסד	ערובין דף יד	דף היומי
ח"א תסה-תסו	ערובין דף טו	דף היומי
ח"א תסז-תסח	ערובין דף טז	דף היומי
ח"א תסט-תע	ערובין דף יז	דף היומי
ח"א תעא-תעב	ערובין דף יח	דף היומי
ח"א תעג-תעד	ערובין דף יט	דף היומי
ח"א תעה-תעו	ערובין דף כ	דף היומי
ח"א תעז-תעה	ערובין דף כא	דף היומי
ח"א תעט-תפ	ערובין דף כב	דף היומי
ח"א תפא-תפב	ערובין דף כג	דף היומי
ח"א תפג-תפד	ערובין דף כד	דף היומי
ח"א תפה-תפו	ערובין דף כה	דף היומי
ח"א תפז-תפח	ערובין דף כו	דף היומי
ח"א תפט-תצ	ערובין דף כז	דף היומי
ח"א תצא-תצב	ערובין דף כח	דף היומי
ח"א תצג-תצד	ערובין דף כט	דף היומי
ח"א תצה-תצו	ערובין דף ל	דף היומי
ח"א תצז-תצח	ערובין דף לא	דף היומי
ח"א תצט-תק	ערובין דף לב	דף היומי
ח"א תקא-תקב	ערובין דף לג	דף היומי
ח"א תקג-תקד	ערובין דף לד	דף היומי
ח"א תקה-תקו	ערובין דף לה	דף היומי
ח"א תקז-תקח	ערובין דף לו	דף היומי
ח"א תקט-תקי	ערובין דף לז	דף היומי
ח"א תקיא-תקיב	ערובין דף לח	דף היומי
ח"א תקיג-תקי�	ערובין דף לט	דף היומי
ח"א תקטו-תקטז	ערובין דף מ	דף היומי
ח"א תקיז-תקיה	ערובין דף מא	דף היומי
ח"א תקיט-תקכ	ערובין דף מב	דף היומי
ח"א תקכא-תקכב	ערובין דף מג	דף היומי
ח"א תקכג-תקכד	ערובין דף מד	דף היומי
ח"א תקכה-תקכו	ערובין דף מה	דף היומי
ח"א תקכז-תקכח	ערובין דף מו	דף היומי

❖ לוח זוהר ש"ס דף היומי מִסְכַּת עֵירוּבִין ❖

זוהר עמודים:	דף הש"ס	דף היומי
ח"א תקכט-תקל	ערובין דף מז	דף היומי
ח"א תקלא-תקלב	ערובין דף מח	דף היומי
ח"א תקלג-תקלד	ערובין דף מט	דף היומי
ח"א תקלה-תקלו	ערובין דף נ	דף היומי
ח"א תקלז-תקלח	ערובין דף נא	דף היומי
ח"א תקלט-תקמ	ערובין דף נב	דף היומי
ח"א תקמא-תקמב	ערובין דף נג	דף היומי
ח"א תקמג-תקמד	ערובין דף נד	דף היומי
ח"א תקמה-תקמו	ערובין דף נה	דף היומי
ח"א תקמז-תקמח	ערובין דף נו	דף היומי
ח"א תקמט-תקנ	ערובין דף נז	דף היומי
ח"א תקנא-תקנב	ערובין דף נח	דף היומי
ח"א תקנג-תקנד	ערובין דף נט	דף היומי
ח"א תקנה-תקנו	ערובין דף ס	דף היומי
ח"א תקנז-תקנח	ערובין דף סא	דף היומי
ח"א תקנט-תקס	ערובין דף סב	דף היומי
ח"א תקסא-תקסב	ערובין דף סג	דף היומי
ח"א תקסג-תקסד	ערובין דף סד	דף היומי
ח"א תקסה-תקסו	ערובין דף סה	דף היומי
ח"א תקסז-תקסח	ערובין דף סו	דף היומי
ח"א תקסט-תקע	ערובין דף סז	דף היומי
ח"א תקעא-תקעב	ערובין דף סח	דף היומי
ח"א תקעג-תקעד	ערובין דף סט	דף היומי
ח"א תקעה-תקעו	ערובין דף ע	דף היומי
ח"א תקעז-תקעח	ערובין דף עא	דף היומי
ח"א תקעט-תקפ	ערובין דף עב	דף היומי
ח"א תקפא-תקפב	ערובין דף עג	דף היומי
ח"א תקפג-תקפד	ערובין דף עד	דף היומי
ח"א תקפה-תקפו	ערובין דף עה	דף היומי
ח"א תקפז-תקפח	ערובין דף עו	דף היומי
ח"א תקפט-תקצ	ערובין דף עז	דף היומי
ח"א תקצא-תקצב	ערובין דף עח	דף היומי
ח"א תקצג-תקצד	ערובין דף עט	דף היומי
ח"א תקצה-תקצו	ערובין דף פ	דף היומי
ח"א תקצז-תקצח	ערובין דף פא	דף היומי
ח"א תקצט-תר	ערובין דף פב	דף היומי
ח"א תרא-תרב	ערובין דף פג	דף היומי
ח"א תרג-תרד	ערובין דף פד	דף היומי
ח"א תרה-תרו	ערובין דף פה	דף היומי
ח"א תרז-תרח	ערובין דף פו	דף היומי
ח"א תרט-תרי	ערובין דף פז	דף היומי
ח"א תריא-תריב	ערובין דף פח	דף היומי
ח"א תריג-תריד	ערובין דף פט	דף היומי
ח"א תרטו-תרטז	ערובין דף צ	דף היומי
ח"א תריז-תריח	ערובין דף צא	דף היומי
ח"א תריט-תרכ	ערובין דף צב	דף היומי

❧ לוח זוהר ש"ס דף היומי מִסְכַּת עֵירוּבִין ❧

זוהר עמודים:	דף הש"ס	דף היומי
ח"א תרכא-תרכב	ערובין דף צג	דף היומי
ח"א תרכג-תרכד	ערובין דף צד	דף היומי
ח"א תרכה-תרכו	ערובין דף צה	דף היומי
ח"א תרכז-תרכח	ערובין דף צו	דף היומי
ח"א תרכט-תרל	ערובין דף צז	דף היומי
ח"א תרלא-תרלב	ערובין דף צח	דף היומי
ח"א תרלג-תרלד	ערובין דף צט	דף היומי
ח"א תרלה-תרלו	ערובין דף ק	דף היומי
ח"א תרלז-תרלח	ערובין דף קא	דף היומי
ח"א תרלט-תרמ	ערובין דף קב	דף היומי
ח"א תרמא-תרמב	ערובין דף קג	דף היומי
ח"א תרמג-תרמד	ערובין דף קד	דף היומי
ח"א תרמה-תרמו	ערובין דף קה	דף היומי

שטר שותפות

יהודי יקר!!!

בס"ד זכית להיות שותף במאמצי הגאולה
וללמוד זוהר הקדוש "יחד שבטי ישראל",
להווי ידוע לך, שבשתי דקות לימוד זוהר ליום,
אתה בן עולם הבא, וזוכה להיות מרואי פני המלך!

**ברצוננו להגיע לכל יהודי ויהודי באשר הוא שם!
וזהו בגדר הצלת נפשות ממש! ובך משתבח הקב"ה בכל יום!**

בכמה שקלים ליום אתה נעשה שתף לרשב"י הקדוש,
זוכה לשמירה והגנה לך ולמשפחתך ובכל משלח ידך.

בא והטה שקב, למפעל הקדוש
שכלו לשם שמים, לקירוב הגאולה ברחמים.

זכור המשיח בפתח!

זכור מי שיכנס בתוך תיבת ההצלה של הרשב"י, יזכה לספת מגן!
ולא יחוש ולא יפחד מהאויבים, מהטילים, ומכל מיני פגעים.

הרוח בולו שקד,
תן לרשב"י ותקבל פי אלה,

בברכת אלה המגן,
מפעל הזוהר העולמי

אנא הושיטו ידיכם ומלאו את הטופס המצורף,

ושלחו בפקס: 02-9951300

לתרומות בפרטים אשראי: 054-8433385

ניתן לשלוח בפקס הנ"ל, שמות לתפקה ושנעה:

וכן אפשר להתפלל וללמוד זוהר הקדוש לעלוי נשמות

תזכו למצוות ולהיים טובים!

הוראה לחיוב חשבון תורם יקר אנא מלא במקומות הלבנים

קוד מסלוקה		סוג חשבון	מספר חשבון												
בנק	סניף														

לכבוד בנק _____

סניף _____

כתובת הסניף _____

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה
4 7 6 9 5	

אני/הח"מ _____ (שם בעל/י החשבון כמופיע בספרי הנבק) מס' זהות _____

רחוב _____ עיר _____ מיקוד _____ טלפון _____

נותן/ית לכם בזה הוראה לחיוב את חשבונותי הנ"ל בסניפים, בנות תרומה בסכומים ובמעדים שיופצאו לכם מדי פעם בפעם באמצעי מנגנון, ע"י "גן עדן התחתון" כספרט מטה ב"פרטי הרשאה".

2. ידוע לי/לנו כי:

א. הוראה זו ניתנת לביטול ע"י הודעה מפורטת/מפני/מאתנו בכתב לבנק ול"גן עדן התחתון" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מתן ההודעה בבנק וכן, ניתנת לביטול ע"י הוראת כל דין.

ב. אהיה/נודה רשאי/ם לבטל מראש חיוב מסוים ובלבד, שהודעה על כך תיפטר על ידי/נו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב.

ג. אהיה/נודה רשאי/ם לבטל חיוב, לא יותר מתשעים ימים ממועד החיוב אם אופי/נוכחי לבנק, כי החיוב אינו תואם את המעדים או הסכומים שנקבעו בכתב הרשאה, אם נקבעו.

3. ידוע לי/לנו כי הפרטים שצוינו בכתב הרשאה ומילויים, הם נושאים שעלינו להסדיר עם המנוב.

4. ידוע לי/לנו, כי סכומי החיוב ע"י הרשאה זו, יופיעו בדפי החשבון וכי לא תשלח לי/לנו ע"י הבנק הודעה מיוחדת בנוי חיובים אלה.

5. הבנק יפעל בהתאם להוראות בכתב הרשאה זה, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו.

6. הבנק רשאי להוציאני/נו מן ההסדר המפורט בכתב הרשאה זה, אם תהיה לו סיבה סבירה לכך, ויודיע לי/לנו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה.

7. נא לאשר לי/גן עדן התחתון" בספח המפורט לזה, קבלת הוראות אלו מפני/מאתנו.

פרטי הרשאה _____ מספר פעמים _____ מתאריך _____ עד תאריך _____

חתימת בעל/י החשבון _____

קוד מסלוקה		סוג חשבון	מספר חשבון												
בנק	סניף														

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה
4 7 6 9 5	

אישור הבנק

לכבוד "גן עדן התחתון" (שפי זהר פ' לך לך)

רח' נחשון 10 בית שמש 29099

בית שמש

קבלנו הוראות פ' _____ לכבוד חובים בסכומים ובמעדים שיופיעו באמצעי מנגנון שתצינו לנו מדי פעם בפעם, ואשר מספר חשבונות/ם בבנק יהיה נקוב בהם, והכל בהתאם למפורט בכתב הרשאה.

רשטנו לפנינו את ההוראות, ונפעל בהתאם כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, כל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו, כל עוד לא התקבלה אצלנו הוראת ביטול בכתב על ידי בעל/י החשבון, או כל עוד לא הוצאו/י בעל/י החשבון מן ההסדר. אישור זה לא ימנע בהתייבותיכם כלפינו, לפי כתב השיפוי שנחתם על ידיכם.

בכבוד רב,

בנק _____

סניף _____

חתימה וחותמת הסניף

תאריך _____